

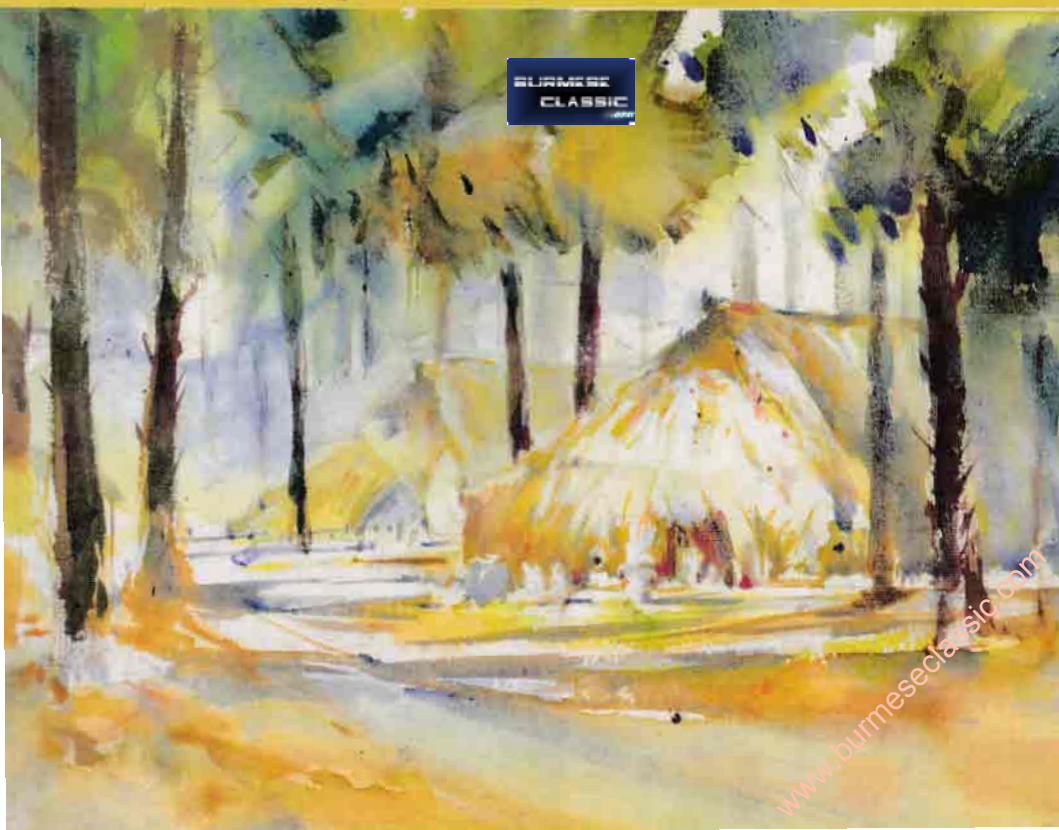
စိတ်ရှင်စုံစာ

ပဒေသာပင်ဘဝတွေထဲမှာ

ထန်းတောင်သူ့တ်

သတင်း၊ ဆောင်းပါး၊ ကဗျာ၊ ခံစားမှု စာစုများ

စီစဉ်သူ - ဒေဝီသန့်စင်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပုံနှိပ်ခြင်း	- ပထမအကြိမ်၊ ၅န့်လ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
မျက်နှာပိုးပန်းချီ	- ပန်းချီဘိစော (မန္တလေး)
အတွင်းပန်းချီ	- ဝင်းမြင့်၊ လင်းသက်ညို
အတွင်းဒီဇိုင်း	- အေးဖြူအောင်
စာစီ	- Whiter Star DTP and Graphic Design
ထုတ်ဝေသူ	- ဒေါ်ဒေါ်သန်းစင်
	စိမ်းရောင်စုံစာပေ (၀၁၃၁၆)
	အမှတ် ၁၅၉ - (က)
	ရွှေတိဂုံဘုရားလမ်း၊ ဒဂုံစာတိုက်၊
	ဒဂုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
အတွင်း + အဖုံး ctp	- Eagle CTP color separation
မျက်နှာပိုးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်	- နန်းသင်္ဃန်းပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၄၄၁)
	အမှတ် ၁၉၄/၁၉၆၊ ၃၉လမ်း၊
	ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
အုပ်စု	- ၁၀၀၀
တန်ဖိုး	- ကျပ် ၂၅၀၀
ဓာတ်ပုံများကို ဆရာ ငြိမ်းချမ်းဝေနှင့် အင်တာနက်မှ တူးယူပါသည်။	

စာအုပ်ကတ်တလောက်အညွှန်း (CIP)

ကလောင်စုံ

ထန်းတောင်သူ့တဲ/ရန်ကုန်၊ စိမ်းရောင်စုံစာပေ၊ ၂၀၁၅၊
 ၁၈၄- စာ၊ ၁၄.၂ စင်တီ × ၂၁ စင်တီ၊
 (၁) ထန်းတောင်သူ့တဲ
 ကလောင်စုံ

ပ ဒေ သာ ပင် ဘ ဝ တွေ ထဲ မှ

ထန်းတောင်သူတ်

သတင်း၊ ဆောင်းပါး၊ ကဗျာ၊ ခံစားမှု စာစုများ

စိစဉ်သူ-ဒေဝီသန့်စင်

မာတိကာ

အမှာစာ	...	၇
၁။ ထန်းမိတ်ဆက်	...	၁၁
၂။ နွေဦးကာလပြုထသောအခါ (မောင်မောင်ဖြူ)	...	၁၇
၃။ ပြင်သစ်လူမျိုး ဆရာဂီးလူဘဲရေးသားသည့် မြန်မာ့ထန်းအကြောင်းစာအုပ် (စောနိုင်ဦး)	...	၂၃
၄။ ထန်းရွက်၊ ထန်းသီးနှင့် ထန်းတစ်ပင်လုံးအသုံးဝင်ပုံ (ကာတွန်း ကြည်ဝင်း)	...	၃၁
		
စဉ်းစားစရာ ထန်းသတင်းလွှာနှင့် ဆောင်းပါး၊ ခံစားမှုစာစုများ	...	၃၉
၅။ အညာထန်းပင်များတွင် ထန်းတက်လုပ်သား ရွာပါးလာ	...	၄၁
၆။ အညာဒေသတွင် ထန်းတစ်ပင်လုံးအသုံးဝင်သော်လည်း မပြုန်းတီးစေလို	...	၄၂
၇။ မကွေးဈေးကွက်သို့ ပင်းချောင်းဒေသထွက်ထန်းမြစ်များဝင်ရောက်		၄၅
၈။ ထန်းလျက်ဈေးကောင်းသော်လည်း ထန်းတက်သူနည်းပါး	...	၄၇
၉။ လက်မှုပညာ ထန်းလျှော်တောင်း ရက်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာပြည်သူများ အဆင်ပြေ	...	၄၉
၁၀။ အညာဒေသတွင် ထန်းလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသူ နည်းပါးလာသဖြင့်နောင် နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း ထန်းလုပ်ငန်းများ ပျောက်ကွယ်နိုင်	...	၅၁
၁၁။ ရာသီဥတုနှင့်လျော်ညီ အညာဒေသ၏ ပဒေသာပင်	...	၅၅
၁၂။ ဆယ့်နှစ်ရာသီပင်ကျေးရွာတွင် ထန်းသီးဆံ ထုတ်ယူရောင်းချခြင်းဖြင့် အပိုဝင်ငွေရရှိနေ	...	၅၇
၁၃။ ထန်းလျက်ဈေးနှုန်းနှင့် ထန်းတက်လုပ်ငန်းများ (မောင်စေအောင်)		၅၇
၁၄။ အိမ်ရှေ့မင်းထန်းတောမှာ ထန်းရည်မြည်းစမ်းခြင်း (သွေး-စစ်ကိုင်း)		၆၅
၁၅။ ပြည်တွင်းပြည်ပ ခရီးသွားတွေကို ညှို့ဝင်ထားတဲ့ အညာက 'ပိုင်'ထန်းရည်ဆိုင် ကလေး (ဝေယံမိုးမြင့်)	...	၇၁

၁၆။	လူသားတို့အတွက် အကျိုးပြုသည့် ထန်းပဒေသာပင် (ကျော်ကျော်-မလှိုင်)	...	၇၉
၁၇။	နွေဦးကာလထန်းတက်သမားတစ်ဦး၏ မျှော်လင့်အိပ်မက် (ဝေလင်း-ပြည်)	...	၈၅
၁၈။	ထန်းရွက်ပုတီးလုပ်တဲ့ ရွာကလေး (လဲ့လဲ့အောင်)	...	၉၁
၁၉။	ထန်းရွက်ပုတီးတို့ မြစ်ဖျားခံရာ (ယဉ်ယဉ်နှောင်း)	...	၉၇
၂၀။	ထန်းလျက်ရနံ့တို့ သင်းပျံ့စေသူများ (သက်ထိန်ဝင်း-ပခုက္ကူ)	...	၁၀၃
၂၁။	ထန်းတောင်သူတွေအတွက် ပုဒ်မ ရှိသည် (ညီညီဇော်)	...	၁၀၉
၂၂။	ချစ်မက်မပြေ (ညီညီဇော်)	...	၁၁၇
၂၃။	အလှည့်ကျမနွဲ့စတမ်း ထန်း စိုက်ကိုစိုက်ရမှာပါ။ (လေဝ်နီ)	...	၁၂၇
၂၄။	အညာမြေထန်းတောလွှမ်းမောဖွယ်ရာဖြစ်တော့မည်လား (ငြိမ်းချမ်းဝေ)	...	၁၃၇
၂၅။	အရသာပေါ့သွားသော အညာထမင်းဝိုင်းလေး (ဇာနည်အောင်-မန္တလေး)	...	၁၄၅
၂၆။	ထန်းပင်ပေါ်ကရှဉ့်ကိုချောက် ထမချောက်ကိုမွှေ (မောင်သင်းထုံ-ကျောက်မဲ)	...	၁၄၉
၂၇။	ထန်းတစ်ပင်ရဲ့ ရင်ဖွင့်သံ (ရှင်သန်ဒါန်းပင်တဲ)	...	၁၅၉
၂၈။	မြန်မာ့ရိုးရာမုန့်တွေ တိမ်ကောလာမှာစိုးလို့ ရိုးရာမုန့်ဆိုင်ကို ဖွင့်ခဲ့တာပါ (လိမ္မာ)	...	၁၆၆
၂၉။	မိရိုးဖလာထန်းလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင်ခဲ့သူ ကိုပေတိုး (ခ) ကိုတင်ဝင်းနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း (ဝင်းနီထွေး)	...	၁၆၉
ကဗျာများ			
၃၀။	ထန်းပဒေသာ မင်္ဂလာပါ (လှထွန်း-ကမ္ဘာမြေချစ်သူ)	...	၁၇၇
၃၁။	တစ်ရက်ချန် (အောင်ဇင်မင်း)	...	၁၇၈
၃၂။	နွေအလှ (မောင်လွယ်အိတ်)	...	၁၇၉
၃၃။	ထန်းနှင့်မြန်မာ (သုလင်းဝေ)	...	၁၈၀
နိုင်ငံတကာနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထန်းတစ်ပင်လုံးမှထွက်သော			
လူ့အသုံးအဆောင်နှင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများ			...
			၁၈၂

အမှတ်စဉ်

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် သဘာဝတရားက ဆုလဒ်လက်ဆောင်ပေးထားပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လိုမျိုးအကြောင်းအရာ လက်ဆောင်တွေပါလိမ့်နော်။ သဘာဝအလှ အပတွေနဲ့ တင့်တယ်ကြွယ်ဝနေတဲ့ တိုင်းကြီး ၁၄ တိုင်းပဲ မဟုတ်ပါလား။ ဒါဆိုရင်

...

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း ပူပြင်းခြောက်သွေ့တဲ့ အညာဒေသရဲ့ အလှကရော ရေရှားပေမယ့် အပူဒဏ်ကိုအံ့တုပြီး အနုပညာလောကဘွဲ့ကို အလှဆင်မြန်းပေးနိုင်သူ ကတော့ 'ထန်း' ဖြစ်ပါတယ်။ ထန်းကို ပဒေသာပင်လို့ တစ်ပင်လုံးအသုံးဝင်တဲ့အတွက် တင်စားခေါ်ဝေါ်ခြင်းခံခဲ့ရပါတယ်။

အညာဒေသရဲ့အလှ 'ထန်း' အကြောင်းကို ကဗျာ၊ ဂီတ၊ ပန်းချီနဲ့ ရသစာပေ တွေထဲမှာ ခံစားဖူးကြလိမ့်မယ်ထင်ပါတယ်။ သဘာဝရောင်းကုန်ပစ္စည်းအနေနဲ့လည်း ထန်းလျက်၊ ထန်းဖျာ၊ ထန်းရွက်ပုတီး၊ ထန်းရည်၊ ထန်းသီးမုန့်တွေဆို လူတိုင်းနဲ့မစိမ်း လောက်ပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ အနုပညာအလှအပတွေ ရောစပ်တာတွေ၊ အညာမြေရဲ့ ထန်းတောင် သူတို့ ဘဝတွေကတော့ အဆင်မပြေ၊ မလှမပနဲ့ တစ်စတစ်စပျောက်ဆုံးနေကြရပါပြီ။ အစိုးရအပါအဝင် အညာမြေရဲ့ဘဝတွေ၊ အလှတွေကို အလေးထားစဉ်းစားပေးသင့် ကြပါတယ်။

ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်းမှုဒဏ်ကို ကြုံကြုံခံပြီး သဲကန္တာရမဖြစ်အောင် ကာကွယ်ပေးနိုင် ကြတဲ့ ထန်းတောတွေနဲ့အတူ ထန်းတောင်သူဘဝတွေကိုလည်း ပိုင်းဝန်းစောင့်ရှောက် မြှင့်တင်ပေးနိုင်ကြစေရန် 'ထန်းတောင်သူ့တဲ' စာအုပ်ကို စုစည်းစီစဉ်ထုတ်ဝေလိုက်ရ ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ စာအုပ်ဖြစ်မြောက်အောင် ငွေအားပံ့ပိုးပေးသူ ဆရာမကြီးဒေါ်သန်းသန်းတင့် (ညောင်ဦးဇာတိ) နဲ့ ထန်းလောကသတင်းဆောင်းပါး၊ ကဗျာတွေ ရေးခဲ့ကြတဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမတို့အားလုံးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်လျက်

ဒေဝီသန့်စင်

(မြန်မာအစိမ်းရောင်ကွန်ရက်)

ထန်းပိတ်ဆက်

.....ထန်းမိတ်ဆက်

ထန်းပင်၊ ထန်းတောဟု ဆိုလိုက်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းဒေသကို စိတ်
အာရုံဝယ် မှန်းဆမြင်ယောင်မိကြမည်ဖြစ်သည်။ မှန်ပါသည်။ မြန်မာ့လူမှုစီးပွား
ယဉ်ကျေးမှုနယ်ပယ်၏ အဓိကအရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတစ်ရပ်အနေဖြင့် နှစ်ပေါင်း
ထောင်ချီရပ်တည်ခဲ့သော ထန်းအခြေပြုယဉ်ကျေးမှု ပေါက်ဖွားရှင်သန်ပြန့်ပွားရာ
မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းဒေသသည် ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် (၁၀) သန်းရှိသော
ထန်းပင်အရင်းအမြစ်များကို ပိုင်ဆိုင်ထားမှုကြောင့်လည်း ထန်းအခြေပြု၊ အညာယဉ်ကျေး
မှု၊ အညာထွက်ကုန်များ၏ပင်မအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်သာမက ကမ္ဘာ့အထိပင် ဂုဏ်
သတင်း ကျော်ဇောခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းကို ပို၍ တိကျစွာ နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ရမည်ဆိုလျှင်
အပူပိုင်းမိုးနည်းရေရှားရာသီဥတု ခံစားရသော မန္တလေးတိုင်း၊ မကွေးတိုင်းနှင့် စစ်ကိုင်း
တိုင်းအောက်ပိုင်းဒေသတို့ပါဝင်ပြီး ၎င်းဒေသများ၏ ရာသီဥတုနှင့် ဂေဟစနစ်မှာ
ထန်းပင်များ ရှင်သန်ပေါက်ရောက်မှုအတွက် အလွန်သင့်တော်သောကြောင့် ဒေသ၏
ဂေဟစနစ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေမှု အရှိဆုံး (Ecological Niche-based) အပင်များဟု
သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ ထိုမြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းဒေသသည် ပုဂံခေတ်ကတည်းကပင်
မြန်မာမင်းတို့၏ အုပ်ချုပ်မှုဗဟိုချက်ဖြစ်ခဲ့၍ စီးပွားရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုဖွံ့ဖြိုး
တိုးတက်ရေးအတွက် အရေးကြီးသောဒေသဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ထန်းပင်များသည်
လည်း ဒေသနေပြည်သူတို့အတွက် စားဝတ်နေရေးကို အဓိက ကူညီဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးပေး

ဒီမိုကရေစီစာပေ

နိုင်သည့် ခေတ်အဆက်ဆက်ကပင် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဆိုင်ရာ ပညာရပ်နှင့် ဆက်စပ်နေသောအပင်လည်း ဖြစ်သောကြောင့် ထန်းယဉ်ကျေးမှု သည် ထိုဒေသတွင်း ယဉ်ကျေးမှု၏ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်သဘောတရားနှင့် ဆက်နွှယ်ထွန်းကား ခဲ့ပါသည်ဆိုလျှင် မှားမည်မထင်ပါ။ ပုဂံခေတ်က ရေးထိုးခဲ့သော ကျောက်စာ၊ အုတ်ခွက် စာများတွင် အရေးပါသော ကောက်ပဲသီးနှံစာရင်း (၇၀)ခန့် မှတ်တမ်းတင်ထားပြီး ထန်း သည်လည်း အရေးပါသော သီးနှံများစာရင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ဤမျှသာမကသေး နိဗ္ဗန်ရောက်ကြောင်းတရား အထောက်အပံ့ဖြစ်အောင် ကျောင်းကန်ဘုရားများ တည်ဆောက်လှူဒါန်းရာတွင် ကျောင်းကန်ဘုရားအရံအဖြစ် ထန်းပင်များကို စေတနာအတိုင်း စိုက်ပျိုးလှူဒါန်းကြသော ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံလည်း ထွန်းကားခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လည်း ယခုအချိန်ထိပင် များပြားလှသော ထန်းပင်များကို ခေတ်အဆက်ဆက်၏ အမွေ အနှစ်အဖြစ် တွေ့မြင်နိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထန်းမှထွက်သော သကာအချိုသည် ကြည်ကြွေး မပေါ်ပေါက်မီအထိ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး၏ ပင်မအချိုအရင်းအမြစ် ဖြစ်ခဲ့ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ၏ ထန်းလျက် အချို့လိုအပ်ချက် (၈၀%)ကို မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းဒေသရှိ ထန်းပင်များမှ ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့ပါသည်။ ထန်းပင်များပေါများသည်နှင့်အတူ ထန်းတက်လုပ်သား များလည်း ပေါများခဲ့ပါသည်။ ထိုထန်းတက်သမားတို့၏ ဘဝသည် ပင်ပန်းခက်ခဲပြီး အသက်အန္တရာယ်ကို အရင်းပြု၍ လုပ်ကိုင်ရသော စွန့်စားရသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း မှုတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုသို့ ခက်ခဲပြီး အန္တရာယ်များ လှသော ထန်းတက်မှုအလုပ် ကို ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ မြန်ဆန်စွာဆောင်ရွက်နိုင်သော ထန်းတက်သမားတို့၏ လုပ်ငန်း သဘောသဘာဝကို သေချာစွာ ဆန်းစစ်လေ့လာကြည့်လျှင် အသေးစိတ်ကောင်းစွာ နားလည်သိရှိရမည်ဖြစ်သော ရာသီဥတုဂေဟစနစ်၊ အပင်ဗေဒ၊ နည်းပညာတို့ပေါင်းစည်း ထားသော ဒေသရိုးရာအသိပညာ၊ အတတ်ပညာတစ်ရပ် (Indigenous Knowledge/ Technology) ဖြစ်နေသည်ကို လေ့လာသိရှိမိပါသည်။ ဒေသ၏ ပညာရှိမှု (Local Wisdom) ကို အသုံးပြု၍ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို တုံ့ပြန်တတ်မှု၊ လိုက်လျောညီထွေ ဆောင်ရွက်နိုင်တတ်မှုတို့မှ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ ဖန်တီးမှု၊ တိုးတက်မှုများ ရရှိခဲ့သော ဒေသ ရိုးရာထန်းတက်ပညာ၊ ထန်းလှီးပညာ၊ ထန်းလျက်ချက်ပညာတို့သည် ထူးခြား သော ဝိသေသလက္ခဏာများ ပိုင်ဆိုင်ပြီး ခြပ်ရိုး၊ ခြပ်မဲယဉ်ကျေးမှုများအဖြစ် မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှုကိုပင် ထောက်ကူဖြည့်ဆည်းပေးသည့် ထန်းယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်အဖြစ်

ရပ်တည်ခဲ့ပါသည်။

ထန်းပင်များနှင့် ယာခင်းရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်းခေလေသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀)ကျော်ခန့် ကပင်ကျင့်သုံးလာခဲ့သော ဒေသရိုးရာ သီးနှံသစ်တောရောနှော စိုက်ပျိုးမှုစနစ် (Traditional Agroforestry) စနစ်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

သို့သော် လွန်ခဲ့သော (၅-၇)နှစ်အတွင်း ထန်းတက်သမားများသည် ထန်းတက် ကလုပ်ကို စွန့်လွှတ်ပြီး ဝင်ငွေပိုမိုရရှိသော မြို့ပြအလုပ်အကိုင်များ၊ နိုင်ငံခြားများသို့ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်အကိုင်ရှာဖွေလာကြသဖြင့် ထန်းတက်သမားဦးရေ လျော့နည်းလာခဲ့ ပါသည်။ ထန်းပင်များမှာလည်း ထန်းပြုပြင်ခြင်းကင်းဝေးရသဖြင့် အယဉ်မှ အရိုင်းဘဝ သို့ တဖြည်းဖြည်း ရောက်ရှိလာပါသည်။ သစ်ဝါးရှားပါးမှုကြောင့် ထိုပြုပြင်ခြင်းကင်းမဲ့ လာသော ထန်းပင်များခုတ်၍ ခြံစည်းရိုးတိုင်များ၊ လောင်စာများနှင့် သစ်အစားထိုး ပရိဘောဂပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်လာမှုကြောင့် ထန်းပင်များ ခုတ်လှဲမှုများပြားလာပြီး အဖိုးတန်သဘာဝ အပင်အရင်းအမြစ်များ စွာ ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါသည်။ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ထန်းယဉ်ကျေးမှုနှင့် ထန်းစိုက်ပျိုးခြင်းအလေ့အထလျော့ပါးခဲ့ပြီး မြေအသုံးချ မှုပြောင်းလဲခြင်း (Land Use Change) ကြောင့်လည်း ထန်းပင်များ နည်းပေါင်းစုံနှင့် ခုတ်လှဲခြင်းခံနေခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ထန်းပင်များမှပေးသော ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုကို မေ့ထား၍ မရနိုင်ပါ။ ထန်းတောကြီးများပေါက်ရောက်ရာ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း သည် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်စဉ်နှင့်အတူ သဲကန္တာရဖြစ်၍ အလားအလာ များစွာရှိနေပါသည်။ ထိုသို့ ပူပြင်းမိုးခေါင်သောရာသီဥတုသည် ထန်းမှအပ အခြားသောအပင်ကြီးများ ရှင်သန်ရန်ခက်ခဲပါသည်။ သို့သော် ထန်းပင်များအတွက် အလွန်ကောင်းမွန်သော ဂေဟစနစ်ဖြစ်ခဲ့အောင် သဘာဝက ရွေးချယ်မှုပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုထန်းပင်များကလည်း သဘာဝ၏ရွေးချယ်မှုကို လက်ဆောင်တုံ့ပြန်သောအားဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရည်အသွေး မြင့်မားဆုံးသော ထန်းပင်များ ပေးစွမ်းခဲ့သည်။ ထိုသို့ဂေဟစနစ်နှင့် မိတ်ဖက်ဖြစ်သော ထန်းပင်များ ဆုံးရှုံးမှုသည် အညာဒေသကို ပိုမို မိုးခေါင်ပူပြင်းစေပြီး ပြန်လည်ပြုပြင် နိုင်ခြင်းမရှိသော ရာသီဥတုအခြေအနေတစ်ခုသို့ ရောက်ရှိစေနိုင်ပါသည်။ ထန်းပင်များ လျော့ပါးလာသည်နှင့်အမျှ အနည်းငယ်သာ ကျန်ရှိသောထန်းတက်သမားတို့၏ လူမှု စီးပွားရေး၊ နယ်ပယ်သည်လည်း ကျဉ်းမြောင်းလာခဲ့ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဒေသခံပြည်သူ့အခြေပြု ထန်းပင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းနှင့် ထန်းတက်သမားတို့၏ ဘဝပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးမှုများ အရေးတကြီး လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ပြည်သူများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများ၊ ထန်းပင်များ ထိန်းသိမ်းမှုအတွက် အရေးကြီးသောကဏ္ဍတစ်ခုလည်းဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ရန် တိုက်တွန်းမှုများ ဖန်တီးရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဖြစ်နိုင်ခြေရှိမှုများရှာဖွေ၍ ထန်းတောင်သူများပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ရေး၊ တောင်သူအခြေပြုထန်းထုတ်ကုန် ထုတ်လုပ်ရေး၊ Stakeholders များအားလုံး ပူးပေါင်း ပါဝင်ရေးအတွက် Awareness creation များ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး၊ ကျေးရွာများတွင် ဥယျာဉ်ယာတောထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ (A.F.P.C.s) နှင့် ဂေဟစနစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီ များဖွဲ့စည်းရေးသည် 'ထန်း' ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် အရေးတကြီးလိုအပ်ပါသည်။

ဒေသခံများကို Incentive အနေဖြင့် Micro credit and Micro finance Institution များ ဆောက်ရွက်ပေးနိုင်ရန်။

ထန်းပင်များကို credit loan ထားရှိနိုင်ရေးအတွက် ဘဏ်စနစ်တစ်ခု ထူထောင် ပေးရန်နှင့် Toddy based small-scale enterprise များ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အလား အလာများရှိပါသည်။

ဒေသခံများ စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပညာပေးရန်၊ သင်တန်းပေးရန်၊ ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ပေးရန်လည်း ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ သီးနှံသစ်တော ရောနှော စိုက်ခင်းများ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောများ ပိုမိုဖော်ဆောင်နိုင်ရေး၊ Eco-Village များ ဖွဲ့စည်းရေး ယဉ်ကျေးအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း မြှင့်တင်နိုင်ရေး၊ ထန်းနှင့် ပတ်သက်သော အနုပညာအမှတ်တရပစ္စည်းလုပ်ငန်း၊ ထန်းအခြေခံစားသောက်ကုန်ပစ္စည်း အရောင်း ဆိုင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ ထန်းလျက်အမျိုးမျိုးနှင့် ထန်းလျက်အခြေခံ မြန်မာမုန့်အမျိုးမျိုးကို ပွဲတော်ကျင်းပ၍ ခရီးသွားလုပ်ငန်းအချိန်မြှင့်တင်ရန်။ ထန်း ထိန်းသိမ်းရေးအသင်း ပေါ်ပေါက်လာရေး၊ REDD+ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး၊ ရေရှည်အတွက် ကျေးလက် ထန်း ပြတိုက်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာရေးကို မဖြစ်မနေ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ထန်းချစ်သူများ အသင်း ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

အပူပိုင်းဒေသပြည်သူများအတွက် ထန်းပင်များသည် လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာရေး၊ စားဝတ်နေရေးနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ တန်ဖိုးများရှိသည်။ သစ်တောမူဝါဒ

များအပါအဝင် ရပ်ရွာလူထုများအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိသည့် ကိစ္စရပ်များအတွက် နိုင်ငံကြားပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ရပ်ရွာလူထုများနှင့် အစိုးရများအကြားရှိ ကွာဟမှုများအား ချိတ်ဆက်ပေးသည်။ သစ်တောနှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုအပေါ် အာဆီယံ အကာအကွယ်ပေးမှုဖော်ထုတ်ရေးတွင် CSO များ အခန်းကဏ္ဍအရေးကြီးမှု၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက် CBD ၏ မဟာဗျူဟာမြောက် ဦးတည်ချက်တစ်ခုမှာ စတုရန်းမီတာများ မျိုးစိတ်များနှင့် မျိုးရိုးဗီဇကွဲပြားမှုများအား အကာအကွယ်ပေးခြင်းဖြင့် ဇီဝမျိုးကွဲအနေအထားအား ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် ဖြစ်သည်။

REDD+ တွင် ဌာနေတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် ဒေသခံရပ်ရွာလူထု များသည် အစိုးရနှင့် ပိုမိုထိတွေ့ဆက်ဆံလာကြသည်။ ဒေသခံပြည်သူများ၏ အစဉ်အလာအရ ယစ်တောများအား အသိအမှတ်ပြုလာကြသည်။

ရိုးရာအစဉ်အလာနှင့် ဒေသခံအသိပညာစနစ်များနှင့် အညွှန်းများ အပါအဝင် လူမှုစနစ်နှင့် မှတ်တမ်းများ၏ အထောက်အကူဖြင့် သက်သေအထောက်အထားပေါင်းစုံအဖြစ်သို့ နည်းလမ်းများအား အသုံးပြုခြင်း။ ရိုးရာအစဉ်အလာ အရနှင့် ရပ်ရွာလူထု ယစ်တောအုပ်ချုပ်မှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုတို့၏ ဆက်ဆံရေးများနှင့် သစ်တောအား မှီခိုသည့် ရပ်ရွာလူထုများ၏ ထန်းပင်အသုံးချမှု အစီအစဉ်များ အသိအမှတ်ပြုပြီး ထိန်းညှိကာ ကပ်သွားမှုများရှိခဲ့လျှင် အာဆီယံလူထုဗဟိုပြုသည့် နည်းစနစ်နှင့်အညီ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများနှင့် ရပ်ရွာလူထု ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားသည့် နယ်မြေများအား ဦးစားပေးသည့် အစီအစဉ်များအား ဦးစားပေးခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုပိုင်သစ်တောလုပ်ပိုင်ခွင့်အား ဖော်ထုတ်ရာတွင် အမြော်အမြင် ပိုမိုကြီးစွာဖြင့် ရေရှည်အစီအစဉ်များရေးဆွဲကာ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုနှင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်သစ်များ ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်နိုင်မှုတို့အား အာမခံမှုပေးသည့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် နည်းလမ်းများ ပေါ်ထွက်စေသော အချိန်ဇယားများအား ဦးစားပေးခြင်း။

ထန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဒေသတွင်း ရေရှည်တည်တံ့သည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများအား အရှိန်ဟုန်မြှင့်ပြီး ဆောင်ရွက်သွားရန် လိုအပ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် Reduce Emission from Forest Degradation and Deforestation (REDD) ကိုလမ်းပြမြေပုံ ရေးဆွဲပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နောင်မပေးတော့သည့် အနာဂတ်ကာလတွင် ထန်းပင်များ၏ ကာကွယ်ရန်နှင့်ပတ်သက်မှုတိုင်းတာပြီး

ကာဘွန် Credit အဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ကာဘွန်စီး ပွားရေးတစ်ရပ်(သို့) အစိမ်းရောင် စီးပွားရေးတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာရန်လည်း အလားအလာကောင်းများ များစွာရှိပါသည်။ ဒေသတွင်းစံနှုန်းများနှင့် အညွှန်းကိန်း များပါဝင်သော လူမှုစီးပွားရေးနှင့် ထန်းပင်များ ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရန် တိုက်တွန်းမည်ဖြစ်ပြီး ဒေသတွင်းအကျိုးသက်ရောက်သူများအားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ညောင်ဦးခရိုင်တွင် ပါဝင်သော ပုဂံရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုဒေသသည် မဝေးတော့သော အနာဂတ်တွင် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဒေသ (World Heritage Site) သို့ လှမ်းတက်တော့မည် ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် ဒေသသတ်မှတ်ရန် အရေးကြီးသော စံနှုန်းတစ်ခုမှာ ထူးခြားရှားပါးပြီး ကမ္ဘာ့မည်သည့် အရပ်တွင်မှ မတွေ့နိုင်သော ကမ္ဘာလုံးက ထိန်းသိမ်းရန် အလေးထားမည့်တန်ဖိုးစနစ်တစ်ခုရှိပြီး ၎င်းမှာ (Outstanding Universal Value) ဖြစ်ပါသည်။ ထို (OUV) ကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်မှု အလွန်ခက်ခဲလှပါသည်။ ပုဂံဒေသကို ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဒေသဖြစ်အောင် ဖြည့်ဆည်းပေးမည့် (OUV) မှာ ပုဂံရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုဒေသ (Traditional Culture LandScape) ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ဒေသရိုးရာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ရှေးဟောင်းစေတီပုထိုးယဉ်ကျေးမှု လက်ရာများနှင့် ထန်းပင်များပေါင်းစပ်ထားသော ပုဂံဒေသ၏ မြေယာရှုခင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးယဉ်ကျေးမှု၊ လူမှုစီးပွားယဉ်ကျေးမှုတို့ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားသော သဘာဝ ပြတိုက်ကြီးတစ်ခုအဖြစ် ထူးခြားစွာတည်ရှိနေပြီး (OUV) စံချိန်စံနှုန်းများ ပြည့်မီစေရန် အဓိကဖြည့်ဆည်းပေးရသော ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ မြေယာအဝန်းအဝိုင်း (Culture Land Landscape) အဖြစ်သာမက မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း National Cultural Landscape အဖြစ်လည်း တည်ရှိနေပါသည်။ ထိုသို့ထူးခြားလှသော ယဉ်ကျေးမှု မြေယာရှုခင်းတွင် အဓိကပါဝင်သော ထန်းပင်များကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရေးသည် အမျိုးသားအဆင့် အရေးကြီးနေသောအချိန်ဖြစ်နေ၍ ထန်းပင်များ၊ ထန်းတောများကို စုပေါင်းထိန်းသိမ်းကြပါစို့ဟု နှိုးဆော်တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

ကလျာလှ

နွဲ့ကလ မြူထသောအခါ

မောင်မောင်ဖြူ

“ထန်းသမားတွေဟာ ထန်းအောက်မြေကိုပါ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရလို့
တကယ်တော့ တောင်သူတစ်ပိုင်း၊ ထန်းသမားတစ်ပိုင်း ‘ထန်းတောင်သူ’တွေ လို့
ခေါ်ချင်ရင်တောင် ခေါ်နိုင်ပါသေးတယ်”

ဆရာမောင်မောင်ဖြူ၏ ဘဝနှင့် စာပေလှုပ်ရှားမှု

ဆရာမောင်မောင်ဖြူကို မြင်းခြံခရိုင်၊ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်၊ ညောင်တိုဘူတာ (မဖူးကုန်းရွာ) ၌ အဖ အငြိမ်းစားအခွန်တော် မြေတိုင်းစာရေးကြီး ဦးဉာဏ်၊ အမိ ခေါ်ခင်မယ် ဟိုပု ၁၉၃၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။

မွေးချင်း (၈) ယောက်တွင် (၄) ယောက်မြောက်ဖြစ်ပြီး ငယ်အမည် မောင်စောဖြူ ဖြစ်ကာ အမည်ရင်းမှာ ဦးသန်းရှိန်ဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်က ဈေးကုန်းရွာ၊ လောကဓာတ်ကျောင်းတွင် သတ္တမတန်းအထိ ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၄၈- ၄၉ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ “အောင်တက္ကသိုလ်” ၌ တက္ကသိုလ် ပင်တန်းအထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဈေးကုန်းရွာ၌ ‘အာရှလူငယ် ကင်းထောက်လှလင်’၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ် ‘ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ’နှင့် တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး’ တို့မှာ စည်းရုံးရေးမှူးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ကျောင်းသားဘဝကပင် စာပေဝါသနာပါ၍ လေ့လာလိုက်စားခဲ့ပါ သည်။ ၁၉၆၀ မှုနှစ်မှစ၍ ‘တနင်္သာရီသတင်းစာ’ တွင် ‘တောင်နီ’ ကလောင် အမည်ဖြင့် နိုင်ငံရေးဆောင်းပါး များ စတင်ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ‘ပန်းတိုင်ဂျာနယ်’ နှင့် ‘ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ’ တို့၌လည်း ‘ဒေါင်းနီ’ ကလောင်အမည်ဖြင့် ဆောင်းပါးများရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ ဖခင်ဘက်မှ အဘိုး၏ကလောင်နာမည်ကိုယူကာ ‘မြေလတ် မောင်မောင်ဖြူ’ ကလောင်အမည်ကို စတင်အသုံးပြုခဲ့သည်။

ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာနှင့် ငွေတာရီ၊ မြဝတီ၊ သွေးသောက်၊ နဝဒေး စသော ပဂ္ဂလင်းများတွင် ‘ထန်းသမားဘဝသရုပ်ဖော်’ ဝတ္ထုတိုများကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ် တွင် ‘မောင်မောင်ဖြူ’ ကလောင်အမည်ကို စတင်ယူခဲ့သည်။

‘နွေဦးကာလမြူထသောအခါ’ မှာ ပထမဆုံးလုံးချင်းဝတ္ထုရှည်ကြီး ဖြစ်သည်။

ထုတ်ဝေပြီးခဲ့သောစာအုပ်များမှာ (၁) ရှားတောမြေ (၁၉၇၀)၊ (၂) မရဏမောင်းလော အောင်စည်လော (သုံးအုပ်တွဲ- ၁၉၇၁)၊ (၃) နှမနီလာ မှိုင်းပြာရည်လင်း (၁၉၇၁)၊ (၄) သောကမိုးသည်းစံအိမ်ထဲဝယ် (၁၉၇၂)၊ (၅) နှင်းမှုန်ကြားမှ စောသခင် (၁၉၇၂)၊ (၆)

ရွှေမြစ်ခြယ် (၁၉၇၂)၊ (၇) ငယ်ကျွမ်းသက်ညှာ ကြွေကာနွမ်းရောမည် (၁၉၇၂)၊ (၈) စံအိမ်ကို စိန်နဲ့မွမ်းပါ့ မယ် (၁၉၇၂)၊ (၉) စိန်မတိုးတဲ့ တိမ်ခိုးဆင် (၁၉၇၃)၊ (၁၀) မဖုရားစံရာ ဇမ္ဗူကျွန်းလုံး (၁၉၇၃)၊ (၁၁) ရွှေလှော်စံကျွန်း ပြာလုံရွှန်း (၁၉၇၃)၊ (၁၂) ကန္တာရစမ်းရေ (၁၉၇၄)၊ (၁၃) ညမှာပွင့်သောကမုဒြာ (၁၉၇၄)၊ (၁၄) ဒေဝ ကုမ္ဘာနီလိုလူစား (၁၉၇၆)၊ (၁၅) ကျားပါးစပ်မှအပြန် (၁၉၈၇) စသော ဝတ္ထုရှည် များ ရေးသားခဲ့သည်။

‘နွေဦးကာလမြူထသောအခါ’ သည် ဝေဖန်ရေးဆရာများ၏ ကလောင်ဖျားတွင် ရေပန်းစားခဲ့သည်။

ဆရာ(ဦး) သိန်းဖေမြင့် က ‘ထန်းသမားဘဝကို နိုင်ငံခြားဖော်ပြသည်’ ဟု လည်းကောင်း၊ ဆရာသင်္ခါက ‘ဆွဲအားကောင်းသောဝတ္ထု’ ဟုလည်း ကောင်း၊ ဆရာ မလိခက ‘ထန်းသမားလူတန်းစားတို့၏ဘဝ လွတ်မြောက်ရေးနှင့် မြှင့်တင်ရေး’ ဟုလည်းကောင်း၊ ဆရာ ကိုကိုလေးက ‘ပြည်သူ့ဘဝသရုပ်ဖော်’ ဟုလည်းကောင်း၊ ဆရာကြီးဒဂုန်ရွှေမျှားက ‘ထန်းသမား လောကဝတ္ထု’ ဟု လည်းကောင်း ညွှန်းဆိုခဲ့ကြသည်။

ထိုဝတ္ထုသည် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အမျိုးသားစာပေဝတ္ထုရှည်၊ ဒုတိယဆုရရှိခဲ့သည်။

၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်အမျိုးသား Mr. Shizuo Katoda (မြန်မာအမည် ဦးကျော်ဆွေ) က ဂျပန်ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ထို့ပြင် မရဏမောင်းလော ‘အောင်စည်လော’ ဝတ္ထုရှည်ကြီးသည်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်လက်ဖက်လုပ်ငန်းကို အခြေခံပြီး သုံးပွင့်ဆိုင်အချစ်ဇာတ်လမ်းမှ စော်ဘွား များနှင့် လက်ဖက်လုပ်သားတို့၏တိုက်ပွဲကို ဖော်ကျူးထားသည့် ထင်ရှားသော ဝတ္ထုရှည်ကြီး တစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။

‘ရှားတောမြေ’ မှာမူ ကျောက်ပန်းတောင်းနယ်မြေတစ်ဝိုက်၊ ပျူစောထီး ခေတ်ထချိန်ကာလအပြောင်းအလဲတွင် ဆိတ်၊ သိုးမွေးမြူရေးနှင့် အညာဓလေ့ လူမှုဝန်းကျင် ခေတ်အမြင် တိုးတက်ပြောင်းလဲမှု မေတ္တာဘွဲ့ ဝတ္ထုဖြစ်၏။

၎င်းနောက် ‘ဒေဝကုမ္ဘာနီလိုလူစား’ တွင် ရဲဘော်ဖြူခေတ်ဦး သူကြီး အဆက်ဆက် အာဏာရှင်ဝါဒစရိုက်ဆိုးမှ ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကာလအထိ လူမှုစရိုက်အပြောင်း အလဲနှင့် လောကဓံအကွေ့အကောက်၏ သဘာဝတို့ဖြစ်သည်။

နောင်တွင် ‘ကျားပါးစပ်မှအပြန်’ ဝတ္ထုလည်း တနင်္သာရီ- ရေး၊ မြတ်၊ ထားဝယ်ရှိ ငါးခြောက်လုပ်ငန်းဖြင့်အသက်မွေးသော ရေလုပ်သားဘဝမှ ငါးဖမ်းစက်လှေပိုင်ရှင်ကြီးများ၊ အလုပ်သမားများ၏ အားပြိုင်မှုနှင့် မေတ္တာလွန်ဆွဲစွန့်စားခန်းတို့ဖြစ်သည်။

မောင်မောင်မောင်မောင်ဖြူသည် ဝတ္ထုရှည် (၂၀) အုပ်နှင့် ဝတ္ထုတို၊ ဆောင်းပါး (၂၀၀) မျှ ရေးသားခဲ့သည်။ ဘဝသရုပ်ဖော်စာပေရေးသားခြင်းကို အားသန်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ 'နေဦးကာလပြုသောအခါကို' ယင်းအမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ 'ရှားတောမြေ' ကို 'ကျားအသဲနှင့် ချစ်ချစ်' အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း ရုပ်ရှင် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။

စာပေရေးသားခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုရင်း (၁၇. ၃. ၁၉၉၂) နေ့တွင် အမှတ် ၅/ ၄၂၄၊ ပြန်လမ်း၊ ၈/တောင်ရပ်ကွက်၊ သယ်နီးကျွန်းမြို့နယ်နေအိမ်၌ ရန်ကုန်ပန်းနာရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

မောင်မောင်မောင်မောင်ဖြူ နေဦးကာလပြုသောအခါ စာအုပ်ချက်မှ ကောက်နုတ်ချက်များ

"ဒါပေမဲ့ ထန်းကို အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖြစ်ထားပြီး အသက် ၈၈ နှစ်ကျော်တော်လည်းကောင်း၊ မြန်မာပြည်မှာဆို ခုနက နယ်တွေအပြင် ကျွန်တော်တို့ ကျောက်ပန်းတောင်းနယ်၊ နောက် မလှိုင်၊ တောင်သာ၊ မိတ္ထီလာ၊ မြင်းခြံ၊ ပုဂံ၊ ညောင်ဦး၊ ပြည် စတဲ့နယ်တွေဆိုရင်ရော မနည်းပါဘူး။ ဒီအထဲ အဓိကမဟုတ်သော်လည်း တောင်သူ တစ်ဖက်နဲ့ ထန်းတက်နေတဲ့နယ်တွေပါဆိုရင် မြန်မာပြည်အနှံ့အပြားမှာ ရှိပါတယ်။ ကောက်မြန်မာပြည် အနှံ့နယ်တွေမှာဆိုရင်လည်း လယ်တစ်ဖက်နဲ့ အနည်းအကျဉ်းစီ ထန်းတက်နေကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။

"သည်လိုဆို ကျုပ်တို့မြန်မာပြည်မှာ ထန်းနဲ့အသက်မွေးနေတဲ့နယ်ဟာ မနည်းပါလား"

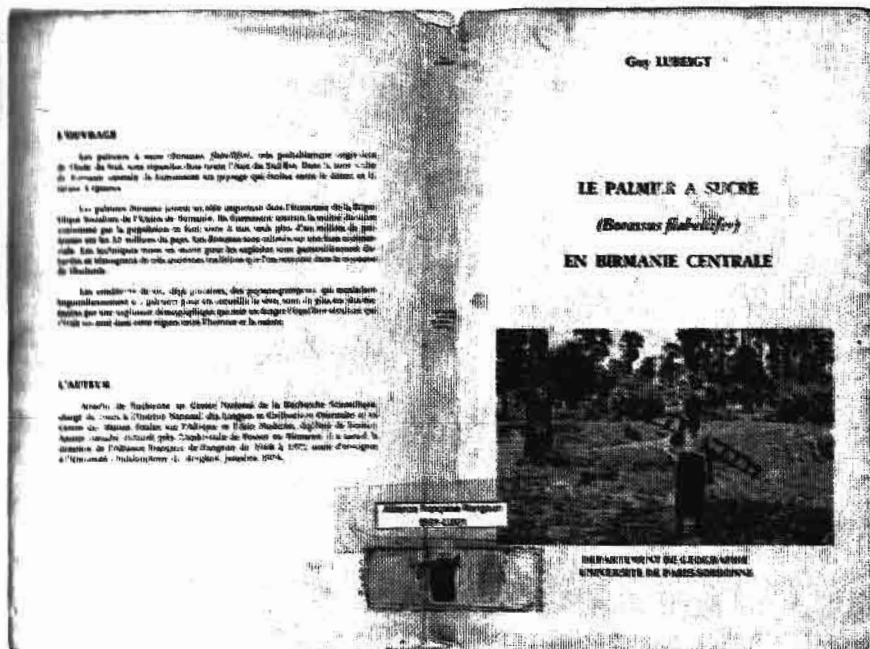
ဦးစံကျော်ကလည်း ဆရာကြီးဦးလှဒင်ထံမှ သိရချက်ကို တအံ့တဩဖြင့် ဝင်ထောက်လိုက်သည်။

"တောင်သူလယ်သမား၊ အလုပ်သမားတွေသာလျှင် တိုင်းပြည်ရဲ့အခွင် ယခင်ကျေးဇူးရှင်တွေပဲဆိုပြီး တိုင်းပြည်ရဲ့ရွှေတန်းမှာ တင်နေချိန်မှာ ခင်ဗျားတို့လို အသက်နဲ့နေစဉ်နေတိုင်း ရင်ဆိုင်ပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေရတဲ့ ထန်းသမား အလုပ်သမားတွေဟာလည်း ခေတ်နောက်ကျမကျန်ရစ်ခဲ့စေချင် ပါဘူး။ တခြားအလုပ်သမား တွေနည်းတူ ရွှေတန်းမှာ ရောက်စေချင်တယ်"

“နောက် ပဉ္စမအနေနဲ့ တင်ပြမယ့် အချက်ကတော့ ထန်းသမားအကျိုး ကာကွယ်သည့်ဥပဒေပါပဲ။ ဘာကြောင့်ဆိုရင် အခြားသော တောင်သူလယ်သမားများ အလုပ်သမားများမှာ သူတို့တောင်သူလယ်သမားဆိုင်ရာဥပဒေ၊ အလုပ်သမားဆိုင်ရာဥပဒေ အစရှိတဲ့ သီးစားချထားရေးဥပဒေ၊ အခွင့်အရေးကာကွယ် သည့်ဥပဒေတွေကို နိုင်ငံတော် အစိုးရက ပြဌာန်းပေးခဲ့လို့ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ထန်းသမားတွေအတွက်ကျတော့ ဘာဥပဒေမှ မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒါကြောင့်မို့လည်း ကျွန်တော်တို့ထန်းသမားတွေအတွက် ထန်း သမားအကျိုးအခွင့် ကာကွယ်သည့်ဥပဒေကိုလည်း ပြဌာန်းပေးပါလို့။

နှစ်အလိုက် ထန်းစိုက်ပျိုးထားသော စာရင်းဇယားပါ စကေးများ

နှစ်	အောက်မြန်မာပြည်	အထက်မြန်မာပြည်	ခုစုပေါင်း	အကြောင်းအရာ
၁၉၀၅	၆၄၁	၂၇၆၀၀	၂၈၂၄၁	
၁၉၁၀	၇၆၀	၁၂၆၉၇၉	၁၂၇၇၃၉	အများဆုံးနှစ်
၁၉၂၀	၉၂၉	၂၁၈၉၀	၂၂၈၁၉	
၁၉၃၀	၃၀၅	၂၀၈၈၄	၂၁၁၈၉	
၁၉၄၀	၁၁၄၄	၆၀၄၇၅	၆၁၅၁၉	
၁၉၄၁	၁၀၅၀	၆၀၅၁၆	၆၁၅၆၆	
၁၉၄၂				စာရင်းမရ
၁၉၄၃	၆၃၁	၆၀၃၈၃	၆၁၀၁၄	
၁၉၄၄	၅၅၇	၆၀၃၄၇	၆၀၉၀၄	
၁၉၄၅				စာရင်းမရ
၁၉၄၆	၈၆၁	၆၀၄၅၃	၆၁၃၁၄	
၁၉၄၇	၈၉၇	၆၀၄၄၃	၆၁၃၄၀	
၁၉၆၂			၅၇၀၀၀	

ထန်းတက်သမားတို့၏ ဘဝအခြေအနေမှာ အာမခံချက်သိပ်မရှိလှပေ။ သူတို့သည် ထန်းရည်ရရန် တစ်နေ့နှစ်ကြိမ်ကျ ထန်းပင်ပေါ်တက်ကြရသည်။ လူဦးရေတိုးပွားနှုန်း အဆမတန်များပြားလာမှုကြောင့် ထန်းလုပ်ငန်းသည်လည်း သိသိသာသာထိခိုက်လာခဲ့သည်။ ဤဒေသအတွင်းရှိ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ အခြေကျ နေပြီဖြစ်သော လူသားနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်သဟဇာတဖြစ်မှုကို လူဦးရေပေါက်ကွဲမှု က စိန်ခေါ်ခြိမ်းခြောက် လာလျက်ရှိနေပေပြီ။

ပြင်သစ်လူမျိုး ဆရာ “ဂီးလုတ်” ရေးသားသည့်
မြန်မာ့ထန်းအကြောင်းစာအုပ်

စောနိုင်ဦး

ပြင်သစ်လူမျိုး ဆရာ “ဂီးလူဘဲ” ရေးသားသည့် မြန်မာ့ထန်းအကြောင်းစာအုပ်

ကျွန်တော်သည် ပြင်သစ်ဘာသာဇဉ်လမ်းညွှန်တစ်ဦးဖြစ်သောကြောင့် ပြင်သစ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်း စာအုပ်၊ စာပေများကို လက်လှမ်းမီသလောက် ရှာဖွေဖတ်ရှုသိမ်းဆည်းထားခဲ့ပါသည်။ ပြင်သစ်လူမျိုး ဆရာ ‘ဂီးလူဘဲ’ ရေးသားထားသော မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်သည့် စာအုပ်စာတမ်းအချို့ကိုကိုလည်း ဖတ်ဖူးတွေ့ဖူးခဲ့ပါသည်။

ဆရာ ‘ဂီးလူဘဲ’ ရေးသားထားသောစာအုပ်အချို့မှာ ‘ကျွန်တော်သိသော မြန်မာနိုင်ငံ’ (၁၉၇၅)၊ ‘နေပြည်တော်၊ မြန်မာစစ်တပ်အတွက် မင်းနေပြည်’ (၂၀၁၁)၊ ‘မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းကထန်း’ (၁၉၇၉)၊ ‘ရွှေချည်ထိုး၊ မြန်မာ့ရွှေချည်ထိုး အတတ်ပညာ’ (၁၉၉၈)၊ ‘ပုဂံ၊ သမိုင်းနှင့် ဒဏ္ဍာရီ’ (၁၉၉၈)၊ ‘မြန်မာပြည်၊ ပုဂံ၏ရွှေခေတ်’ (၁၉၇၀)၊ ‘မြန်မာပြည်၊ နတ်၊ ရွှေနှင့် နယ်ခြားဒေသများ’ (၂၀၁၄) စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ဆရာ ‘ဂီးလူဘဲ’ (Guy LUBEIGT) သည် သိပ္ပံသုတေသနအမျိုးသားဌာနတွင် သုတေသနအရာရှိအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ အရှေ့တိုင်းယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘာသာစကားအမျိုးကျောင်းသင်ကြားရေးတာဝန်ခံနှင့် ခေတ်သစ်အာရှနှင့် အာဖရိက အဆင့်မြင့်လေ့လာရေးဌာနကြီးကြပ်ရေးမှူးလည်းဖြစ်ခဲ့သေးသည်။ မြန်မာစာနှင့် ဒီပလိုမာရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ပြင်သစ်သံရုံး၊ ယဉ်ကျေးမှုဌာန၏ တာဝန်ခံအရာရှိဟောင်းလည်းဖြစ်သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်မြို့၊ ပြင်သစ်ယဉ်ကျေးမှုဌာန (L' Alliance Fran, caise) ၏ ဒါရိုက်တာအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သေးသည်။ ထို့နောက် ဘန်ကောက်မြို့ရှိ ချူလားလောင်ကွန်းတက္ကသိုလ်၌ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အထိ သင်ကြားရေးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

သူသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းဆရာ၊ ပထဝီဝင်၊ သမိုင်းနှင့် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင် တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဆရာ 'ဂီးလူ့ဘဲ' သည် သူ့ဘဝအချိန်တော်တော်များများကို နှစ်မြှုပ် လျက် မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်း လေ့လာခဲ့သည်။ သူသည် မြန်မာ့ရေးရိုးအစဉ်အလာများကို လေ့လာသည်သာမက မျက်မှောက်ခေတ် မြန်မာပြည်အခြေအနေကိုလည်း မျက်ခြည်ပြတ် မခံခဲ့ချေ။ ပညာရှင်တစ်ယောက်၏ ထက်မြက်သောဉာဏ်ရည်နှင့် အစဉ်လေ့လာစူးစမ်းချင် နေသောနှလုံးသားကို ပိုင်ဆိုင်ထားသူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပေသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်များအတွင်းက ပုဂံမြို့၊ ဝက်ကြီးအင်း၊ 'Ever Stand' ယွန်းဆိုင် ပိုင်ရှင်ညီမလေးမာလာထံမှ ပြင်သစ်လိုရေးထားသော 'မြန်မာ့ထန်း' အကြောင်း စာအုပ် တစ်အုပ် ကျွန်တော် ငှားရမ်းခဲ့ဖူးသည်။ ထိုစာအုပ်ကို ပြင်သစ်လူမျိုးဆရာ 'ဂီးလူ့ဘဲ' က ရေးသားထားပြီး ပထဝီဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းထားသောစာတမ်း ဖြစ်သည်။ ပညာရပ်ဆိုင်ရာစာတမ်းဖြစ်၍ စာအလွန်လေးသောကြောင့် စာအုပ်ကို ဟိုလှန် ဒီလှောလုပ်ပြီး မာလာ့ကို ကျွန်တော်ပြန်ပေးလိုက်သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာ့ထန်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စာအုပ်တစ်အုပ် ထုတ်မည့် အကြောင်း အောင်ပင်လယ်မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာချုပ် ဆရာမကြီး ဒေါ်ဒေဝီသန့်စင်က ကျွန်တော့်ကို စကားစပ်မိရင်း ပြောပြသည်။ ဆရာ 'ဂီးလူ့ဘဲ' ၏ မြန်မာ့ထန်းအကြောင်း စာအုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ မိတ်ဆက်ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးပေးပါရန် ဆရာမကြီးက ကျွန်တော့်ကို တောင်းဆိုလာသည်။ မည်သို့မျှမငြင်းသာ၍ ဤစာအုပ်အကြောင်းကို မအားလပ်သည့်ကြားမှ ကြိုးစား၍ ရေးသားလိုက်ရပါသည်။

စာအုပ်၏အမည်အပြည့်အစုံမှာ 'မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းဒေသက ထန်း' ဖြစ်သည်။ တစ်မျက်နှာ ၁၉၇ မျက်နှာရှိပြီး ပါရီဆော်ဘွန်းတက္ကသိုလ် ပထဝီဝင်ဌာနက ၁၉၇၉ ခုနှစ် တွင် ထုတ်ဝေသည်။ စာအုပ်တွင် အခန်းကြီး ငါးခန်းပါဝင်ပြီး ၎င်းတို့မှာ အခန်း (၁) ထန်းတောကြီးများနှင့် ထန်းသမိုင်း၊ အခန်း (၂) ထန်းလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်သော ယေဘုယျအခြေအနေများ၊ အခန်း (၃) အညာဒေသကျေးရွာများရှိ ထန်းစိုက်တောင်သူ များနှင့် ထန်းတက်လုပ်သားကြီးများ၊ အခန်း (၄) ထန်းလျက်ကို ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ ရောင်းချခြင်း၊ အခန်း (၅) ထန်း၏ အသုံးဝင်ပုံနှင့် ကဗျာ၊ စာပေများတွင် တွေ့ရသော ထန်းအကြောင်း စသည်တို့ဖြစ်ကြသည်။ နိဂုံးပိုင်းတွင် ထန်းလုပ်ငန်း ပျောက်ကွယ်သွားနိုင် သလား ဆိုသည့် အကြောင်းကို သုံးသပ်တင်ပြထားသည်။

စာအုပ်၏ နောက်ကျောဖုံးတွင် စာအုပ်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကောက်စာ

၁။ဘာမျိုး တင်ပြရေးသားထားသည်။

ထန်းလျက်တွက်သည် ထန်းပင် (*Borassus Flabelliger*) သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းများ၌ပင်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း သိရသည်။ ယင်းဒေသမှ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများသို့ ယုံ့နှံ့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း ပူပြင်းခြောက်သွေ့သောဒေသများတွင် ထန်းပင် များ အစီအစဉ်ပေါက်ရောက်နေလျက်ရှိသည်။ ကန္တာရဆန်သောဒေသရှိ ဆူးပေါသောပင် နီပင်များအလယ်တွင် မျက်စိတဆုံး ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် ထန်းတောများ ဝေဝံ့နေကြသည်။

ပြည်ထောင်စုဆိုရွယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ထန်းလျက်လုပ်ငန်းသည် အဓိကအရေးပါသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအနက်မှ တစ်ခုဖြစ်သည်။ နိုင်ငံသားများ စားသုံးနေကြသော သကြားဓာတ်ထက်ဝက်ခန့်သည် ထန်းပင်များ မှရသော ထန်းလျက်ခဲ များပင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူဦးရေ ၃၂ သန်း ရှိပြီး လူဦးရေတစ်သန်းကျော်သည် ထန်းလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးလျက်ရှိသည်။ ထန်းကို အခြေခံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ ထန်းစိုက်ပျိုးခြင်းသည် နှစ်ရှည်စိမ့်ကိန်းလုပ်ငန်းမျိုးဖြစ်ပြီး ထန်းချက်ခြင်း လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်သည်လည်း အချိန်ယူရသောလုပ်ငန်းမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုထန်းလုပ်ငန်းကို ရှေးမှစ၍ အစဉ်အလာအတိုင်း လုပ်ကိုင်နေကြလျက်ပင်ရှိသေးပြီး ထိုင်းနိုင်ငံ၌လည်း တွေ့မြင် နိုင်လေသည်။

ထန်းတက်သမားတို့၏ ဘဝအခြေအနေမှာ အာမခံချက်သိပ်မရှိလှပေ။ သူတို့သည် ထန်းရည်ရရန် တစ်နေ့နှစ်ကြိမ်ကျ ထန်းပင်ပေါ်တက်ကြရသည်။ လူဦးရေတိုးပွားနှုန်း အဆမတန်များပြားလာမှုကြောင့် ထန်းလုပ်ငန်းသည်လည်း သိသိသာသာထိခိုက်လာ ခဲ့သည်။ ဤဒေသအတွင်းရှိ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ အခြေကျနေပြီဖြစ်သော လူသားနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်သဟဇာတဖြစ်မှုကို လူဦးရေပေါက်ကွဲမှုက စိန်ခေါ်ခြင်းကြောင့် လာလျက်ရှိနေပေပြီ။

စာအုပ်၏ရှေ့ဆုံးစာမျက်နှာ၌ စာရေးသူ၏အမှာစာနှင့် ကျေးဇူးတင်စကားကို ဖော်ပြထားသည်။ အမှာစာမှ အချို့သောစာပိုဒ်များကို ပြင်သစ်ဘာသာမှ တိုက်ရိုက် ဘာသာပြန်ဆိုပေးလိုက်ပါသည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ကြီးစားအားထုတ် သုတေသနပြုခဲ့သောရလဒ်များကြောင့် ယခုကျမ်းစာအုပ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အစီအစဉ်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး သုတေသနဌာနမှ အဖွဲ့ဝင်ဒါရိုက်တာတစ်ဦးဖြစ်သူ ပါမောက္ခ “မစ္စတာဂျွန်ဒေဗီ” (Jean

လုပ် ထန်းလုပ်ငန်းသည် အလွန်အရေးပါသော စီးပွားရေးဈေးကွက်မှ ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း ဆိုရှယ်လစ်မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် အဓိကအရာရောက်လျက်ရှိနေပါသေးသည်။ နိုင်ငံလူဦးရေ ၃၂ သန်းအနက်မှ တစ်သန်း ကျော်သောလူဦးရေသည် ထန်းလုပ်ငန်းဖြင့် တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍ သော်လည်းကောင်း အသက်မွေးလျက် ရှိနေကြဆဲပင် ဖြစ်ပါသည်။

စာအုပ်၏ စာမျက်နှာ (၃) တွင် နိဒါန်းရေးထားပြီး စာကိုယ်ပါ အကြောင်းအရာ များကို အရင်းအတိုင်း ပြန်ဆိုပေးလိုက်ပါသည်။

Borassus Flabellifer ဟု ရုက္ခဗေဒအမည်ရသော ထန်းပင်သည် အရှေ့တောင် အာရှတစ်ခုလုံးတွင် ပျံ့နှံ့ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည့် မြန်မာ၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအိုနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံများတွင် အံ့နှင့်ကျင်း နှင့် ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသော ထန်းတောကြီးများကို ပိုမိုတွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

ရွှေဘို၊ မုံရွာ၊ ပြည်၊ တောင်တွင်းကြီး၊ မန္တလေး စသည့် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း မြောက်သွေ့သောဒေသများတွင် ထန်းတောကြီးများ လွှမ်းမိုးပေါက်ရောက် လျက်ရှိသည်။ မျှင်းတွင်းတောင်ကြားတစ်လျှောက်တွင် လည်းကောင်း၊ မူးမြစ်နှင့် ချင်းတွင်းမြစ်ကြားရှိ ကုန်းမြေမြင့်များပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ ရွှေဘိုဒေသအနှံ့တွင်လည်းကောင်း၊ မူးမြစ်နှင့် ရာဇဝတီမြစ်ကြားရှိ တောင်ကုန်းများပေါ်တွင်လည်းကောင်း ထန်းတောများ အမြောက်အမြား ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ မန္တလေးနှင့် ပြည်အကြား ဧရာဝတီတောင်ကြားတစ်လျှောက် တွင်သာမက လေးထောင့်ပုံသဏ္ဌာန်တည်ရှိနေသော စစ်ကိုင်း၊ မုံရွာ၊ ကျောက်ပန်းတောင်း၊ မိတ္ထီလာမြို့၊ လေးမြို့၌လည်း ထန်းတောများကို နေရာအနှံ့တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ အရှေ့ တောင်အာရှဒေသတစ်ခုလုံးရှိ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများနှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများ၏ အမှတ်သင်္ကေတမှာ အုန်းဖြစ်သကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း မိုးခေါင်ရပ်ဝန်းဒေသ၏ အမှတ်သင်္ကေတမှာ ထန်းပင်ဖြစ်သည်။ ထန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း နေရာဒေသအနှံ့ ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ လယ်ယာမြေများထဲ၌လည်းကောင်း၊ စပါးစိုက်ခင်းများထဲ၌ လည်းကောင်း၊ လယ်ကန်သင်းရိုးများပေါ်၌လည်းကောင်း၊ လမ်းမကြီး၊ လမ်းမငယ်ဘေး ဘယ်ညာတစ်လျှောက်၌လည်းကောင်း၊ ကျေးရွာများအတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ဘုန်းကြီး ကျောင်းဝင်းများထဲ၌လည်းကောင်း နေရာအနှံ့ ထန်းပင်များကို တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ပူပြင်း ခြောက်သွေ့သော မိုးခေါင်ဒေသများတွင် ထန်းသာမရှိခဲ့လျှင် ထိုဒေသများကို ဖုန်းဆီးမြေ သို့မဟုတ် ကန္တာရဆန်သောဒေသအဖြစ် သတ်မှတ်ကြပေလိမ့်မည်။ နေဒဏ်ပြင်းသော

လုပ် ထန်းလုပ်ငန်းသည် အလွန်အရေးပါသော စီးပွားရေးဈေးကွက်မှ ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း ဆိုရှယ်လစ်မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် အဓိကအရာရောက်လျက်ရှိနေပါသေးသည်။ နိုင်ငံလူဦးရေ ၃၂ သန်းအနက်မှ တစ်သန်း ကျော်သောလူဦးရေသည် ထန်းလုပ်ငန်းဖြင့် တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍ သော်လည်းကောင်း အသက်မွေးလျက် ရှိနေကြဆဲပင် ဖြစ်ပါသည်။

စာအုပ်၏ စာမျက်နှာ (၃) တွင် နိဒါန်းရေးထားပြီး စာကိုယ်ပါ အကြောင်းအရာ များကို အရင်းအတိုင်း ပြန်ဆိုပေးလိုက်ပါသည်။

Borassus Flabellifer ဟု ရုက္ခဗေဒအမည်ရသော ထန်းပင်သည် အရှေ့တောင် အာရှတစ်ခုလုံးတွင် ပျံ့နှံ့ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည့် မြန်မာ၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအိုနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံများတွင် အံ့နှင့်ကျင်း နှင့် ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသော ထန်းတောကြီးများကို ပိုမိုတွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

ရွှေဘို၊ မုံရွာ၊ ပြည်၊ တောင်တွင်းကြီး၊ မန္တလေး စသည့် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း မြောက်သွေ့သောဒေသများတွင် ထန်းတောကြီးများ လွှမ်းမိုးပေါက်ရောက် လျက်ရှိသည်။ မျှင်းတွင်းတောင်ကြားတစ်လျှောက်တွင် လည်းကောင်း၊ မူးမြစ်နှင့် ချင်းတွင်းမြစ်ကြားရှိ ကုန်းမြေမြင့်များပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ ရွှေဘိုဒေသအနှံ့တွင်လည်းကောင်း၊ မူးမြစ်နှင့် ရာဇဝတီမြစ်ကြားရှိ တောင်ကုန်းများပေါ်တွင်လည်းကောင်း ထန်းတောများ အမြောက်အမြား ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ မန္တလေးနှင့် ပြည်အကြား ဧရာဝတီတောင်ကြားတစ်လျှောက် တွင်သာမက လေးထောင့်ပုံသဏ္ဌာန်တည်ရှိနေသော စစ်ကိုင်း၊ မုံရွာ၊ ကျောက်ပန်းတောင်း၊ မိတ္ထီလာမြို့၊ လေးမြို့၌လည်း ထန်းတောများကို နေရာအနှံ့တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ အရှေ့ တောင်အာရှဒေသတစ်ခုလုံးရှိ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများနှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများ၏ အမှတ်သင်္ကေတမှာ အုန်းဖြစ်သကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း မိုးခေါင်ရပ်ဝန်းဒေသ၏ အမှတ်သင်္ကေတမှာ ထန်းပင်ဖြစ်သည်။ ထန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း နေရာဒေသအနှံ့ ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ လယ်ယာမြေများထဲ၌လည်းကောင်း၊ စပါးစိုက်ခင်းများထဲ၌ လည်းကောင်း၊ လယ်ကန်သင်းရိုးများပေါ်၌လည်းကောင်း၊ လမ်းမကြီး၊ လမ်းမငယ်ဘေး ဘယ်ညာတစ်လျှောက်၌လည်းကောင်း၊ ကျေးရွာများအတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ဘုန်းကြီး ကျောင်းဝင်းများထဲ၌လည်းကောင်း နေရာအနှံ့ ထန်းပင်များကို တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ပူပြင်း ခြောက်သွေ့သော မိုးခေါင်ဒေသများတွင် ထန်းသာမရှိခဲ့လျှင် ထိုဒေသများကို ဖုန်းဆီးမြေ သို့မဟုတ် ကန္တာရဆန်သောဒေသအဖြစ် သတ်မှတ်ကြပေလိမ့်မည်။ နေဒဏ်ပြင်းသော

ဒေသများတွင် အရိပ်အာဝါသ အထိုက်အလျောက်ရရှိစေရန် ထန်းတောကြီးများက ကျေးဇူးပြုသည်။ မြေပြင်ပေါ်သို့ စူးရှပြင်းထန်သော နေရောင်ခြည် တိုက်ရိုက်မကျရောက်နိုင် စေရန် ထန်းပင်၊ ထန်းလက်များကို ကာရန်ပေးထားကြသောကြောင့် အလင်းပြောက် ကလေးများကို ထန်းတောအောက်ခြေတစ်လျှောက် တွေ့မြင်ရတတ်သည်။ သေးသွယ်ပိန် ရှည်သော ထန်းလုံးထိပ်ဖျားတွင် ထန်းလက်၊ ထန်းရွက်များ ထိုးထိုးထောင်ထောင်ထွက် နေကြသည်။ ထန်းပင်များမှ တွဲကျဆင်းသက်နေသော ရင်းဆွဲ၊ လုံးဝန်းသော ထန်းသီးခိုင်များ၊ မည်းညစ်ညစ် မြူအိုးများ စသည်တို့သည် အညာထန်းဒေသ ထန်းတောများ၏ အမှတ်သင်္ကေတ များပဲဖြစ်သည်။ ဝါးဖြင့်လုပ်ထားသော ရင်းထောင်ကို ပခုံးပေါ်ထမ်းလျက် တစ်ပင်မှ တစ်ပင်သို့ ကူးချည်သန်းချည်လုပ်နေသော ထန်းလုပ်သားကြီး၊ ထန်းသီး၊ ထန်းခိုင် တရွပ်ရွပ် လှီးသံများ၊ ထန်းလက်ထန်းရွက် ဖျိုးဖျိုးဖျစ်ဖျစ်ရိုက်ခတ်သံများ၊ အနက်ရောင်မြူအိုးများကို ဝါးဆိုင်းထမ်းဖြင့် ရှေ့နောက်ချိတ်ဆွဲထမ်းပိုးလျက် ပူစပ်ပူလောင် ပက်ကြားအက်မြေပေါ် ခြေလှမ်းကျဲကြီးဖြင့် ခပ်သွက်သွက်လျှောက်နေသော အမျိုးသမီး၊ ထန်းလက်မိုး၊ ထန်းလက် ကာတကလေးအတွင်းမှ တအူအူထွက်နေသော မီးခိုးအမျှင်အတန်းကလေး၊ ခပ်လှမ်းလှမ်း တစ်နေရာမှ မြည်ကြွေးနေကြသော ကျီးအာသံများ၊ ထိုအခင်းအကျင်းများကား ထန်း လုပ်သားမိသားစုတို့၏ နိစ္စဓူဝဘဝများပင် ဖြစ်သည်။

အညာဒေသသို့ ရောက်ဖူးသူတိုင်း ထန်းတောကြီးများနှင့် ရင်းနှီးပြီးသားဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ထန်းရည်၊ ထန်းလျက်ကို သုံးဆောင်နေကြသည့် မျိုးဆက်ပေါင်းများစွာသော မြန်မာလူမျိုးတိုင်းသည်လည်း ထန်းနှင့် စိမ်းကြလိမ့် မည်မဟုတ်ချေ။

မြန်မာ့ထန်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ထိုခေတ်ထိုအခါက နိုင်ငံတကာအဆင့် စနစ်တကျပြုစုထားသော သုတေသနကျမ်းမျိုးမရှိသေးသည့်အချိန်တွင် ဆရာ 'ဂီးလူဘ်' ၏ ယခု ပါရဂူဘွဲ့ယူစာတမ်း ပေါ်ပေါက်လာသည့်အတွက် ကျမ်းပြုသူအတွက်သာမက မြန်မာနိုင်ငံအတွက်လည်း ဂုဏ်ယူစရာကောင်းလှပါသည်။ အချိန်ကုန်၊ ငွေကုန်၊ လူပင်ပန်းခံ၍ မြန်မာနိုင်ငံသို့ အကြိမ်ကြိမ်လာ ရောက်ပြီး စုံစမ်းမေးမြန်းသုတေသနပြုရေးသားထားသော မြန်မာ့ထန်းအကြောင်း စာအုပ်အတွက် ဆရာ 'ဂီးလူဘ်' အား အထူးကျေးဇူးတင်ဝမ်းမြောက် ဂုဏ်ယူစကား ပြောကြားလိုက်ပါရစေ။

မေတ္တာရည်လျက် . . .

စောင့်ငြိမ်း

ထန်းရွက်အသုံးဝင်ပုံ

ကတိန်ကြည်ဝင်း

ထန်းရွက်၊ ထန်းသီး နှင့် ထန်းတစ်ပင်လုံးအသုံးဝင်ပုံ

ထန်းရွက်သည်လည်း ထန်းလက်ကဲ့သို့ပင် လူ့အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ ဖြစ်စွာအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ထိုသို့အသုံးပြုနိုင်ရန် ထန်းပင်မှ ထန်းလက်များကိုခွတ်ချပြီး ထန်းရွက်အား ယန်းလက်အဖျားက သုံးလက်မခန့်ထန်းလက်ချန်၍ ခွတ်ချရပါသည်။ နောက် ထန်းရွက်များကို မပြကြီးတွင် တစ်ရွက်နှင့်တစ်ရွက်မေးလွှဲထပ်ပြီး ထန်းရွက်များပြန့်သွားအောင်နင်း၍ ယစ်သားတုံးများဖိထားရပါသည်။ တစ်ပတ်ခန့်အကြာတွင် ထန်းရွက်များပြန့်လာလိမ့်မည်။ ထိုအခါမှ လိုအပ်သလိုအသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။

ထန်းရွက်မိုးအိမ်

ထန်းရွက်ကို ထန်းလက်၏အဖျား ထန်းရွက်ထိပ်မှာ သုံးလက်မခန့် ထန်းလက် ကိုချန်ပြီးဖြတ်ရပါမည်။ ထို့နောက် ထန်းရွက် ကိုထောင်၍ အလယ်ကြောအရင်းပိုင်းမှ တစ်ထွာခန့်ခွဲဖြစ်စေရန် ဓားဖြင့် အဖတ်လှန် ပြီးသည်နှင့် အိမ်၏ခေါင်မိုးပေါ်မှ အောက်သို့ အကွာအဝေးညီစွာ တန်းချထားသည့် ဝါးလုံး အခြင်တန်းကို အရှည်လိုက် အထက်အောက် ညှပ်ထားသောဝါးတန်းမှာ အဖတ်လှန်ထားသည့်

စိုင်းရောင်စိုစေပေ

ထန်းရွက်မှ ခွချိတ်ဖြင့် ချိတ်ရပါသည်။

အောက်ပြည်အောက်ရွာမှာ ဓနိမိုးသကဲ့သို့ ဝါးနှီးဖြင့်ချည်ရန်မလိုပါ။ ထန်းရွက်မိုးရန်မှာ အထူးလွယ်ကူလှသလို မိုးရာသီမှာ မိုးရေလုံခြုံပြီး နွေအခါ ဆိုလျှင်လည်း ထန်းရွက်မိုးအိမ်၊ ထန်းရွက်မိုးတဲများအောက်တွင် နေထိုင်ရသည်မှာ အလွန်ပင်အေးမြလှပါသည်။

ထန်းသီး၏အသုံးဝင်ပုံ

ထန်းရည်ခဲယူခြင်း

‘ထန်းအမ’ပင်မှသီးသည့် ထန်းသီးအနု ကွမ်းသီးလုံးခန့် အရွယ်ပမာဏတွင် ‘ထန်းမအနု’ အဖြစ် ထန်းရည်ခဲယူနိုင်သကဲ့သို့ ထန်းသီးရင့်လာလျှင်လည်း ‘ထန်းမရင့်’ အဖြစ် ထန်းရည်နှစ်မျိုးနှစ်စားခွဲ၍ ခဲယူနိုင်ပါသည်။

ထန်းသီးနွားစာ

ထန်းသမားတို့သည် ‘ထန်းမရင့်’ ထန်းသီးများကိုထူ၍ ထန်းရည်မခဲယူသည့် ထန်းသီးခိုင်များနှင့် ထန်းလုံးဝမလှီးသည့်ထန်းပင်များမှ ထန်းသီးခိုင်များကို ခုတ်ချပြီး နွားစာအဖြစ် စားနှင့်စဉ်း၍ ကျွေးကြပါသည်။

ထန်းသီးပေါ်ချိန်တွင် နွားများသည် ၎င်းထန်းသီးနွားစာများကို စားရသဖြင့် အားအင်များပြည့်ဖြိုး၍ နွားကျန်းမာရေးသည်လည်း အလွန်ကောင်းမွန်ပါသည်။

ထိုသို့ ထန်းသီးများကိုစဉ်း၍ ကျွေးနိုင်သကဲ့သို့ ထန်းသီးအစေ့များကိုလည်းခွဲ၍ ထန်းသီးဆံများကို ထန်းသီးနွားစာနှင့် ရောကျွေးကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျေးလက်တောင်ယာလုပ်ကိုင်သူတို့သည် မိမိတို့အိမ်ရှိ ခိုင်းနွားများ ကျွေးရန်အတွက် ထန်းသီးနွားစာသည် အဓိကဖြစ်သကဲ့သို့ ‘ထန်းသီး’ သည် နွားများအဖို့ မရှိမဖြစ် ရာသီစာလည်းဖြစ်ပေ၏။

ထန်းသီးမုန့်

ထန်းသီးများ အခါလွန်၍ ရင့်မှည့်လာသည့်အခါ အရည်ညစ်ယူပြီး ထန်းသီးမုန့် လုပ်၍ စားနိုင်ပါသည်။ ထိုထန်းသီးမုန့်သည်လည်း ထန်းသီးရင့်မှည့်ချိန်မှသာ ပြုလုပ် စားသုံးနိုင်သည့် ရာသီစာတစ်မျိုးပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။

ပိုလှုံသောထန်းသီးမှည့်အရည်များကို အညာဒေသတောင်သူတို့သည် မိမိတို့ ကိုယ်ရုံ ခိုင်းနွားများကို အပူကင်းပြီး အားအင်ပြည့်စေရန်လည်း တိုက်ကျွေးကြပါသည်။

ထန်းနုရည် ထန်းသီးဆံ

ထန်းသီးလေးများနုစဉ်အခါတွင် ထိပ်ဝကိုဖောက်ပြီး စုပ်ယူစားသုံးပါက အလွန် အရသာရှိသလို ရင့်လျှင်လည်း ထန်းဆံများကို ခွဲထုတ်စားသုံးနိုင်ပါသည်။ အနုရည်ကို စုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ အရင့်ဆံကိုစားသည်ဖြစ်စေ အလွန်ကောင်းမွန်သဖြင့် ကလေးများအတွက် သရေစာအဖြစ်သာမက လူကြီးများလည်း နှစ်ခြိုက်ကြပါသည်။

ထန်းကြည်ထွေး

ထန်းကြည်ထွေးသည် ထန်းပင်မြစ်ထွက်လာပြီး ၎င်းထန်းပင်မြစ်၏ ထိပ်ရှိသော ထန်းသီးမှုတ်ကိုခွဲကြည့်လိုက်လျှင် ထန်းကြည်ထွေးကို တွေ့ရပါမည်။ ထန်းကြည်ထွေးသည် ဆိမ့်သောအရသာရှိသဖြင့် ကလေးများ သရေစာအဖြစ် စားကြပါသည်။

ထန်းသီးဟင်း

ထန်းသီးဆံ မနုမရင့်ကိုခွဲစိတ်ပြီး ကောက်ညှင်းဆန်နှင့် နနွင်းမှုန့်ထည့် ခပ်ချိ

နှစ်ရက် သုံးရက်ကြာလျှင် ကင်ပွန်းချဉ်ရွက်ဖြစ်စေ၊ မန်ကျည်းရွက်နုဖြစ်စေ၊ ခရမ်းချဉ်သီး တို့နှင့်ဖြစ်စေ ချက်ပြုတ်စားလျှင် အလွန်ကောင်းမွန်သည့် ဟင်းတစ် မယ်ဖြစ်ပါသည်။

ထန်းသီးဘာကင်

တိုးတက်လာသည့်ခေတ်ကြီးတွင် စားသောက်ဖွယ်ရာများကို အမျိုးမျိုး တီထွင် ကြံဆထုတ်လုပ်လာကြသလို ထန်းသီးမနုမရင့်အဆံများကို စည်သွတ်ဘူးပြုလုပ်၍ ‘ထန်းသီး ဘာကင်’ ထုတ်လုပ်လာကြသည်အထိပင် ဖြစ်ပါ၏။

ထန်းသီးဆီမှုတ်

ထန်းသီးကို ထိပ်ဝညီအောင်ဖွင့် အတွင်းမှထန်းသီးဆံများထုတ်ပြီးသည်နှင့် အရွယ်အစားအလိုက် မှုတ်ရိုးတပ်၍ ကျပ်သား ဆယ်သားဆီမှုတ်များအဖြစ် အညာဒေသ ကုန်စုံဆိုင်များနှင့် အိမ်တိုင်း၏ မီးဖိုဆောင်များတွင် သုံးကြပါသည်။

ထန်းပင်မြစ်

နွားစာအဖြစ် စဉ်းကျွေးပြီးသည့် ထန်းသီးစေ့များကို မြေကျင်းတူး၍ မြှုပ်နှံထားပါက လအနည်းငယ်တွင် ထန်းပင်မြစ်များအဖြစ် တူးဖော်ပြီး ပြုတ်၍ ဖြစ်စေ၊ ပြာပူမီးကျီခဲအတွင်း ထိုးဖုတ်၍ဖြစ်စေ၊ ဆီ၊ ဆားနှင့်တို့စားလျှင် အလွန်ကောင်းမွန်ပြီး ရာသီစာဖြစ်၍ ကျန်းမာရေး လည်းကောင်းမွန်ပါသည်။

ထန်းပင် (ပင်လုံး) အသုံးဝင်ပုံ

နေ့စဉ်၊ တဲဆောက်လုပ်ခြင်း

ထန်းပင်ကို ပင်ခြေမှလှဲချပြီး ၎င်းပင်လုံးကို လိုအပ်သည့်အရွယ်အစား အဖြစ်

စိတ်ဖြာ ဓားထက်ထက်ဖြင့် ညီအောင်ဖျင်းရပါသည်။

ထိုသို့ ညီအောင်ဖျင်းပြီးသည့်အခါ အညာဒေသအိမ်နှင့် နွားတဲ၊ ဆုံတဲ၊

စားစာလောင်သည့်တဲများ ဆောက်လုပ်ရာတွင် ထုပ်၊ လျှောက်၊ ဒိုင်း၊ မြားနှင့် ပန်းဆွဲအဖြစ်

ယှဉ်ယလိုအသုံးပြုကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့အသုံးပြုခြင်းမှ ရှေးသစ်ဈေးမှာ အလွန်အမင်း

ကြိုမြင့်လာသည့်အတွက် သစ်မာ၊ ပျဉ်အစား ထန်းသားကိုပင် အသုံးများလာခဲ့ကြပါသည်။

ထန်းသားသည် 'သစ်ပိုး' နှင့် ခြများ လွယ်လင့်တကူမစားနိုင်၊ မဖျက်ဆီးနိုင်သဖြင့်

အသုံးပြုရာတွင် သတ်ပြုရမည့်အချက်မှာ ထန်းသားသည် မြေကြီး နှင့် ကြာကြာထိနေလျှင်

အမည်းမြန်တတ်ရာ မြေကြီးနှင့်မထိစေရန် ဂရုစိုက်ရ ပါမည်။

သို့ပါ၍ မြေကြီးနှင့် အလှမ်းဝေးသည့် ထုပ်၊ လျှောက်၊ ဒိုင်း၊ မြား၊ ပန်းဆွဲများကိုသာ

အသုံးပြုပါက နှစ်ပေါင်းများစွာ ခိုင်ခံ့ပါသည်။

ပပမာအနေဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ပြရလျှင်

လေးပင်၊ သုံးပင်အိမ်တစ်လုံးကို ဆောက်ကြမည်ဆိုပါက ၎င်းထုပ်၊ လျှောက်၊

ပိုင်း၊ မြား၊ ပန်းဆွဲများကို သစ်မာပျဉ်ဖြင့် အသုံးပြုသည့်အခါ သစ်မာတန်ဖိုး ကုန်ကျ

ပရိတ်သည် ကာလပေါက်ဈေးဖြင့်တွက်လျှင် (၈၇၂၀၀၀) ကျပ်ခန့် ကုန်ကျမည်ဖြစ်ပါ၏။

၎င်းသုံးပင်၊ လေးပင်အိမ်ကိုပင် ထုပ်၊ လျှောက်၊ ဒိုင်း၊ မြား၊ ပန်းဆွဲများအား

ထန်းသားဖြင့် အသုံးပြုဆောက်လုပ်မည်ဆိုပါလျှင် ထန်းတစ်ပင်ကို (၁၀၀၀၀) ကျပ်ဖြင့်

ထန်းနှစ်ပင်ဝယ်ယူရပါမည်။ ထန်းနှစ်ပင်အတွက် (၂၀၀၀၀) ကျပ်ကျပါမည်။ နောက်

ထန်းပင်ခုတ်လှဲခ၊ ထုပ်၊ လျှောက်၊ ဒိုင်း၊ မြား၊ ပန်းဆွဲ အချိုးကျရရှိစေရန် ထန်းဖျင်းခမှာ

တစ်ပင်လျှင် (၁၅၀၀၀) ကျပ် နှစ်ပင်ဆိုလျှင် (၃၀၀၀၀) ကျပ် ကုန်ကျမည်ဖြစ်ပါ၏။

ထို့ကြောင့် ထန်းနှစ်ပင်ဝယ်ယူခနှင့် ထန်းနှစ်ပင်လှဲခ၊ ဖျင်းခ နှစ်ရပ်ပေါင်းလျှင်

(၅၀၀၀၀) ကျပ်ပင် ကုန်ကျပါမည်။ သို့ပါ၍ ထန်းသားဖြင့် ဆောက်လုပ်ခြင်းသည် သစ်မာ

ပျဉ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်ခြင်းထက် ကုန်ကျငွေ (၈၂၂၀၀၀) ခန့် သက်သာမည်ဖြစ်ပါသည်။

အချို့ဒေသများတွင် ရင့်သည့်ထန်းသားကို အုတ်ဖိနပ်ခံ၍ တိုင်အဖြစ် အသုံးပြု

လာကြသည့်အတွက် လေးပင်၊ သုံးပင်အိမ်တစ်လုံးဆောက်လျှင် ယခုတွက်ပြသည့် ကုန်ကျ

ငွေထက်ပင် သက်သာနိုင်မည်ဖြစ်ပါ၏။

look **ELEVEN**
NEWS

The **VOICE**
WEEKLY

ကြေးမုံ

၇ ရက် သတင်းစာ
7 DAY NEWS
JOURNAL

look **ELEVEN**

စဉ်းစားစရာ
ထန်းသတင်းလွှာနှင့် ဆောင်းပါးများ

look **ELEVEN**
NEWS

The **VOICE**
WEEKLY

ကြေးမုံ

၇ ရက် သတင်းစာ
7 DAY NEWS
JOURNAL

look **ELEVEN**

စဉ်းစားစရာ
ထန်းသတင်းလွှာနှင့် ဆောင်းပါးများ

အညာထန်းပင်များတွင် ထန်းတက်လုပ်သားများပါးလာ

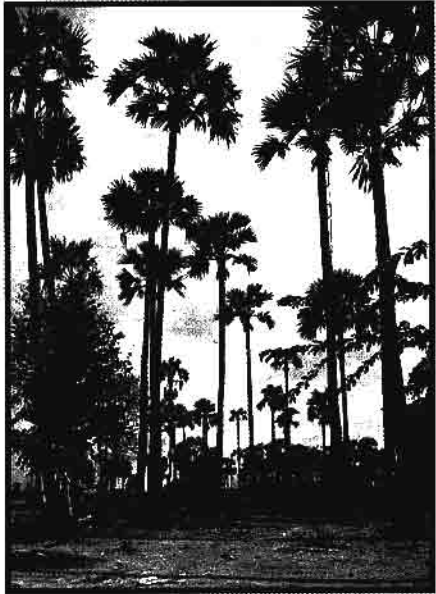
ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ထန်းလျက်
မကောင်းသောကြောင့် ထန်းပင်
များအပြု၊ ခုတ်လဲကြပြီး၊ သစ်သားချောင်း
အစားဟု။ ထင်းသားအဖြစ် အသုံးပြုနေပြီး
ထန်းရွက်ချိုင့်၍ အိမ်မိုးအဖြစ် ခုတ်ရောင်းနေ
ကြပြီဖြစ်သည်။

ထန်းလျက်ဈေးမှာ ၃ နှစ်ခန့် ၃၀၀၊
၅၀၀ ကျပ်တစ်တက်ဘဲရှိခဲ့ရာ အရင်းအနှီး
များသော ထန်းလျက်ချက်လုပ်ငန်းတွင် ထန်း
လျက်အများစု၌ အနှုံးပေါ်ခဲ့ရသည်။ ထန်း
ပျောက် ခဲ့ နားနေရသည်။

ထန်းတက်လုပ်သားအများစု ထန်း
ပျောက်ကြတော့ဘဲ ပေါ်ပင်အလုပ်ဖြစ်သည့်
အင်္ဂါကြင်းကျောက်တူးခြင်းများ လုပ်ကိုင်နေ
ကြသည်။ ထန်းပင်များမှာ ထန်းလုပ်သား
ရှားပါးခြင်းနှင့် ထန်းလျက်ဈေးမကောင်း
ဖြစ်ကြောင့် ထန်းမတက်ဘဲ ပစ်ထားရ
သည်လည်းပါသည်။

ထန်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော
ထန်းလျက်ပွဲရုံ၊ ထန်းလျက်တင်ကုန်ကား
များလည်း ထန်းလျက်စေးကြောင့် လိုင်းပြောင်း
နေကြပြီး ထန်းလျက်ကြောင့် ထန်းရွက်
အထွက်နည်းသလို၊ အရောင်းအဝယ်အေးနေ
သည်ဟု ဆို၏။

နွားထိုးကြီးမြို့နယ်တွင် ထန်းပင် ၄

သိန်းကျော်ကို ထန်းလုပ်သား ၈,၀၀၀ ကျော်
က နှစ်စဉ် ထန်းလျက်ပိသော သိန်း ၁၀၀
ကျော် ချက်နေရာမှ ယခု မချက်နိုင်တော့ဟု
ဆိုသည်။ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း အညာတွင်
ထန်းလျက်ဈေးကွက်ပျောက်၍ ထန်းလျက်
ရှားပါးလာမည်ဟု ကုန်သည်တို့က ပြော
သည်။ ■

ခင်အမွန်မြင့်

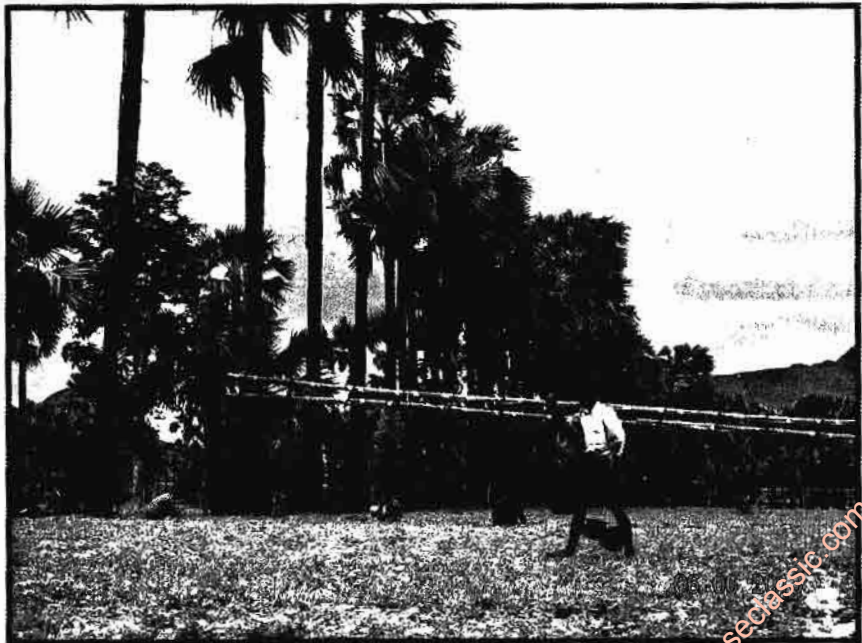
7 Day News, Thursday,
July, 9, 2009

အညာဒသတွင် ထန်းတစ်ပင်လုံး အသုံးဝင်သောလည်း ပဖြုန်းတီးစေလို

အညာကျေးလက်ဒေသများတွင် ထန်းပင်များသည် တောဓလေ့သဘာဝများ၏ အလှတရားကို ထင်ရှားပေါ်လွင်အောင် ပြသလျက်ရှိသည်။ စာဆိုရှင်များနှင့် အနုပညာရှင်များက အလှအပသရုပ်ဖော်ကြသည့် အခါ သဘာဝအလှဖြစ်သည့် ထန်းပင်များမှာ သက်ဝင်လှုပ်ရှား၍ တောသူတောင်သား

များ၏ နှလုံးသားကို ဆုပ်ကိုင်ဖမ်းစားနိုင်စေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း နေရာအနှံ့အပြားတွင် ပေါက်ရောက်လေ့ရှိသောလည်း မကွေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်များတွင် အများအပြားတွေ့မြင်ရသည်။

အညာဒေသ၏ အဖိုးတန်ရတနာဟု

တင်စားရလျှင် မှားနိုင်မည်မထင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အညာမြေရှိ အညာသားများ၏ နှလုံးသားသင်္ကေတ ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာ ဖြစ်လောက်အောင်ပင် ကျေးလက်နေပြည်သူများကို အကျိုးပြုလျက် ရှိသည်။ ထန်းပင်မှ ထန်းရွက်၊ ထန်းလက်၊ ထန်းသီး၊ ထန်းရည်၊ ထန်းအမြစ်အထိ ဘယ်အရာမျှ ပစ်ရက်စရာမရှိအောင် အံ့ဩဖွယ်ရာ အသုံးဝင်လှ ပေသည်။ ထန်းရွက်များကို လူအများနေထိုင်ရန် အမိုးအကာအတွက်သာမက ကျွဲ၊ နွား၊ ဆိတ်ခြံများအတွက် အကာအရံအမိုးအထိ အသုံးပြုကြသည်။

ထန်းလက်ကို စားပွဲကုလားထိုင်၊ ခြံစည်းရိုးအကာနှင့် ထန်းလျှော်ထုတ်လုပ် ရောင်းကြသည်။ ထန်းရည်ကို ထန်းသီးနုနု၊ ထန်းနို့ဖူးများမှ ထုတ်လုပ်၍ အညာမြေဒေသထွက် အချိုသကာအဖြစ် ထန်းလျက်ချက်လုပ်၍ အရောင်းအဝယ် ကုန်စည်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံ အနှံ့အပြားအပြင် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များလည်း စိတ်ဝင်တစား ဝယ်ယူကြသဖြင့် ကမ္ဘာ့အနှံ့အပြားသို့ ဝင်ရောက်ထိုးဖောက်လျက်ရှိသည်။ ထန်းသီးနုကို ရာသီပေါ်ချိန်၌ ရာသီစာအဖြစ် စားသုံးကြသည့်အပြင် အိမ်ရှင်မများ ဟင်းလျာတစ်မျိုးအဖြစ် ချက်ပြုတ်ကြ၍ မိသားစုထမင်းပိုင်းများတွင် တွေ့မြင်ရသည်။ ထန်းသီးများ ရင့်မှည့်လာလျှင်လည်း သဲမြေကျင်းများတူးကာ ထန်းသီးမှည့်များဖြင့် ထန်းအမြစ် (ထပြေမြစ်)အဖြစ် စီးပွားဖြစ်

စိုက်ပျိုးရောင်းချကြသည်။ ရေနံချောင်း၊ ချောက်၊ ကျောက်ပန်းတောင်း၊ မြို့နယ်များရှိ ကျေးလက်ဒေသများတွင် သားသမီးများ မင်္ဂလာပွဲများ၌ ထန်းပင်များကို ဆယ်ချီ၊ ရာချီအထိ လက်ဖွဲ့လေ့ရှိသော မိရိုးဖလာ ဓလေ့ထုံးစံရှိကြသည်။ သက်တမ်း ခြောက်ဆယ်ရှိ အပင် မြင့်မြင့်ရှိ ထန်းပင်များသည် မိုးသက်လေပြင်းကျရောက်သည့်အခါ ဇက်ပြတ်ကျပြီး အန္တရာယ်ကျရောက်မည်စိုးသဖြင့် ခုတ်လှဲ၍ ထန်းခွဲသားများကို ထန်းလျက်၊ လျှောက်တန်း၊ ရက်မများအဖြစ် အဆောက်အအုံများတွင် အသုံးပြုလာကြသည်။

သပြေစမ်းကျေးရွာမှတောင်သူ တစ်ဦးက “ထန်းပင်ရင့်ရင့်ရဲ့ ထန်းသားက အခြားသစ်မာတွေထက် ကြာရှည်အသုံးခံတယ်။ ရေမစိုရင် အဘဆောက်တဲ့အိမ်၊ မြေး တက်နေလို့ရတယ်။ ပိုးထိုးတာတို့၊ ဆွေး မြည့်တာတို့ သိပ်မရှိဘူး။ အခုများဆို မြို့တွေကနေ တောရွာတွေဆင်းပြီး စားသောက်ဆိုင်၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ဘီလီယက် ကစားရုံတွေ ဆောက်လုပ်ဖို့ ထန်းပင်၊ ထန်းသား၊ ထန်းခွဲသားဆိုပြီး ဆင်းဝယ်လာကြတယ်။ ထန်းတစ်ပင် တစ်သောင်းခွဲကနေ နှစ်သောင်းခွဲထိ ဈေးမြင့်လာသလို ခွဲစိတ်ခကလည်း တစ်ပင် တစ်သောင်းကျပ်ကနေ တစ်သောင်းခွဲထိ ဖြစ်လာတယ်”

“ထန်းသားကို အဆောက်အအုံချဲ့တိုင်ထူ၊ ထုပ်တန်း၊ လျှောက်တန်း၊ ခါးပန်း၊

ရက်မအဖြစ် အသုံးပြုကြတယ်။ မခုတ်လှဲစေချင်ဘူး။ ယာနယ်နိမိတ်၊ လယ်နယ်နိမိတ်တွေမှာဆို စည်းရုံးဖြစ်သလို လေကက၊ မိုးကာနဲ့ သဘာဝတိတ်တိတ်ကျင်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးတယ်။ ထန်းပင်မြင့်မြင့်သက်တမ်းရှည်တာတွေက နှစ်ငါးဆယ်ခြောက်ဆယ်နီးပါးရှိတယ်။ ထန်းပင်က တစ်နှစ်မှတစ်တောင် (၁၈ လက်မ) ပဲ တက်တယ်။ ထန်းလက် ၁၄ လက်မမှ ၁၆ လက်မထိပဲ ခုတ်ရတယ်။ ယခင်နှစ်ကထက် ယခုနှစ်တွေထန်းပင်ဈေးမြင့်လာတော့ ပိုင်ရှင်တွေကလည်း ရောင်းချင်လာတယ်။ အညာမြေရဲ့ သဘာဝအလှနဲ့ ပန်ရ ထန်းတောအလှတွေ မပျက်စီး၊ မပြုန်းတီးစေချင်ဘူး”ဟု ပြောပြသည်။

ယခုအခါ ကျေးလက်ဒေသများနှင့်

မြို့ပြရပ်ကွက်များတွင်နေ လူအိမ်များ၊ အဆောက်အအုံများဆောက်လုပ်ရာတွင် တန်ဖိုးကြီးသည့် သစ်များအစား ထန်းပင်၊ ထန်းခွံသားများ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် အသုံးပြုများလာသဖြင့် ထန်းပင်၊ ထန်းခွံသား ဈေးကွက်အရောင်းအဝယ်ဖြစ်နေသည်။

ထို့ကြောင့် နောင်တစ်ချိန်၌ အေးမြလှပသော အညာမြေ၏ သဘာဝအလှရဲ့ ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာ သင်္ကေတများဖြစ်သည့် ထန်းပင်၊ ထန်းတောကြီးများ မြင်ကွင်းမှ မပျောက်ပျက်စေရန် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့များနှင့် ပြည်သူများ ပါဝင်ပူးပေါင်း၍ ကြိုတင်ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သင့်ပါသည်ဟု ရေးသားတင်ပြအပ်ပါသည်။

ဇွဲတက်ရှင်

ကြေးမုံ၊ နိုဝင်ဘာ ၁၅၊ ၂၀၁၄

ပငကွေးငမျးကွက်သို့ ပင်းချောင်းဒသထွက်ထန်းမြစ်များဝင်ကုတ်

ပကွေးမြို့ရှိ ရန်ပယ်ဈေးသို့ ရေနံ
 ။ မျောင်းမြို့နယ်၊ ပင်းချောင်းဒသထွက်
 ထန်းမြစ်များ နေ့စဉ်ဝင်ရောက်လျက်ရှိ
 ။ ကြောင်း သိရသည်။

ထန်းမြစ်များကို သပြေမြစ်ဟုလည်း
 ။ ညာကျေးလက်ဒသများတွင် ခေါ်ဝေါ်
 ကြပြီး မြန်မာလူမျိုးများသည် ရွေးဘိုးဘွား
 များလက်ထက်ကတည်းက ဆောင်းတွင်း

သရေစာအဖြစ် ပြုတ်၍လည်းကောင်း၊
 မီးဖုတ်၍လည်းကောင်း နှမ်းဆီစစ်စစ်
 ကလေးဖြင့် တို့၍ စားသုံးကြသည့် အစား
 အစာတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ယခုဝင်လာသော ထန်းမြစ်များသည်
 ရေနံချောင်းမြို့ ပင်းချောင်းရိုးဘေးရှိ
 ဥသျှစ်ကုန်း၊ ကုန်းကန်နှင့် နတ်ကန်ကျေးရွာ
 များမှ ထွက်ရှိကြပြီး အခြားသို့တင်ပို့ရောင်းချ

ကြကြောင်း သိရသည်။

“ဝါဆို၊ ဝါခေါင်ဆိုရင် ထန်းသီးမှည့် ချိန်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော်လောက်မှာ ထန်းသီး ခြွေ၊ ဘေးသားကို ခုတ်စင်းပြီး အဖတ်ကို နွားကျွေးကြတယ်။ ထန်းသီးစေ့ကိုတော့ နှစ်ရက်သုံးရက် နေလှန်း၊ ထန်းသီးစေ့မှည့်ပြီး ရင့်မှ ထန်းမြစ်ထွက်တယ်။ ဝါးလို့မရအောင် ရင့်ထော်နေမှ စိုက်လို့ရတယ်။ ပင်းချောင်း ထဲမှာ ထယ်ထိုးပြီး ထန်းစေ့တွေပုံ၊ ပုံပြီးရင် ဖြန့်၊ ဖြန့်ပြီးမှ အပေါ်က သံထပ်ဖုံး၊ ဘေးမှာ မြောင်းဖော်၊ ရေဝလာရင် အညောင့်ထွက်လာ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်းရင် ဖော်လို့ရပြီ။

ဂေါ်နဲ့ထိုးပြီးဖော်ရတယ်။ ဖော်ပြီးရင် အိမ်ကို လှည်းနှစ်စီးသုံးစီးနဲ့ သယ်ရတယ်။ အိမ်ရောက်တဲ့အခါ အစေ့တန်းပါလာတဲ့ အတွက် ဓားနဲ့ဖြတ်ရတယ်။ လုပ်ရတာ တော် တော်လက်ဝင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ထန်းမြစ် တွေကို ၅၀၀ စည်း တစ်စည်းစည်းရတယ်။ ပြီးတော့ ဈေးကွက်ပို့ရတယ်။ ဈေးကျတော့ လက်လီဖောက်သည်တွေကို ၁၀ချောင်း တစ် စည်း ငွေကျပ် ၂၀၀ နဲ့ ဖြန့်တယ်”ဟု ဥသျှစ် ကုန်းရွာသား ကိုနည်းအောင်က ရှင်းပြသည်။

ထန်းစေ့တစ်စေ့လျှင် ထန်းမြစ် တစ်ချောင်းသာထွက်ပြီး ထန်းစိုက် တောင်သူ တစ်ဦးလျှင် ထန်းစေ့ပေါင်း ၁၀၀၀၀ ကျော် စိုက်ကြသည်။ ကျေးလက်နေ တောင်သူ များအတွက် ထန်းမြစ်စိုက်ပျိုးမှုသည် ဆောင်း ရာသီတွင် ဝင်ငွေရသော အလုပ်တစ်ခု ဖြစ်

သည်။

နတ်တော်လပြည့်ကျော်သွားလျှင် ထန်းမြစ် ထွက်သည့်ရာသီချိန် ကုန်ဆုံးသွားပြီး ထန်းမြစ် များရှားပါးသွားသည်။ ထန်းပင်မှာ အသုံးဝင်မှု များပြားလှပြီး ထန်းလုံးပင်စည်ကို အိမ်ဆောက် ရန် တိုင်အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ထန်းလက် မှ လျှော်ထုတ်၍ ထန်းလျှော်အဖြစ် သုံးနိုင် သည်။

ထန်းသီးဆန်နုနုကလေးများကို သရေစာ အဖြစ်ထုတ်၍ရောင်းလျှင် ဝင်ငွေ ရပြန်သည်။ ထန်းသီးအမှည့်ရင့်ရင့်များကို ထန်းမြစ်အဖြစ် ထုတ်၍ ဝင်ငွေရနိုင်သည်။ ထန်းရည်ချိုကို ထန်းလျက်ချက်၍ ရောင်းလျှင် ဝင်ငွေရ ကြောင်း ထန်းစိုက်တောင်သူ ကိုနန်းအောင်က ဆက်လက်ရှင်းပြသည်။

မကွေးဈေးကွက်သို့ဝင်လာသော ထန်းမြစ် များကို ဖောက်သည်များက ဝယ်ကြသဖြင့် ဝင်သမျှ နံနက်ပိုင်းတွင်ပင် ကုန်သွားကြောင်း သိရသည်။ ■

မကွေးလူမြင့်

ကြေးမုံ၊ နိုဝင်ဘာ ၂၇၊ ၂၀၀၇

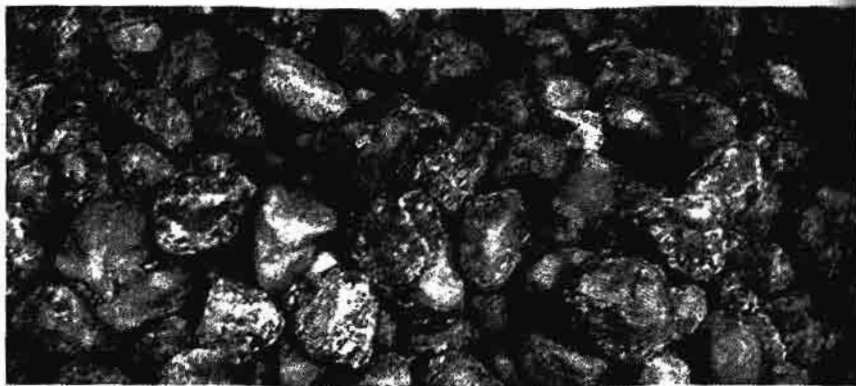
ထန်းလျက်ဈေးကောင်းသော်လည်း ထန်းတက်သူနည်းပါး

နွားထိုးကြီးမြို့နယ်တွင် ယခုနှစ်
ထန်းလျက်ဈေးကောင်းပြီး တစ်ပိဿာ သွင်း
ဈေး မဋ္ဌကျပ် ၇၀၀ မှ ငွေကျပ် ၈၀၀ အထိ
ရရှိသော်လည်း ထန်းတက်သူ နည်းပါးလျက်
ကြောင်း သိရသည်။ ထန်းတက်လုပ်ငန်း
သည် ထန်းလွီးသည့် ထန်းပင်ကို ထန်းလွီး
စာဖြင့် တစ်နေ့လျှင် နံနက်ပိုင်းတစ်ကြိမ်၊
ညနေပိုင်းတစ်ကြိမ် ထန်းနို့၊ ထန်းသီးခိုင်
များကို ပုံမှန်လွှီးပြီး ထန်းရည်ထုတ်လုပ်ကြ
သည်။ ပုံမှန်မလွှီးဘဲ ပျက်ကွက်ပါက ထန်း

ရည်အတွက်လျော့နည်းကြောင်း သိရသည်။
ထန်းတက်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ပါက မိသားစု
တစ်စုလုံး ထန်းရည်အိုးသိမ်းခြင်း၊ ထန်းလျက်
ချက်ခြင်း၊ ထန်းလျက်လုံးခြင်းများ ဆောင်ရွက်
ရသည်။

ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ပြီး တစ်နေ့လျှင်
ထန်းလျက် ၁၀ ပိဿာရပါက မိသားစု တစ်စု
လုံး၏ ပျမ်းမျှဝင်ငွေမှာ တွက်ခြေမကိုက်
လှပေ။ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်း အစားထိုးမှုများ
ပြုလုပ်ကြရသည်။ အများစုမှာ ပြည်ပထွက်၍

အလုပ်လုပ်ခြင်း၊ အင်ကြင်းကျောက်တူးခြင်း လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်လာကြသည်။ အင်ကြင်းကျောက် တူးပါက တစ်နေ့လျှင် ငွေကျပ် ၄၀၀၀၊ ညပိုင်းဆင်းပါက ငွေကျပ် ၅၀၀၀ ရရှိကြသည်။ နွားထိုးကြီးမြို့နယ်နှင့် မြင်းခြံနယ်တို့မှ လူငယ်အများစုမှာ ထန်း လုပ်ငန်းကို စွန့်လွှတ်ကာ ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း သိရသည်။

လက်ရှိကာလတွင် ထန်းတက်သူ နည်းပါးသော်လည်း ထန်းလျက်ဈေး ကောင်းသောကြောင့် ထန်းတောင်သူများ ဝမ်းသာလျက်ရှိသည်။ ယခင်က သဘာဝ ထန်းလျက် အစား ကြံ့ပွက်ရည်ခေါ် သကာရည်များဖြင့် ထန်းလျက်ချက်ကာ ရောင်းချလေ့ရှိသည်။ လက်ရှိကာလတွင် သကြားဈေး၊ ပွက်ရည်ဈေး အနည်းငယ်တက်သွားသည့်အတွက် သဘာဝ ထန်းလျက်ကို ထားသိုလှောင်လျက်ရှိသည်။

အခြားအချိန် များတွင် ထန်းလျက်လုံလောက်မှု ရှိရေးအတွက် ကြံ့ပွက်ရည်ကို ထန်းလျက်ချက်ကြသည်။ ကြံ့ပွက်ရည် မချက်သော ထန်းလျက်သည် သဘာဝထန်းလျက်ထက် ဈေး တစ်ရာခန့်နည်းကြောင်း သိရသည်။

လာမည့်အနာဂတ်တွင်လည်း ထန်းတောင်သူများ အဆင်ပြေရေးအတွက် နိုင်ငံတော်မှလည်း ပံ့ပိုးမှုပေးခြင်းများကို ပြုလုပ်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ထန်းလျက်ဈေး ကွက်၊ ထန်းပင်များ မပျက်စီးရေးအတွက် လည်း ဝိုင်းဝန်းပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ နှစ်စဉ် ထန်းတောင်သူများ အဆင်ပြေရေးအတွက် ကြိုးစားဆောင်ရွက် ပေးခြင်းဖြင့် ထန်းပင်များကို ထိန်းသိမ်းရာရောက်ကြောင်း နယ်ခံတစ်ဦးက ပြောသည်။ ■

တိမ်လမန်

ကြေးမုံ၊ ဇူလိုင် ၂၀၁၅

လက်မှုပညာထန်းလျှော်တောင်းရက်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကျေးဇူးပြည်သူများအသင်ငြ

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး စဉ့်ကိုင်မြို့နယ် နန်းနီးကျေးရွာအုပ်စု မြေတော်ကျေးရွာတွင် ကွန်မင်တန် (၁၀၀)ခု လူဦးရေ ၄၀၀ ဦး ရှိရာ လက်မှုပညာဖြစ်သည့် ထန်းလျှော် တောင်းရက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းဖြင့် မိသားစု ၈၂၀ ဦးရေ အဆင်ပြေလျက်ရှိကြောင်း သိရ သည်။

တောင်းရက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းအတွက်

အဓိကလိုအပ်လျက်ရှိသော ကုန်ကြမ်း ဖြစ်သည့် ထန်းလျှော်ကို နန်းနီးကျေးရွာ၊ မြေတော်ကျေးရွာ၊ နေပူကျေးရွာဒေသတွင်း မှ အဓိကရရှိသည်။ ထန်းလျှော်တောင်း ရက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းသည် အဆင့်ဆင့်ပြုလုပ် ရသော လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ထန်းပင်မှ ထန်းလျှော် ကို နေလှမ်းပြီး ခြောက်သွေ့သွားပါက ပြန်၍ ရေစိမ်ရပါသည်။ ထို့နောက် ထန်းလျှော်များ

ကို ရေစိမ်ပြီး ဓားနှောင့်ဖြင့် ချောအောင် လျှော်ကိုသပ်၍ တောင်းရက်လုပ်ခြင်းဖြင့် အဆင့်ဆင့် ရက်လုပ်ပြီးပါက ထန်းလျှော် တောင်းတစ်လုံး ရရှိပါသည်။

ထန်းလျှော်တောင်းရက်လုပ်ခြင်းလုပ်နံ့ အတွက် အရင်းအနှီးအဖြစ် ထန်းလျှော် အခု ၁၀၀ လျှင် ငွေကျပ် ၃၅၀၀ ကုန်ကျပါက (၁၆)ပြည်တင်းတောင်း ရှစ်လုံးရရှိပြီး တစ်လုံး လျှင် ငွေကျပ် ၁၅၀၀ နှုန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ (၈)ပြည်ခွဲတောင်း ရက်လုပ်ပါက ၁၀ လုံး ရရှိပြီး တစ်လုံးလျှင် ငွေကျပ် ၁၀၀၀ နှုန်းရရှိပြီး ကျေးရွာအရောက် ဖောက်သည်များ ယာ

ရောက်ယူကြောင်း၊ ရာသီမရွေးတစ်နှစ်ပတ်လုံး လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊ အိမ်လုပ်ငန်းမပျက် အရိပ် ထဲတွင် ရင်းနှီးငွေကျပ် ၃၅၀၀ ဖြင့် ရရှိငွေကျပ် ၁၅၀၀ ဖြစ်ရာ ရင်းနှီးငွေနည်းပြီး ပုံမှန်ဝင်ငွေ ကျပ် ၁၁၅၀၀ ရရှိသည့် အတွက် မိသားစု အပိုင်ငွေရရှိကာ ကျေးရွာပြည်သူများ အဆင်ပြေလျက်ရှိကြောင်း မြေတော် ကျေးရွာမှ ထန်းလျှော်တောင်းရက်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ မအိရွှေစင်က ပြော ပြသည်။ ■

တင်တင်ထွေး (စဉ့်ကိုင်)
ကြေးမုံ၊ ဖိစင်ဘာ၊ ၁၁၊ ၂၀၁၅

အညာဒေသတွင်ထန်းလုပ်ငန်းဖြင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသူ နည်းပါးလာသဖြင့် နောင်နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းထန်းလုပ်ငန်းများပျောက်ကွယ်နိုင်

မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း အညာဒေသ
မြို့တစ်မြို့ဖြစ်သော မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီး
ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်သည် ရှေးယခင်
(က) ထန်းလျက်ကုန်စည်ဖြင့် ထင်ရှားခဲ့သော
မြို့တစ်မြို့ဖြစ်သော်လည်း ယခုအခါ ကျောက်
ပန်းတောင်းဒေသတွင်း ထန်းလုပ်ငန်းဖြင့်

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုပြုသူ တစ်စထက်
တစ်စ နည်းပါးလာပြီး နောင် နှစ်အနည်းငယ်
ကြာလျှင်ပင် ဒေသတွင်းထန်းလုပ်ငန်းများ
ပျောက်ကွယ်သွားနိုင်ကြောင်း လေ့လာသူ
များက ပြောသည်။

“ကျွန်တော်တို့မှာ ရှိတာကတော့

ထန်းအပင်တစ်ရာလောက်ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အကုန်မတက်နိုင်ဘူး။ ၂၅ ပင်လောက်ပဲ တက်နိုင်တယ်။ ကျန်တာကတော့ ဒီအတိုင်းပဲ ပစ်ထားလိုက်ရတာ။ ဒါတောင်မှ မိရိုးဖလာ လက်ငုတ်လက်ရင်းလေးမို့ ဆက်လုပ်နေတာပါ။ လုပ်နိုင်သမျှလေးပေါ့ဗျာ။ သားတွေကတော့ ဒီလုပ်ငန်းကို သူတို့လုပ်ဖို့နေနေ သာသာ ဖအေလုပ်နေတာတောင် သူတို့က ကြိုက်တာမဟုတ်ဘူး။ ပင်ပန်းသလောက် အရာမဝင်ဘူးဆိုပြီးတော့လေ”ဟု အရှေ့အင်တိုင်းကျေးရွာသား ကိုစွတ်တင်က ပြောသည်။

“အခုတော့ ထန်းလုပ်စားတဲ့သူက ရှားသွားပြီဗျ။ ထန်းလုပ်မယ့်အစား မြို့ပေါ် လိုက်ပြီး ပန်းရန်တို့ လက်သမားတို့ လိုက်လုပ်ကြတယ်။ ကလေးတွေကလည်း မြို့ပေါ်က ပွဲရုံတို့ စားသောက်ဆိုင်တို့မှာပဲ လုပ်ကြတော့တယ်။ အဲဒါက အန္တရာယ် ကင်းတယ်လေ။ အလုပ်လည်း မရှားဘူး။ ထန်းကတော့ တက် မစားကြတော့ဘူး။ အခုကတော့ တချို့လည်း တောပြတ်ရောင်း စားကြတယ်။ တချို့ကလည်း တစ်ပင်ချင်းပဲ ဖြည်းဖြည်းပဲ ရောင်းစားကြတယ်။ သစ်ဈေး ဝါးဈေးကလည်းကြီးတော့ သစ်အစား ထန်းသားကို သုံးလာကြတာလေ။ တစ်ပင်ကို အနည်းဆုံး ကျပ် ၆၀၀၀ ကနေ ၈၀၀၀ အထိ ရောင်းရတယ်”ဟု ကိုစွတ်တင်က ၎င်းတို့ရွာဝန်းကျင်ရှိ ထန်းလုပ်ငန်း အခြေ

အနေကို ဆက်လက်ပြောပြသည်။

ထန်းလုပ်ငန်းကို အညာဒေသတွင် နွေဦးပေါက်ရာသီဖြစ်သည့် တပို့တွဲ လဆန်းမှ လုပ်ငန်းစတင်ကြပြီး တပေါင်းလအထိ လုံး၍ရသော ထန်းပင်များကို ထန်းဖိုဦး ထန်းလျက်ဟုခေါ်တွင်ပြီး ရှေးမြန်မာများက ဆေးဖက်ဝင်သည်ဟု ဆိုကာ အမြတ်တန်း တန်ဖိုးထားစားသုံးကြကြောင်းနှင့် တိုင်းရင်း ဆေးဝါးချက်လုပ်ရာတွင်လည်း ထည့်သွင်း သုံးစွဲကြကြောင်း သိရသည်။

ယင်းနောက် အလယ်သီး(ခေါ်) ညှပ်သီး ကို တပေါင်းလမှ တန်ခူးလအထိ လုံးကြရပြီး အဆိုပါအသီးမှာ ထန်းနို့ခိုင်များကို သစ်သား ညှပ်ဖြင့်ညှပ်၍ ထန်းရည်ကို ခံယူရသဖြင့် ညှပ်ရည်(သို့မဟုတ်) ညှပ်သီးဟု ခေါ်ဆိုကြကြောင်း သိရသည်။ ၎င်းနောက် ထန်းမပင်မှ ထန်းသီးရင့်ကို ဓားပွင့် (ဓားဦးချွန်) ဖြင့် အခြေမှထိုးချပြီး အတွင်းမှ အူတိုင်ကိုလှီးကာ ထန်းရည်ရအောင်ယူရသည့် သီးရင့်ရည် (ဒေသအခေါ်) သီးယဉ်ကို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ကြရပြီး ၎င်းမှာ ကဆုန်လမှ တော်သလင်းလအထိ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် ကြကြောင်း သိရသည်။ ထို့ကြောင့် အညာ ထန်းသမားတို့၏ လုပ်ငန်းရာသီမှာ တစ်နှစ် ပတ်လုံးတွင် ရှစ်လခန့် လုပ်ကိုင်ကြရပြီး လေးလခန့်မှာ ထိုင်စားခြင်းဖြင့်သာ အချိန် ကုန်ကြရကြောင်း သိရသည်။

“ကျွန်တော်တို့ရွာမှာတော့ ထန်းလုပ်

သူက ရွားသွားပြီဗျ။ ထန်းတက်တဲ့ လူတိုင်း လည်း ထန်းလျက်မချက်တော့ဘူး။ ထန်းရည် ကို ထန်းရည်ချိုအတိုင်း ရောင်းကြသလို တချို့ကလည်း ထန်းရည်ခါးပဲရောင်းကြ တော့တယ်။ ထန်းရည်ချိုကို မြို့ပေါ်က မုန့်လုပ်ဆောင်းသည်တွေက အထမ်းတွေနဲ့ လာဝယ်ကြတယ်လေ။ ထန်းရေချိုတစ်မြို့ကို ကျပ် ၃၀၀ ရတယ်။ ထန်းရည်ချိုငါးမြို့ဆို ငွေကျပ် ၁၅၀၀ ရတယ်ဗျာ။ အဲဒီငါးမြို့ကို ထန်းလျက်ချက်ရင် ထန်းလျက် တစ်ပိဿာ ရတယ်ဗျာ။ အဲဒီ ထန်းလျက်တစ်ပိဿာကို ရောင်းရင် ငွေကျပ် ၈၅၀၊ ၉၀၀ ကျပ်ပဲရတယ်။ အဲဒီတော့ ထန်းရည်ချိုပဲ ရောင်းစားရတာ က ပိုကုန်တယ်”ဟု ပိန္နဲတောကျေးရွာမှ ဦးကျောက်ခိုးက ၎င်းတို့ရွာရှိ ထန်းလုပ်ကိုင် သူတို့၏ အခြေအနေကို ပြောပြသည်။

ထန်းလျက်ဈေးမှာ အကြမ်း (ဆေး မခတ်) မှာ တစ်ပိဿာ ငွေကျပ် ၈၅၀ မှ ၉၀၀ အထိသာရရှိပြီး ထန်းလျက်ဖြူ (ဆေး ခတ်)မှာ တစ်ပိဿာ ငွေကျပ် ၁၂၀၀ မှ ၁၃၀၀ ခန့် ရရှိကြောင်း၊ ထန်းသမားတစ်ဦး သည် တစ်နေ့လျှင် မနက်တစ်ကြိမ်နှင့် ညနေ တစ်ကြိမ် ထန်းတက်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြ ရပြီး ရသမျှထန်းရည်ကို ကျိုချက်ရန်အတွက် လည်း အိမ်ရှိလူကုန် လုပ်ကိုင်ရကြောင်း။ ထန်းတက်ရာတွင် ဖြူအိုးကောက်သူ၊ ထန်း ရည်စုဆောင်းသယ်သူနှင့် ထန်းလျက်ချက်ရန် ထင်းစရာဖွေခြင်းတို့မှာလည်း နိစ္စဓလ အလုပ်

များပင်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

“ထန်းရည်တစ်ဒယ်ကျဖို့ ထန်းရည် ဒယ်ထဲကိုထည့်တဲ့ အချိန်ကနေ ညောင်စေး ကျတဲ့အချိန် ထန်းလျက်လုံးရတဲ့ အချိန်ထိ ပေါ့ဗျာ စုစုပေါင်း အချိန် နှစ်နာရီ ကြာတယ်။ တစ်ဒယ်ကို ခုနစ်မြို့လောက်ပဲထည့်လို့ ရတယ်။ အဲဒီခုနစ်မြို့ကိုကျိုမှ ထန်းလျက် တစ်ပိဿာခွဲပဲရတယ်။ မီးဖိုနားမှာထိုင်ပြီး မီးမပြတ်အောင် ဂရုစိုက်ရတယ်။ ဝေမကျ အောင်လည်း ယောက်မနဲ့ မပြတ်မွှေပေးနေရ သေးတယ်။ ကျိုသားကျအောင်လည်း ထန်းရည်ကျိုချင်း ဦးရည်နဲ့နောက်ရည်ကို

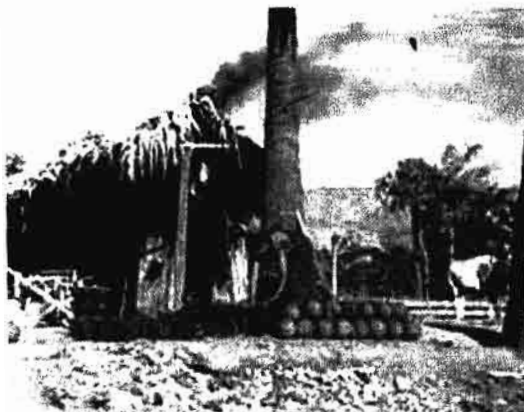
သမပေးရသေးတယ်။ မနားရဘူး။ ဒါတောင်
ထန်းလျက် ကြိုတဲ့အလုပ်ပဲ ရှိသေးတာ။
ကျုပ်တို့လို ထန်းတက်ရတာ မဟုတ်သေးဘူး”
ဟု ထန်းတောကြီး ကျေးရွာမှ ထန်းလုပ်သား
ဦးချစ်မောင်က ထန်းတောင်သူတို့၏ ပင်ပန်း
ဆင်းရဲကြီးပုံကို ရှင်းပြသည်။

“ကျွန်တော်ဆို အသက် ၄၂ နှစ် ရှိပြီဗျာ။
နောင်တက်နိုင်သေးရင် ဆယ်နှစ်ပေါ့။ ရွာထဲ
မှာလည်း ဒီလိုပဲ။ အိမ်ခြေ ၂၀၀ ကျော်ရှိတယ်။
ဟိုတုန်းက ထန်းလုပ်ငန်း လုပ်ကြတာ အိမ်ခြေ
၁၅၀ လောက်ရှိတယ်။ ပျော်စရာတောင်
ကောင်းတယ်ဗျာ။ အခု မရှိတော့ဘူး။
တဖြည်းဖြည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် နည်း
နည်းလာတာ အခုဆို စစ်စစ်ပေါက်ပေါက်
တွက်မှ ရှစ်ဦးပဲ ထန်းလုပ်တဲ့သူရှိတော့တယ်။
ကျွန်တော်တို့ပြီးရင်တော့ ထန်းလုပ်မယ့်သူ
ပြတ်သလောက်ရှိပါပြီ။ လုပ်စားမယ့်သူ
မရှိလောက်တော့ပါဘူး။ နောက် မျိုးဆက်

ကလေးတွေကလည်း စိတ်မဝင်စားကြ
ဘူးလေ။ သူတို့ စိတ်ဝင်စားလောက်အောင်
လည်း ထန်းဈေးက ကောင်းလာတာမှ
မဟုတ်တာကိုး” ဟု အဆိုပါ ထန်း လုပ်သား
ဦးမောင်ချစ်ကပင် အညာဒေသရှိ ထန်း
လုပ်သားမဲ့သော ထန်းတောများ၏ အနာဂတ်
ကို ကြိုတင်တွေးဆ၍ ပြောပြသည်။

ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်တွင် လွန်ခဲ့
သော ငါးနှစ်ကျော်က ထန်းပင်လေးသိန်း
ခွဲကျော် ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုအခါတွင် နေရာ
တော်တော်များများ၌ ခုတ်လှဲ၊ လှီးဖြတ်နေ
သည့် ထန်းပင်ပြတ်များကို တွေ့မြင်နေကြ
ရပြီး ဓားနှီးကို ခါးတွင်ချပ်၍ မြူအိုးကိုချိတ်
ကာ၊ ရင်းထောင်ကို နိုင်နိုင်နင်းနင်းကိုင်လျက်
တစ်ပင်မှ တစ်ပင်သို့ ကူးချည်သန်းချည်
ပြုနေသည့် ထန်းလုပ်သားများကို မြင်တွေ့ရမှု
နည်းပါးလာသည့်နည်းတူ ထန်းတောအတွင်း
ရှိ ထန်းရွက်တဲငယ်များလည်း မီးခိုးတိတ်လျက်
ရှိနေကြပေပြီ။ နောက်တစ်ချိန်တွင် ထန်း
လုပ်သားများ ပျောက်ကွယ်သွားမည့်နည်းတူ
မြန်မာတို့၏ ရိုးရာစားစရာတစ်ခုအဖြစ်
မြတ်နိုးတန်ဖိုး ထားခဲ့ကြသော ထန်းလျက်
ဟူသည့် စားသောက်ဖွယ်ရာပင် ပျောက်ကွယ်
သွားလေမည်လော။ တွေးတော၍ ထန်းပင်
မြင့်ကြီးများကိုကြည့်ကာ သက်ပြင်းချနေ
မိသည်။ ■

တိုနေ(ကျောက်ပန်းတောင်း)
ကြေးမုံ၊ မတ် ၁၆၊ ၂၀၁၆

စမ်းရောင်စုံစာပေ

ရာသီဥတုနှင့်လျော်ညီ အညာဒေသ၏ပဒေသာပင်

အညာဒေသတွင် ရာသီဥတုနှင့် လျော်ညီစွာ ပေါများစွာပေါက်ရောက်သော အပင်မှာ ထန်းပင်များပင်ဖြစ်သည်။ ထန်းပင်များကို အညာဒေသတွင် ပဒေသာပင်ဟု တင်စားခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ထန်းတစ်ပင်လုံးမှ လူတို့အတွက် အသုံးမဝင်သော အစိတ်အပိုင်းဟူ၍ မရှိချေ။

ထန်းဖိုပင်နှင့် ထန်းမပင်မှထွက်ရှိသော ထန်းဖိုခိုင်နှင့် ထန်းသီးကိုလှီး၍ ထန်းလျက်မျက်သည်။ ထန်းရွက်ကို နေအိမ်အဆောက်အအုံများတွင် အမိုးအကာအဖြစ် သုံးသည်။ ထန်းလက်ကို လျှော်ဆုတ်၍တောင်း၊ ဆွဲခြင်းစသည့် လူ့အသုံးအဆောင်များ ရက်လုပ်

သုံးစွဲသည်။ ထို့အပြင် လျှော်ကို အဆောက်အအုံများ ဆောက်ရာတွင် သွပ်ကြိုး၊ ပလတ်စတစ်ကြိုးများအစား ချည်နှောင်ရန် သုံးသည်။

ထန်းပင်မှထွက်ရှိသော ထန်းဆစ်ကို မီးမွှေးရာ၌လည်းကောင်း၊ တံမြက်စည်းစည်း၍လည်းကောင်း၊ အသုံးပြုနိုင်သည်။ ထို့အပြင် လျှော်မဆုတ်ရသေးသော ထန်းလက်ခြောက်ကို နေအိမ်များတွင် စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်၊ ထိုင်ခုံပြုလုပ် သုံးစွဲနိုင်သည်။ ထန်းပင်၏ ကိုယ်ထည်ပိုင်း (ပင်စည်)ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ အညာဒေသရှိ နေအိမ်အဆောက်အအုံများတွင် အထုတ်၊ လျှောက်၊ ခိုင်း၊ မြားအဖြစ် အသုံးပြုကြသည်။

အပင်ခြေအမြစ်ဆုံကို နွားကျွေးရန်

နွားစာကျင်း(နွားစာခွက်) သို့မဟုတ် ရေထည့်ရန် ထွင်း၍ အသုံးပြုနိုင်သည်။ ထန်းသီးအစေ့ကို မြေကျင်းတွင်စုပ်ထည့်၍ ထန်းမြစ်အဖြစ် ပြုလုပ်စားသုံးနိုင်သည်။ ထန်းတစ်ပင်လုံး အသုံးမဝင်သည့် အစိတ်အပိုင်းဟူ၍ မရှိချေ။ ထန်းတစ်ပင်လုံး အသုံးဝင်သော်လည်း ထန်းတစ်ပင် ဖြစ်ရန်မှာလည်း မလွယ်ကူချေ။ အနှစ် ၄၀၊ ၅၀ ခန့်ကြာသည်ဟု ဒေသခံလူကြီးများက ပြောပြသည်။

ယခင်က ထန်းပင်မှ ထန်းရည်ချိုနှင့် ထန်းလျက်ချက်သည့်လုပ်ငန်းကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြသည်။ တောင်သူလုပ်ငန်းကို တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြပြီး ထန်းတောင်သူဟူသော စကားအခေါ် အသုံးတွင်ကျယ်ခဲ့သည်။

ယခုအခါ ထန်းလှီးမည့် ထန်းလုပ်သားများ ရှားပါးလာခြင်း၊ ထန်းလျက်စေ့မကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် ထန်းလှီးမည့်သူ

ပ ဒေသာပင် ဘဝတွေထဲမှ ထန်းတောင်သူတို့

နည်းပါးပြီး ထန်းပိုင်ရှင်များ ထန်းရွက်ချိုင့်ရောင်းချနေကြသည်။ ထို့ထက်ဆိုးဝါးစွာ ထန်းအပင်လိုက် ရောင်းချပြီး ထန်းသားအဖြစ် အစားထိုးရောင်းချနေသည်မှာ စိတ်မကောင်းဖွယ်ရာပင်ဖြစ်သည်။

ယခင်က ညှို့ပိုင်းနေသော ထန်းတောများမှာ ယခုအခါ အပင်တို့ ကျလာသည်။ ယခုအတိုင်းကာလကြာရှည်လာပါက ပဒေသာပင်ဟု တင်စားပြီး တန်ဖိုးထားခဲ့ကြသည့် အညာထန်းပင်များ ရှားပါးလာမည်ကို ဒေသခံများ စိုးရိမ်ပူပန်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

အောင်ဌေး (မလှိုင်)
ကြေးမုံ၊ ဇွန် ၂၂၀၁၄

သယံဇာတသစ်ပင်ကျေးရွာတွင် ထန်းသီးဆဲထုတ်ယူရောင်းချခြင်းဖြင့် အပိုင်ငွေရရှိရန်

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်၊ ဘုရားကြီးကုန်းကျေးရွာအုပ်စု ဆယ့်နှစ်ရာသီပင်ကျေးရွာနေ အိမ်ထောင်စုများမှာ မိုးဦးကာလ ယာလုပ်ငန်းမဝင်ရောက်မီ မီးဖိုချောင်အတွက် အပိုင်ဝင်ငွေရရှိသောလုပ်ငန်းအဖြစ် ထန်းသီးဆဲထုတ်ယူရောင်းချခြင်းဖြင့် စီးပွားရေး အဆင်ပြေလျက်ရှိနေကြကြောင်း သိရှိရသည်။

“အရင်တုန်းက နွားစာအတွက် ထန်းသီးချိုင့်ရင် ငွေတစ်ထောင်၊ ထောင့်ငါးရာပေးပြီး ချိုင့်ခိုင်းရတာ။ အခုတော့ ထန်းသီးခိုင့်လည်း အငှားတက်ချိုင့်ခိုင်းစရာမလိုဘူး။ နွားစာလည်း ကိုယ်တိုင်စဉ်းစရာမလိုဘူး။ ထန်းသီးဆဲ လိုချင်တဲ့သူတွေက

အပိုင်ပေါ်တက်ချိုင့်ကြတယ်။ ပြီးတော့ နွားစာအတွက်လည်း ထန်းသီးစဉ်းပေးကြတယ်။ အဆဲလိုချင်လို့ လုပ်ပေးကြတာလေ”ဟု ဆယ့်နှစ်ရာသီပင်ကျေးရွာမှ ဦးကနက်က ပြောသည်။

အဆိုပါ ထန်းသီးဆဲကို စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုရန် အတွက် မော်တော်ကားပေါ်တွင် ရေခဲပုံးကြီးများ တင်ဆောင်၍ ကျေးရွာအရောက်လာရောက်ဝယ်ယူကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ထန်းသီးဆဲထုတ်ယူပုံမှာ ထန်းသီးလုံး၏ ထိပ်ပိုင်းကို ဦးစွာဖွင့်(လှီး)လိုက်ပြီး အဆိုပါ ထိပ်ဖွင့်ထားသည့် ထန်းသီးလုံးကို စဉ်းတုံးပေါ်တွင် မှောက်လျက်ကိုင်၍ ဦးစွာ ဘေးသား

များကို ပတ်ပတ်လည် လှီးယူရသည်။ ထန်းသီးဆံအိမ်များ ပေါ်လာသည်အထိ လှီးပြီးပါက အိမ်အလိုက် ခွဲထုတ်ရပြီး ၎င်းအိမ်မှ အဆံကို ထုတ်ယူရသည်။ ယင်းနောက် အဆံပေါ်တွင်ပါသည့် အမြွေးပါးခွံများကို စတီးလ် ဇွန်း (သို့မဟုတ်) ဓားပါးဖြင့် လုံးဝ သန့်စင်သွားသည်အထိ ခြစ်ယူရကြောင်း သိရပြီး၊ အမြွေးပါးခွံ အနည်းငယ် မျှကျန်ပါက မဝယ်ယူကြောင်း သိရသည်။ ထို့နောက် ရရှိသည့် အဆံကို ရေတွင်စိမ် ထားရပြီး အဆံ (၄၀၊ ၅၀)ရပါက တစ်ကြိမ် သွားရောက် ရောင်းရပြီး၊ မိမိတို့လက်ထဲတွင် ကြာကြာ ထားပါက ချဉ်နံ့ထွက်မည်စိုးသဖြင့် အဆံ (၂၀၊ ၃၀)ရပါကလည်း သွားရောက် ရောင်းချ ကြရကြောင်း သိရသည်။

ထန်းသီးဆံရရှိရန်အတွက် ထန်းသီးလှီးကြရာတွင် ထန်းသီးလုံးမှာ ချောနေသည်ကတစ်ကြောင်း၊ အချို့မှာ ကျွမ်းကျင်မှုမရှိဘဲ ရလိုဇော၊ ပြီးလိုဇောဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် ကြသဖြင့် လက်ကို ဓားခိုက်မိခြင်းများလည်း ရှိကြောင်း သိရသည်။

“ထန်းသီးဆံကတော့ ရောင်းရပါရဲ့၊ လက်တိုတဲ့သူတွေလည်း တိုနေကြပြီ။ ထန်းသီးလုံးက ချောနေတာလေ ပြီးချင်ဇောနဲ့လှီး ကြတော့ လက်ကို ခိုက်မိကြတာပေါ့။ ကလေးတွေက ဘယ်အိမ်မှာ ထန်းသီးခိုင်ရှိလဲ လိုက်ကြည့်နေတာ။ တွေ့တဲ့အိမ် ဝင်လှီးပြီး အဆံယူကြတာ။ ကိုယ့်အိမ်အတွက်တော့

နွားစာစဉ်းစရာမလိုတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ နောက်ရက်တွေကျ နွားစာများလွန်းနေလို့ ထန်းသီးခိုင်ကို ဖွက်တောင်ထားရတယ်” ဟု ဆယ့်နှစ်ရာသီပင်ကျေးရွာသူ ဒေါ်သန်းတင်အေးက ပြောသည်။

သန့်စင်ပြီး ထန်းသီးဆံတစ်ဆံလျှင် ၁၅ ကျပ်ရောင်းရပြီး မိသားစုနှစ်ဦး သုံးဦး ရှိသည့်အိမ်တွင် တစ်နေ့လျှင် အဆံ ၃၀၀ ခန့်ရရှိ၍ ဝင်ငွေကျပ် ၄၅၀၀ ရရှိ ကြပြီး မိသားစုများသည့်အိမ်များမှာ အဆံ ၄၀၀၊ ၅၀၀ ခန့်ပြီး၍ ဝင်ငွေကျပ် ၆၀၀၀ မှ ၈၀၀၀ ကြား ရရှိကြောင်း သိရသည်။

ထန်းသီးဆံကို မနုလွန်း/မရင့်လွန်း အဆံကိုသာ ထုတ်ယူကြောင်းသိရပြီး မသန့်စင်ခြင်း၊ အချဉ်နံ့ထွက်ခြင်းများ ရှိပါက မဝယ်ယူကြောင်းသိရသည်။ ယခုအခါ ဆယ့်နှစ်ရာသီပင်ကျေးရွာနေ တောင်သူများမှာ ယာလုပ်ခွင်ဖြစ်သည့် ပေါင်းထိုးခြင်း၊ ပေါင်းနုတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ မစတင်မီ ကျောင်းအပ်ရာသီတွင် အဆိုပါ ထန်းသီးဆံရောင်းခြင်းဖြင့် အပိုဝင်ငွေရရှိနေကြပြီး ယခုရက်များအတွင်း တစ်ရက်လျှင် တစ်ရွာလုံးရောင်းအားမှာ သုံးသိန်းမိုးမှ လေးသိန်းမိုးကြားရှိကြောင်း သိရပြီး အနီးဝန်းကျင်ကျေးရွာများတွင် ဝယ်ယူခြင်းမရှိကြောင်း သိရသည်။ ■

ကိုဇေ (ကျောက်ပန်းတောင်)
ကြေးမုံ၊ ဇွန် ၁၁၊ ၂၀၁၆

ထန်းလျက်စျေးနှမ်းနှင့် ထန်းတက်လုပ်ငန်းများ

မောင်မောင်မောင်

ထန်းလျက်ဈေးနှုန်းနှင့် ထန်းတက်လုပ်ငန်းများ

ဧပြီလအတွင်းထုတ်ဝေသော နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာများ၊ စီးပွားရေးနှင့် တောင်သူ လယ်သမားကျေနယ်တို့တွင် ဖော်ပြလာသော ထန်းပင်၊ ထန်းလျက်လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက် သော ဆောင်းပါးများ၊ ဖတ်ရှုရခြင်းကြောင့် အထက်အညာဒေသရှိ ထန်းတောကြီးများ၏ အနာဂတ်၊ ထန်းတက်လုပ်သားဝင်ငွေနည်း၍ အခြားလုပ်ငန်းများသို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင် လာသဖြင့် ထန်းတက်လုပ်သားရှားပါးမှု၊ ထန်းလျက်ဈေးနှုန်း နိမ့်ကျမှုတို့ကို အများပြည်သူ ပဟုသတုဖြစ်ဖွယ် ဖတ်ရှုရ၍ လွန်စွာ အကျိုးရှိလှပါသည်။ ထန်းလျက်ဈေးနှုန်း နိမ့်ကျ၍ ထန်းတက်လုပ်သားများ ဝင်ငွေနည်းရသည်ဆိုသော အကြောင်းခြင်းရာနှင့်ပတ်သက်၍ ဈေးကွက်အတွင်းရှိသော မိမိအနေဖြင့် မိမိအမြင်ကို ရေးသားတင်ပြလိုက်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၀-၁၁ ခုနှစ် ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန၏ နှစ်ချုပ် စာရင်းအရ ထန်းစိုက်ပျိုးမှုမှာ တစ်နိုင်ငံလုံး စုစုပေါင်း ၉၆၁၀၈ ဧကရှိပြီး ထန်းရည်ချို ထန်းလျက်နှင့် ထန်းရည်ခါးထုတ်လုပ်မှုမှာ ၇၃၅၈၃ ဧကရှိကြောင်း၊ ထန်းပင်မှ ထန်းရည်ခဲပြီး ထန်းလျက်ချက်လုပ်သည့်လုပ်ငန်းအတွက် ထန်းတက် ဧကမှာ ၆၇၆၀၃ ဧကရှိကြောင်း၊ ထန်းတစ်ဧကမှ ပိဿာချိန် ထန်းလျက် ၃၈၁၀ ထွက်ရှိရာ စုစုပေါင်း ပိဿာချိန် ၂၅၈သိန်း ထုတ်လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ လက်တွေ့တွင် ထန်းတက်လုပ်သားရှားပါးမှု၊ လောင်စာထင်းဈေးကြီးမှု တို့ကို ရင်ဆိုင်နေရကြောင်း၊ ထန်းလျက်ဈေးနှုန်း တည်ငြိမ်မှုမရှိကြောင်း၊ ဧပြီလ ၇ ရက်ထုတ် အပတ်စဉ် ကျေနယ် တစ်စောင်တွင် ဖော်ပြထား၍ သိရပါသည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၄ ရက်ထုတ် ကြေးမုံသတင်းစာ စာမျက်နှာ ၁၅ တွင် "ထန်းပင်သိန်းချီရှိသော်လည်း ထန်းတက်လုပ်သား ရှားပါး၊ ပြည်ပသို့ သွားရောက် အလုပ်

လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်” ခေါင်းစဉ်ပါ ပခုက္ကူခရိုင်အတွင်း ထန်းတောပေါင်း ၅၀၀၀ ကျော်၊ ထန်းပင်ပေါင်း သိန်းချီရှိသော်လည်း ထန်းတက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူမှာ တစ်ရွာလျှင် လူ ၁၀ ဦးပြည့်အောင် မရှိကြောင်း၊ ထန်းရာသီ ထန်းရည်ဖြိုဖြိုထွက်စဉ် ထန်းလျက် ပိဿာချိန် ၂၀ မှ ၃၀ ဝန်းကျင်ရှိကြောင်း၊ ယင်းဒေသတွင် ထန်းပိုင်ရှင် တစ်ရက်၊ ထန်းသမား ၅ ရက် ထန်းတက် လုပ်အားခအနေဖြင့် ရရှိကြောင်း၊ ထန်းရာသီ အကောင်းဆုံးလများသည် တပို့တွဲ၊ တပေါင်း၊ တန်ခူးလများဖြစ်ကြောင်း၊ ထန်းလျက် ခုနှစ်ပိဿာရရန် ထန်းအပင် ၁၀၀ ခန့် တက်ရကြောင်း၊ မှတ်တမ်းအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် မတိုင်မီ ထန်းဧက ၁၂၇၃၃၉ ဧကရှိပြီး ၁၉၄၀-၄၁ တွင် ထန်းပင်ပေါင်း ၂၃၅၀၀၀၀ ရှိကြောင်း၊ ထန်းလျက်ပိဿာချိန် ၃၀,၇၂၀၀၀၀ သုံးကုဋေကျော် ထွက်ရှိကြောင်း၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ထန်းတက်လုပ်သား တစ်သိန်းဝန်းကျင်ရှိသော်လည်း ယခုအခါ ရာဂဇာန်းသာသာသာ ရှိကြောင်း၊ ဖေဖော်ဝါရီလကုန်တွင် ထန်းလျက်(သေး) တစ်ပိဿာ ၆၂၅ ကျပ်၊ ၆၀၀ ကျပ်၊ ထန်လျက်ကြီးတစ်ပိဿာ ၅၄၀ ကျပ်ရှိကြောင်း ထပ်မံဖော်ပြထားသည်ကို ဖတ်ရှုခဲ့ရပါသည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ် ဧပြီ ၂၃ နှင့် ၂၄ ရက်တွင် ကြေးမုံသတင်းစာပါ ဆောင်းပါး ကဏ္ဍတွင် “အထက်အညာဒေသ ထန်းတောများ၏ အနာဂတ်နှင့် ကံကြမ္မာ နာလန်ထူနိုင်ပါ့မလား” ဆိုသော ဆောင်းပါးပါလာပြန်ရာ ထန်းလျက်ဈေးနှုန်းပေါ် အဓိကထား ရေးသားထားသည်ကို ဖတ်ရှုရပြန်သည်။

ဈေးကွက်အတွင်း အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသူတစ်ဦးအနေဖြင့် ကုန်ဈေးနှုန်း များကို မျက်ခြည်မပြတ် လေ့လာသတင်းရေးသားသူဖြစ်ရာ ၂၀၁၀ မှ ၂၀၁၄ ခုနှစ် အတွင်း ထန်းလျက်ဈေးနှုန်းအခြေအနေ၊ စားသုံးသူများ ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်စွာ ဝယ်ယူ ရရှိသော်လည်း ထုတ်လုပ်သူများ အကျိုးခံစားခွင့် နည်းပါးခြင်း၊ ငွေကြေးဖြင့် ကုန်စည်သိုလှောင်သူများသာ အကျိုးအမြတ်များစွာရရှိနေသည့် ပြည်တွင်း ကုန်စည်ဈေးကွက်အခြေအနေတို့ကို အဓိကထား ရေးသားပြလိုပါသည်။ ဖတ်ရှုပြီးသွားလျှင် အထက်အညာဒေသ ထန်းတောကြီးများ၏ အနာဂတ်ကံကြမ္မာသည် မည်သူတို့ တွင် တာဝန်ရှိသည်ဆိုသော အဖြေရရှိနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အများစု အဓိကစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ထုတ်လုပ်သော ဆန် စပါး အပါအဝင် မီးဖိုချောင်သီးနှံများဖြစ်သော ကြက်သွန်နီ၊ ငရုတ်၊ သကြားများ၏ ဈေးနှုန်းသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်မတိုင်မီ ကာလများတွင် စိုက်ပျိုးထွက်ရှိသည့် အချိန် ငွေကြေးတက်နိုင်သူများ ဝယ်ယူသိုလှောင်ချိန်တွင် ဈေးနှုန်းများ အစဉ်နိမ့်ကျနေ သော်လည်း ဝယ်ယူသည့်ကာလလွန်ပြီး

သို့လျှင်ကာလ လအနည်းငယ် အတွင်းမှာ ဈေးနှုန်းများမြင့်တက်သည်ကို နှစ်စဉ်မြင်တွေ့ရပါသည်။ စားသုံးသူများ ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှုနှင့် တွေ့ကြုံရသော်လည်း ယင်းကုန်စည် ဖိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ ဈေးနှုန်းအမြင့်ကို မခံစားခဲ့ရပါ။ ငွေကြေးစိုက်ထုတ် သို့လျှင်သူများသာ ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အတိုးနှုန်းထက်ပိုသော အကျိုးအမြတ်ကို နေအိမ်အပြင် မထွက်ဘဲ ရရှိနေကြပါသည်။

လပေါင်းများစွာ နေပူမိုးရွာတွင် ပင်ပန်းကြီးစွာ လုပ်ကိုင်ခဲ့သူများအနေဖြင့် ပိပိတို့ ဖိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သော သီးနှံပေါ်ချိန် နှစ်စဉ်ရနေကျ ဈေးနှုန်းထက် လျော့နည်းမသွားစေရန် မျှော်လင့်နေရသော်လည်း ဈေးနှုန်းအနှိမ်အမြင့် သို့လျှင်သူများ ပုံမှန်နှစ်စဉ် ဈေးနှုန်းအမြင့်ဖြင့် ပြန်လည်ရောင်းချအမြတ်ရနေသည်ကို ဆန်စပါးလောက၊ ကြက်သွန်၊ ငရုတ်အပါအဝင် ကုန်စည်ဈေးကွက်များတွင် မြင်တွေ့နေရပါသည်။

ဆန်ကြမ်း၊ ဆန်ချောတစ်အိတ်လျှင် စပါးပေါ်ချိန်ထက် ထုတ်ရောင်းချိန်တွင် ပျမ်းမျှအနည်းဆုံး ကျပ်နှစ်ထောင် မြတ်စွန်းလေ့ရှိပါသည်။ တချို့သော နှစ်များတွင် တစ်အိတ်လျှင် ငါးထောင်ဝန်းကျင်အထိ အမြတ်ရပါသည်။ နွေကြက်သွန်နီပေါ်ချိန် တစ်ပိဿာ ၃၀၀၊ ၄၀၀ ကျပ်ရှိသော်လည်း ပုံမှန် နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ကျပ် တစ်ထောင်ဝန်းကျင် ဈေးမြင့်လာပါသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် တစ်ပိဿာ ၁၈၅၀ ကျပ်ထိ ဈေးမြင့်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ငရုတ်ရှည် (မြစ်ဝကျွန်းပေါ်) တစ်ပိဿာ ၂၅၀၀ ကျပ်အထက်ဖြင့် ရောင်းချမြတ်စွန်းခဲ့ရပါသည်။

ပြည်ပမှ သကြားတင်သွင်းမှု နည်းပြီး ပြည်တွင်းသကြားသာ သုံးစွဲရချိန် သကြား သစ်ထွက်ပေါ်ချိန် တစ်ပိဿာ ၁၇၅၀ ကျပ်နှုန်း တိုးမြှင့်တက်၍ လျှင် လက်တို့ အကျိုးအမြတ်များရှိခဲ့ပါသည်။ ယင်းကာလပြည်ပဈေးကွက်တွင် သကြားကြမ်းအလေးချိန် တစ်ပေါင်လျှင် ဆင့် ၂၃ ဝန်းကျင်သာရှိ ငွေလဲနှုန်းဖြင့် တွက်လျှင် သကြားတစ်ပိဿာ ၈၀၀ ကျပ် ဝန်းကျင်သာ ရှိပါသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှစ၍ ပြည်ပသကြားများ ဝင်ရောက်လာချိန်တွင် ပြည်တွင်းသကြားဈေးနှုန်း ကျပ် ၁၀၀၀ ဝန်းကျင်ဖြင့် ဈေးနှုန်းစတည်ငြိမ်လာပြီး စားသုံးသူများ ဈေးသက်သာစွာ ဝယ်ယူသုံးစွဲနေရပါသည်။

ပြည်တွင်းသကြားဈေးနှုန်း ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် စံချိန်တင် တစ်ပိဿာ ၁၇၅၀ ကျပ်နှုန်းသို့ မြင့်တက်သကဲ့သို့ ညောင်ဦးဆေးခတ်ထန်းလျက် တစ်ပိဿာ ၁၆၃၀ ကျပ်ထိ စံချိန်တင် ဈေးမြင့်တက်ခဲ့ကာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် တစ်ပိဿာ ၁၄၀၀ ကျပ်အထိ ဈေးမြင့်တက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ထန်းလျက်သစ်ထွက်ပေးချိန်တွင် ညောင်ဦးဆေးခတ်ထန်းလျက်

တစ်ပိဿာ ၈၀၀ ကျပ်၊ ပခုက္ကူ တစ်ပိဿာ ၆၀၀၊ ၇၀၀ ကျပ်ဝန်းကျင်သာ ရှိခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၄ ခုနှစ် ထန်းလျက်အသစ် မထွက်ပေါ်မီ အချိန်ကာလဖြစ်သော ဇန်နဝါရီလဆန်းမှစ၍ ထန်းလျက်အမျိုးအစားများ၏ ဈေးနှုန်းမှာ တစ်ပိဿာ ကျပ် ၁၀၀၀ ထက်သို့ ရောက်ရှိသွားကြောင်း၊ ထန်းလျက် လှောင်လက်များ မည်မျှ နှစ်စဉ်အကျိုးအမြတ်ရရှိနေသည်ကို အဆိုပါဈေးနှုန်းများအရ သိသာမြင်သာနိုင်ပါသည်။

ထန်းလျက်လုပ်သား ရွားပါးမှု၊ လောင်စာထင်း ဈေးကြီးမှုကို အကြောင်းပြ ပြောဆိုပြီး ယခုနှစ် ထန်းလျက်သစ် စတင်ဈေးကွက်သို့ ရောက်ရှိချိန် ၂၀၁၄ ခုနှစ် မတ်လဆန်းတွင် ၈၅၀၊ ၈၈၀ ကျပ်နှုန်းသို့ ဈေးကျခဲ့သော်လည်း ရက်ပိုင်းအတွင်း ဈေးနှုန်းများ ပြန်လည်မြင့်တက်ပြီး သင်္ကြန်မတိုင်မီ ဧပြီ ၈ ရက်တွင် တစ်ပိဿာ ၁၂၀၀ ကျပ်ထိ ဖြစ်သွားကာ သင်္ကြာတစ်ပိဿာ ၈၆၀၊ ၈၈၀၊ ၉၀၀ ကျပ်နှုန်းထက် တစ်ပိဿာ ၃၀၀ ကျပ် ဈေးမြင့်တက်နေသည်မှာ သဘာဝလည်းမကျ၊ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်လည်း မဟုတ်ကြောင်းကို ဧပြီ ၁၁ရက်တွင် တစ်ပိဿာ ၉၀၀ ကျပ်ထိ ပြန်လည် ဈေးကျဆင်းခြင်းမှ သက်သေပြနေပါသည်။

ထန်းလျက်ဈေးနှုန်းများမှာ ၂၀၁၀-၂၀၁၁ တို့တွင် တစ်ပိဿာ ၁၅၀၀ ကျပ်ဝန်းကျင်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိ ပုံမှန်ဈေးနှုန်းထက် တစ်ဆမြင့်ပြီး စားသုံးသူများ ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှု ခံစားရချိန် ထန်းတက်လုပ်သားများ ဘဝအခြေအနေ မြင့်တက်လာခြင်းမရှိသည်ကို စာဖတ်သူများ သတိပြုမိရန်လိုပါသည်။ ထန်းလျက်ဈေးနှုန်းတက်တိုင်း ထန်းတောင်သူများ ဘဝအခြေအနေ မြင့်တက်လာမှုမရှိဘဲ လှောင်လက်တို့၏ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်းမှုသာဖြစ်နေကြောင်း မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။

မောင်စေအောင်
ကြေးမုံ၊ ဧပြီ ၂၇၊ ၂၀၁၄

အိမ်ငှေပင်ထဲနဲ့တောမှာ ထဲနဲ့ရပ်မျှမ်းစမ်းခြင်း

မင်းသား (အိမ်ငှေပင်)

အိမ်ရှေ့မင်းထန်းတောမှာ ထန်းရည်မြည်းစမ်းခြင်း

နေ့ဦးရောက်လာတဲ့အခါ ရာသီဥတုကပူ၊ လူကလည်းထိုင်းမှိုင်းလာပြီး ကမ်းခြေ (ဒါမှမဟုတ်) တောင်ပေါ်ဒေသကို အပန်းဖြေချင်စိတ်ပေါက်လာမှာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ပိုပြီးဘဝ ဆန်ဆန်နေထိုင်ချင်သူ၊ ကျေးလက်အလှအပတွေကို ခံစားချင်သူတွေအတွက်တော့ မန္တလေး မြို့မြောက်ဘက် (၁၅ မိုင်) အကွာ (၂၅ ကီလိုမီတာ) မှာရှိတဲ့ ကျေးလက်ဆန်တဲ့ရွာလေးကို ရွေးချယ်ပိပါလိမ့်မယ်။

ရှင်မတောင်ခြေရင်းမှာရှိတဲ့ အိမ်ရှေ့မင်းထန်းတောဟာ ဖုန်ထူနေပူတဲ့ရာသီဥတု မှာတော့ ကန္တရထဲက အိမ်အစစ်ပါ။ လယ်ကွင်းတွေ၊ သုသာန်တစ်ခု၊ တဂျိုင်းဂျိုင်းဆောင့်နေတဲ့ လမ်းကိုဖြတ်သန်းပြီးတဲ့နောက် ခရီးသည်တွေကို ထန်းပင် စုစုတွေက နှုတ်ဆက်ပါလိမ့်မယ်။ ထန်းပင်ရှည်ရှည်တွေရော၊ ထန်းပင်ပုပုတွေရော၊ ထန်းတဲတွေရောကပါ နေ့သည်တွေကို လာပါ။ နားပါလို့ ဖိတ်ခေါ်နေသလိုပါပဲ။

ဒီနေရာလေးဟာ အိမ်ရှေ့မင်းထန်းတောဆိုတဲ့အမည်ကြောင့် ပိုပြီးနာမည်ကြီး ပါတယ်။ အိမ်ရှေ့စံကနောင်မင်းသားကြီး လက်ထက်ကတည်းက လာရောက်လည်ပတ် အပန်းဖြေခဲ့တဲ့ နေရာဆိုရင်လည်း မမှားပါဘူး။ ကနောင်မင်းသားကြီး ဟာ (၁၈၆၆) ခုနှစ် မှာ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရပါတယ်။

“သောက်လိုက်ရင်ချို မျိုလိုက်ရင်ခါး” ဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း ထန်းရည်ဟာ အော်ဂဲနစ် သဘာဝ သောက်စရာအရည်ပါ။ ထန်းပင်ရဲ့အပွင့် ပွင့်တဲ့အပိုင်း (ဒါမှမဟုတ်)

ထန်းနို့ကို လှီးဖြတ်လိုက်တဲ့အခါ အပင်နဲ့တွဲချည်ထားတဲ့ မြူအိုးထဲကို ထန်းရည်တွေ ကျလာပါတယ်။ ထန်းရည်ဟာ မြန်မာတွေရဲ့သည်းခြေကြိုက်ဖြစ်ပြီး မင်းသားကနေ လယ် သမားအထိ နှစ်သက်တဲ့အရာပါ။

ထန်းရည်ချို ရှိသလို ထန်းရည်ခါးလည်းရှိပြီး ထန်းရည်ခါးကို တချို့က "Sky Beer" လို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ အိမ်ရှေ့မင်းထန်းတောတွေကထွက်တဲ့ ထန်းရည်တွေဟာ မန္တလေးနဲ့ တခြားမြို့ကဆိုင်တွေမှာ ရောနှောခံရလို့ ထန်းရည်မစစ်တော့ပါဘူး။ ထန်းရည် စစ်စစ်အရသာကို အိမ်ရှေ့မင်းနန်းတော်မှာပဲ ရနိုင်တာက ဧည့်သည်တွေကို ဆွဲဆောင်မှုဖြစ် နေတာပါ။ ဒါတင်မကသေးပါဘူး ဖွတ်သားအ ပါအဝင် တောကောင်သားတွေပါ ရနိုင်ပါတယ်။

ထန်းတဲလေးတွေဆီကနေ စကားပြောသံ၊ ရယ်မောသံတွေကိုလည်း ကြားရပါ လိမ့်မယ်။ ထန်းပင် (၁၅၀)ပိုင်တဲ့ ဦးခိုင်ထူးကတော့ ထန်းပင်တက်ပြီး ထန်းရည်အိုးနဲ့ သယ်ဆောင်ဖို့ ပြင်ဆင်နေပါတယ်။

"ပုံမှန်နေ့တွေဆိုရင် တစ်ရက်မှာ ၂၀၀၀၀ကျပ်ကနေ ၈၀၀၀၀ကျပ် အထိ ဝင်ငွေရတယ်။ သင်္ကြန်နဲ့ အခါကြီးရက်ကြီးဆိုရင်တော့ ဝင်ငွေက နှစ်ဆမြင့် သွားတယ်ဗျ" လို့ သူကထန်းတက်လှေကားကို သယ်ဆောင်ရင်းနဲ့ ပြောပြပါ တယ်။

ဦးခိုင်ထူးဟာ သူမိသားစုဝင် (၆)ယောက်ကို ထန်းရည်ရောင်းရတဲ့ငွေနဲ့ပဲ လူတလုံးသူတလုံးထားနိုင်တာပါ။ တချို့ရွာသားတွေကတော့ ငရုတ်၊ မြေပဲနဲ့ ပြောင်းတွေကို စိုက်ပျိုးကြပါတယ်။

(၂၀၀၀)ခုနှစ်အထိ ဒီထန်းတောကို ဧည့်သည်တွေအလာကျပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒေသခံတွေဟာ ထန်းရည်ကို မန္တလေးမှာ သွားရောင်းရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သိပ်မကြာ သေးတဲ့နှစ်တွေကစပြီး ထန်းတောဟာ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် တွေအတွက် ဆွဲဆောင်မှုဖြစ်လာ ပါတယ်။

"ရန်ကုန်၊ မန္တလေးမှာရှိတဲ့ ထန်းရည်ဆိုင်တွေက အရသာက ဒီက အရသာကို မမီဘူးလေ"လို့ ရွာကိုအလည်ရောက်လာတဲ့ ကိုမင်းမင်းက ပြောပြပါတယ်။

"ခဏခဏဒီကို ရောက်ဖြစ်တယ်၊ သူငယ်ချင်းတွေကိုလည်းခေါ်လာတယ်... ထန်းရည်စစ်စစ်အရသာနဲ့ ကျေးလက်အငွေ့အသက်ခံစားရတာ တကယ် ကောင်းတယ် ဗျ... ဘိုးဘေးတွေလည်း ဒီလိုပဲ သဘောကျခဲ့မှာပဲ"လို့ သူက ဆက်ပြောလေရဲ့။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ရွာတော်တော်များများမှာ ထန်းပင်တက်တာကို စီးပွားတစ်ခုအနေနဲ့ လုပ်ကိုင်နေကြတာ တွေ့နေရတုန်းပါ။ ထန်းပင်ကနေ ထန်းရည်သာ

ရတာမဟုတ်ပါဘူး၊ တခြား လူအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေပါ ထုတ်လုပ်ရရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လိပ်မကြာသေးမီနှစ်တွေအတွင်းမှာ ထန်းပင်စိုက်ပျိုးတာ ရပ်တန့်ခဲ့ကြပါတယ်။ ထန်းတက် ဟဲ့သူတွေလည်း အခုချိန်မှာ နည်းသွားပါပြီ။ တချို့တွေက ထန်းတက်တာကို စွန့်လွှတ်ပြီး ပြည်ပနိုင်ငံတွေကိုသွားအလုပ် လုပ်ကြလို့ပါ။ ပြည်ပထွက် အလုပ်လုပ်သူတွေ များနေတဲ့ ပီသားစုမှာ ထန်းပင်တွေကို ကြည့်ပေးမယ့်သူလည်း နည်းသွားပါပြီ။

ခြားနားချက်က အိမ်ရှေ့မင်းထန်းတောမှာတော့ ရွာသားတွေဟာ ထန်းပင် မတွေ့ရအတူ နေထိုင်ရှင်သန်ရတဲ့ ဘဝကိုနှစ်သက်ကြတာပါပဲ။

“ရတာလေးနဲ့ လောက်ငှအောင်နေနိုင်ရင် ဘာလို့နိုင်ငံခြားသွားပြီး အလုပ် လုပ်ရမှာလဲ” လို့ ကိုမြင့်နိုင်က ဆိုပါတယ်။ သူက သူ့အစ်ကို ထန်းတက်နေတာကို ကူညီပြီး ပြုစုအားတွေကို သိမ်းဆည်းပေးနေသူ ဖြစ်ပါတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ဆီ လာလည်တဲ့သူတွေကို ဂရုတစိုက်နဲ့ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ဆက်ဆံရင် ထန်းပင်တွေရှိနေသမျှ စားဝတ်နေရေးပူစရာမလိုဘူး၊ အနာဂတ်ကို တွေးပူစရာ မလိုဘူး” လို့ ကိုမြင့်နိုင်က အလေးအနက် ပြောကြားလိုက်ပါတယ်။

သွေး(စစ်ကိုင်း)

Ref: The Irrawaddy Magazine, 2014 May Zarni Mann ၏ Taste The Sky with a Juice fit for a prince ဆောင်းပါးမှ

ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပစီးသွားတွေကို ညှို့ငင်ထားတဲ့ အညာက ပိုင်ဆိုင်ရည်ဆိုင်ကလေး

ဝေယံစိုးမြင့်

ဆောင်းက နွေရဲ့အကြောင်းကို ကောင်းကောင်းသိသည်။ နွေရဲ့ခြေသံကိုကြားတယ်
ဆိုရုံမျှဖြင့် သူ့နေရာလေးကနေ အလိုက်တသိဖယ်ဖေးဖို့ ဆောင်းက ဟန်ပြင်နေပြီ။ တစ်ချက်
တစ်ချက် အညာတို့ပွေ့ဖတ်ပြီး နှုတ်ဆက်နေတဲ့ မြောက်ပြန်လေက လွမ်းချင်စရာ။ နှင်းကြွင်း
လက်ကျန်အစအနတို့ ထက်ကျန် နေသေးတဲ့ ဝါဖန့်ဖန့်ရောင်ရွက်တွေက အညာရဲ့အလေး
ကမိုကရို သရုပ်ဖော် နေကြလို့ပေါ့။ အညာနွေရောက်လာရင် ဟောဒီသစ်တောလှည့်ခလုံး

ဧကန်တမ်းလစ်ဖြစ်ကြတော့မှာလေ။ ခုလောလောဆယ် ဆောင်းအကုန် နွေအကူး စပ်ကူး မှုတ်ကူးကာလမှာ လှချင်တိုင်းလှနေတဲ့အညာဟာ သွားရောက်လည်ပတ်လို့ အကောင်းဆုံး အချိန်တစ်ခုပါပဲ။

အလျဉ်းသင့်လိုက်ပုံများတော့ “ပုဂံဘုရားတွေဖူးပြီးရင် ပိုင်ထန်းတဲကို လိုက်ပို့ပေး မယ်လေ” လို့ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ရဲ့အသံကို ကြားလိုက်ရတဲ့အချိန်မှာတော့ ငါးယောက် ချီကု ကဖွဲ့သားအားလုံးရဲ့မျက်လုံးတွေ သောက်ရှူးကြယ်တွေ လက်လက်ထကုန်တာပေါ့။ ဘုရားနဲ့ထန်းတဲ ဘယ်လိုမှသဟဇာတမဖြစ်ပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့သူငယ်ချင်းတစ်သိုက် ထာကမတတ်ပျော်နေကြတယ်။ ဘုရားဖူးပြီး ထန်းတဲသွားဖို့ကိစ္စက ကုသိုလ်တစ်ပဲ ငရဲတစ် ပါသာ ဖြစ်ကာမှဖြစ်စေရောပဲ။ “ပိုင်ထန်းတဲ” ကို ငြင်းဆန်ဖို့ကျတော့ ကျွန်တော်တို့မှာ ကပ်အားမရှိဘဲဖြစ်နေတာလေ။

ပိုင်ကိုရင်းနှီးနေတာကြာပါပြီ။ လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာပေါ်မှာ ပုဂံကို ရောက်ရင် ကျားစင်လေးအောက်မှာ ဘူးသီးကြော်စားရင်း အညာရဲ့အငွေ့အသက်ကို ခံစားကြည့်ဖို့ မရက်ဖူးသူတွေက ဓာတ်ပုံတွေနဲ့တကွ ဝေဝေဆာဆာ ညွှန်းဆိုထားကြလေရဲ့။ အညာဒေသ ရဲ့ ကစားအစာတွေကို အညာဒေသရဲ့လက်ရာအတိုင်း အညာဒေသရဲ့သဘာဝကို ဖော်ညွှန်း ပေးထားတဲ့ ထူးထူးဆန်းဆန်းဆိုင်လေးဆိုတော့ မြည်းစမ်းကြည့်ချင်တာပေါ့။ ဒါကြောင့် ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်က အညာဒေသရောက်တော့ ပိုင်ကိုအရောက်သွားဖို့ စိတ်ကူးမိတဲ့အတွက် အသိ

အစ်ကိုတစ်ယောက်ကို ပိုင်ထန်းတဲက ဘယ်နားမှာလဲလို့ မေးလိုက်မိပါသေးတယ်။ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နဲ့ ညောင်ဦးကြားမှာဆိုတဲ့အဖြေ သိလိုက်ရတာလွဲလို့ ရည်ရွယ်ချက်က အထမမြောက်ခဲ့။

ဒီတစ်ခါ သူငယ်ချင်းတွေ အဖွဲ့လိုက်သွားကြမယ်ဆိုတော့ရောက်ဖို့ သေချာပါပြီ။ အညာရဲ့ အငွေ့အသက်ကို ပိုင်နဲ့ ထပ်မံဖြည့်စွက်ကြည့်ဖို့ အကောင်းဆုံးအခွင့်အရေးတစ်ခုကိုတော့ လက်လွှတ်ချင်ကြမယ်မထင်ပါဘူး။ နံနက် ၁၁ နာရီထိုးမှာ ပခုက္ကူက စထွက်ကြပါတယ်။ မကြာခင် နေမင်းကြီးက ခေါင်းပေါ်တည့်တည့် ရောက်လာတော့မယ်ဆိုတော့ နွေရဲ့အထိအတွေ့ကို စတင်ခံစားနေရပြီပေါ့။ အညာနွေရဲ့နေက ပူပြင်းလွန်းလှတယ်လေ။ ဒါပေမဲ့ ဆောင်းရဲ့ အငွေ့အသက်မကုန်သေးတော့ အပူကြီးတော့မဟုတ်သေး။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အရှည်ဆုံးလို့ဆိုတဲ့ ဧရာဝတီတံတား (ပခုက္ကူ) ကို ဖြတ်ကျော်ပြီး ၄၅ မိနစ်လောက် အကြာမှာတော့ လက်ညှိုးထိုးမလွဲနိုင်တဲ့ ပုဂံဘုရားတွေကို စတင်တွေ့မြင်နေရပါပြီ။

ညောင်ဦးမြို့ထဲဝင်တယ်ဆိုရင်ပဲ ပထမဆုံး ဖူးမြင်ခွင့်ရမယ့် ရွှေစည်းခုံဘုရားကို စဖူးကြပါတယ်။ ပြီးတော့ အလိုတော်ပြည့်ဘုရား။ ဘုရားနှစ်ဆူဖူးပြီး အားလုံးသိလိုက်တာက ဒီအချိန်မှာ ဘုရားဖူးလို့ အကောင်းဆုံးအချိန်မဟုတ် သေးဘူးဆိုတာပါပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ယုံကြည်မှုအရ ဘုရားကျောင်းကန်ထဲကို ဖိနပ်စီးပြီး ဖူးမြော်ခွင့်ပေးမထားတော့ နေရဲ့အပူရှိန်နဲ့ ကြွေပြားတွေ၊ ကျောက်ပြားတွေအပေါ်မှာ လမ်းလျှောက်နေရတာဟာ ပေါ်ပင်အက (Popping Dance) လေ့ကျင့်နေသလိုပါပဲ။ ခြေလှမ်းတိုင်းဟာ ဂနာမငြိမ်လှပါဘူး။ ဘယ်လိုရာသီမျိုးမှာမဆို ပုဂံဘုရားတွေကိုဖူးမြော်ဖို့ အကောင်းဆုံးအချိန်ကတော့ အရှေ့ဘက်အရပ်က ရောင်နီဖြာနေတဲ့အချိန်နဲ့ နေမင်းကြီး ကမ္ဘာရဲ့အခြားတစ်ဖက်ကို ရောက်မသွားခင် ညနေဆည်းဆာအချိန်ပါ။ အဲဒီအချိန်တွေမှာဆို ပုဂံရဲ့အလှဟာ စုတ်ချက်ပြင်းပြင်းနဲ့ ရေးဆွဲထားတဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်အလားပါပဲ။ ဒါကြောင့် တတိယမြောက်အဖြစ် အာနန္ဒာဘုရားကိုဖူးပြီးတာနဲ့ ပိုင်ထန်းတဲကို အပြင်းချီခဲ့ကြပါတော့တယ်။

ညောင်ဦးကနေ ကျောက်ပန်းတောင်းဘက်ကိုသွားတဲ့ ကားလမ်းမကြီးအတိုင်း ကားနဲ့ မိနစ် ၂၀ လောက်အကြာမှာတော့ လမ်းရဲ့ညာဘက်ခြမ်းမှာ ပထမဆုံးတွေ့လိုက်ရတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်က ပိုင်းတဲ့။ ပိုင်ကိုရောက်ဖို့ နီးစပ်လာပြီလို့ အလိုလိုတွေးလိုက်မိတယ်။ အတွေးမဆုံးလိုက်မီမှာတင် ဒုတိယမြောက်ဆိုင်းဘုတ်က လှိုင်း။ တတိယမြောက်ကတော့ ရည်ရွယ်ရာဖြစ်တဲ့ ပိုင်ပေါ့။ အညာရဲ့အလှကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းက အထောက်အကူပြုထားတဲ့ ထန်းတဲနာမည်လေးတွေကို ကာရန်မိသွားအောင် ဝတ်စေ့ပေါက်လေးတွေတောင် လိုက်ထည့်

ပိုင်ဆိုတာက အခုနောက်ပိုင်းမှ ဘူးခနဲပေါ်လာတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်ကတည်းက ဦးမောင်စန်းနဲ့ ဒေါ်မြင့်စိတ်တို့တောင် သူ့မိသားစုကနေ မွေးဖွားပေးလိုက်တာကြောင့် မြေပဲခင်းဘေးမှာ ထန်းတဲလေးနဲ့ သာမန်ထန်းရည်ဆိုင်လေးအဖြစ် စတင်ဖြစ်တည်လာခဲ့တာပါ။

မျှင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်မိရဲ့။ နာမည်တွေက ဒီလောက်ဆင်တူယိုးမှားတွေဖြစ်နေတာက ထန်းတဲ ပိုင်ရှင်တွေက အမျိုးတွေများလား။ ဒါပေမဲ့ အားလုံးတော့ မဟုတ်ကြပါဘူး။ ပိုင်ထန်းတဲရဲ့ ပိုင်ရှင် ဦးမောင်စန်းရဲ့ညီမကသာ ပိုင်းထန်းရည်ဆိုင်ဖွင့်ထားတဲ့အတွက် ပိုင်နဲ့ပိုင်းနဲ့ပဲ မောင်နှမတော်စပ်ကြတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ပိုင်းနဲ့လှိုင်က သမားရိုးကျထန်းရည်ဆိုင်လေးတွေပါ။ ကျယ်ပြန့်လှတဲ့ ဘူးစင်ကြီးနဲ့ စိမ်းစိမ်းစိုစိုရှိလှတဲ့ ဘူးပင်တွေရယ်၊ တွဲလောင်းကျန်နေတဲ့ ဘူးသီးတွေရဲ့အောက်မှာ ထန်းလက်တွေနဲ့ ပြုလုပ်ထားတဲ့တန်းလျားတွေရယ်၊ ထန်းပင်ရဲ့ပင်စည်ဖြတ်ပိုင်းတုံးလေး တွေပေါ်မှာထိုင်ပြီး ထန်းရည်လေးသောက်လိုက်၊ အကြော်လေးစားလိုက်ဆိုတဲ့ ပိုင်ရဲ့ အားသာချက်က ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပခရီးသွားတွေကို အဓိကဆွဲဆောင်ထားတဲ့အချက်လို့ ထင်ပါရဲ့။ ဆိုင်ရဲ့ပတ်လည်မှာလည်း အရိပ်ရစေမယ့် အပင်လေးတွေရှိတာကြောင့် စိမ်းစိမ်း စိုစိုရှိလှသလို ထန်းလက်တို့လို့ ထန်းပင်စည်ဖြတ်ပိုင်းတို့နဲ့ပြုလုပ်ထားတဲ့စားပွဲပေါ်မှာ စားစရာတွေတည်ခင်းထားတဲ့ ဆိုင်အပြင်အဆင် စိတ်ကူးလေးကလည်း ဆန်းသလိုရှိတာ ကြောင့် စိတ်ကျေနပ်မှုကိုဖြစ်စေပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်၊ အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ တရုတ်၊ ဗမာ စားသောက်ဆိုင်တွေထက်ကို ပိုင်က ဆွဲဆောင်ထားနိုင်ပါတယ်။ “ရောင်းရပါစေ ဆိုပြီးလုပ်ထားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ လာပြီးအနားယူတဲ့သူတွေအားလုံး အဆင်ပြေပြေ အနား ယူနိုင်ဖို့ဆိုတဲ့ စေတနာနဲ့ အဓိကလုပ်တာပါ။ စေတနာက ပြန်အကျိုးပေးတယ် ဆိုတာကို အားလုံးကတော့ ယုံချင်မှယုံပါလိမ့်မယ်” လို့ ပိုင်ထန်းတဲရဲ့ပိုင်ရှင် ဦးမောင်စန်းက သူ့ရဲ့ ယုံကြည်ချက်ကို ဖွင့်ဟပြပါတယ်။ ဒါဟာလည်း သံသယဖြစ်စရာလိုမယ် ဝထင်ပါဘူး။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတာ ပိုင်ထန်းတံကိုလာတဲ့ ခရီးသွားဧည့်သည်တွေအနေနဲ့ ပိုင်ထန်းထဲကနေ တစ်ခုခု ဝယ်ယူစားသုံးမှသာ ဝင်ရောက်အနားယူနိုင်တာမဟုတ်ဘဲ ခရီးတစ်ထောက် တုံးလုံး ပက်လက်လှဲ အနားယူချင်သူတွေအတွက်လည်း ထန်းရွက်နဲ့မိုးထားတဲ့ တဲတွေရဲ့အောက်မှာ ထန်းလက်နဲ့ပြုလုပ်ထားတဲ့ ပက်လက်ကုလားထိုင်တွေ အစီအရံချပေးထားပါတယ်။

ထန်းရွက်နဲ့မိုးထားတဲ့ တဲတွေရဲ့အောက်မှာ အနားယူနိုင်သလို တွဲလောင်းကျနေတဲ့ ဘူးသီးတွေကြားမှာလည်း စားရင်းသောက်ရင်း အနားယူ နိုင်ပါတယ်။ ဘူးစင်ကြီးအောက် ဝင်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ အညာနေရဲ့ အပူရှိန် အောက်မှာ ခရီးသွားလာတဲ့ ပင်ပန်းနွမ်းနယ် သမျှဟာ အငွေ့ပျံ့သွားသလိုပါပဲ။ ကားပေါ်မှာ လူကို စပ်ဖျင်းဖျင်းဖြစ်အောင် ပွတ်တိုက် သွားတဲ့ ခြောက်ကပ်ကပ်ရှိလှတဲ့လေနဲ့ စပ်ဖျင်းဖျင်းဖြစ်အောင် ပွတ်တိုက်သွားတဲ့ ခြောက် ကပ်ကပ်ရှိလှတဲ့လေနဲ့ ဘူးစင်အောက်မှာ ထိတွေ့မိတဲ့သစ်ရွက်တွေကြားက တိုးထွက်လာတဲ့ လေက ဆန့်ကျင်ဘက်နိုင်လွန်းလှပါတယ်။

ဒီနေ့အတွက်တော့ ငုံးကြော်ဆိုပဲ။ ကြက်ကြော်နဲ့ငုံးကြော် တစ်ရက်ကို တစ်မျိုးစီ ကြော်ပေးတာမှာ ငုံးကြော်ရမယ်ဆိုတော့ ပိုလို့ ထူးထူးဆန်းဆန်း ဖြစ်သွားတာပေါ့။ ဟုတ်တယ်လေ ရန်ကုန်လိုမြို့ကြီးမှာ အပြင်အစားအစာသာ အဓိက ထားမှီဝဲနေသူတွေ အတွက်က ကြက်ကြော်ဆိုတာ နေ့စဉ်နီးပါးလောက် ထိနေ၊ တွေ့နေ၊ စားနေ၊ သောက်နေ ရတာပဲ။ ထန်းရည်ကတော့ အချို့သောက်ချင်လား၊ အခါးသောက်ချင်လား။ တစ်လီတာ ခွဲလောက်ဝင်တဲ့ စဉ်းအိုးသေးသေးလေးနဲ့ တည်ခင်းပေးသဗျ။ ထန်းရည်အခါးက နည်းနည်း အချဉ်ဓာတ်ပါနေသလိုပဲ။ ဟုတ်တယ် မြို့ပြယဉ်ကျေးမှုက အတင်းတိုးထွက်လာသူတွေ အတွက်တော့ ဒီအရသာက သိသာနေပါတယ်။ “ထန်းပင်ကျရေ- ထန်းပင်ကျရေ- ချိုသမျှ ခါးသလေလေ” ဆိုတဲ့သီချင်းစာသားအတိုင်း ကျခါစထန်းရေအခါးအရသာဟာ ပြင်းရှ ခါးသက်သက်ပါ။ ဒါကို ပိုင်ထန်းတံရဲ့ပိုင်ရှင် ဦးမောင်စန်းကိုယ်တိုင်မငြင်းပါဘူး။ “ဧည့်သည် က အချိန်ပြည့်လာတာမျိုးဆိုတော့ ထန်းရည်ခါးရဲ့ အလတ်ဆတ်ဆုံးအချိန်နဲ့ အမြဲတမ်း တစ်ထပ်တည်းကျဖို့မလွယ်ဘူးလေ။ ဒီတော့ အချိန်နည်းနည်းကြာသွားရင် နည်းနည်း အချဉ်ဓာတ်ပါချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာနဲ့မှတော့ မရောပါဘူး။ ထန်းရည်စစ်ကိုပဲ အကောင်းဆုံး နဲ့ အတတ် နိုင်ဆုံးလုပ်ပေးပါတယ်” လို့ သူက ဝန်ခံပါတယ်။ ထန်းရည်ခါးရဲ့ အလတ်ဆတ် ဆုံးအချိန်ကတော့ ပင်ကျရေခေါ်တဲ့ မနက်ခင်း ထန်းပင်ပေါ်ကချလာတဲ့အချိန်နဲ့ ပင်ကျ ရေကို ထန်းရည်ချိန်ထည့်ဖြည့်ပြီး အနည်ထိုင်ချိန်ဖြစ်တဲ့ ညနေ နေဝင်ရိုးရီတစ်ချိန်သာ ပိုင်ကို လာရောက်တဲ့ဧည့်အရေအတွက်နဲ့ အမြဲတမ်း လတ်ဆတ်တဲ့ထန်းရည်ရဖို့က

မလွယ်ကူပေ။

ထမင်းဆီဆမ်းကလည်း မြေပဲနံ့လေးက သင်းနေတာပါပဲ။ ပိုင်ထန်းတဲက ပြုလုပ်
က) အစားသောက်တွေမှာ ထည့်သွင်းအသုံးပြုဖို့အတွက် လိုအပ်တဲ့ ပဲဆီကို ထန်းတဲရဲ့ဘေးမှာ
နားဆုံနဲ့ ကြိတ်ပေးနေပါတယ်။ မြို့ပြတွေမှာလို ထမင်းဆီဆမ်းဟာ ဆီလည်း မများလှဘဲ
သင့်တော်ရုံသာ ဆမ်းပေးထားတာလည်း အညာဒေသရဲ့ အမှတ်သညာတစ်ခုပါပဲ။ ပိုင်မှာ
အညာရဲ့ အမှတ်သညာတစ်ခုအဖြစ် ထပ်ပေါင်းထည့်ပေးထားတာက အုန်းမှုတ်နဲ့ခပ်
မသက်နိုင်တဲ့ သောက်ရေအိုးစင်၊ အကြော်ကတော့ ဘူးသီးကြော်စားချင်လား၊ ပြောင်းဖူး
မကြော်စားချင်လား။ အားလုံးက ဆုံနဲ့ကြိတ်ထားတဲ့ ပဲဆီစစ်စစ်ကိုပဲ အသုံးပြုထားပါတယ်။
အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ စကားလက်ဆုံဖွဲ့ရင်း လက်ဖက်သုတ်စားချင်တယ်ဆိုရင်လည်း
ပုဂံရဲ့ ဓလေ့ထုံးစံအတိုင်း ယွန်းထည်လေးနဲ့ သုံးဆောင်နိုင်ပါတယ်။

ပိုင်ဆိုတာက အခုနောက်ပိုင်းမှ ဘွားခနဲပေါ်လာတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ၁၉၉၈
ခုနှစ်ကတည်းက ဦးမောင်စန်းနဲ့ ဒေါ်မြင့်စိတ်တို့တောင် သူ့မိသားစုကနေ မွေးဖွားပေး
လိုက်တာကြောင့် မြေပဲခင်းဘေးမှာ ထန်းတဲလေးနဲ့ သာမန် ထန်းရည်ဆိုင်လေးအဖြစ်
စတင် ဖြစ်တည်လာခဲ့တာပါ။ ဦးမောင်စန်းရဲ့ သားသမီး ငါးယောက်ရှိတဲ့အထဲမှာ အငယ်ဆုံး
မိန်းကလေးဖြစ်တဲ့ အေးပိုင်ရဲ့နာမည် တစ်လုံးကိုယူပြီး ပိုင်လို့ အမည်သမုတ်ခဲ့တာဖြစ်
ပါတယ်။ နွားဆီဆုံကြီးကလည်း မြေပဲခင်းရဲ့အလယ်မှာ အဲဒီအချိန်ကတည်းက တည်ရှိနေ
ခဲ့တာပါ။ ဒီနွားနဲ့လှည့်တဲ့ သစ်သားဆုံဆီကြီးကိုပဲ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားတွေရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုကို
မနေရတာဟာ အနှောင့်အယှက်တစ်ခုလို့ မြင်မိခဲ့သေးတယ်လို့ ဦးမောင်စန်းက ပြန်ပြောင်း
ပြောပြပါတယ်။

“နိုင်ငံခြားသားတွေကတော့ အထူးအဆန်းဖြစ်ပြီး လာကြည့်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့
သူတို့လာကြည့်မှာကို ကြောက်နေရတယ်။ သူတို့ကိုမြင်ရင် နွားတွေက လန့်ပြေးကြရော။
“တော့ အလုပ်က ဘယ်ဟာမှမဖြစ်မြောက်တော့ဘူးလေ” လို့ ပြောပါတယ်။ ဦးမောင်စန်းဟာ
ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရတဲ့အလုပ်နဲ့ ထန်းရည်ရဖို့အတွက် ထန်းလှီးတဲ့အလုပ်ကြားမှာ အချိန်ကို
လုနေရတဲ့အတွက် နွားတွေ လန့်ပြေးတာဟာ သူ့အတွက်တော့ အနှောင့်အယှက်တစ်ခုလို့ပဲ
မြင်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအချိန်က သူတို့ဆိုင်လေးကို လာပေးတာကလည်း
ဆီဆုံကြီးကိုလေ့လာကြတဲ့ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွား အနည်းအကျဉ်းလောက်သာ ရှိခဲ့တယ်လို့
ဆိုပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဘူးစင်ကြီးလုပ်ပြီး ပြီးခဲ့တဲ့သုံးနှစ်လောက်အတွင်းမှာတော့ ပိုင်ထန်းတဲကို

လာရောက်အနားယူသူအပေါင်းဟာ တစ်ရက်ကို ၁၀၀ နဲ့အထက်မှာပဲ ရှိနေခဲ့ပါတယ်။ ပြည်ပခရီးသွားများသာမက ပြည်တွင်းခရီးသွားများကလည်း လာရောက်နေကြပါပြီ။ ကားတွေနဲ့အဖုံဖုံ ဆိုင်ကယ်တွေနဲ့ အလျှိုလျှို။ ဒါဟာ နိုင်ငံခြားခရီးသွားတွေရဲ့ ဆီဆုံအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှုကို အသုံးချနိုင်မှုနဲ့ ပင်ကိုယ် ဝါသနာဖြစ်တဲ့ အပင်စိုက်ခြင်းကို ပေါင်းစပ်လိုက်ခြင်းရဲ့ ရလဒ်လို့ ဦးမောင်စန်း တစ်ထစ်ချယုံကြည်ထားပါတယ်။ ညောင်ဦးနဲ့ ၁၇ မိုင်သာဝေးတဲ့အတွက် ပုဂံမှာ ရှေးဟောင်းမြန်မာ့အမွေအနှစ်တွေနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတွေကို လေ့လာ

ရင်း ပိုင်မှာ အညာရဲ့ရသကို မြည်းစမ်းကြည့်နိုင်အောင် ပိုင်က ဆွဲဆောင်ထားသလေ။ ကျောက်ပန်းတောင်းနဲ့ညောင်ဦးကြား အလယ်တည့်တည့်လောက်မှာရှိတဲ့အတွက် ကျောက်ပန်းတောင်းရောက်လို့ ပိုင်ကို ဝင်ချင်ကြသူတွေအတွက်လည်း အဆင်ပြေမယ် ထင်ပါတယ်။

အပြန်လက်ဆောင်အဖြစ် ထန်းလျက်နဲ့ချက်ထားတဲ့ အရက်ထဲကို တောရှောက်မြစ် တွေထည့်စိမ်ပြီး ဆေးအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်တဲ့ပုလင်းတွေကို အများစိတ်ဝင်စားအောင် ထန်းရွက် နဲ့လုပ်ထားတဲ့ဘူးထဲကိုထည့်ခင်းကျင်းထားတာဟာလည်း ချီးကျူးချင်စရာပါ။ ထန်းရွက်နဲ့ လုပ်ထားတဲ့ ကြယ်တွေ၊ ငှက်ရုပ်ကလေးတွေဟာလည်း ကလေးတွေအတွက် ထည့်သိမ်း ထားနိုင်တဲ့ ထန်းခေါက်ဖာလေးတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ဒီအပြင် အညာဒေသရဲ့ သရေစာဖြစ်တဲ့ ထန်းလျက်ကို ရိုးရိုးထန်းလျက်ရနိုင်သလို ဆီးထန်းလျက်၊ အုန်းထန်းလျက်၊ ချင်းထန်းလျက် စတဲ့ ခုနစ်မျိုးလောက်အထိ ပိုင်ထန်းတဲမှာရနိုင်ပါတယ်။

အညာဒေသရဲ့ ဒေသထွက်သရေစာက ထန်းလျက်ပါဆိုရင် ပိုင်ထန်းတဲရဲ့ အမှတ် သညာကတော့ ထန်းရည်နဲ့ ဘူးသီးကြော်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ပြည်တွင်းပြည်ပ ခရီးသွားတွေ ပိုင်ကိုအရောက်လာအောင် ဆွဲဆောင်ထားတာက ထန်းရည်နဲ့အကြော်ပါ လို့ အဆိုတင်ရင် ဘယ်သူမှ ငြင်းချက်ထုတ်ကြမယ်မထင်ပါဘူး။ သိမ်မွေ့လွန်းလှတဲ့ လေပြည်အထိအတွေ့လေးတွေကို ခံစားရင်း ဘူးသီးတွေကြားမှာ ထန်းရည်တစ်ခွက်သောက် နေတာနဲ့ မီးရောင်စုံတွေအောက်မှာ ပိုင်တစ်ခွက်သောက်နေတာကို အီကွေးရှင်းထုတ် ကြည့်ရင် ထပ်တူကျမယ်ထင်ပါရဲ့ဆိုတဲ့ ကျွန်တော့်အတွေးလက်စကို “ပြန်ကြရအောင်” ဆိုတဲ့ သူငယ်ချင်းရဲ့အသံက ဖြတ်တောက်ပစ်လိုက်တယ်။ နေညိုပြီဆိုတော့လည်း ရွှေဗဟို က ခွာရပေဦးတော့မယ်။ လေးဖင့်နေတဲ့ခြေလှမ်းတွေက ဘူးစင်နားက ရွှေ့ချင်ချင်။ ဖြစ်နိုင် ရင် ကျွန်တော့်ရဲ့စိတ်ရွက်လှေလေးကို ဒီနေရာလေးမှာ ကျောက်ချထားချင်သေးတာပါ။ ကချိန်တန်ရင် အိမ်ပြန်ရမယ်ဆိုတဲ့အသံက ကျောက်ဆူးကြိုး ဟုမန်းကတန်း ဆွဲမတင် လို့

“အို . . . ပိုင်ကို နှုတ်ဆက်ရတော့မယ်လေ။

ဝေယံမိုးမြင့်

THE YANGON TIMES | 2- 8 March- 2017

စိုင်းရောင်စိုစာပေ

လူသားတို့အတွက်အကျိုးပြုသည့် ထန်းပဒေသာပင်

ကျော်ကျော် (မလှိုင်)

လူသားတို့အတွက်အကျိုးပြုသည့် ထန်းပဒေသာပင်

အညာဒေသများတွင် ထန်းပင်များပေါများစွာ ပေါက်ရောက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ထန်းပင်ကို ရုက္ခဗေဒအခေါ်အားဖြင့် (Borassns Flabellifer) ဟုခေါ်သည်။ ပါဠိအားဖြင့် တာလ၊ ဟိန္ဒူဘာသာဖြင့် တာလ်ဟုခေါ်သည်။ ထန်းပင်တစ်ပင်လုံးသည် လူသားတို့အတွက် များစွာအကျိုးပြုသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထန်းပင်သည် အိမ်သုံးပစ္စည်းများ၊ ထန်းလျက်၊ မုန့်၊ ခဲဖွယ်၊ သရေစာများနှင့် ကျန်းမာရေးအတွက် ဆေးဖက်ဝင်အဖြစ်လည်း အသုံးပြုကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ထန်းပင်ကို ပဒေသာပင်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြသည်။

ထန်းပင်သည် အလေ့ကျပေါက်ရောက်ပြီး လူတို့ကလည်း စိုက်ပျိုးကြသည်။ ထန်းပင်စိုက်ပျိုးရန် ထန်းသီးစေ့ကို အသုံးပြုရသည်။ ထန်းသီးစေ့ကိုမှောက်၍ စိုက်ပါက အဖိုပင်ရပြီး ပက်လက်လှန်စိုက်ပါက အမပင်ကို ရရှိသည်။ ထန်းဖိုပင်သည် အသီးမသီးဘဲ ထန်းနှို့ခိုင်သာထွက်သည်။ ထန်းမပင်ကသာ အသီးသီးသည်။ ထန်းစေ့ကို အပင်စိုက်က အညောက်ထွက်စကို ထန်းညောက်၊ အရွက်ငယ်နှစ်ရွက် သုံးရွက် ကျေးဇူး (သို့မဟုတ်) ဇွန်းမီးကြက်တောင်ဟုခေါ်သည်။ ထန်းရွက်ပုံပေါ်သည့်အချိန်တွင် လက်မျှော်၊ အရွယ်ရောက်စ အပင်ကို ဆင်ခြေ၊ ပင်စည်တွင် ထန်းလက် ပက်စ၊ အပင်အလှပေါ် အရွယ်ကို သမီးလှ၊ ထန်းသီး၊ ထန်းနှို့ထွက်စအချိန်ကို ရည်ရဟုခေါ်ဆိုကြသည်။ ထန်းပင်သက်တမ်း ၁၅ နှစ်ကျော်က ထန်းဖို၊ ထန်းမအပင် များမှ ထန်းရည်ထုတ်လုပ်ရရှိသည်။

ထန်းပင်မှ ထန်းရည်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် တော်သလင်းလတွင် ရင်းဆွဲ၊ ရင်းထောင်၊ မြူအိုး (မြေအိုး)၊ ကလိုင်၊ ထန်းလှီးဓား၊ သံတူညှပ်၊ ထင်းအစရှိသည့် ပစ္စည်းများ

ပြင်ဆင်ထားရှိကြရသည်။ ပြာသိုလတွင် တောင်မှမြောက်သို့ လေတိုက်ပါက ထန်းလုပ်ငန်း စကြရသည်။ ထန်းတောင်သူတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံအရ ပြာသိုလပြည့်ကျော် စနေနေ့တွင် စတင် လုပ်ငန်းဝင်ကြရသည်။ ထန်းအဖိုပင်မှ ထန်းဖိုဦးထန်းလျက်နှင့် ထန်းလျက်တို့ထွက်ရှိသည်။ ထန်းပပင်သီးနှံထွက်ချိန်တွင် ယောင်ထန်းလျက်ရှိ၍ အသီးရင့်လာက ထန်းမထန်းလျက်ကို ရရှိသည်။

ထန်းပင်မှရရှိသော ထန်းရည်ကို ဒယ်အိုးတွင်ထည့်၍ မီးနှင့်ကျိုယူရသည်။ ထန်းရည်မဖြစ်ခင်သကာရည်ရ၍ ထန်းရည်ဖြစ်သွားပါက ထန်းလျက်ခဲရရန် လက်နှင့် လုံး ယူရသည်။ ထန်းပင်မှထွက်သည့် ထန်းရည်ကိုစစ်ပြီး သောက်သုံးပါက အရသာချိုသည်။ ထန်းရည်ချိုကို ထန်းရည်ခါးတည်၍ သောက်သုံးကြရသည်။ ထန်းလျက်ကို အချောအကြမ်း နှစ်မျိုးထုတ်၍ ရောင်းဝယ်စားသုံးကြသည်။ ထန်းလျက်အခဲမှ အရက်၊ တင်လဲရည်၊ သကြားအဖြစ်လည်း ထုတ်လုပ်ကြသည်။ ထန်းလျက်ခဲကိုပင် မုန့်အမျိုးမျိုး၊ ယိုအမျိုးမျိုးအတွက် အသုံးပြုကြသည်။ ထန်းပင်မြစ်ကိုဖုတ်၍လည်းကောင်း၊ ပြုတ်၍လည်းကောင်း စားသုံးကြသည်။ ယခုအချိန် တွင် ထန်းလျက်ဈေးမကောင်းသဖြင့် ထန်းတောင်သူတို့ ထန်းကို အနည်းအကျဉ်း သာ လုပ်ကိုင်လာကြသည်။ ထန်းတက်သမားတို့ အလုပ်ပြောင်းလုပ်ကိုင်သဖြင့် ထန်းတက် သမားလည်း ရှားပါးလာခဲ့သည်။ ထို့အတူ ကျွန်းနှင့် သစ်မာဈေး အဆမတန်ဈေးတက်သွား သဖြင့် အိမ်ဆောက်ရာတွင် ထန်းပင်ကိုခွဲ၍ ဆောက်လုပ်လာကြရသည်။ ထန်းသားဈေးလည်း ကောင်းလာသဖြင့် အညာဒေသများ၌ ထန်းပင်အမြောက်အမြား ခုတ်လှဲလာကြသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ချိန်က အညာဒေသ၌ လက်ညှိုးထိုးမလွဲသော ထန်းပင်အမြောက်အမြား တစ်စတစ်စ ပျောက်ကွယ်နေပြီ ဖြစ်သည်။ နောက် ၁၀ နှစ်ခန့်တွင် ထန်းတောများကုန်ခန်းပြီး ပျောက်ကွယ်သွားမည့် အလားအလာရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ယင်းကြောင့် သဘာဝအလှတရားများ ပျောက်၍ ရာသီဥတုလည်း ယခုထက်ပိုဆိုးလာမည်သာဖြစ်သည်။ ထန်းတက်တောင်သူများ အနေဖြင့်လည်း မိမိတို့၏ ထန်းပင်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

ထန်းပင်တစ်ပင်လုံးသည် လူတို့အတွက် များစွာအကျိုးပြုသည်။ ထန်းရွက်ကို ပေစာ၊ ဇာတာဖွဲ့၊ အိမ်အပိုးအတွက် အသုံးပြုသည်။ ထန်းလျက်မှ ထန်းလျှော်စိတ်ဖြာ၍ တောင်း၊ ဖျာ၊ လက်ဆွဲခြင်း၊ ကုလားထိုင်၊ စားပွဲအဖြစ် ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည်။ ထန်းပင်စည်ကို အိမ်တိုင်၊ ထုပ်၊ လျောက်၊ နွားစာကျင်း ရေသွယ်ပြွန်များ အဖြစ် အသုံးချ ရသည်။ ပိုလျှံသော ထန်းသားအတွင်းသားကို ထန်းလျက်ချက်ရန် အတွက် ထင်းအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သေးသည်။

ထန်းပင်တွင် ဂုဏ်နှင့် စွမ်းရည်အပြည့်ရှိ၏။ ထန်းပင်၏ ပဉ္စငါးပါးအရသာသည်

ချို၏။ သတ္တိအေး၏။ ဝိပါကတ်ချို၏။ အပင်သည် မူးယစ်စေ၏။ ကြေကျခဲ၏။ ဝဖိုးစေ၏။ အားကိုဖြစ်စေ၏။ ထန်းသီးမှည့်သည် ကြေခဲ၏။ ဆီးသုတ်ကို ပွားစေ၏။ ငိုက်မြည်းစေ၏။ ထန်းသီးစိမ်းသည် ဆီးသလိပ်ကိုဖြစ်စေ၏။ နုလျှင်က ကြေလွယ်၏။ အနည်းငယ်မူးယစ်စေ၏။ ဆီးဝမ်းကို ရွှင်စေ၏။ ထန်းဦးနှောက်သည် ဓာတ်ခုနစ်ပါးကို ပွားစေ၏။ လွန်စွာ အရသာရှိသည်။ ခေါင်းနှင့် ပန်းပေါင်းရည်ဟု အသိအမှတ်ပြုပြီး ထန်းဦးနှောက်အူနုကို ပွားရည်နှင့် ရောပြီး အသက်ရှည်ဆေး (ရသာယန) အားတိုးဆေး (ဝါဇီကရဏ) အတွက် အသုံးပြုကြ၏။

အသီးခိုင်ကို ပြာချသောက်က နှလုံးပူခြင်း ပျောက်ကင်း၏။ အသီးမှည့် အနှစ်ကိုကိုယ်ကို လိမ်းကျံခဲ့သော် အရည်ပြားရောဂါပျောက်ကင်း၏။ အပွင့်ခိုင်ကို ပြာချသောက်က သည်းခြေရောဂါ ပျောက်ကင်း၏။ လတ်ဆတ်သောထန်းရည်ကို သကြားနှင့်သောက်သော်

ဆီးအောင့်ရောဂါ ပျောက်ကင်း၍ အပွင့်ခိုင်မှထွက်သော ထန်းရည်ကိုသောက်ပါက ဆီးများ ပြီး ရေဖျဉ်းရောဂါပျောက်ကင်းသည်။ ထန်းရည်ခါး သည် သည်းခြေကို ပျက်စီးစေ၏။ ဝမ်းမီးကိုတောက်စေသည်။ နှုတ်ကို မြိန်စေတတ်၏။ ခံတွင်းကို ရှင်းစေ၏။ ကိုယ်လုံးအနှံ့အပြား၌ သွေးကျပြီး မူးစေတတ်၏။ ရောနှော၍ မစားအပ်သော အစားအစာများမှာ ထန်းရည်နှင့် ဝက်သား၊ ထန်းရည်နှင့် ငှက်ပျောသီး၊ ထန်းလျက်နှင့် သပြေသီးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ထန်းရည်ပိုမိုထွက်ရှိရန် ထန်းခိုင်အညှာကို လိပ်ကျောက်ဆူးနှင့်တို့က ပို၍ ထွက်သည်ဟုဆိုသည်။

ထန်းပင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး စကားပုံများစွာရှိခဲ့သည်။ “အုန်းတစ်ပင်၊ ထန်း တစ်တော၊ ထန်းသီးကကြွေ၊ မိုးကဆွေ၊ ထန်းသီးကြွေခိုက် ကျီးနင်းခိုက်၊ ကောင်းစားတော့ ထန်းပင်မြစ် ခံရတော့ထန်းသီးမှုတ်တို့”ဖြစ်ကြသည်။ ထိုက လူသားတို့၏ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပေးနေသော ထန်းပဒေသာပင်ဖြစ်ချေသည်။ ။

ကျော်ကျော် (မလှိုင်)

ကြေးမုံသတင်းစာ

ဧပြီ ၃၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်

နွေဦးကာလ
ထန်းတက်သမားတစ်ဦး၏
မျှော်လင့်အိပ်မက်

ဝေလင်း (ပြင်)

နေဦးကာလထန်းတက်သမားတစ်ဦး၏ မျှော်လင့်ချက်

နေဦးကာလပြုသောအခါ
ရင်းထောင်ရင်းဆွဲ၊
ဆောင်မြဲ အိုးလွယ်ကာ
ဓားနှီးထက်စွာ၊ ခါးမှာချပ်လျက်
ထန်းပွင့်ထန်းခိုင်၊ ရွှန်းမြိုင်မြိုင်
ကလိုင်သာလွယ်လို့
တက်သည်နှင့်လေး။

ကျောင်းသားဘဝက ကျက်မှတ်ခဲ့ရသည့် ကဗျာတစ်ပုဒ်၏ အစပင်။ နှစ်များစွာ ကြာသည့်တိုင် နှုတ်တိုက် ဖွဖွရွတ်ဆိုဖြစ်နေသလို အမြင်အာရုံထဲတွင်လည်း ရုပ်ရှင် အနွေးပြကွက်များလို တစ်ကွက်ချင်း၊ တစ်ကွက်ချင်းဖြင့် ပေါ်လာတတ်သည့် ထန်းတက်သမား မိသားစုဘဝ။ ဝန်ကြီးပဒေသရာဇ်၏ တျာချင်းအမျိုးအစား၊ တောသူ တောင်သားထန်းတက် သမားမိသားစုများ ရှေးခေတ်ကတည်းက ရှိခဲ့သလို ယခုလည်း ထန်းတက်သမားမိသားစု များရှိနေဆဲဆိုသည်ကို မြင်သိလိုက်ရသည့်ခဏ ထန်းတက်သမားတက်သွားရာ ထန်းပင်ထက် မော့ကြည့်ရင်း အတွေးအမေးများစွာက ယင်းမိသားစုလေးထံရောက်ရှိသွားခဲ့ရသည်။

နေဦးသို့ရောက်ခဲ့ပြီ။ လယ်ကွင်းပြင်များအတွင်း ခြောက်သွေ့မြေဆီလွှာ အက်ကြောင်းများဖြင့် ရိုးပြတ်များက ငှက်တိမာကျောလို့နေသည်။ လယ်ကွင်းစပ်များနှင့် ရွာစည်းရိုးများ လမ်းမအစပ်များတွင် ထန်းပင်တို့က ထိုးထိုးထောင်ထောင်ဖြင့် အမြင့်ပြိုင် နေကြသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တက်နေနှင့်အတူ အပူက လွှမ်းခြုံလို့နေသည်။ လယ်ကန်စွန်း

လေးများက ပတ်ကြားအက်များကြား ကြီးစားပမ်းစား ရှင်သန်နေရရှာသည်။ လှည်းလမ်းကြောင်း တစ်လျှောက် ဖုန်များက အလိပ်လိုက်ထနေပုံ။ လမ်းမဘေးတစ်နေရာ ထန်းတောထဲကို သေချာဂရုစိုက်ကြည့်လိုက်မည်ဆိုပါက ထန်းရွက်မိုး၊ ထန်းရွက်ကာ မြေစိုက်တဲလေးကို မြင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ပိုမို၍ အသေးစိတ်ကာ ကောင်းကင်ထက်ကြည့်လိုက်မည်ဆိုပါက မြင့်မားလှသည့် ထန်းပင်ထက်တွင် လူတစ်ဦး ဓားတစ်ချောင်း မြေအိုးတစ်လုံးဖြင့် အလုပ်ရှုပ် နေသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ် သည်။ ယင်းမှာ နွေဦး၏ ထန်းတက်သမားတစ်ဦးပင်ဖြစ်သည်။

ထန်းတက်သမားတစ်ယောက်၏ ဘဝသည် အထူးတလည် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလိမ့်မည်ဟု တွေးမထင်ထားသည့် ကိုမြင့်လှိုင်က သူ့အကြောင်းကို မေးမြန်းလိုက်သည့် အခါ မယုံရစိတ်အံ့သြခြင်းများဖြင့် အစတွင်အမ်းနေပြီး အရှိန်ရသွားသည့်အခါတွင်တော့ သူ့အကြောင်းကို အားတက်သရော ပြောလိုက်ပုံကလည်း မခြွင်းမချန်စပြောလို့ မဆုံးတော့။ ကိုမြင့်လှိုင်ဇနီးဖြစ်သူကတော့ မြေစိုက်ထန်းတဲလေး၏ နောက်တွင် ဆီနည်းနည်းဖြင့် ကြွက်သား အပိုင်းများကို ကြွပ်နေအောင် အသည်းအသန်ကြော်လိုက် တဲလေးထဲက ဖောက်သည်များကို လာချလိုက် ဖြင့် အလုပ်ရှုပ်နေလေသည်။

“ဒီနယ်တစ်ကြောက ထန်းတက်သမားတွေထဲမှာ ကျွန်တော်က အသက် အငယ်ဆုံး ပဲ။ အားလုံးလူကြီးတွေချည်းပဲဗျ။ နောက်မျိုးဆက် လူငယ်တွေက သိပ် စိတ်မဝင်စားကြ တော့ဘူး” ပြောဆိုလိုက်သည့်လေသံတွင် ဂုဏ်ယူဝံ့ကြားသံအနည်း ငယ်ရောစွက်နေသည်။ ၃၇ နှစ်ဟု ဆိုသော်လည်း အသားအရေနှင့် အရွယ်တို့က ဝမ်းရေးခက်ခက်အောက်တွင် ညိုမည်းရင့်ရော်လို့နေပါပြီ။ အမှန်တော့လည်း ပြည်မြို့နယ်၊ တောင်ခွေးရဲအုပ်စုထဲတွင် ထန်းတက်သမား များများစားစားရှိသည် မဟုတ်။ ၁၀ ဦးကျော်လောက်သာရှိသည်။ နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်နေသည့် သဲကုန်းမြို့ နယ်၊ ကြို့ရပ်သာအုပ်စုထဲတွင်တော့ အနည်းငယ် ရှိသည်။ ခွေးရဲအုပ်စုထန်းတက်သမား များက ထန်းလျက်မချက်ကြ၊ ထန်းဦးရည်အတွက်သာ သီးသန့်တက်ပြီး ရောင်းချသည်။ ကြို့ရပ်သာတွင်တော့ ထန်းလျက်ချက်သည့်လုပ်ငန်း အနည်းငယ်ရှိသည်။

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်များစွာကတော့ ကိုမြင့်လှိုင်က တစ်နေ့လျှင် ထန်းလျက် အချိန် ၁၆ ပိဿာထိချက်ခဲ့ဖူးသည်။ အခုတော့ လက်နည်းသွားခဲ့ပြီ။ နောက်တစ်ခုက ဖွဲ့ဈေး မတတ်နိုင်တော့။ ထင်းကရှားပါးသွားခဲ့သည်။ ယခင်က ရွာနောက်ဘက် သွားလိုက်လျှင်ရသည်။ အခုတော့ အတော်ဝေးဝေးသွားလျှင်ပင် ထင်းကမရတော့။ သစ်တောပြုန်းတီးမှုဒဏ်ကို လက်ငင်းခံစားနေရပေပြီ။ အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက်ပိုင်း ထန်းလျက်မချက်နိုင်တော့။

ထန်းဦးရည်ရောင်းချခြင်းဖြင့်သာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနေရှာသည်။ ထန်းရာသီကုန်လွန်ပါက ယာ သီးနှံများဖြစ်သည့် ဘူး၊ သခွား၊ ပန်းနှင့် အခြားသီးနှံများစိုက်ရင်း ဘဝကို ဖြတ်သန်းနေသည်။ ထန်းတက်သက်သည်ပင် အသက်နှစ်ဆယ်ကရေတွက်ပါက ၁၇ နှစ်ရှိခဲ့ပြီ။ ဖောက်သည်ပေးခြင်းမရှိ၊ တက်၍ ရလာသည့်ထန်းဦးရည်များကိုပြည် -ဆင်မြီးဆွဲ ဖြတ်လမ်းလေးနံဘေးတွင် ရောင်းချ စားသောက်ခဲ့သည်။ တွက်ခြေကိုက်လှသည်တော့မဟုတ်။

“အိုးကင်းနှင့်လှော်၊ ရေနနှင့်ကြော် မိုးမျှော်ငရုတ်ငယ်နှင့်လေး” ဟူသည့် ထန်းတက် သမားကဗျာစာသားထဲကလို ဘဝမျိုးပင်။

“ထန်းတက်သမားတစ်ဦးကို မနက်နှစ်ဆယ့်ငါးပင် ညနေနှစ်ဆယ့် ငါးပင်ပေါင်း ၅၀ လောက်ပဲ တတ်နိုင်တဲ့ကောင်က ဆရာကြီးပဲပေါ့။ ထန်းတက်သမားတွေက အရမ်း အန္တရာယ်များတယ်။ အပင်ပေါ်ကပြုတ်ကျတဲ့လူလည်း ကြုံဖူးတယ်။ သူက အပင်ငါးဆယ် ထက်ကျော်တက်တယ်။ နောက်တစ်ခုက နေ့လယ်ခင်းကြီးမှာ ရင်းဆွဲလို့ခေါ်တဲ့ လှေကား ကြိုးကို လှဲရမယ့်အချိန်မှာ မလဲမိတော့ ခြောက်နေတာနဲ့ ကြိုးနေရာကအပင်နဲ့ ပွတ်ပြတ် ကျသွားတာပဲ” ကိုမြင့်လှိုင်၏ပြောစကားကြောင့် ကြက်သီးမွေးညင်းထချင်စရာ။ စိတ်ကူးဖြင့် ပြုတ်ကျကြည့်တာပင် မသက်သာလှ။

ထန်းရာသီက တပို့တွဲ၊ တပေါင်းဆိုလျှင်လှိုင်ပြီး တန်ခူး၊ ကဆုန်ဆို လျှင်တော့ အထွက်နှုန်းကျဲကာ တိုးသွားတော့သည်။ ဒါဆိုလျှင်တော့ အခြား လယ်ယာလက်ငုပ်လက်ရင်း ရှိသူတွေက လယ်ပြန်လုပ်၊ မရှိသူက ဖားရှာ၊ ငါးရှာ၊ လယ်သူရင်းငှား စသည်ဖြင့် အသီးသီး လုပ်ကြရသည်။

“ကျွန်တော်ကတော့ ဘူးလေးဘာလေးစိုက်ပေါ့။ ထန်းတက်လုပ်ငန်းကို ကျွန်တော့် အဖေတုန်းကလည်း ကျွန်တော့်ကို ထန်းမတက်ခိုင်းဘူး။ ကျွန်တော့် ကလေးတွေကိုလည်း မတက်ခိုင်းဘူး။ ပညာတတ်အောင်သင်ပေးချင်တယ်။ သူတို့ဝါသနာပါလို့ ထန်းတက်ရင်တော့ မသိတူးပေါ့လေ။ ဒီလုပ်ငန်းက အရမ်း အန္တရာယ်များတယ်” ဟု ကိုမြင့်လှိုင် လေးလေး နက်နက်ပြောလိုက်သောစကားတွင် မျှော်လင့်ချက်များကို ထုဆစ်လိုမှုများ ပါဝင်နေသည်။ မိမိကဲ့သို့ ရင်သွေးငယ်များကို ဖြစ်စေလိုသောဖခင်တစ်ယောက်၏ စိတ်စေတနာပင်။

ကိုမြင့်လှိုင်တွင် လေးတန်းကျောင်းသားတစ်ဦးနှင့် တစ်တန်းကျောင်းသားတစ်ဦး ရှိနေသည်။ အချို့ထန်းတောများတွင် ထန်းတက်သမားတို့ မရှိကြတော့။ အသက်အရွယ်ကြီး ရင့်ပါးဆုံးပါးကုန်ကြသည်။ အချို့က ထန်းပင်များကို ခုတ်လှဲရောင်းချလိုက်ကြသည်။ မျိုးဆက် သစ်တွေကို ထန်းမတက်စေလိုကြ။ ပိုမို ကောင်းမွန်သည့်ဘဝများဆီ သားသမီးများအား

တွန်းပို့လိုကြသော်လည်း ထန်းတက်သမားများက ထန်းတောများကိုချစ်သည်။ ထန်းပင်များကို ရှင်သန်စေချင်သည်။

“ထန်းပင်တစ်ပင်က နှစ်အစိတ်လောက်မှာ ထန်းလှီးလို့ရတယ်။ အခုတွေ့နေရတဲ့ အပင်တွေက နှစ်တစ်ရာကျော်ပြီ။ အဲတော့ တော်ရုံတန်ရုံလယ်သမားတွေက ထန်းပင်တွေ စိတ်မရှည်ကြဘူး။ ခုတ်ချင်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ ကိုယ်မစားရလည်း သူများစားရအောင် ထွက်လာတဲ့ထန်းပင်တွေကို မွေးထား စေချင်တယ်။ တချို့တွေက လျှော်ခုတ်ရင်း သတ်ပစ်ကြတယ်” ထန်းတက်သမားတစ်ဦး၏ ထန်းပင်အပေါ် ချစ်ခင်သော်လည်း ရင်သွေးငယ်များကို အန္တရာယ် မဖြစ်စေလိုသော ဖခင်တစ်ယောက်၏ ခံစားမှုနှင့် ထန်းတက်သမားတစ်ဦး ခံစားမှုလွန်ဆွဲပွဲပင်။

“ဖြစ်နိုင်ရင်တော့ သိမ်းထားတဲ့လယ်လေးတွေပြန်ရအောင် ဝိုင်းကူစေချင်တယ်။ လယ်လေးတွေပြန်ရရင်တော့ ထန်းတက်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်စရာမလိုတော့ဘူး။ အဆင်လည်း ပြေသွားမယ်” ဟု ကိုမြင့်လှိုင်က ရင်တွင်းမျှော်လင့်ချက်တို့ကို ပြောဆိုလိုက်သည်။ အနားတွင် တော့ဇနီးဖြစ်သူက ပြောဆိုနေသည့် စကားများကို အထူးအဆန်းဖြင့် ငေးမောနားထောင်နေသည်။

ပူပြင်းလှသည့်နွေနေ့လယ်ခင်းတွင် လေပွေတို့က လယ်ကွင်းပြင်ထက် ဖုန်မှုန့်များကို လွင့်တက်စေလေသည်။ လေအရှေ့ ထန်းလက်ခြောက်တို့ အချင်းချင်းပွတ်တိုက်လို့။ တဲအတွင်းက ခွေးပျိုက လမ်းပေါ်ဖြတ်သွားသူတိုင်းကို ထထ ဟောင်လိုက်သေးသည်။ ထန်းမြူအိုးလေးများကို နေသားတကျချလိုက်ရင်း ထန်းလှီးခင်းကိုလည်း တဲနံရံတွင် ချိတ်ဆွဲလိုက်ရင်း တစ်မနက်ခင်းအတွက် ထန်းတက်သမား အနားယူတော့မည်။ ဇနီးသည်ကတော့ ထန်းအိုးများနှင့် အမြည်းပန်းကန်များကို တွက်ချက်သိမ်းဆည်းလို့နေသည်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် နွေဦးသို့ရောက်ခဲ့ပြီ။ ထန်းပွင့်ထန်းခိုင် ရွှန်းမြိုင်မြိုင်၊ ထန်းပင်ထန်းလက်၊ ထန်းရွက်ကယ်ဝေဝေ၊ ထန်းတက်သမားတို့ဘဝ အန္တရာယ်ကင်းပါစေ။

ဝေလင်း (ပြည်)

Weekly Eleven ဂျာနယ်

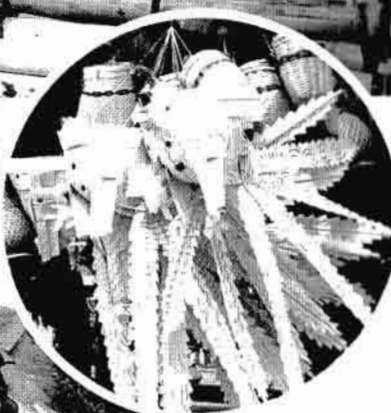
၂၃-၂-၂၀၁၅

ဆန်းရွက်ပုတီးလုပ်တဲ့

ရွာကလေး

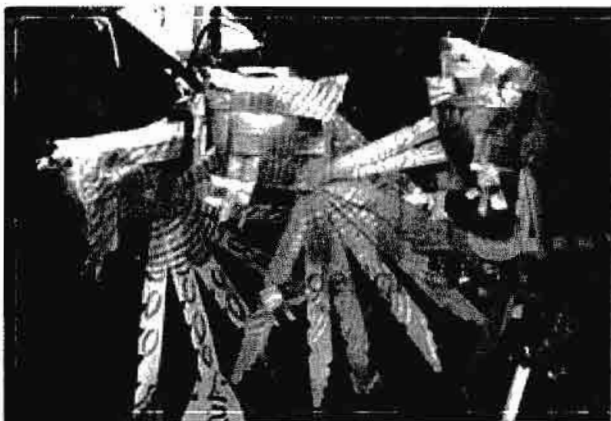
လဲ့လဲ့အောင်

ထန်းရွက်ပုတီးလုပ်တဲ့ ရွာကလေး

“အသက်မကြီးသေးပါ
မောင်ရယ် ထန်းလက်ပုတီးလေးဆွဲလို့
ရွှေစာရုံကို အရောက်သွားလို့လည်”
ဟူသည့် ထန်းရွက်ပုတီးသီချင်းစာ
သားလေးကိုတော့ လူအများ နားဝယ်
စွဲထင်ကြားဖူးပါလိမ့်မည်။

ထိုသီချင်းကို ကြားသည်
နှင့်ပင် တပေါင်းလတွင်ကျင်းပသော
ရွှေစာရုံပွဲတော် ပုံရိပ်များကို ပြေးမြင်
မိမည်သာ။ ရွှေစာရုံပွဲတော်ပုံရိပ်များ
တွင်တော့ ပွဲတော်၏ သင်္ကေတဖြစ်

သော ထန်းရွက်ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသည့် လက်မှုအနုပညာပစ္စည်းလေးများဖြစ်သော ထန်းရွက်
ပုတီး၊ ငါးရုပ်များက မပါမဖြစ် အဓိကဖြစ်သည်။

ဆေးရောင်စုံခြယ်ထန်းရွက်ပုတီးလေးများကို ရွှေစာရုံပွဲတော်ရောက်ဖူးသူတိုင်း
နှစ်သက်မြတ်နိုးသကဲ့သို့ မရောက်ဖူးသူများမှာလည်း အကယ်ဒမီဆုရ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားဖြစ်
သည့် ‘ကိုးဆယ်ဆသာလမ့်မယ်’ ဇာတ်ကား ဇက်ဝင်ခန်းများမှတစ်ဆင့် သိရှိချစ်ခင်ကြသည်။
ထန်းရွက်ပုတီးမှာ အညာပွဲတော်များတွင် ရွှေစာရုံပွဲတော်တွင်သာ အဓိကထားရောင်းချလေ့
ရှိသော အထင်ကရ လက်မှုအနုပညာပစ္စည်းလေးများဖြစ်ပေသည်။

ရွှေစာရံနှင့် ထန်းရွက်ပုတီးဟုတွဲကာ မြင်ယောင်တတ်ကြသော်လည်း ထန်းရွက်ပုတီးပြုလုပ်သည့်ရွာကလေးမှာ ရွှေစာရံပွဲတော်နှင့်အနီးနားတွင် ကပ်လျက်ရှိသည့် ရွာကလေးမဟုတ်ဘဲ ကျောက်ဆည်မြို့အနောက်ဘက်ရှိ ညောင်ဝန်းဟုအမည်ရှိသည့် ရွာကလေးတစ်ရွာတွင် သန္ဓေတည်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖွဲ့နွဲ့ကာဆိုရသော် ထန်းရွက်ယဉ်ကျေးမှုထွန်းကားရာ ရွာဖြစ်သည့်အလျောက် ထန်းရွက်ပုတီးလုပ်ငန်းကို ဘိုးမွေဘွားမွေအဖြစ် လက်ဆင့်ကမ်းကာ ရိုးရာလက်မှုပညာရပ်အဖြစ် ယနေ့အချိန်ထိ ထိန်းသိမ်းလုပ်ကိုင်နေဆဲဖြစ်သည်။

ရွှေစာရံပွဲတော်တွင်ရောင်းချသော ထန်းဖူးရွက်ဖြင့် ပြုလုပ်သည့် လက်မှုအနုပညာပစ္စည်းများကို ညောင်ဝန်းရွာမှသာ ပြုလုပ်ရောင်းချခြင်းဖြစ်ပြီး ရွာလေးတွင် ထန်းရွက်ပုတီးပြုလုပ်ရောင်းချလာသည်မှာ အချိန်ကာလကြာမြင့် ပြီဖြစ်သော်လည်း “ရွာနှင့်ကပ်လျက် အနီးဝန်းကျင်ရွာများသို့ လုပ်ငန်းမကူးစက်ဘဲ ရွာခြေကပ်သည့် ပညာတစ်ရပ်အဖြစ် ဒီလက်မှုလုပ်ငန်းတွေစခဲ့တယ်” ဟု ထန်းရွက်ဖူးဖြင့်ပြုလုပ်သည့် လက်မှုအနုပညာ ကနဦးစတင်ပုံအား ညောင်ဝန်းရွာသား ဦးတာက ရှင်းပြသည်။

ဦးတာတို့၏မိဘများမှ ညောင်ဝန်းရွာတွင် ထန်းရွက်ပုတီးပြုလုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းကို စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး တဖြည်းဖြည်း လုပ်ငန်းတွင်ကျယ်လာသည့်အခါ ရွာရှိသူများကို ပညာမျှဝေ၍ လက်ခစားအပ်နှံကာ လုပ်ကိုင်စေခြင်းကြောင့် တစ်ရွာလုံးနီးပါးမျှ ထန်းရွက်ပုတီးလုပ်ငန်းကို အကျွမ်းတဝင်လုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့ကြ သည်။

“ဒီရွာမှာသာ ထန်းရွက်ပုတီးလုပ်ငန်းကပြန့်တာ၊ ရွာနဲ့ကပ်လျက်ရှိတဲ့ တခြားရွာတွေက ဒီလုပ်ငန်းကို စိတ်မဝင်စားဘူး။ သင်လည်းခဏပဲ လက်ငုတ်လက်ရင်း တောအလုပ်ပဲ လုပ်ကိုင်စားကြတယ်။ ရွာမှာက အရင်တွင်ကျယ်ချိန်ကဆိုရင် ရွာလုံးကျွတ်လုပ်ကြတယ်။ လုပ်ပြီးအိမ်ကိုသွင်းတာရော ရွှေစာရံမှာ ကိုယ်တိုင်ဆိုင်ဖွင့်ရောင်းတာတွေရောပေါ့။ ကြားကာလမှာတော့ ထန်းရွက်ပုတီးလုပ်ငန်းက နည်းနည်းကျဆင်းသွားသေးတယ်။ အခုနောက်ပိုင်း ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားတွေ ဘာတွေရိုက်ပြီးမှ ပြန်ခေတ်စားလာတယ်” ဟု ဦးတာက လုပ်ငန်းနှင့်ပတ် သက်၍ အတက်အကျအခြေအနေအား ရှင်းပြနေပုံက ညောင်ဝန်းရွာထန်းရွက် ပုတီးလုပ်ငန်း၏ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောဈေးကွက်ဝေစုကို တစ်စွန်းတစ်စဖော်ပြနေသလိုပင်။

ထန်းရွက်ပုတီး၊ ထန်းရွက်ငါး၊ ထန်းရွက်ယပ်တောင်၊ ထန်းတံခွန်လုံးများကို ပြုလုပ်ရာတွင် အခြေခံအဓိကလိုအပ်သည့် ထန်းဖူးရွက် စုဆောင်းခြင်းကို စတင်လုပ်ဆောင်ရပြီး ထန်းရွက်မှာ ထန်းပင်ပေါ်တွင် ယပ်တောင်ကဲ့သို့ ဖြန့်ကားစိမ်းလန်းနေသည့် ထန်းရွက်ခိုင်

ကြီးများကို အသုံးပြုရခြင်းမဟုတ်ဘဲ ထန်းပင်မှ အသစ်ဖူးထွက်လာသည့် ထန်းဖူးအုပ်ကလေးများဖြင့်သာ ပြုလုပ်ရခြင်းဖြစ်သည်။

အခြေခံလိုအပ်သည့် ထန်းဖူးအုပ်များ စုဆောင်းခြင်းကို တန်ဆောင်မုန်းလခန့်တွင် စတင်စုဆောင်းရကာ လက်ရှိတွင် စဉ်ကိုင်တံတားဦးမြို့နယ်များရှိ ထန်းတောများမှ ဝယ်ယူရလျက်ရှိကြောင်း၊ ယင်းထန်းဖူးများကို အခြောက်လှန်းပြီး နတ်တော်လလောက်တွင် လိုအပ်သည့်ပုံစံ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ ဆေးရောင်စုံဆိုးကာ ပြန်လည်အခြောက်လှန်းသိမ်းဆည်းပြီး ထန်းရွက်ပုတီးပြုလုပ်မည့်အချိန်တွင် လိုအပ်သလို ရောင်စုံခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာထားသောထန်းရွက်များအား ရေစွတ်ကာ ပြုလုပ်ရခြင်းဖြစ်သည်။

“ထန်းဖူးနဲ့လုပ်မှ အရောင်လှပြီး အရုပ်ထိုးလို့ရတယ်။ ပြီး ထန်းရွက်နဲ့လည်းသင်းတယ်။ လုပ်ပြီဆိုရင်လည်း တပေါင်းပွဲရောင်းဖို့က အအေးဓာတ် မကုန်ခင် ပြာသိုလလောက်ကနေ တပို့တွဲလကုန်လောက်အတွင်း ပြီးနိုင်သမျှ များများပြီးအောင်လုပ်ရတယ်။ အခုလို တပေါင်းလဆန်းပြီဆိုတာနဲ့ အပူဓာတ်နည်းနည်းရှိလာတော့ ထန်းရွက်တွေက ကြပ်ပြီး ပျက်စီးလွယ်လို့ လုပ်ကိုင်ရတာ မကောင်းဘူး” ဟု ဦးတာ၏အိမ်သူက ထန်းသီကြိုးတန်းပေါ်တွင် ထန်းရွက်များကို ခေါက်ချိုးကာ သီရင်းရှင်းပြသည်။

မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ညောင်ဝန်းရွာ၌ ထန်းရွက်ပုတီးပြုလုပ်ရောင်းချ သူဦးရေမှာ ယခင်ကဲ့သို့ ရွာလုံးကျွတ်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိတော့ချေ။ ထန်းရွက် အခြေခံပြုလုပ်ရသည့် အတွက် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းဈေးနှုန်းအရ အရင်းအနှီးမကြီးသော်လည်း လက်မှုလုပ်ငန်းဖြစ်သည့် အတွက် အချိန်ပေးလုပ်ကိုင်ရမှုနှင့် ဈေးကွက်အရ ရွှေစာရံပွဲတော်ရောက်၍ ရောင်းချပြီးမှသာ အမြတ်အနှိုးထင်ရှား သည့်အတွက် ငွေပင်ငွေရင်းနှင့် အချိန်မရင်းနှီးနိုင်သူများမှာ တောလေ့ယာလေ့ထုံးစံအတိုင်း တောင်သူလုပ်ငန်းဖြင့်သာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြု ကြသည်။

“ဒီလုပ်ငန်းက အရင်းအနှီးမကြီးပေမဲ့ စလုပ်ပြီဆိုကတည်းက အချိန်ပေးပြီး လုပ်ရတဲ့အတွက် အခြားအလုပ်တွေဘက်ကို ဦးမလှည့်နိုင်ဘူး။ ပွဲတော်မရောက်ခင် သုံးလလောက် ဘာမှမလုပ်ဘဲ ထိုင်စားပြီး လုပ်ရသလိုဖြစ်တဲ့အတွက် စားစရိတ်တက်တယ်။ ငွေဆိုတာကလည်း ပစ္စည်းတွေရောင်းပြီးမှမြင်ရတာဖြစ်တာကြောင့် ပွဲတော်ရက် ရောင်းကောင်းပါမှ အမြတ်ကိုမျှော်ရတယ်။ ရောင်းရတဲ့ဈေးကြတော့လည်း ဘယ်၍ ဘယ်မျှလို့ သတ်မှတ်လို့က မရဘူး။ ပွဲတော်ရက်ရောင်းအားနဲ့ ပစ္စည်းပေါ်ပဲကြည့်ပြီး အတိုးအလျော့လုပ်ရတယ်” ဟု ဦးတာက ပြောကြားပုံက လုပ်ငန်း ငွေပင်ငွေရင်း၊ အချိန်နှင့် ဈေးကွက်တို့ကြား လွန်းထိုးလှုပ်ရှားနေသော ထန်းရွက်ပုတီးလေးများကို ပြေးမြင်မိစေသည်။

ယခုကဲ့သို့ တပေါင်းလဆန်းတွင်တော့ ပွဲတော်အတွင်း ရောင်းချနိုင်ရန် ထန်းရွက်ပုတီး ကုံးလေးများက အစီအစဉ်အဆင်သင့်ဖြင့် ထန်းရွက်ငါး၊ ထန်းရွက်ငှက်ရုပ်၊ ထန်းရွက်တံခွန်လုံး များမှာလည်း ပွဲဈေးတန်းတွင်ခင်းကျင်းနိုင်ရန် အရန်သင့်လို့နေချေပြီဖြစ်သည်။ ရွာရှိ အချို့ ထန်းရွက်ပုတီးလုပ်ငန်းများမှပင် ထန်းရွက်လက်မှုပစ္စည်းများ ယုယစွာထည့်ထားသည့် တောင်းကြီး၊ တောင်းငယ်အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် ရွှေစာရံပွဲဈေးဆိုင်ခန်းများသို့ ပြောင်းရွှေ့ နေရာယူကာ ပွဲဝင်ဖို့ ပြင်ကြပြီဖြစ်သည်။

ရွှေစာရံပွဲတော်ရက်နီးလေလေ ရွာလေးထဲ ထန်းရွက်ပုတီးရောင်စုံလေးများ လျော့နည်းလေလေဖြစ်ကာ ပွဲတော်ရက်များတွင်တော့ ထန်းရွက်ပုတီးလုပ်ငန်း အားလုံးနှင့် ရွာ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့်က ရွှေစာရံပွဲတော်သို့ ခေတ္တပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သည့်အလား ရွာလေးမှာ တိတ်ဆိတ်ကာ ကျန်ရစ်ခဲ့နေလေပြီဖြစ်သည်သာ။

အညာနွေ၏ တပေါင်းလအဝှေ့တွင် ထနောင်း၊ တမာ၊ သရက်ဖူးရနံ့တို့နှင့်အတူ ပွဲတော်ရနံ့ဖြစ်သော ထန်းဖူးရနံ့တသင်းသင်းကြိုင်လျှောက်၍နေသကဲ့သို့ပင် ရွာစား ကျော်စိန်တင်ဟန်၏ “မန္တလေးရွှေမြို့ရဲ့အရှေ့ဆီ မျှော်မှန်းတယ် . . . နွားကြန်စုံခြေကုန် မောင်းတော့ မြေတုန်စောင်းအောင် လှည်းဘီးလေးက ချာချာလည်၊ မောင့်သူငယ်ချင်းတွေ အလွန်ပင်စတဲ့ ရှင်မွန်လှရဲ့ နားငောင်းကျ ချောင်းအထက်ဝယ်၊ ခရီးသွားကြပြန်တော့ သမီးရည်းစားဘဝဘာလိုလိုရယ်၊ ရင်ထဲဖို့လို့ကံနေမိတယ်၊ ကျွန်မတို့အရွယ် ကဖို့ရယ် အသက်မကြီးသေးပါ မောင်ရယ် ထန်းရွက်ပုတီးလေးဆွဲလို့ ရွှေစာရံကို အရောင်သွားလို့ လည် . . .” ဟူသော ထန်းရွက်ပုတီးသီချင်းကလည်း ရွှေစာရံပွဲတော်နှင့် ထန်းရွက်ပုတီးလေး တို့ပေါင်းဆုံနိုင်ရေးအတွက် အခါတော်ပေး၍ နေလေသည်။

လဲ့လဲ့အောင်

မတ်၊ ၅ - ၂၀၁၇

Daily Eleven သတင်းစာ

ထန်းရွက်ပုတီးတို့ မြစ်ဖျားခံရာ

ယဉ်ယဉ်နှောင်း

ထန်းရွက်ပုတီးတို့ ပြင်ပျားခံရာ

နေ့ဦးပေါက် တောင်လေတို့နှင့်အတူ လက်ပံပွင့်တွေက အာညာတစ်ခွင်မှာ စိုးမိုးပြီ ဆိုမှဖြင့် ရွှေစာရံပွဲကြီးရောက်တော့မည်ဟု ရွှေမန်းသူ ရွှေမန်းသားများသိကြပြီ။ “အသက် မကြီးသေးပါ မောင်ရယ်. . . ထန်းရွက်ပုတီးလေးဆွဲဖို့ ရွှေစာရံကိုအရောက် သွားလို့ဝယ်” ဟူသော ထန်းရွက် ပုတီးသီချင်းသံတို့က ရွှေစာရံကို လာပါ လာပါ ဖိတ်ခေါ်နေသယောင်။

မန္တလေးမြို့ အရှေ့တောင်ဘက် ဒုဌဝတီမြစ် ရစ်ခွေစီးဆင်းနေသည့် အုန်းချောရွာ ရွှေစာရံဘုရားပွဲကျင်းပသည့် တပေါင်းလရောက်လျှင်တော့ မန္တလေးသူ မန္တလေးသားတွေ မနေသာတော့။ ဆိုင်ကယ်တီးဒီးမောင်းပြီး ရွှေစာရံပွဲခင်းရှိရာဆီ ချီတက်ကြပြီ။ ဒုဌဝတီ မြစ်ရေကြည်ကြည်အေးအေးထဲ ဆင်းဆော့ကြပြီ။ ပုဂံရှင်အနော်ရထာမင်း၏ မိဖုရားအစီမတော် စောမွန်လှနှင့် ရွှေစာရံစေတီသမိုင်းကိုတော့ သိချင်မှသိကြမည်။ ရွှေစာရံပွဲလာသူ အလုံး လိုလိုတူညီစွာ လုပ်တတ်ကြသည့်အရာတစ်ခုတော့ ရှိသည်။ ရွှေစာရံအပြန်အမှတ်တရ ထန်းရွက်ပုတီးတွေ ထန်းရွက်ငါးရုပ်တွေ ဝယ်တတ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဒုဌဝတီမြစ်ထဲ ရေဆင်းဆော့မည်။ စေတီခြေတော်ရင်း စောင်းတန်းတစ်လျှောက်က မုန့်ဆိုင်တွေမှာ သရေစာတွေ ဝယ်စားကြမည်။ ဖြူနီဝါပြာရောင်စုံ ထန်းရွက်ပုတီးတို့ သူတစ်ကုံးငါတစ်ကုံး ဆွဲကြမည်။ အပြန်လက်ဆောင်အမှတ် တရအဖြစ် ထန်းရွက်ငါးတွေ ကားခေါင်းမှာ၊ ဆိုင်ကယ်လက်ကိုင်မှာ ချိတ်ကြမည်။ ရွှေစာရံနှင့် ထန်းရွက်ပုတီး၊ ထန်းရွက် ပုတီးနှင့် ရွှေစာရံ ခွဲ၍မရသလို ထိုရွှေစာ ရံဘုရားပွဲချိန်ရောက်တိုင်း ထန်းရွက်ပုတီးတို့နှင့် အတူ ခွဲ၍မရသော၊ ဇနီးမောင်နှံနှစ် ဦးလည်းရှိသည်။ သူတို့အမည်ကလည်း တစ်ခါကြာဖူးရုံ နှင့် တစ်သက်မေ့မည်မဟုတ်။ ဦးတာနှင့် ဒေါ်တာ။

ဟုတ်ပါသည်။ နာမည်ဆင်တူစိတ်တူကိုယ်တူ ဦးတာနှင့်ဒေါ်တာ ဇနီးမောင်နှံတို့သည် ရွှေစာရံ၏ အမှတ်အသားဟုဆိုလျှင်လည်းမမှား။ ရွှေစာရံတွင်ရောင်းချနေသော ထန်းရွက်ပုတီး၊ ထန်းလက်ငါး၊ တံခွန်လုံး စသည့် လက်မှုပစ္စည်းအားလုံးသည် ဦးတာ၊ ဒေါ်တာ တို့လက်က ထွက်ခဲ့သည်ချည်းပင်။ ရွှေစာရံဘုရားပွဲတွင် ထန်းလက်ပုတီး၊ ထန်းလက်ငါး၊ ထန်းတံခွန်လုံး ရောင်းချနေသူအားလုံး ဦးတာဒေါ်တာတို့ဆီမှာ ဖောက်သည်ယူပြီး ရောင်းချကြ သည်သာဖြစ်သည်။

တစ်နှစ်တစ်ခါ ရွှေစာရံဘုရားပွဲကျင်းပချိန်ရောက်မှသာ ရွှေစာရံစေတီ တော်ခြေရင်း ဆိုင်ဖွင့်ရောင်းချတတ်သော ဦးတာနှင့် ဒေါ်တာတို့ ဇနီးမောင်နှံသည် အုန်းချောဇာတိတော့မဟုတ်ပါ။ မန္တလေးမြို့တောင်ဘက် ကျောက်ဆည်မြို့အနီးရှိ ညောင်ဝန်းရွာမှ တကူးတကလာရောက် ရောင်းချခြင်းဖြစ်သည်။

တစ်နှစ်တွင်တစ်ကြိမ် တပေါင်းလတစ်လလုံးနီးပါးကျင်းပသည့် ရွှေစာရံဘုရားပွဲသို့ လာရောက်ရောင်းချနိုင်ရန်၊ ဖောက်သည်ပေးနိုင်ရန် ဦးတာနှင့် ဒေါ်တာတို့ ဆောင်းပေါက်ကတည်းက ပြင်ဆင်ရသည်။ ပြာသိုလဆန်း ထန်းဖူးခူးသည့် ရာသီရောက်သည်နှင့် ညောင်ဝန်းရွာအနီး ထန်းပင်ပေါများသည့် ရွာများဖြစ်သော အုန်းလက်ကောက်ရွာ၊ ချောင်းဆုံရွာစသည်တို့တွင် ထန်းဖူးအရှာထွက်ရသည်။ ထန်းဖူးခွတ်မည်သူများခေါ်ရသည်။ ထန်းဖူးခွတ်ရန် ပိုင်ရှင်များကိစ္စငှာတောင်းရ၊ ဝယ်ရသည်။ ထန်းပင်တစ်ပင်လျှင်မှ တစ်အုံသာရှိသော ထန်းဖူးကို ထန်းဖူးမရင့်မီ အချိန်မီရစေရန်ခွတ်ရသည်။ ထန်းလက်ပုတီးတို့၏ ကုန်ကြမ်းဖြစ်သော ထန်းဖူးရှာရသည်က ဦးတာတို့အတွက် လွယ်သည့်ကိစ္စမဟုတ်ချေ။

ထန်းဖူးတစ်အုံလျှင် ထန်းလက် ၁၅ လက် ၁၆ လက်ခန့်ပါတတ်ပြီး ထိုထန်းဖူးများကို ဆောင်းတွင်းနေ့ရှိန်အောက်မှာ ခြောက်သွေ့စေရန် သုံးရက်ခန့် လှန်းရသည်။ ထန်းဖူး၏ သဘာဝအရောင်သည် ဆင်စွယ်နှစ်လို ဖြူဖြူဖွေးဖွေး ဖြစ်နေမှသာ ထန်းဖူးသားနုသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ထန်းဖူးရင့်လွန်းလျှင် အစိမ်းနုရောင်ဘက်ပြောင်းတတ်ပြီး အရပ်ထိုး၊ ပုတီးထိုးရာတွင် ထိုးသားကျွတ်ဆတ်သော ကြောင့် လိုသလိုပုံသွင်းရန် ခက်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထန်းဖူးနုလေးများကို ရွေးချယ်တတ်ရန်မှာလည်း ထန်းရွက်ပုတီးထိုးရာတွင် အခြေခံကျသည့် ပညာဟု ဦးတာက ဆိုသည်။

နေလှန်းပြီး ခြောက်သွေ့သွားသော ထန်းဖူးလေးများကို လက်တစ်လုံးစာ အပြားလေးများဖြစ်စေရန် လက်ဖြင့်ခွာရသည်။ သူ့အပြားလေးများဖြစ်စေရန် လက်ဖြင့်ခွာရသည်။ သူ့အပြားလေးများအတိုင်း ထပ်ပြီးစည်းထား၊ စုဆောင်းထားရသည်။ ထန်းရွက်ပုတီးထိုး

တော့မည်။ ထန်းရွက်ငါးထိုးတော့မည်ဆိုလျှင်တော့ ထိုထန်းဖူးပြားလေးများကို ရေဆွတ်ထားသည့် ပုဆိုးစုတ်၊ အနီးစုတ်များဖြင့်ပတ်ပြီး ထန်းဖူးသားပျော့စေရန်နှပ်ရသည်။ ပြီးလျှင် တော့လိုသလို စိတ်ကြိုက်ပုံဖော်ထိုးပေးရော၊ ရေဆွတ်ထားသောကြောင့် ထန်းဖူးနံ့သင်းသင်းက ပုတီးထိုးနေတုန်းမှာပင် မွှေးပျံ့နေတတ်သည်။

“ဦးလေးနဲ့ ဦးလေးဇနီးက ဒီထန်းရွက်ပုတီးတွေ ထိုးရင်းနဲ့ပဲ ဖူးစာဆုံတာကွ”ဟု ဦးတာက ရယ်ကျဲကျဲရှင်းပြတတ်သေးသည်။ ဦးတာတို့မိဘများဖြစ်သော ဦးရွှေရ၊ ဒေါ်မြရီတို့သည် ကျောက်ဆည်ခရိုင်၊ ညောင်ဝန်းရွာတွင် အစဉ်အဆက် ထန်းလက်ပုတီးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခဲ့သူများဟု ဆိုလျှင်လည်း မမှားချေ။ ယခု ဦးတာတို့ လက်ထက်တိုင်အောင် ညောင်ဝန်းတွင် ထန်းလက်ပုတီးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသော မိသားစုဆို၍ ဦးတာတို့သာ ပြရပေလိမ့်မည်။

ဟိုယခင်က ညောင်ဝန်းတရွာလုံးတွင် ထန်းရွက်ပုတီးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများရှိခဲ့ဖူးသော်လည်း ယခုအခါတွင်တော့ ဦးတာတို့မိသားစုသာ ရှိတော့သည်။ “အဲဒီတုန်းကတော့ မတာပေါ့ကွာ။ ဦးလေးတို့က ကိုယ့်အိမ်ကိုယ် ထန်းရွက်ပုတီးတွေလုပ်တာ လူမနိုင်တော့လူငှားခေါ်ရတယ်။ အဲမှာ မတာကလည်း ဦးလေးတို့အိမ်မှာ လာကူလုပ်ရင်း ဦးလေးက သဘောကျတာနဲ့ အဖေနဲ့အမေကို ဖွင့်ပြောပြီး တင်တောင်းလိုက်တာ၊ ယူဖြစ်ရောဆိုပါတော့။ နာမည်ကလည်း ကိုတာနဲ့မတာဆိုတော့ အရပ်ထဲကလည်း ဝိုင်းစကြတာပေါ့ကွာ”ဟု ဆိုသည်။

ထန်းရွက်ပုတီးပညာရှင် ဇနီးမောင်နှံတို့ ယခုလို ထန်းရွက်ပုတီး၊ ထန်းရွက်ယပ်တောင်၊ ထန်းရွက်ငါး၊ ထန်းတံခွန်လုံးလက်မှုများ ပြုလုပ်တတ်လာဖို့ဆရာ အစုံစုံဆီက သင်ကြားခဲ့ရသည်ဟု ဦးတာကဆိုသည်။ ထန်းရွက်ပုတီးကို ကျောက်ဆည်မြို့၊ ဖောင်ရွာ၊ ရွာသစ်ကုန်းနေ ဒေါ်ခွေးဆိုသော အမျိုးသမီးကြီးထံမှလည်းကောင်း၊ ထန်းရွက်ငါးရုပ်ကို မန္တလေးမြို့ဆရာမ ဒေါ်မမလေးထံမှလည်းကောင်း၊ ထန်းရွက်ယပ်တောင်ကို ပခုက္ကူမြို့ရှိ ဆရာတစ်ဦးထံမှလည်းကောင်း သင်ကြား ခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ ပညာအစုံ သင်ယူနိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ယခုအခါ ထန်းရွက်အခြေခံလက်မှုအတတ်ပညာ အားလုံးနိုင်နင်းသူဟုဆိုပါက ညောင်ဝန်းရွာရှိ ဦးတာ၊ ဒေါ်တာတို့သာ ရှိတော့သည်။

“အရင်တုန်းကတော့ ထန်းရွက်ပုတီးထိုးတာတွေက အခုလိုမဟုတ်သေးဘူး။ ထန်းရွက်ပုတီးလေးတွေ တစ်စေ့ချင်းသီးပြီးမှ ကြိုးနဲ့လိုက်ထိုးရတော့ အလုပ်ကမတွင်ဘူး။ ခုနောက်ပိုင်းကျ နည်းအသစ်တွေထားတယ်။ အပ်ချည်ကြိုးအစကို မြေကြီးပေါ်ငုတ်နဲ့

ရိုက်ချည်ပြီး ကျန်တစ်စကို ခါးမှာပတ်ထားတာ။ ထန်းဖူးပြားတွေကို အဲ့ကြိုးစပေါ်ပတ်ပြီး တစ်ခါတည်းသီလိုက်တော့ ပုတီးစေ့ပြီးမှ ကြိုးပြန်သီစရာမလိုတော့ဘူး။ ထန်းဖူးပုတီးစေ့က တစ်ခါတည်းကြိုးကိုငုံထားလိုက် တော့တာကိုး။ အဲ့နည်းက အလုပ်တွင်တယ်။ တစ်ထိုင်တည်း အကုံးတစ်ရာ သီဆိုလည်း သီနိုင်တယ်”ဟု ဒေါ်တာက ဆိုသည်။

ရွှေစာရံတပေါင်းပွဲမတိုင်ခင် ပြာသို၊ တပို့တွဲလောက်ကတည်းက ပြင်ဆင်လာခဲ့သောထန်းရွက်ပုတီးတိုသည့် တပေါင်းလထဲရောက်သည်နှင့် ဖောက်သည်တွေ အလျှိုလျှို ရောက်လာကြပြီ။ ဦးတာ၊ ဒေါ်တာတို့ မိသားစုသာမက ဆွေမျိုး များပါ ဝိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင်ခဲ့သမျှ ထန်းရွက်လက်မှုပစ္စည်းတို့က တစ်ပတ် တစ်ပတ်ကို ပြိုက်ခနဲ ကုန်သွားတတ်သည်။ ရောင်းမလောက်ဟု ဆိုရသည်အထိ ပစ္စည်းပြတ်သည်များလည်း ရှိတတ်သည်။

တပေါင်းလဆန်း ၇ ရက်ဝန်းကျင် ရောက်ပြီဆိုလျှင်တော့ ဦးတာနှင့်ဒေါ်တာဇနီးမောင်နှံတို့ စည်းရုံးဆူးစို့၊ ခွေးအို့အို့လုပ်ကာ အိမ်တွင်ရှိသမျှ အိုးခွက်ပန်းကန်တွေ ကုန်ကားပေါ်တင်ပြီး ရွှေစာရံဆီအရောက် ဆိုင်ခန်းထွက်ဖို့ပြင်ကြပြီ။ ထန်းရွက်ငါးတွေက ညောင်ဝန်းမှာကတည်းက ထိုးထားပြီး ကားဖြင့်သယ်လျှင် ကျိုးကြေတတ်သောကြောင့် ရွှေစာရံရောက်မှ ထိုးရမည်မို့ ထန်းဖူးသားကုန်ကြမ်းတွေသာ အပြည့်တင်လာခဲ့ကြသည်။ လှုပ်လီလှုပ်လဲ့ ကုန်ကားကြီးသည် ကျောက်ဆည်၊ ညောင်ဝန်းမှသည် မြစ်ငယ်လမ်းကိုဖြတ်၊ အုန်းချောကိုရောက်ကာ၊ ရွှေစာရံဆီချီတက်ဦးမည်။

ရွှေစာရံဆီရောက်လျှင်တော့ အစ်မတော်စောမွန်လှကို ဦးတိုက်ကာ ရောင်းပန်းဝယ်ပန်းလှစေရန် ဆုတောင်းကြဦးမည်။ သားသမီးတွေ ပွားစီးခဲ့ပြီးသော်လည်း နှစ်စဉ် ရွှေစာရံရောက်လျှင် အသက် ၅၀ ကျော်ဦးတာနှင့် ဒေါ်တာတို့ အသက်မကြီးနိုင်ကြသေး။ ထန်းရွက်ပုတီးလေးရောင်းဖို့ ရွှေစာရံကို အရောက်သွားနေကြသည့် ဇနီးမောင်နှံကို ရွှေစာရံကလည်းနှစ်စဉ် စောင့်မျှော်နေတုန်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ယဉ်ယဉ်နှောင်း

The Voice ဂျာနယ်

March 13-19, 2017

ထန်းချက်သူကချက်၊ မြူအိုး မီးမြှိုက်သူက မြှိုက်နေတဲ့ ထန်းချက်ဖိုဆီကအပြန်
ကျွန်တော့်အတွေးမှာ ထန်းပင်ပေါ်က ထန်းရည်ကိုကျိုချက်ပြီး ရလာတဲ့ထန်းလျက်က
ချိုမြပေမဲ့ ထန်းလျက်ခဲဖြစ်ဖို့ ထန်းသမားမိသားစု အားထုတ်ရတဲ့ဘဝဟာ
ပင်ပန်းဆင်းရဲတာထက် အများကြီးပိုနေတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း သိလိုက်ရင်း

ထန်းလျက်ရနံ့ထို့ သင်းပျံ့ စေချာများ

သက်ထိန်ဝင်း(ပခုက္ကူ)

ထန်းလျက်ကုန်တို့ သင်းပျံစေသူများ

မနေ့ကရွာထားသည့်မိုးကြောင့် မြင်ကွင်းတစ်ခုလုံးသည် စိမ်းမြလို့နေပါတယ်။ ကန်သင်းရိုးပေါ်ကနေ ကောင်းကင်ဆီ ထိုးထွက်နေသည့် ထန်းပင်တို့၏ ထန်းရွက်တို့သည် ရွာသွန်းထားသည့် မိုးကြောင့် ဖုန်မှုန့်တို့ ကင်းစင်ကာ စိမ်းစိမ်းစိုစိုရှိနေတဲ့ မြင်ကွင်းဟာ ရှုမငြီးနိုင်တဲ့ ပန်းချီကားလိုပါပဲ။ တိုက်ခတ်လာသော လေထဲတွင် ထန်းချက်ဖိုဆီက လွင့်ပျံ့လာတဲ့ ထန်းလျက်ရနံ့နဲ့အတူ မိုးနဲ့သည်လည်း လေထုထဲမှာ သင်းပျံ့လို့နေပါတယ်။ ထန်းသမားမယားက ထန်းလျက်ဖိုထဲမှာ ထန်းလျက်ကျိုနေသလို ထန်းတက်သမားကလည်း ခါးတွင် ထန်းလှီးခား ချိတ်ထားပြီး ရင်းထောင်ကိုကိုင်ကာ တစ်ပင်ပြီးတစ်ပင် မြူအိုးတွေကို တင်လို့ချလို့နေပြန်ပါတယ်။ ခုလိုရာသီမျိုး အညာအရပ်က ထန်းတောတွေဆီ ထန်းလျက်တို့ လှိုင်လှိုင်ထွက်နေသေးတဲ့ ထန်းဖိုရာသီဖြစ်ပါတယ်။ ထန်းရည် အထွက်ကောင်းနေသေးတာမို့ ထန်းတက်သမားတွေလည်း တစ်ပင်ပြီးတစ်ပင် မနက် ညနေ အပြေးအလွှား တက်နေပါတယ်။ ထန်းလျက်ကျိုတဲ့သူတွေကလည်း မနက်တစ်ကြိမ် ညနေတစ်ကြိမ် ရသမျှ ထန်းရည်ကို ကျိုချက် ရပါတယ်။ နေ့ခင်းဘက် နားတယ်ဆိုတဲ့အချိန်မှာလည်း သစ်ခေါက်လှီးတာ မြူအိုး မီးမြှိုက်တာတွေ လုပ်ရတော့ တစ်နေ့လုံးပါမှ ညဉ့်နက်ပိုင်းလောက်ပဲ ကောင်းမွန်စွာ နားရပါတော့တယ်။

စိမ်းမြနေတဲ့ ထန်းပင်တွေကြားထဲမှာ ထန်းတက်သမားက မနက်မလင်းခင်မှာပဲ ထန်းလှီးခား ခါးမှာချိတ်ပြီး ရင်းထောင်ကိုကိုင်ကာ ထန်းပင်တွေဆီ ထွက်လာပါတယ်။ ထန်းပင်ခြေရောက်တာနဲ့ ရင်းထောင်ကို ထန်းပင်မှာ ကြိုးနဲ့ချည်ပြီး အပင်အောက် အသင့်ရှိနေတဲ့ မြူအိုးတွေကိုယူကာ တက်သွားပါတယ်။ ရင်းထောင် အဆုံးနဲ့ ထန်းပင်ပေါ်က

တွဲလောင်းချထားတဲ့ ရင်းဆွဲနဲ့က အချိတ်အမိမ့် ထန်းပင်ထိပ်ဖျားထိရောက်အောင် ဆက်တက်သွားပါတယ်။ ထန်းပင်ပေါ်ရောက်တာနဲ့ ထန်းလက်တွေကြား ကလိုင်ထိုးပြီး အရင်တစ်နေ့က ချိတ်ထားတဲ့ ထန်းရည်အိုးတွေကို ဖြုတ်ပြီး နောက်အိုးသစ်လဲ တပ်ပါတယ်။ ကလိုင်ဆိုတာက ထန်းပင်ပေါ်ရောက်ရင် ထန်းသမားထိုင်ဖို့ လုပ်ထားတဲ့ သစ်သားပြားကို ဆိုလိုတာပါ။ အိုးသစ်လဲပြီးတာနဲ့ ထန်းနို့ချောင်းထိပ်တွေကို လှီးဖြတ်ပြီး မြှူအိုးဆီစိုက်ထားခဲ့ပါတယ်။ အပင်ပေါ်က ပြန်ဆင်းလာပြီးနောက်ပါလာတဲ့ ထန်းရည်အိုးကိုချကာ နောက်တစ်ပင် ဆက်တက်ပါတယ်။ ထန်းသမားချပေးထားခဲ့တဲ့ ထန်းရည်အိုးတွေကို နောက်ကနေ မိသားစုတွေက လိုက်သိမ်းပြီး ထန်းလျက်ဖိုဆီ ယူဆောင်သွားကြပါတယ်။ ထန်းတက်သူကတက် နောက်က ထန်းရည်အိုးလိုက် သိမ်းသူသိမ်းဆိုတော့ ထန်းတက်ရတာ ပိုပြီးမြန်ဆန်ပါတယ်။ ထန်းချက်ဖိုကိုရောက်တဲ့အချိန် ထန်းလျက်ချက် သူကချက်၊ အိုးဆေးသူက ဆေးကြရပါတယ်။ ထန်းဖိုရာသီက ထန်းသမားအတွက် တစ်နှစ်စာ စားနိုင်လောက် အောင် ထန်းရည်ရတဲ့ရာသီမို့ နေ့ည အလုပ်လုပ်ရပြီး အပင်ပန်းဆုံးပါ။ ထန်းမရာသီရောက်ရင်တော့ ထန်းရည် လည်း အထွက်နည်းတာမို့ တက်ရတဲ့အပင်အရေအတွက်လည်း နည်းသွားပြီး ထန်းလျက်ကိုလည်း မနက် တစ်ကြိမ်လောက်ပဲ ကျီတော့တာမို့လည်း လူလည်း အတော်အသင့် သက်သာပါတယ်။

ထန်းတက်သမားတွေအနေနဲ့ ထန်းဖိုရာသီမှာ ထန်းလှိုင်လှိုင်ရအောင် ထန်းပြင်ခြင်းအလုပ်ကို ထန်းရည်မရမီ နှစ်လလောက်အလိုကတည်းက လုပ်ကြရပါတယ်။ ထန်းပြင်တယ်ဆိုတာက ထန်းနို့ချောင်းထွက်မယ့် နေရာမှာ ပိတ်ဆို့နေတဲ့ ထန်းလက်ကိုင်းတွေကို ခုတ်ရတယ်။ ရင်းဆွဲလို့ခေါ်တဲ့ ထန်းပင်ပေါ်က တွဲလောင်းချထားတဲ့ လှေကားတွေဆင်ရတဲ့အလုပ်ကို ထန်းပြင်တာလို့ ဆိုလိုတာပါ။ များသောအားဖြင့် ပြာသိုလဆိုရင် ထန်း စပြင်ပါပြီ။ အဲဒီအချိန်မှာ ထန်းရည်မသေးပါဘူး။ အဲဒီနောက် ဆောင်းကုန်စ တပို့တွဲလောက်မှ ထန်းရည်စရပါတယ်။ ထန်းနို့ချောင်းအထွက်စောရင် စောသလို ထန်းရာသီစတာလည်း စောပါတယ်။ ထန်းနို့ချောင်းတွေက ထန်းရည်ထွက်သေးသရွေ့ ထန်းဖိုရာသီ မကုန်သေးဘူးလို့ ဆိုနိုင်ပါသေးတယ်။ ထန်းမချိန်ဆိုတာက ထန်းသီကနေ ထန်းရည်ခံတဲ့ ရာသီလို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ ထန်းသီးလုံးလေးတွေ စထွက်ကတည်းက အသီးမကြီးအောင် ထန်းသမားက တူလိုအရာမျိုးနဲ့ ထန်းသီးတွေကို ထုထားရပါတယ်။ ထန်းနို့ချောင်းတွေက ထန်းရည်မရတော့တဲ့အချိန်မှာ အဲဒီ ထန်းသီးလုံးလေးတွေကနေ ထန်းရည်ခံယူရပါတယ်။ ထန်းဖိုရာသီရောက်ရင်တော့ ထန်းရည် အရနည်းတာကြောင့် ထန်းလျက်အထွက်နှုန်းလည်း နည်းသွားပါတယ်။ ထန်းသမားတက်လို့ရတဲ့ ထန်းရည်အိုးတွေကို ထန်းလျက်ဖိုမှာစုပြီးတာနဲ့ ထန်းလျက်ကျိညာ

လည်း မီးမွှေးပြီး ထန်းလျက်ဖိုပေါ် ဒယ်အိုးတွေတင်ကာ ထန်း စကျီပါတော့တယ်။ ထန်းရည် တော်သင့်ရုံစေးပျစ်တာနဲ့ ဒယ်အိုးကို မီးဖိုပေါ်ကချပြီး အပူမလျော့သေးခင် မညီမညာ အလုံးလေးတွေကို လုံးနေပါတယ်။ အေးသွားရင် ထန်းရည်က မာခဲသွားတာမို့ အပူမလျော့ခင် ထန်းလျက်လုံးရတာဖြစ်ပြီး လုပ်ကိုင်နေကျသူမို့သာ ထန်းလျက်အပူကို လက်နဲ့ကိုင်ပြီး လုံးနိုင်တာပါ။

ထန်းလျက်ကျိုရတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး “ထန်းလျက်ဖိုပေါ်မှာ ဒယ်အိုးလေးလုံးတင်ပြီး မီးနဲ့ဝေးတဲ့ အိုးကနေ မီးပြင်းတဲ့ အိုးဆီထိအောင် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် လှယ်ရတယ်။ နောက်ဆုံးအိုးက ထန်းရည်ကို ညောင်စေး တန်းအောင်ကျိုပြီးတာနဲ့ အဲဒီဒယ်အိုးတွေကို လိုက်ရွှေ့ပြီး ကျိုရတယ်။ မနက်တစ်ကြိမ် ညတစ်ကြိမ်လုပ်ရတော့ ပင်ပန်းပေမဲ့ ဒီနှစ် ထန်းလျက်ဈေးလေး မဆိုးတော့ လုပ်ပျော်တယ်လို့ ပြောရမှာပဲ” ဟု ထန်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် သူ မသန်းဆင့်က ပြောပြသည်။

အရင်နှစ်များ ထန်းဖိုချိန်မှာ ထန်းလျက်ဈေးက တစ်ပိဿာ ကျပ် ၄၀၀ ကနေ အလွန်ဆုံး ကျပ် ၆၀၀ ပါ။ ဒီနှစ် ထန်းလျက်ပေါက်ဈေးက ပေါ်စ တစ်ပိဿာ ကျပ် ၉၀၀ ကျော်လောက်ရှိပေမဲ့ အခု မေလထဲမှာတော့ တစ်ပိဿာ ကျပ် ၈၀၀ နား ကပ်နေပါသေးတယ်။ လက်ရှိ ထန်းလျက်ဈေးနဲ့ ထန်းလျက် အထွက်နှုန်းက ထန်းသမား ရင်းနှီးရတဲ့ ဝါးလုံးဖိုး၊ ထင်းဖိုး၊ ကြိုး၊ မြူအိုး၊ ထန်းလျက်ချက်တဲ့ဒယ်အိုးဖိုး၊ သစ်ခေါင်နဲ့ ထင်းဖိုးတွေ ပေါင်းလိုက်ရင် စားဖြစ်သောက်ဖြစ်ပါ။ ပိုလျှံတယ်လို့ မရှိပေမဲ့ အရင်ထက်တော့ ဝမ်းရောပြေလည်လာတယ်လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ ထန်းတက်သမားတိုင်းကို ထန်းတောပိုင်ရှင်လို့ သတ်မှတ်လို့မရပါဘူး။ ထန်းတက်သူ အများစုက အငှားတက်သူ များပါတယ်။ ထန်းရာသီမှာ ထန်းတက်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ပြီး ထန်းရာသီပြီးချိန်မှာ ယာခင်းတွေဆိုမှာ စာရင်းငှား ဝင်လုပ်ရင်း အသက်မွေးကြရပါတယ်။ ထန်းပိုင်ရှင်ဆီကနေ ထန်းတက်ခွင့်ရဖို့တစ်နှစ်ငွေ ဘယ်လောက်ဆိုပြီး ငှားတက်ကြတာမဟုတ်ဘဲ ထန်းတက်ရက် ဘယ်နှရက်မှာ ထန်းတောပိုင်ရှင်အတွက် ဘယ်နှရက်ဆိုပြီး ပေးရပါတယ်။ ဟိုအရင်ကတော့ ထန်းသမားသုံးရက်ဆိုရင် ထန်းပိုင်ရှင်အတွက် တစ်ရက်တက်ပေးရပါတယ်။ နောက်ပိုင်း ထန်းလျက် ဈေးမကောင်းတာ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်း ဈေးမြင့်တာ နိုင်ငံရပ်ခြား ထွက်ခွာသူတွေ များလာတာကြောင့် ထန်းတက်သူ နည်းသွားတဲ့အတွက် ထန်းတက်ခကို ငါးရက် တစ်ရက်ပဲ သတ်မှတ်ပါတော့တယ်။

ထန်းလုပ်ငန်း သိပ်မကောင်းပေမဲ့ ထန်းပင်ကထွက်တဲ့ အရာမှန်သမျှ လွှင့်ပစ်လိုက်ရတယ်ဆိုတာ မရှိတော့ ထန်းလုပ်ငန်းက ဆက်ရှိနေဦးမှာပါ။ ထန်းပင်ဆိုတာ

အညာမှာ ပဒေသာပင်ပါ။ ထန်းနို့ကထွက်တဲ့ ထန်းရည်ကိုကျိုပြီး ထန်းလျက်လုပ်တယ်။ ထန်းပြင်ရင်း ခုတ်ထွင်လိုက်တဲ့ ထန်းလက်ကိုင်ကို ကူလားထိုင်တို့ စားပွဲတို့ ထမ်းပိုးတို့ လုပ်တယ်။ ထန်းလျှော်ကို အိမ်ဆောက်တဲ့ဆောက်တဲ့အခါ ကြိုးအနေနဲ့ သုံးတယ်။ ထန်းရွက်ကို အိမ်မိုးဖို့အတွက် သုံးတယ်။ ထန်းသီးဆန်နုသေးရင် တချို့မြို့တက်ရောင်းကြပါတယ်။ ရင့်သွားရင်တော့ နွားစာ အဖြစ် ထန်းသီးဆန်ကို ပါးပါးလေးလှီးပြီး နွားကျွေးလို့ရပါသေးတယ်။ ထန်းပင်တွေက လယ်ယာခင်းတွေကို သူ့အတွက် ကိုယ့်အတွက် နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ဖို့အတွက် လည်းအသုံးဝင်ပါတယ်။ ယာခင်းအတော်များများရဲ့ တစ်ကွက်နဲ့ တစ်ကွက် မြေနေရာအစပ်တွေမှာ ထန်းပင်တွေကိုစီပြီး စိုက်ထားရင်း နယ်နိမိတ်အတိုင်း သတ်မှတ် လိုက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း အညာအရပ်က ယာခင်းတွေမှာ ထန်းပင်တွေဟာ အတန်းလိုက်အကွက်လိုက် ပေါ်နေတာပါ။ ထန်းပင်က ထန်းရည်အထွက်နည်းသွားလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ရင့်ခြောက်ပြီး သေသွားရင်ပဲဖြစ်ဖြစ် မိုးကုန်တဲ့အခါ ခုတ်လှဲပြီး အိမ်ဆောက်တဲ့အခါ ထုပ်တန်းအဖြစ် သုံးကြပါတယ်။ ထန်းသားက မိုးရေမထိရင် ဆယ်စုနှစ်ချီကို ခိုင်ခံ့တဲ့အသားမို့ သစ်ကြီးသစ်ကောင်း ရှားသွားတဲ့ ခုခေတ်ကျေးလက်မှာ အိမ်ဆောက်ဖို့အတွက် ထန်းသားဟာ အရေးပါဆဲပါ။

ထန်းလုပ်ငန်း အတော်အသင့်ပြန်ကောင်းတာ နှစ်နှစ်လောက်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ အကျိုးအမြတ်နည်းလို့ တက်သူမရှိသေးတာကြောင့် အရွက်ခြောက်တွေ အပြိုင်းပြိုင်း အရိုင်းရိုင်းဖြစ်နေတဲ့ ထန်းပင်တောတွေလည်း အများအပြား ရှိနေပါသေးတယ်။ ထန်းတက်တဲ့အလုပ်ဟာ ထန်းသမားအဖို့ အသက်အန္တရာယ် နီးစပ်တဲ့အလုပ်ပါ။ ထန်းတက်ရင်း ရင်းဆွဲမခိုင်လို့ ပြုတ်ကျတာ။ အပင်ပေါ်ရောက်မှ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် လိမ့်ကျတာတွေ ကြုံရကြားရပါတယ်။ အဲဒီလို အခြေအနေမျိုးမှာ ထန်းသမားဟာ ခြေကျိုးလက်ကျိုးကနေ အသက်ဆုံးရှုံး သွားတဲ့ အထိပါ။ အညာအရပ်မှာတော့ ထန်းလျှော့တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ထန်းချက်သူကချက်၊ ပြူအိုး မီးမြှိုက်သူက မြှိုက်နေတဲ့ ထန်းချက်ဖိုဆီကအပြန် ကျွန်တော့်အတွေးမှာ ထန်းပင်ပေါ်က ထန်းရည်ကိုကျိုချက်ပြီးရလာတဲ့ ထန်းလျက်က ချိုမြပေမဲ့ ထန်းလျက်ခဲဖြစ်ဖို့ ထန်းသမားမိသားစု အားထုတ်ရတဲ့ဘဝဟာ ပင်ပန်းဆင်းရဲတာထက် အများကြီးပိုနေတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း သိလိုက်ရင်း ထန်းလျက်ဈေးကောင်းကာ ထန်းတောင်သူတို့ဘဝ အဆင်ပြေပါစေလို့ ဆုတောင်းလိုက်မိပါတယ်။

သက်ထိန်ဝင်း(ပခုက္ကူ)

Daily Eleven, 2015, June 14 (Monday)

ထန်းတောင်သူတွေအတွက် ပုဒ်မ ရိုသည့်

ညီညီဇော်

ထန်းတောထဲတွင်မွေးခဲ့သည့်
ကိုရွှေဝင်းတစ်ယောက်
မိရိုးဖလာထန်းတက်လုပ်ငန်းက
အမှုကြီးဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု
ဘယ်တုန်းကမှ ထင်မထားခဲ့။
နောက်ပြီး ကိုရွှေဝင်းတို့က
ထန်းရည်ကို ထန်းလျက်ချက်ပြီး
ထရားဝင်ရောက်သည့်
လိုင်စင်သမားဆီ ပြန်လွှင်းသည်။
ကိုယ့်ထန်းတဲစာတော့
ကိုကြိုကျော် တစ်မို့ လာဝယ်တာမျိုး၊
နောက်ပြီး မြူအိုဟောကူကောက်သည့်
ရွာသားတချို့ကို တိုက်ခိုအတွက်
ထားတာမျိုးလောက်သာ
ထန်နည်ကိုထားသည်။

ထန်းတောင်သူတွေအတွက် ပုဒ်မ ရှိသည်

“ထန်းပင်တွေမှာ ဘီယာပင်ဆိုပြီး ဆိုင်းဘုတ်ချိတ်ထားဦးမယ်လို့တောင် စဉ်းစားသေးတာ။ ဘယ်နှယ်ဗျာ။ အပင်မရှိတဲ့ဘီယာက ရွှေတံဆိပ်ဆုရတယ်။ ကျုပ်တို့ကျမှ . . .”

ထိုစကားကိုဆိုလာသူက အင်္ကျီမပါ ကျောပလာနှင့် ကိုအောင်သန်းဇော်ဆိုသည့် ထန်းသမားဖြစ်သည်။ ကိုအောင်သန်းဇော်က ပြောလည်းပြော၊ ရယ်လည်းရယ်သည်။ ကိုအောင်သန်းဇော်ဘေးနားမှာ ထိုင်နေသည့် ထန်းသမားကိုရွှေဝင်းကလည်း သဘောကျစွာပြုံးသည်။ ထန်းသမားတွေဖြစ်သည့် ကိုအောင်သန်းဇော်နှင့် ကိုရွှေဝင်းတို့ ယခုလို ပြုံးခွင့်၊ ရယ်မောခွင့်ရသည်မှာ မကြာလှသေး။ ကုန်ခဲ့သောအချိန်ကာလတစ်ခုမှာ ကိုအောင်သန်းဇော်ရော ကိုရွှေဝင်းပါ အကြီးမားဆုံးပြဿနာတစ်ခုနှင့် ကြုံခဲ့ရသည်။

လွန်ခဲ့သော လေးလခန့်က တိတိကျကျပြောရမည်ဆိုလျှင် သင်္ကြန်မတိုင်မီ ဧပြီလဆန်း ၈ ရက် နံနက်ခင်းတွင်ဖြစ်သည်။ ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်စပ်သူ ကိုအောင်သန်းဇော်နှင့် ကိုရွှေဝင်းတို့နှစ်ဦး သူတို့နေထိုင်ရာ ပခုက္ကူမြို့နယ် ချိုင့်ကျေးရွာအုပ်စု ရေကြည်ရွာ ကမ္မ-မြစ်ခြေကမ်းဘေးရှိ ထန်းတောထဲတွင် ထန်းအလုပ်ကိုယ်စီ ဖြင့် အလုပ်များနေကြစဉ်က ဖြစ်သည်။ နှစ်ယောက်သား ထန်းအလုပ်လုပ်ရင်း အိပ်မက်တွေကိုယ်စီလည်း မက်နေကြသည်။ အခြားမဟုတ်။ ဒီနှစ် ထန်းလျက်ဈေးလေးကောင်းနေ၍ဖြစ်သည်။ ယခင်ယခင်နှစ်များက ထန်းလျက်တစ်ပိဿာ တစ်ထောင်မပြည့်။ ဒီနှစ်မှာတော့ ထန်းလျက်ဈေးက ၁၃၀၀ ဈေးတောင်ကပ်နေပြီ။ ထန်းသမားများ အူစိုတော့မည်။ ကိုအောင်သန်းဇော်ကတော့ ဒီနှစ် ထန်းလျက်ဈေးကောင်း၍ သီတင်းကျွတ်လောက် အိမ်က ကလေးတွေ ရှင်ပြုပေးကာ အလှူကြီးလှူနိုင်လောက်မည်ဟု တွက်ထားသည်။ ကိုရွှေဝင်းကလည်း အိမ်ကလေး။

အတွက် ထားတာမျိုးလောက်သာ ထန်းရည်ကိုထားသည်။ ဖြစ်ချင်တော့ ထန်းရည်က လေးပုလင်းအထိသာ သောက်သုံးဖို့အတွက်ထားရသည်။ လေးပုလင်းကျော်လျှင် ရောင်းချ ဖို့အတွက်ပဲဆိုကာ လေးပုလင်းကျော်နေသည့် ထန်းရည်များကြောင့် ကိုအောင်သန်းဇော် ရော ကိုရွှေဝင်းပါ အမှုပတ်တော့သည်။

ရဲတွေကတော့ သူတို့တာဝန်ဝတ္တရားအရ လုပ်ရတာပါ။ ဒုက္ခမရောက်စေရပါဘူးဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ကိုရွှေဝင်းကတော့ အချုပ်ကျမည်ကို သေမလောက်ကြောက်နေလေသည်။ ထို့ပြင် မိန်းမကလည်း မပေါ့မပါးကြီးဆိုတော့ စိတ်ထဲ အတော်ပင်ညစ်ညူးနေသည်။ ကိုအောင်သန်းဇော်ကတော့ ကိုရွှေဝင်းထက်စာလျှင် အသက်အရွယ်လည်းကြီးတော့ အနည်းငယ်တည်ငြိမ်သည်။ နောက်ပြီး ကိုယ်က မဟုတ်တာ ဘာမှမလုပ်ခဲ့၍ မကြောက်ဘူး ကွာဟု အားတင်းသည်။

ကမ္မရဲစခန်းရောက်တော့ ထပ်စစ်ပြန်သည်။ တစ်နေကုန်စစ်ဆေးပြီးနောက် ရပ်ရွာလူကြီးတွေ အာမခံဖြင့် အိမ်ပြန်ခွင့်ရသည်။ ထန်းတောထဲပြန်ရောက်တော့ နှစ်ယောက်သား ဘာမှမလုပ်နိုင် မကိုင်နိုင်ကြတော့ သူတို့အား ပုဒ်မ ၃၀(က)ဖြင့် တရားစွဲမှန်း သိခဲ့ရပြီ။ သူတို့ တရားရင်ဆိုင်ရတော့မည်ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၃၀(က)ဆိုတာ ယစ်မျိုးပုဒ်မရယ်လို့ သေသေချာချာမသိ။ နားမလည်တဲ့ ထန်းတောင်သူနှစ်ဦးအတွက် ယောင်နနနှင့် တရားရုံး ရောက်တော့မည်။

ရဲစခန်းကပြန်လာပြီးနောက် ကိုအောင်သန်းဇော်ရော ကိုရွှေဝင်းပါ မတက်သာ၍ ထန်းတက်နေရသော်လည်း စိတ်က လူနဲ့တခြားစီ။ ဘယ်နေ့မှား ဆင့်ခေါ်မှာပါလိမ့်ဟုတွေးကာ ထန်းတက်ရတာ ဘယ်လိုမှ စိတ်မပြောင့်။ ထန်းအလုပ်ကလည်း အာရုံစူးစိုက်ကာလုပ်ရသည်မို့ စိတ်တွေက တွေ့နေတော့ လက်ချက်ကမမှန်။ အလုပ်လုပ်ရသည်မှာ ခရီးကိုမရောက်တော့။

သင်္ကြန်အပြီးကာလမှာ ရဲစခန်းက ဆက်သွယ်လာသည်။ ပခုက္ကူတရားရုံးကို လာရောက်ရမည်တဲ့။ သို့ဖြင့် ကိုအောင်သန်းဇော်တို့ ထန်းသမားတို့နှစ်ဦးနှင့် အာမခံပေးသည့် ရပ်ရွာလူကြီးများ၊ သက်သေများဖြင့် ပခုက္ကူသွားကြသည်။ ရာသီကလည်း အတော်ပူပြင်း နေသည်မို့ နှစ်ယောက်သား တိုင်ပင်ကာ ရှိစုမဲစုဖြင့် ကား ကလေးငှားကာ သွားရသည်။ အမှုတွဲက မပြည့်စုံတာမို့ တော်တော်နှင့်တင်မရ။ ကိုအောင်သန်းဇော်တို့မှာ အခုပဲ အမှုက မဖြစ်တော့ဘူးလား။ တရားပဲ အစွဲခံရမလားဖြင့် နားမလည်စွာ ရင်မောနေရသည်။ နောက်ရက်တွေ ထပ်ချိန်းပြန်သည်။ နောက်ဆုံး ဧပြီ ၂၆ ရက်မှာတော့ တရားရုံးက တရားစွဲတင်တာကို လက်ခံလိုက်တော့သည်။

အတွက် ထားတာမျိုးလောက်သာ ထန်းရည်ကိုထားသည်။ ဖြစ်ချင်တော့ ထန်းရည်က လေးပုလင်းအထိသာ သောက်သုံးဖို့အတွက်ထားရသည်။ လေးပုလင်းကျော်လျှင် ရောင်းချ ဖို့အတွက်ပဲဆိုကာ လေးပုလင်းကျော်နေသည့် ထန်းရည်များကြောင့် ကိုအောင်သန်းဇော် ရော ကိုရွှေဝင်းပါ အမှုပတ်တော့သည်။

ရဲတွေကတော့ သူတို့တာဝန်ဝတ္တရားအရ လုပ်ရတာပါ။ ဒုက္ခမရောက်စေရပါဘူးဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ကိုရွှေဝင်းကတော့ အချုပ်ကျမည်ကို သေမလောက်ကြောက်နေလေသည်။ ထို့ပြင် မိန်းမကလည်း မပေါ့မပါးကြီးဆိုတော့ စိတ်ထဲ အတော်ပင်ညစ်ညူးနေသည်။ ကိုအောင်သန်းဇော်ကတော့ ကိုရွှေဝင်းထက်စာလျှင် အသက်အရွယ်လည်းကြီးတော့ အနည်းငယ်တည်ငြိမ်သည်။ နောက်ပြီး ကိုယ်က မဟုတ်တာ ဘာမှမလုပ်ခဲ့၍ မကြောက်ဘူး ကွာဟု အားတင်းသည်။

ကမ္မရဲစခန်းရောက်တော့ ထပ်စစ်ပြန်သည်။ တစ်နေကုန်စစ်ဆေးပြီးနောက် ရပ်ရွာလူကြီးတွေ အာမခံဖြင့် အိမ်ပြန်ခွင့်ရသည်။ ထန်းတောထဲပြန်ရောက်တော့ နှစ်ယောက်သား ဘာမှမလုပ်နိုင် မကိုင်နိုင်ကြတော့ သူတို့အား ပုဒ်မ ၃၀(က)ဖြင့် တရားစွဲမှန်း သိခဲ့ရပြီ။ သူတို့ တရားရင်ဆိုင်ရတော့မည်ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၃၀(က)ဆိုတာ ယစ်မျိုးပုဒ်မရယ်လို့ သေသေချာချာမသိ။ နားမလည်တဲ့ ထန်းတောင်သူနှစ်ဦးအတွက် ယောင်နနနှင့် တရားရုံး ရောက်တော့မည်။

ရဲစခန်းကပြန်လာပြီးနောက် ကိုအောင်သန်းဇော်ရော ကိုရွှေဝင်းပါ မတက်သာ၍ ထန်းတက်နေရသော်လည်း စိတ်က လူနဲ့တခြားစီ။ ဘယ်နေ့မှား ဆင့်ခေါ်မှာပါလိမ့်ဟုတွေးကာ ထန်းတက်ရတာ ဘယ်လိုမှ စိတ်မပြောင့်။ ထန်းအလုပ်ကလည်း အာရုံစူးစိုက်ကာလုပ်ရသည်မို့ စိတ်တွေက တွေ့နေတော့ လက်ချက်ကမမှန်။ အလုပ်လုပ်ရသည်မှာ ခရီးကိုမရောက်တော့။

သင်္ကြန်အပြီးကာလမှာ ရဲစခန်းက ဆက်သွယ်လာသည်။ ပခုက္ကူတရားရုံးကို လာရောက်ရမည်တဲ့။ သို့ဖြင့် ကိုအောင်သန်းဇော်တို့ ထန်းသမားတို့နှစ်ဦးနှင့် အာမခံပေးသည့် ရပ်ရွာလူကြီးများ၊ သက်သေများဖြင့် ပခုက္ကူသွားကြသည်။ ရာသီကလည်း အတော်ပူပြင်း နေသည်မို့ နှစ်ယောက်သား တိုင်ပင်ကာ ရှိစုမဲစုဖြင့် ကား ကလေးငှားကာ သွားရသည်။ အမှုတွဲက မပြည့်စုံတာမို့ တော်တော်နှင့်တင်မရ။ ကိုအောင်သန်းဇော်တို့မှာ အခုပဲ အမှုက မဖြစ်တော့ဘူးလား။ တရားပဲ အစွဲခံရမလားဖြင့် နားမလည်စွာ ရင်မောနေရသည်။ နောက်ရက်တွေ ထပ်ချိန်းပြန်သည်။ နောက်ဆုံး ဧပြီ ၂၆ ရက်မှာတော့ တရားရုံးက တရားစွဲတင်တာကို လက်ခံလိုက်တော့သည်။

သို့ဖြင့် ကိုအောင်သန်းဇော်နှင့် ကိုရွှေဝင်းတို့ တရားရင်ဆိုင်ဖို့ပြင်ဆင်ကြတော့သည်။ ပခုက္ကူရုံးချိန်း သွားရမည်ဆိုလျှင် နှစ်ယောက်သား နံနက်စောစောထကာ ထန်းတက်ရသည်။ ထန်းတက်ပြီးပြီဆိုမှ ရုံးချိန်းသွားကြသည်။ သူတို့သွားနေချိန် မယားတွေကတော့ စိတ်ပူပူဖြင့် ထန်းလျက်ပူပူကို ကျီကာကျန်ခဲ့ရသည်။ ရုံးလိုက်သွားမည်ဆိုလျှင် ထန်းလျက်ကျီသည့်အလုပ်က ပျက်ရမည်မို့ စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြင့်သာ ထန်းသမားမယားများ နေရစ်ခဲ့ရသည်။

ကိုအောင်သန်းဇော်တို့ ထန်းသမားနှစ်ယောက် တစ်ခါမှ မကြုံတွေ့ဖူးသည့် တရားခွင်တွေကို စိုးရိမ်မှုတွေ၊ ကြောက်စိတ်တွေကိုယ်စီဖြင့် ဝင်ရောက်ခဲ့ကြရပါသည်။ ငါတို့များ မာန်လိုက်၊ ငေါက်လိုက်တော့မှာလား။ တွေးကာ ကြောက်ရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ စွပ်စွဲမှုတွေပါလာတော့ ဒေါသထွက်မိကြသည်။ ရန်မဖြစ်ဘဲနှင့် ရန် ဖြစ်တယ်ပြောတာမျိုး၊ ထန်းတောနှင့် လမ်းပေါ်အော်ခေါ်၍တောင် မကြားနိုင်သည်ကို လမ်းသွားလမ်းလာ မိန်းမသားတွေအား ကာကွယ်ပျက်အောင် စနောက်တယ်ဆိုတာမျိုး၊ ထန်းရည်မူးပြီး ဆိုင်ကယ်တွေလဲတယ် ဆိုတာမျိုး စသည့် စွပ်စွဲချက်တွေကြောင့် ဒေါသထွက်မိကြခြင်းဖြစ်သည်။

ရုံးချိန်းတွေက တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ပတ်ထဲ နှစ်ခါခေါ်ချင်ခေါ်သည်။ ခေါ်ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မစစ်ခဲ့ရသည့်နေ့တွေလည်းရှိသည်။ ထန်းသမားတွေခမျာ တစ်ခေါက်တစ်ခေါက် ပခုက္ကူလာဖို့ဆိုသည်က လွယ်သည်မဟုတ်။ ထန်းအလုပ်ပျက်ရသည့် အပြင် လာသည့်စရိတ်စကတွေက ကုန်လွန်းလှသည်။ ရလာသည့် ပိုက်ဆံ ခရီးစရိတ်ဖြင့် ပြန်ပြန်ကုန်သည်။ စရိတ်တွေ အကုန်အကျများလာတော့ ကိုအောင်သန်းဇော်တစ်ယောက် တရားသူကြီးကို တရားခွင်မှာတင် တောင်းပန်စကားဆိုတော့သည်။ “တရားသူကြီးမင်းတို့ရယ်၊ ကျွန်တော်တို့ကို ရက်ကလေးခွာချိန်းပေးပါလား၊ လမ်းစရိတ်က မလွယ်လို့ပါ” ဟု လှမ်းပြောလိုက်သည်။ အမှုကိုကိုင်တွယ်ရသည့် အမျိုးသမီးတရားသူကြီးကတော့ အမှုကိုမြန်မြန်ပြီးအောင်လို့ ခေါ်ပေးနေတာပါဟု ပြန်ပြောသည်။

ထိုသို့ဖြင့် ထန်းသမားနှစ်ယောက် တရားရုံးနှင့် ထန်းတောဆီကို ကူးချည်သန်းချည် သွားလာရသည်။ သွားတိုင်းလည်း ဒီတစ်ခေါက်ပြီးတော့မှာပါလေဟုတွေးကာ သွားကြသည်။ သို့သော် အမှုကမပြီးနိုင်သေး။ သွားလာစရိတ်တွေကလည်း ထောင်းလှလေပြီ။ နောက်ဆုံး ကားဖြင့် မသွားနိုင်တော့ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ပြောင်းသွားကြသည်။ ကိုအောင်သန်းဇော်တို့ ကိုရွှေဝင်းတို့မှာလည်း ငွေကလည်းကုန်၊ အလုပ်ကလည်းပျက် စိတ်ကလည်း ပင်ပန်းလွန်းလှတာမို့ အမှုကို မြန်မြန်ပြီးချင်နေကြပြီဖြစ်သည်။

အမှုပြီးချင်သော်လည်း နောက်ဆုံးရလဒ်အတွက်ကိုတော့ ထန်းသမားနှစ်ဦးလုံး ကြုံတွေးကာ ရင်မောနေသည်။ စုံစမ်းထားချက်အရ သူတို့အစွဲခံရသည့် ပုဒ်မ ၃၀(က)ရဲ့ ပြစ်ဒဏ်တွေက အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် ခြောက်လမှ အများဆုံး ၂ နှစ်အထိ၊ အနည်းဆုံး ငွေဒဏ် ၁၀ သိန်းကနေ အများဆုံး သိန်း ၂၀ အထိ အချခံနိုင်သည်။ တစ်မျိုးတည်းမဟုတ်။ ဒဏ်နှစ်မျိုးလုံးလည်း အချခံရနိုင်လေသည်။

ထန်းသမားတွေခမျာ ငွေဆယ်သိန်း၊ သိန်းနှစ်ဆယ်ဆိုသည်က များလွန်းလှသည့် ပမာဏမို့ ငွေဒဏ်ဆောင်နိုင်ဖို့တော့ ဘယ်လိုမှမလွယ်။ ထောင်ပဲအကျခံရုံသာ ရှိတော့သည်။ သူတို့မိန်းမတွေကတော့ ထောင်ဒဏ်ထက် ငွေဒဏ်ဆိုလျှင် ဖြစ်အောင်ဖန်တီးကာ ဆောင်ချင်ကြသည်။ ကိုယ့်လင်ယောက်ျား ထန်းတောမှသည် ထောင်နန်းဆီ မရောက်စေချင်လှ။ ထိုအတွေးတွေကိုယ်စီဖြင့် ထန်းသမားမိသားစုတွေ စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြရသည်။ ထမင်းတောင်စားမဝင်တော့သည့် အခြေအနေဖြစ်လာသည်။

တရားရုံးကို ၁၇ ကြိမ်မြောက် ရောက်ဖြစ်သည့် ဇွန် ၁၇ ရက် တရားရုံးအသွားမှာတော့ တခြားအဖော်တွေ မပါတော့ဘဲ ထန်းသမားနှစ်ဦးသာ ဆိုင်ကယ်ကလေးတစ်စီးဖြင့် နှစ်ယောက်အတူသွားခဲ့ကြသည်။ အမှုအနေအထားအရ မကြာမီ စီရင်ချက်ချတော့မည်ဟု သိထားကြ၍ ဒီကနေ့လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်သွားနိုင်တာကို တွေးထားကြသည်။ ထို့နောက် နှစ်ယောက်သား ငွေဒဏ်လား၊ ထောင်ဒဏ်လား ဘာဒဏ်ပဲဖြစ်ဖြစ် အဆင်သင့် မဖြစ်သေးသော်လည်း မျှော်နေမိကြသည်။ နှစ်ယောက်တည်း ဆိုင်ကယ်ဖြင့်လာခဲ့ကြ၍ ငါတို့ ထောင်များအချခံရပြီဆိုလျှင် အိမ်ကမိသားစုကို ဘယ်လိုလှမ်းပြောရမှာပါလိမ့်။ စီးလာတဲ့ ဆိုင်ကယ်ကိုတော့ ဘယ်မှာ ထားခဲ့ရမှာပါလိမ့်။ လျှောက်တွေးနေကြသည်။

တရားခွင့်ထဲဝင်တော့ နှစ်ယောက်သား ရင်တွေတထိတ်ထိတ် ခုန်နေခဲ့ကြသည်။ တရားသူကြီးက ဘယ်လိုများ အမိန့်ချတော့မှာပါလိမ့်ဟု ရင်တွေမောနေသည်။ တရားသူကြီး အမိန့်ချတော့ သူတို့နှားကို သူတို့ ဇဝေဇဝါဖြစ်သွားကြသည်။ တရားသူကြီးက နောက်တစ်ခါ ထပ်ပြောပေးသည်ထင်သည်။ ကိုအောင်သန်းဇော်တို့ ထန်းသမားနှစ်ဦးသည် အမှန်တကယ် ရောင်းချနေသူများ မဟုတ်သည့်အတွက် တရားသေလွတ်လိုက်သည်တဲ့။

ထန်းသမားနှစ်ဦး အပျော်ကြီးပျော်ခဲ့ရသည်။ ရက်ပေါင်းတစ်ရာကျော် စိတ်ဆင်းရဲ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲဖြင့် ကျော်လွန်နိုင်ခဲ့ပြီမို့ အားရဝမ်းသာဖြစ်ကြသည်။ ထန်းတောထဲမှာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် မိန်းမတွေဆီ ဦးဆုံးဖုန်းဆက်ကာ အမှုကလွတ်ခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း လှမ်းပြောကြသည်။ သူတို့အမှုဖြစ်နေစဉ် အားပေးကာ ကိုယ်ထိလက်ရောက် စောင့်ရှောက်ခဲ့ကြသည့်

ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် အာမခံပေးခဲ့ကြသည့် ရပ်ကွာ၊ ရပ်မိရပ်ဖတွေ၊ သက်သေ လိုက်ခဲ့ကြသူတွေ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေကို တွေ့ချင်၊ ပြောပြချင်လွန်း၍ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် အပြေးပြန်ကြသည်။ သို့သော် အိမ်ပြန်အရောက်ပင်မစောင့်နိုင်ကြတော့ဘဲ ဆိုင်ကယ် ရပ်လိုက်၊ ဖုန်းဖြင့်ဆက်ပြောလိုက် ရွာပြန်ခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့ ရွာအပြန်ခရီးလမ်းက ထန်းသမား နှစ်ယောက်အဖို့ ကုန်ခဲ့ပြီးသော ရက်တွေကလို မည်းမှောင်မနေတော့။

ယခုတော့ ကိုအောင်သန်းဇော်တစ်ယောက် အခုလို တွေးမိသည်။ ဪ... ငါတို့ မိရိုးဖလာ ထန်းတောင်သူတွေအလုပ်ကို ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ ငါးကျပ်တန်ငွေစက္ကူပေါ် မှာတောင် ရိုက်နှိပ်ဖော်ပြခံခဲ့ရဖူးသည်။ ဒီခေတ်မှာတော့ အပင်မရှိသည့်ဘီယာက ရွှေတံဆိပ် ဆုရသည်။ ငါတို့ အပင်ရှိသည့် ထန်းရည်က ရွှေတံဆိပ်ဆု မရသည့်အပြင် တရားစွဲဟယ် ပြုဟယ်ဖြင့် ကံကောင်း၍သာ ထန်းသမားများ ထောင်မကျရသည်။ ထို့ကြောင့် အဖမ်းမခံရ အောင် ရှိသမျှထန်းပင် ဘီယာပင်ဆိုပြီး စာတန်းချိတ်လိုက်မှ မကောင်းရှိရောမယ်ဟု ခပ်ရွံ့ရွံ့ပင် တွေးမိလိုက်သည်။

ကိုအောင်သန်းဇော်နှင့် ကိုရွှေဝင်းတို့မှာလည်း ကံကောင်း၍သာ အမှုကလွတ်ခဲ့သော် လည်း တကယ့် ထန်းလုပ်၍ကောင်းသည့်အချိန်ကာလတွေကို အမှုရင်ဆိုင်ရင်းဖြင့် ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရသဖြင့် သည်တစ်နှစ်တော့ မက်ခဲ့သည့်အိပ်မက်တွေ ဖြစ်လာဖို့ မလွယ်တော့ပါ။ ကံကောင်း၍ ထန်းလျက်စေးလေး ကောင်းသည့်နှစ်မှ ကံဆိုး၍ သည်အမှု လာကြရလေသည်။

အခုတော့ ကိုအောင်သန်းဇော်တို့ ကိုရွှေဝင်းတို့နှစ်ဦးမှာ ထန်းတောထဲ လူစိမ်း များဝင်လာလျှင် သံသယတွေဝင်နေကြရသည်။ ငါတို့အမှုများ တစ်ဖန်ပြန်စဉ်းမလားဟု တွေးကာ ကြောက်နေရသည်။ မကြောက် ၍လည်းမရ။ ထန်းတောထဲမှာ ထန်းရည်တွေရှိနေသမျှ ထန်းရည်လေးပုလင်းထက်ပိုပြီး ရှိနေသမျှ ပုဒ်မ ၃၀(က) ခြိမ်းခြောက်နေ၍ပင် မဟုတ်ပါလား။

(ယစ်မျိုးဥပဒေပုဒ်မ ၃၀(က)အရ အရက်ကို ကွက်ပုလင်း လေးလုံးထက်ပိုပြီး လက်ဝယ်မထားရ၊ လိုင်စင်မရှိဘဲ အရက်မရောင်းရ၊ သတ်မှတ်ပမာဏထက်ပိုပြီး ထန်းရည်ကို လက်ဝယ်မထားရ၊ အရက်ဆိုင်၊ ထန်းရည်ဆိုင်ဖွင့်မည်ဆိုပါ သတ်မှတ်လိုင်စင်ရှိရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။)

ညီညီဇော်

7 Day News

Vol. 15, No.22. August 10, 2016

ချစ်မက်မပြေ

ညီညီဇော်

ဦးလွှား နှင့် ဦးညီဇော်
တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ချစ်မက်မပြေ
ဇာတ်ကား ညီညီဇော်

ချစ်ပက်မပြေ

သစ္စာမကျွံ မြဲခိုင်ပေမယ့် . . . မေတ္တာမိုးတွေ သွန်းဖြိုးစေ၊ အသည်းမှာစွဲတဲ့
. . . အသက်ကို ပုံတယ်လေ။

(သက်ဝေ၊ တေးရေး မြို့မငြိမ်း)

ညောင်ဦး-ကျောက်ပန်းတောင်းလမ်းဘေး ထန်းတောအတွင်း အညာမိုးက
ခပ်သည်းသည်းကလေး ရွာနေသည်။ ထိုထန်းတောကြား ထရံကာအိမ်ကလေးပေါ်တွင်
အမယ်အိုတစ်ယောက် မိုးစက်များကို ထိုင်ကာ ငေးနေပါသည်။ အမယ်အိုဘေးမှာတော့
အဘိုးအိုတစ်ယောက်က ထိုင်လျက် အမယ်အို၏ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူနေသော ဆံပင်များအား
ဘီးကလေးတစ်ချောင်းဖြင့် တယုတယ ဖြီးသင်ပေးနေလေသည်။

ဘီးဖြီးပြီးသည့်အခါ အဘိုးအိုက သနပ်ခါးသွေးကာ အမယ်အို၏ ပါးပြင်နှင့်
လည်ပင်းတစ်ဝိုက်ကို အသာအယာလေး လိမ်းပေးသည်။ ပြီးနောက် အပေါ့အပါးသွားချင်သည်
ဆို၍ အမယ်အိုအား ကူတွဲကာ အပေါ့အပါးကိစ္စ ပြီးစေသည်။ ထို့နောက် ထမင်းစားချိန်ရောက်
ပြီမို့ ကြွေပန်းကန်ထဲ ထမင်းခပ်ပျော့ပျော့ထည့်။ ခပ်ပျော့ပျော့ ထောင်းသည့် ငါးရဲ့ခြောက်ဖတ်
ကလေးဖြင့် တွဲစပ်ကာ အမယ်အိုအား ခွံ့ကျွေးရန်ပြင်သည်။ အဘိုးအို ဇွန်းဖြင့်ခွံ့ကျွေးသည့်
ထမင်းကို သွားမရှိတော့သည့်အမယ်အိုကတော့ သွားဖုံးဖြင့် တဖြုတ်ဖြုတ် ဝါးနေလေသည်။

အဘိုးအိုနာမည်က ဦးထွေးဟုခေါ်ပြီး အမေကြီးအမည်က ဒေါ်ခင်ရွှေ။ ဦးထွေးက
အသက် (၇၈)နှစ် ရှိပြီး ဒေါ်ခင်ရွှေကတော့ (၈၃)နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည်။ ဦးထွေးက ဒေါ်ရွှေခင်ကို
ထမင်းခွံ့ကျွေးရုံ၊ ခေါင်းဖြီးပေးရုံတင် ဂရုစိုက်တာမဟုတ်။ ဒေါ်ခင်ရွှေစားဖို့ ဦးထွေးကိုယ်တိုင်
ဈေးပြေးကာ ဝယ်ယူချက်ပြုတ်သည်။ ဒေါ်ရွှေခင်အတွက် ရွှေမိုးချိုး၊ ခေါင်းလျှော်၊ ကြေးပြောင်

အောင် တွန်းပေးသည်။ နောက်ဆုံး အပေါ့အလေး၊ အညစ်အကြေးမှ တစ်ဆင့် ဒေါ်ရွှေခင်
ညောင်းညာကိုကိုင်ခံ အိပ်ယာထလှဲသည်အထိ ဦးထွေးက ပြုစုရသည်။ ထိုအမှုကိစ္စတွေကို
ယခုမှ ထလုပ်ပေးခြင်းမဟုတ်။ ပြောရလျှင် လွန်ခဲ့သော ၁၄ နှစ်ကျော်ကျော် ဒေါ်ရွှေခင်
လေဖြစ်ကာ အိပ်ရာဖျာကပ် ဖြစ်ကတည်းကဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ရွှေခင် ငယ်စဉ်ကတော့ ခုနဲ့များ တခြားစီ။ မာပါ၏။ သာပါ၏။ အပင်ပန်းလည်း
ခံနိုင်လွန်းလှပါ၏။ ထန်းလျှော်တောင်းကြီးနှစ်တောင်းကို အရှေ့အနောက် ထမ်းပိုးကာ
ထန်းတောတွေထဲ တစ်တောဝင် တစ်တောထွက် ထန်းလျက်လိုက်ဝယ်ပြီး ညောင်ဦးသို့
ထန်းလျက်ကုန်ကူးသူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ယောက်ျားသားများနှင့်
ရင်ပေါင်တန်းကာ အလုပ်လုပ်ကိုင်သည့် မရွှေခင်လေးအား နောင်တစ်ချိန် ဦးထွေးဖြစ်
လာမည့် ထန်းသမားလေး မောင်ထွေးက စိတ်ဝင်စားတော်မူလာခဲ့သည်။

တကယ်တော့ မောင်ထွေးနှင့် မရွှေခင်က အသက်(၅)နှစ်ကွာပါသည်။ တစ်ရွာ
တည်းနေ တစ်ရေတည်း သောက်ခဲ့ကြသူတွေမို့ သူ့အကြောင်းကိုသိ၊ ကိုယ့်အကြောင်းသူသိ၊
တကယ့်ဆွေမျိုးရင်းတွေလိုဖြစ်သည်။ အိမ်ချင်းကလည်း သိပ်မဝေး။ တစ်အိမ်သာ ခြား
လေသည်။ မရွှေခင်က စိတ်ရင်းကလေးကောင်းရှာသော်လည်း မှန်တယ်ထင်လျှင် ရှေ့မကြည့်
နောက်မကြည့် ပြောဆိုမိတတ်သူမို့ အပြောဆိုးသူထဲပါသည်။ မောင်ထွေးအပေါ်လည်း
မောင်ငယ်တစ်ယောက်လို ဆိုဆုံးမသလိုလိုနှင့် တစ်ခါတစ်ရံ ဆရာလုပ်တတ်ပါသေးသည်။

အသက်က (၅)နှစ်ကွာသည်မို့ မောင်ထွေး လူပျိုပေါက်ချိန် မရွှေခင်က အပျိုကြီး
ဖားဖားဖြစ်၍ နေလေပြီ။ မရွှေခင်က ရွာလူကြီးသမီးလည်းဖြစ်၊ ရုပ်ရည်ကလည်း မဆိုးရှာတာ
ကြောင့် စိတ်ဝင်စားသူယောက်ျားသားများ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေကြသော်လည်း မရွှေခင်
တစ်ယောက် စိတ်မဝင်စားနိုင်။ ချစ်ရေးချစ်ရာ ကံကောင်းဖို့ထက် ထန်းလျက်ဈေးကောင်း
ဖို့သာ မရွှေခင်စိတ်ဝင်စားလေသည်။ ထို့ကြောင့် မရွှေခင်တစ်ယောက် (၂၀)ကျော် အရွယ်
ကလေးမှာတင် ရွာက ကာလသားများပါးစပ်ထဲ အပျိုကြီးစာရင်းဝင်ရလေသည်။

မောင်ထွေးကတော့ ငယ်စဉ်ကတည်းက မောင်နှမလို နေလာခဲ့ကြသည့် မရွှေခင်
အား အရွယ်ပြောင်းလဲလာသည့်အခါ ချစ်စိတ်တစ်မျိုးတိုး၍ သာလာခဲ့သည်။ တခြားသူ
ဆွတ်၍ ပညတ်ခဲ့သမျှ ဒီအပျိုကြီး ငါရအောင် လိုက်ကြည့်မယ်ဟု စိတ်ကူးရည်မှန်းထား
ခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ထားသည့်အတိုင်း မရွှေခင် ရွာတံခါးကအထွက် ထန်းတောထဲ ထန်းလျက်
ဝယ်ချိန် မောင်ထွေးတစ်ယောက် ထန်းမတက်သေးဘဲ ထန်းတောထဲက သရက်ပင် ပေါ်ကနေ
မမြင်အောင် တက်ချောင်းနေသည်။ မရွှေခင်လာတော့ သရက်ပင်ပေါ်ကနေ အသာလေး

ခုန်ဆင်းပြီး ပြေးလိုက်သည်။ ထို့နောက် မောင်ထွေးက မရွှေခင်အား “အစ်မကိုလေ ငါးရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်မေတ္တာတွေနဲ့ ချစ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ယူမှာလား” ဟု ပြေးပြောလေသည်။ ယခင်က အပြောဆိုးခဲ့သည့် မရွှေခင်။ ဒီစကားမျိုး တခြားသူတွေပြောလျှင် ထာဘီစွန့်တောင်ဆွဲ ပါးရှစ်စိတ်ကွဲအောင်ရိုက်မည်ဟု ကြိမ်းမောင်းချင်ကြိမ်း မောင်းခဲ့မည်။ ထန်းလျှော်တောင်းနှစ်ခု ရွှေ့နောက်ပိုးထားသည့် ထမ်းပိုးဖြင့် လိုက်ရိုက်ချင် ရိုက်ပါလိမ့်မည်။

သို့သော် မောင်ထွေးကိုကျ ဘာရယ်ကြောင့်မသိ။ ထိုသို့မပြုရက်။ ခပ်ရွှန်းရွှန်းဆိုလာသည့် ရည်းစားစကားကို ခပ်သောသောကလေး တုံ့ပြန်လိုက်သည်။ “ယူမှာပေါ့” ဟူ၏။

မရွှေခင်ကို ရည်းစားစကားပြောပြီးနောက်ပိုင်း မရွှေခင် ထန်းတောထဲတွင် ထန်းလျက်လာဝယ်သည့် အချိန်ဆိုလျှင် မောင်ထွေးတစ်ယောက် ကပ်လိုက်သွားတတ်သည်။ မရွှေခင်တစ်လ လေးခါလောက် ထန်းလျက် လာဝယ်လျှင် သုံးခါလောက်တော့ မောင်ထွေး ပါစမြဲ။ သို့သော် ရပ်ထဲရွာထဲမှာတော့ မရွှေခင်နှင့် မောင်ထွေးက ခပ်တန်းတန်း။ မသိလျှင် ဘာမှ မဆိုင်တာလိုလိုနေကြသည်။

ထို့နောက် သူငယ်ချင်းလည်းမက၊ ရည်းစားလည်းမကျသေးသည့်အနေအထားဖြင့် ၂ နှစ်ခန့် ကြာလာခဲ့သည်။ တစ်ရက်မှာတော့ ပုဂံက ရွှေစည်းခုံဘုရားကြီး စိန်ဖူးတော်တင်ပွဲက ပြန်လာသည့် မရွှေခင်က မောင်ထွေး ဝမ်းသာစေမည့် စကားတစ်ခွန်း လက်ဆောင်ယူလာခဲ့ပါသည်။ လာမယ့်တန်ဆောင်မုန်းမှာ အိမ်ကိုလာတောင်း လှည့်ပါတော့တဲ့။ ထိုအချိန်က မောင်ထွေးအသက် ၂၀ ။ မရွှေခင်က အသက် ၂၅ ။

မောင်ထွေးတစ်ယောက် မရွှေခင်နှင့် နီးရတော့မည်ဖြစ်သဖြင့် အပျော်ကြီး ပျော်ခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် ထန်းလျက်ဖိုးတွေထဲကနေ ကျစ်ကျစ်ပါအောင်စုထားသည့် ငွေတစ်ရာ ကျပ်ရယ်၊ အစ်ကိုဖြစ်သူကူသည့် ငွေနှစ်ရာကျပ်ရယ်ပေါင်းကာ သုံးရာကျပ်တန် ရွှေတစ်ကျပ်သား လက်ကောက်တစ်ရံဖြင့် မရွှေခင်အား တင်တောင်းခဲ့လေသည်။

မိဘမရှိတော့သည့် ထန်းသမားလေးဖြစ်သော်လည်း မောင်ထွေးအား မရွှေခင် မိဘများက သဘောတူကြည်ဖြူခဲ့ပါသည်။ သို့သော် မရွှေခင်မိဘများရယ်က တစ်ခုတော့ တောင်းဆိုခဲ့သည်။ မရွှေခင်အဖေက ရပ်ရွာလူကြီး မျက်နှာကြီးပေမို့ မင်္ဂလာပွဲသို့လာမည့် နှစ်ဖက်ဆွေမျိုးများအား ပေးဝေရန် ကန်တော့ပွဲတစ်ရာ စီမံပေးရန်သာ တောင်းဆိုခဲ့သည်။ သာမန်မင်္ဂလာဆောင်တွင် ကန်တော့ပွဲကိုးပွဲ၊ ဆယ်ပွဲဖြင့်သာ ပြီးရသော်လည်း မောင်ထွေး မင်္ဂလာပွဲကျမှ ပွဲတစ်ရာလုပ်ပေးရမည်ဆို၍ မောင်ထွေးအစ်ကိုများကတော့ မင်းနယ် များတယ်ကွာဟု မြည်တွန်သည်။ သို့သော် သတို့သမီးရှင်အနေဖြင့် ကိုယ့်သမီးမင်္ဂလာဆောင်

နှစ်ဖက်ဆွေမျိုးတွေကို ကန်တော့ပွဲများဝေနိုင်လေ ပိုမိုဂုဏ်ရှိလေမို့ ဖြစ်မြောက်အောင် လုပ်ပေးကြရသည်။ ပုပ္ပားကနေ လှည်းတွေဖြင့်လာရောင်းသည့် ငှက်ပျောသီးသည်တွေ ဆီကနေ ကန်တော့ပွဲတစ်ပွဲ ငှက်ပျောနှစ်ဖီးပါရသည်မို့ ပွဲတစ်ရာအတွက် ငှက်ပျောအဖီး နှစ်ရာ ဝယ်ကြရသည်။

မင်္ဂလာပွဲမှာတော့ မုန့်ဟင်းခါးကျွေးပါသည်။ လာသမျှညှပ်ပရိသတ်တွေကလည်း ယခုခေတ်လို လက်ဖွဲ့ပစ္စည်းမဟုတ်ဘဲ မင်္ဂလာပွဲအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကာမိစေရန် ငွေသား အနည်းငယ်စီ ကူကြပါသည်။ မောင်ထွေးတို့ဘက်က စီစဉ်ပေးသည့် ငှက်ပျောပွဲတွေကို သတို့သမီးဆွေမျိုးများအား စာရင်းချကာ ဝေငှနိုင်ခဲ့ကြသည်။

အိမ်ထောင်ကျပြီးတော့ မောင်ထွေးတစ်ယောက် မရွှေခင်အိမ်လိုက်နေခဲ့သည်။ ကိုယ့်စီးပွားနှင့်ကိုယ် ဖြစ်လာပြီမို့ နှစ်ယောက်သား တောင်သူလုပ်ငန်းကို တက်ကြွလက်ကြွ ဝင်လုပ်ကြရသည်။ သို့သော် ညားပြီး တစ်နှစ်ကြာသည်အထိ တောင်သူလုပ်ငန်း အဆင်မပြေ။ မိုးခေါင်လွန်း၍ စိုက်ရေးပျိုးရေး ဘယ်လိုမှ အဆင်ပြေ။ ရေကလည်း ရှားလွန်းလှ၏။ ထို့ကြောင့် ပိုလျှံဖို့ဝေးလို့ စားဖို့တောင် အနိုင်နိုင်ဖြစ်လာသည်။ နောက်ဆုံး မိရိုးဖလာ ထန်းတက်လုပ်ငန်းကိသာ ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ဖို့ လင်မယားနှစ်ယောက် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြ တော့သည်။

ထို့နောက် မောင်ထွေးအမွေရသည့် ညောင်ဦး၊ ကျောက်ပန်းတောင်းလမ်းဘေး ဗျတ္တပန်းဆက်လမ်းအနီး ထန်းတောထဲကို လင်မယားနှစ်ယောက် ပြောင်းနေကြသည်။ လူနေဖို့ တဲအိမ်တစ်လုံး၊ ထန်းလျက်ကျိုဖို့ တဲတစ်လုံးဆောက်ကြသည်။ မောင်ထွေးက ထန်းတစ်ပင်ပြီးတစ်ပင်တက်လျှင် မရွှေခင်ကလည်း တဲလေးထဲမှာ ထန်းလျက်တွေ တစ်ဖို့ပြီး တစ်ဖို့ ကျိုလေသည်။

ထိုသို့ ထန်းရာသီ ထန်းကလေးလုပ်လိုက်၊ ထန်းနားချိန် တောင်သူလေးပြေးလုပ် လိုက်ဖြင့် ရာသီစက်ဝန်း တဖြည်းဖြည်းလည်ပတ်ခဲ့သည်။ မောင်ထွေးနှင့် မရွှေခင်တို့၏ ဘဝထဲသို့ သားသုံးယောက် တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ရောက်လာခဲ့ရာ မိသားစုက ပို၍စည်ဝေလာခဲ့သည်။ မနက်ငါးနာရီ ဖအေဖြစ်သူ မောင်ထွေးထပြီ ဆို မရွှေခင်ကလည်း ရေခွေးကျိုကာ ထန်းလျက်ဖို့ မီးပျိုးဖို့ပြင်လေပြီ။ သားတွေကလည်း ဖအေနှင့် မအေ ရှေ့ဆင့် နောက်ဆင့် အိပ်ရာမှ လူးလဲထားပြီး ပြူအိုးတွေ ပြေးကောက်ပေးကြသည်။

မောင်ထွေးက အသက်အန္တရာယ်နှင့်ရင်းကာ လုပ်ကိုင်ရသည်မို့ မရွှေခင်တစ်ယောက် စိတ်ပူပါသည်။ ရွာနားနီးက ထန်းသမားတချို့ ထန်းလျှော (ထန်းပင်ပေါ်က ကျသေ)သည့်

ဦးထွေးက ဒေါ်ရွှေခင် အား ပြုစုနေသည့်ကို တွေ့ရစဉ်
ဇာတ်ပုံ - ညီညီဇော်

သတင်းမျိုး ကြားလာရလျှင် ရင်ထိတ် ရသည်။ သို့သော် မိရိုးဖလာလုပ်နေကျမို့ နှုတ်ကတော့ ထုတ်မပြော။ လင်ယောက်ျားထန်းသမား အန္တရာယ်ကင်းစေဖို့အတွက်တော့ နေ့စဉ် မြတ်စွာ ဘုရားအား ဆွမ်း၊ ရေချမ်း ကပ်လှူပြီး တစ်လသုံးခါလောက် အတွင်း ၃၇ မင်း အပြင် ၃၇ မင်းနတ်တွေကို ပင့်ဖိတ်ကာ ဆွမ်းတော်ကပ်လှူရသည်။

မောင်ထွေးကလည်း ထန်းပင်မတတ်မီ ဦးသုံးကြိမ်ချကာ “ခြေမမြဲလက်မြဲပါစေ။ လက်မမြဲ ခြေမြဲပါစေ။ ‘မ’လိုက်ပါ။ ‘စ’လိုက်ပါ။ ကိုယ့်အားထက် အရှင်သခင်တို့အား အားကိုးပါတယ်”ဟု ချွတ်ဆိုကာ ဆုတောင်းကြ ရသည်။

အသက်အန္တရာယ်ကင်းဖို့ တောင်းသည့်ဆုက ပြည့်ခဲ့သော်လည်း အခြားတောင်း ခဲ့သည့်ဆုတွေတော့ ပြည့်လို့ဖြင့် မလာခဲ့ပါ။ အခြားမဟုတ်။ ထန်းလျက်ဈေးတွေ မကောင်း ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ တစ်နှစ်မှာတော့ ဆန်တစ်ပြည် ငွေတစ်ဆယ်ကျပ် ပေးရချိန် ထန်းလျက် တစ်ပိဿာ နှစ်ကျပ်သာရတာကြောင့် အရှုံးကြီးရှုံးလေသည်။ ထန်းရာသီ လေးငါးခြောက်လ တစ်မိသားစုလုံး မနေမနားကြိုးစားခဲ့ပြီးမှ ထန်းလျက်ဈေးထွ ထိုးကျတာကြောင့် မောင်ထွေး တို့မိသားစု စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။ ထိုကာလမှာတော့ မောင်ထွေးတို့မိသားစု တတွေ ငွေရေးကြေးရေး ကျပ်တည်းစွာ ဖြတ်သန်းကြရသည်။ အကြွေးတွေ တင်သည်။ အသားငါးမစားနိုင်၊ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်ဖြင့်သာ ဝမ်းရေဖြေရှင်းရသည်။

သားတွေ အရွယ်နည်းနည်းရောက်လာတော့ မသေချာသည့် ဖခင်အမွေ ထန်းသမား အလုပ်ကို ဆက်ခံသင့်၊ မခံသင့် စဉ်းစားလာကြသည်။ နောက်ဆုံး သားတစ်ယောက်သာ အိမ်မှာ ဖခင်နှင့်အတူ ထန်းလုပ်ရင်း ကျန်ခဲ့ပြီး ကျန်နှစ်ယောက်က အဝေးကိုထွက်ကာ စီးပွားသွားရှာခဲ့ရသည်။ ထန်းအလုပ်အဆင်မပြေ၍ အခြားရပ်ရွာစွန့်စားကာ စီးပွားရှာခဲ့ကြသော သားနှစ်ယောက်မှာလည်း ပြောလောက်အောင် အဆင်မပြေခဲ့ပါ။ အိမ်က အသီးသီးထွက်ခွာပြီး ဆယ်စုနှစ်တစ်စုကျော်အကြာမှာတော့ သားနှစ်ယောက်မှာ ငွေထုပ်ပိုက် ပြန်မလာ နိုင်ခဲ့ဘဲ ငှက်ဖျားနှင့် အူရောင်ငန်းဖျားရောတွေ အသီးသီးရလာကာ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်မှာတော့ မောင်ထွေးနှင့် မရွှေခင်တို့မဟုတ်တော့။ ဆံတွေဖြူ သွားတွေကျိုးစ ဦးထွေးနှင့် ဒေါ်ရွှေခင်တို့ဖြစ်နေကြလေပြီ။

သားတွေဆုံးပြီးနောက် ဒေါ်ရွှေခင်လည်း ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းလာခဲ့သည်။ ဒေါ်ရွှေခင် အသက် (၇၀)နားကပ်လာသည့်အခါတွင်တော့ သွေတိုးမှတစ်ဆင့် လေဖြတ်ကာ အိပ်ရာပေါ်လဲပါတော့သည်။ ဦးထွေးလည်း တတ်နိုင်သလောက်တော့ ကုပေးရှာသည်။ သို့သော် ငွေရေးကြေးရေး မပြည့်စုံတာကြောင့် ငွေကလေး လက်ထဲ နည်းနည်းရှိချိန်ကုလိုက်၊ သက်သာလိုက် ပြန်ဖြစ်လိုက်ဖြင့် ဒေါ်ရွှေခင်ရောဂါ အမြစ်မပြတ်။ နောက်ပြီး ဒေါ်ရွှေခင်က တစ်သက်လုံး ဒုန်းဒုန်းပြေးကာ အလုပ်လုပ်လာခဲ့သူမို့ အိပ်ရာပေါ် တစ်ချိန်လုံး လှဲနေရတာကို သူ ဘယ်လိုမှ သဘောမကျ။ ထိုစိတ်ကြောင့် ဒေါ်ရွှေခင်တစ်ယောက် သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို တရွတ်တိုက်ဆွဲကာ ပေါင်းနှုတ်သည်။ ထန်းလျက်ကျိုသည့်တဲထဲသွားသည်။ တစ်ခါကတော့ နည်းနည်းလေးသက်သာ၍ လမ်းလျှောက်နိုင်ချိန် ထန်းလျက် ဝင်ကျိုသည်။ လူက ကောင်းကောင်းမမာသေးတာကြောင့် ထန်းလျက်ကျိုသည့်အိုးထဲ ပြုတ်ကျသည်။ ကံကောင်းသည်က ကျိုခါစမို့ မပူသေး၍တော်သေးသည်။

ထိုသို့ဖြစ်တာ တစ်ခါမက နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ဒေါ်ရွှေခင်ကို အိမ်မှာတင် အေးအေးနေဖို့ ဦးထွေး ဇွတ်ပြောရသည်။ အနည်းငယ်ဟောက်ရဟိန်းရသည်။ ထိုအခါ ဒေါ်ရွှေခင်မျက်နှာလေး ညှိုးငယ်သွား သည်ကိုမြင်ရသည်မှာ ဦးထွေး လုံးဝစိတ်မကောင်း။

ဦးထွေးမှာလည်း ထန်းတက်လိုက်၊ ထမင်းဟင်းချက်လိုက်၊ ဒေါ်ရွှေခင်ကို ပြုစုလိုက်ဖြင့် ဦးထွေးတစ်ယောက် တစ်နေကုန် ဇယ်ဆက်သလို လုပ်နေရသည်။ နောက်ပြီး ဦးထွေးက ဒေါ်ရွှေခင်ထက် ငါးနှစ်သာငယ်သည်မို့ အသက်(၆၀)ကျော်လာသည့်အချိန်တွင်တော့ ဇရာ၏ဒုက္ခတွေ ခံစားရလာသည်။ ငယ်တုန်းကလိုမဟုတ်တော့။

နောက်ဆုံး ဦးထွေးလည်း မြေးသားကလေးအရွယ် ရောက်လာချိန် ထန်းလုပ်ငန်း

ကိုလွှဲကာ ထန်းသမားဘဝကို ပြည်ဖုံးကားချလိုက်ရတော့သည်။

မြေးကလေးက ထန်းလုပ်ငန်း ဆက်လုပ်ခဲ့သော်လည်း လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်ခန့်မှ စတင်ကာ ဦးထွေးတို့နယ်က ထန်းပင်တွေ မိုးခေါင်လွန်းသောကြောင့် ခြောက်သွေ့ကာ သေကုန်သည်။ ဦးထွေးတို့ထန်းပင်တွေလည်း တစ်ပင်မှ သုံးမရ။ ဦးထွေးတို့ ဒေါ်ရွှေခင် တို့လည်း မျက်စိရှေ့တွင် ခြောက်သွေ့ကာ သေဆုံးသွားသည့် ထန်းပင်တွေကို ထိုင်ကြည့်ရုံမှ လွဲ၍ ဘာမှမတတ်နိုင်တော့။

ဝင်ငွေလည်းမရှိတော့သည့်ကြားထဲ ဒေါ်ရွှေခင်ရောဂါကလည်း တဖြည်းဖြည်း ပို၍ ဆိုးလာသည်။ ဒေါ်ရွှေခင်ကလည်း သူ့ကျန်းမာရေးအခြေအနေကြောင့် ဦးထွေးအပေါ် ပိုလို့အားကိုးလာသည်။ ဦးထွေးကို မျက်စိအောက်က အပျောက်မခံ။ ထမင်းအိုးငဲ့ဖို့ ခဏ ပျောက်သွားလျှင်တောင် လှမ်းအော်သည်။ ဈေးသွား၍ ကြာလျှင် ဦးထွေးကို ဆွဲဆိတ်လေသည်။

ဦးထွေးကတော့ ဒေါ်ရွှေခင်ကို ကလေးပေါက်စလေးတစ်ယောက်ကို ပြုစုသလို ပြုစုနေရတယ်ဟု ဆိုပါသည်။ သူ့ကိုပြုစုရ၍ ဒေါ်ရွှေခင်တစ်ယောက် ဦးထွေးကို အားနာတယ် ကိုထွေးရယ်ဟု ခပ်တိုးတိုးကလေး ပြောသည်။ ဦးထွေးကတော့ ဘာမှ အားမနာဖို့ အားပေး

သည်။ နောက်ပြီး “မွေးရင်ပန် နံရင်ပစ် မလုပ်ရက်ပါဘူး။ သက်ဆုံးတိုင် မသေမချင်း ပြုစုမှာပါ”ဟု ဒေါ်ရွှေခင် ကတိစကားဆိုလေသည်။

သို့သော် ဦးထွေးအနေဖြင့် ဒေါ်ရွှေခင်ကို ကတိတွေသေချာပေးနိုင်သော်လည်း မသေချာသည်ကိုစွဲ တစ်ခုရှိနေသေးသည်။ အခြားမဟုတ်။ သေခြင်းတရားပင်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍များ ဒေါ်ရွှေခင်ထက် သူ့အရင် တိမ်းပါးခဲ့မည်ဆိုလျှင်ဟူသည့် အတွေးက ဦးထွေးကို မွန်းကျပ်စေခဲ့သည်။ သူ့အရင် ကွယ်လွန်သွားမည်ဆိုလျှင် ဒေါ်ရွှေခင်တစ်ယောက် လောကကြီးအလယ် ဒုက္ခရောက်ကျန်ခဲ့မှာကို ဘယ်လိုမှ မလိုလား။ ဒေါ်ရွှေခင်ကလည်း ဦးထွေးကို ပြောခဲ့ဖူးသည်။ “ကိုထွေးရယ် ကျွန်မ ကိုထွေးထက်အရင် သေပါရစေနော်” တဲ့။ ဦးထွေး စိတ်ထိခိုက်ခဲ့ရသည်။ “အဘအရင်သေရင် သူ ဒုက္ခရောက်မှာ တအားစိုးရိမ်တယ်” ဟုပြောရင်း ဒေါ်ရွှေခင်အား လှမ်းကြည့်သည်။

ဦးထွေးက ဒေါ်ရွှေခင်ကို ထမင်းကျွေးပြီးသော်လည်း အိမ်အပြင်ဘက်တွင် မိုးက သည်းသည်းမည်းမည်းပင် ရွာလို့ကောင်းနေတုန်းပင်။

အပြင်မှာ ရွာနေသည့် မိုးထက် ဦးထွေးနှင့် ဒေါ်ရွှေခင်တို့၏ ရင်ထဲမှာလည်း တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး မေတ္တာမိုးတွေ ရွာသွန်းနေလို့ မစနိုင်သေး။

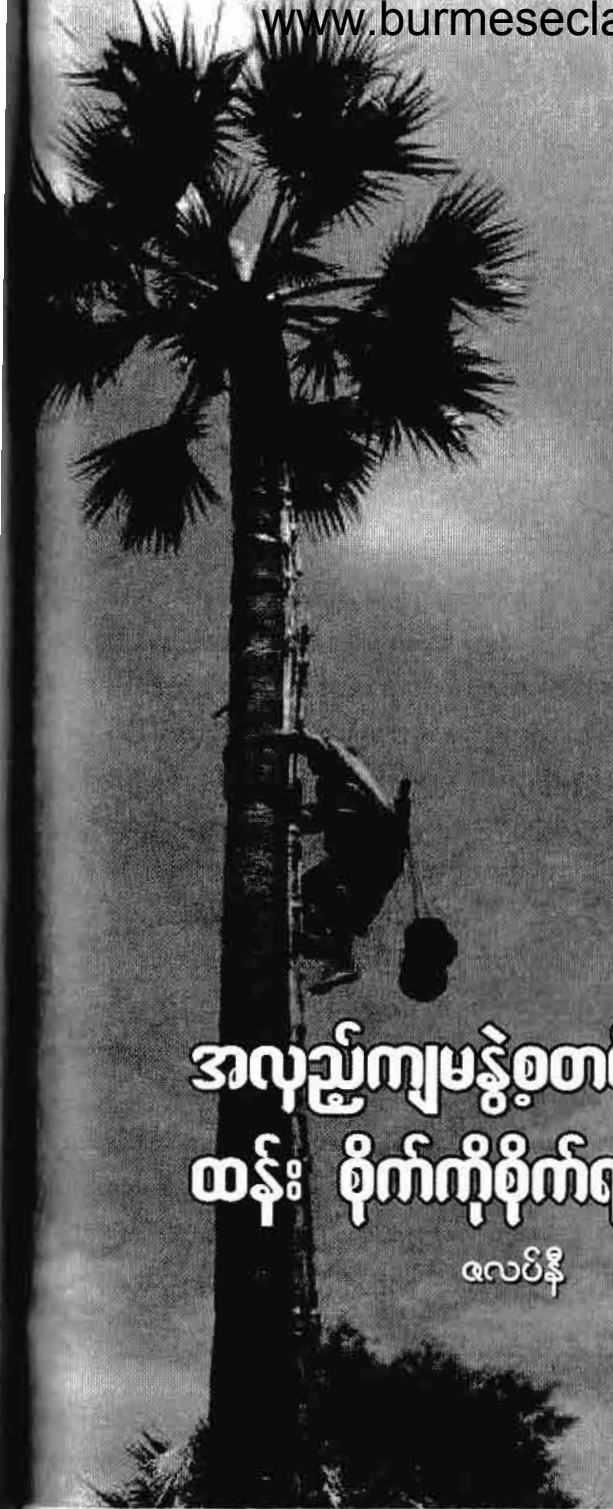
“ကြာကြာလေ မရိုးတဲ့အပြင် ဆထက်တိုးတဲ့အချစ်တွေ၊ ကမ္ဘာမြေအသေချ် လဲတောင် မကွဲအောင်တောင်းဆုကိုခြေ ချစ်သက်ဝေ ချစ်မက်မပြေတယ်လေ”။ ။

ညီညီဇော်

7 Day News

Vol. 15, No.21. August 3, 2016

အလှည့်ကျမနွဲ့စုတမ်း၊ ထန်း စိုက်ကိုစိုက်ရမှာပါ

လေပန်နီ

အလှည့်ကျ မနွဲ့ဝတင်း ထန်း ဝိုက်ကိုဝိုက်ကုာပါ

နှားထိုးကြီးမြို့နဲ့ မြေခြားရွာကြား၊ ရိုးများဆုံရာနယ်မြေက ထန်းတောပို့ ရိုးဆုံ ထန်းတောလို့ အမည်တွင်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့အမေကြီးရဲ့ မိဘလက်ထက်ကတည်းက အဘိုးကိုယ်တိုင် စိုက်ခဲ့တဲ့ထန်းပင်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့အထိ မျိုးဆက် (၃) ဆက် ရှိပါပြီ။ ထခ (ထန်းခ-ထန်းပင် ပိုင်ရှင်အတွက် ထန်းသမားကပေးရတဲ့ ထန်းလျက်) ကို တစ်နှစ်တစ်ခါ ခွဲဝေယူကြခြင်းဖြင့် ဆွေမျိုးများ တွေ့ဆုံဖြစ်ကြပြီး ရင်းနှီးကြကာ ချစ်ကြစေဖို့ ရည်ရွယ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆွေမျိုးစုဝင် ဒွေးကြည်နဲ့ ဒွေးချို၊ ညီအစ်မ နှစ်ယောက်က တာဝန်ယူပြီး ထခကို ထန်းတောသို့သွားယူကာ ဆွေမျိုး တစ်စုလုံးအား ခွဲဝေပေးခဲ့ကြတာ ကြာလှပြီဆိုပဲ။

ကျောင်းပိတ်ရက်နဲ့ ကြုံကြိုက်တဲ့တစ်နှစ်မှာ ကျွန်မလည်း ရိုးဆုံထန်းတောကို ထခယူဖို့လိုက်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒွေးချိုက လှည်းမောင်းပါတယ်။ နံနက်စောစော ထန်းတောထဲမှာ စကားတပြောပြောနဲ့ လှည်းစီးရတာ အလွန်ကောင်းလှပါတယ်။ ငှက် ကလေးတို့ရဲ့ တေးသံတွေနဲ့ သာယာနာပျော်ဖွယ် ရှိလှပါတယ်။ ထန်းပင်ထက်ဆီက ထန်းသမားတို့ရဲ့ တုံတေးသိန်းတန်သီချင်းကို စိတ်ရှိလက်ရှိ အော်ဟစ်သီကြွေးသံကလည်း အဝေးကပင် ကြားနေရပါ တယ်။

ရှေးလူကြီးများက နောင်လာနောက်သားများအတွက် လယ်ကန်သင်းရိုးများ၊ ယာစည်းရိုးတန်းများတို့မှာ ထန်းစေ့များ မြှုပ်ထားခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယာခင်းစပ်

တို့မှာ ထန်းပင်တန်းတွေရှိနေကြတာပါ။ အရွယ်မတူကြပါဘူး။ ငယ်တဲ့အပင်တွေက ပတ်ခွတွေ ပင်စည်ပတ်လည်မှာ ရှိနေကြပါတယ်။ ကြီးတဲ့အပင်တွေက ပတ်ခွများမရှိတော့ဘဲ လုံးချော၊ မဲပြောင်နေတဲ့ ပင်စည်နဲ့အတူ အရွယ်အခက်အလက်တို့ ဝေဝေဆာဆာ ရှိလှပါတယ်။ ၁၄ ပေ၊ ၁၅ ပေလောက်မြင့်ပါတယ်။ အရွယ်အားဖြင့် (၁၉) နှစ်၊ (၂၀) နှစ်ရှိပြီ။ အတောင်အလက်စုံလင်တဲ့ ထန်းပျိုပင်လို့ သိရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မတို့ကလေးဘဝတုန်းက ထန်းပင်ကို “ငယ်စဉ်ထမိဝက်၊ ကြီးတော့ ထမိချွတ်” အဲဒါ ဘာလဲလို့ စကားသာ ဖွက်ခဲ့ကြတာပါ။

အရွယ်မရောက်သေးတဲ့ ထန်းပင်ငယ်ပင်စည်မှာ ပတ်ခွတွေ ပတ်လည်ရှိခြင်းရဲ့ အကြောင်းက မိုးရွာစဉ် မိုးရေစက်တွေ ပတ်ခွကြားထဲ ကျရောက်စုဆောင်းပြီး ထန်းပင်စည်ထဲသို့ တစ်မိုစိမိုစီးဝင်ကာ ထန်းပင်ကို ရေရရှိစေတယ်။

ထန်းပင်ရဲ့ ရေသောက်မြစ်က ရှည်ရှည်မရှိလေတော့ မြေလွှာမှ ရေမရမီ၊ ထန်းပင်ငယ်၊ ကြီးထွားစေရေး၊ ရေရဖို့ သဘာဝ ဖန်တီးပေးထားမှုက အံ့သြစရာကောင်းလှတယ်။

ထန်းမှာ ထန်းဖို (ထဖို)၊ ထန်းမ (ထမ) ရယ်လို့ရှိတယ်။ ထဖိုက အသီးမသီးဘူး။ ထခိုင်တွေ ထွက်တယ်။ ထနို့လို့ခေါ်ကြတာပေါ့။ အဲဒီထနို့က ထရည် (ထန်းရည်) ယိုတယ်၊ မနက်ရည်၊ ညရည်၊ နှစ်လီယိုတယ်၊ ထညက် (ထန်းလျက်) ချက်လို့ရတယ်၊ ထမနဲ့ ထညက်ထွက်နှုန်း အတူတူပါပဲ။ ထဖိုဦးထညက်က ဆေးဖက်ဝင်တယ်ဆိုပဲ။

ဒွေးလေးတွေနဲ့ ထန်းတောထဲသွားရတာ ထန်းဗဟုသုတတွေ အများကြီးကို ရပါတယ်။ ထန်းသီး၊ ထန်းမြစ်၊ ထန်းပင်စည်၊ ထန်းရွက်၊ ထန်းလက်၊ ထန်းခိုင်၊ ထန်းနို့၊ ထန်းစေ့အကုန် အသုံးဝင်ပုံတွေ ပြောပြကြ ပါတယ်။

ကလေးဘဝကို ပြန်ပြောင်းသတိရမိသေးတော့တယ်။ အရပ်ထဲမှာ ထန်းသီးခိုင် ချိုင့်လာတဲ့အိမ်ဆီ ကလေးတွေ သွားစုကြတာပါ။ ထန်းသီးအဆန်နုကို ကလေးများ အလွန်ကြိုက်ကြပါတယ်။ ထန်းသီးအညှာဘက်ကို အဆန်ပေါ်လာအောင် ဓားနဲ့ ဖြတ်ပိုင်းလိုက်ရပါတယ်။ ဖွန်းမလိုပါဘူး လက်ညှိုးနဲ့အဆန်ကို ထိုးကော်တာ၊ ပါးစပ်မှာ တော့ပြီး စုပ်ယူလိုက်ရပါတယ်။ ထသီးစုပ်တယ်လို့ခေါ်ပါတယ်။ ပါးစပ်တွေ၊ လက်တွေ၊

ပေပွကုန်တာပေါ့။ ပေပါစေ တဝကြီး ထသီးစုပ်ပြီးမှ ပြန်ကြတာပါ။ အဆန်ကုန်သွားတဲ့ ထသီးကိုတော့ စင်းပြီး နွားကျွေးကြပါတယ်။

လူကြီးတွေက ထသီးဆန်ကို အချိုဟင်း၊ အချဉ်ဟင်း ချက်စားလေ့ ရှိကြပါတယ်။ အချဉ်ဟင်းဆိုတာ ထန်းစေ့ဆန်ကို ထမင်းနဲ့ ဆားထည့်နယ်ပြီး သိပ်ထားရပါတယ်။ နေလှန်းရပါတယ်။ တစ်ရက်ကြာတော့ ချဉ်ပါပြီ၊ ရက်ပိုကြာရင် ပိုချဉ်ပါတယ်။ ထသီး ဆန်ချဉ်ကို ရေမထည့်ပဲ မူလအရည်နဲ့ ဆီပြန်ကြော်ချက်စားရပါတယ်။

ထန်းမြစ်ကိုထန်းပင်မြစ် (ထပင်မြစ်) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဆောင်းတွင်း စာပါ၊ အလွန်အေးလှတဲ့ အညာဆောင်းမှာ ထင်းမီးဖိုကြီးဖိုပြီး၊ ထန်းပင်မြစ် ကို အစည်းလိုက် တုတ်လျှိုပြီး မီးတောက်ထဲမှာ မြှုပ်ပါတယ်။ တစ်ခါတည်း များများရပေမယ့် သိပ် မကောင်းပါဘူး။ ပြာပူထဲမှာ ထိုးဖုတ်တာမှ စားလို့ကောင်းပါတယ်။ ထန်းပင်မြစ်က ခေါင်းပိုင်းကျက်ရင် တစ်ချောင်းလုံး ကျက်ပါတယ်။ ပြာမူနဲ့တွေ့ကို လက်နဲ့ တောက်ခါ ရပါတယ်။ ရိုက်နှက်ခါချရင် ထပင်မြစ် ခါးသွားတတ်ပါတယ်။ မီးဖိုမှာ ဝိုင်းထိုင်ကြပြီး စကားတပြောပြောနဲ့ ထပင်မြစ်ဖုတ်စားကြတာ ဆောင်းတွင်းအညာခလေ့ပါ။ လက်တွေ့ လည်း မဲတူးနေတာပေါ့။ မြေပဲလည်းလှော်စား၊ ပြုတ်စား ပဲမြစ်ပြုတ်စားကြနဲ့ စားစရာတွေ ပေါလှပါတယ်။

ထန်းစကားတွေ ဟိုရောက် ဒီရောက်ပြောရင်း ရိုးဆုံတန်းတဲ ရောက်ခဲ့ပါ တော့တယ်။ ထန်းတဲလေးက ထန်းရွက်အသစ်မိုးပြီး ထန်းရွက် အသစ်ကာထားပါတယ်။ ထန်းရွက်အသစ်နဲ့လေး မွှေးပြီး လေတဖြူဖြူနဲ့ အေးနေပါတယ်။ ထန်းရွက်က နေပူရှိန် ကို စုပ်ယူထားတာလို့ သိရပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ထန်းတောထဲက ထန်းရွက်တဲက အေးနေတာကိုး။

ဧည့်သည်များထိုင်ဖို့ ဝါးကွပ်ပျစ်လေးရှိပါတယ်။ ထန်းသမား မိသားစုကတော့ ကလေးလူကြီး၊ မြေကမ္ဘာမှာ ပတ်ခွလေးတွေကို ဖင်ခုထိုင်ကြတာပါ။ ထန်းသမား မိသားစုက ထန်းရည်ချို၊ ထန်းလျက်တို့ဖြင့် ဖော်ဖော်ရွေရွေ ဧည့်ခံကြပါတယ်။

အခုလို ထန်းတဲအရောက်လာကြတဲ့ ထန်းပိုင်ရှင်တွေကို မဆိုထားဘိ၊ ထန်းတော ထဲဖြတ်သန်းသွားလာကြတဲ့ မည်သူ့ကိုမဆို ထန်းရည်ချို သောက်ချင်သလောက်သောက်၊

ထန်းလျက်ကြိုက်သလောက်စား နှမြောတွန့်တိုမှုမရှိကြပါဘူး။ အဲဒီလိုသဒ္ဓါတရား ထက်သန်စွာနဲ့ ဘယ်လောက်ကျွေးကျွေး ထန်းလျက်အထွက် မလျော့ဘူးလို့ ထန်းမိသားစု တွေ ယုံကြည်ကြပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွေးရုံမက အိမ်အပြန်လက်ဆောင်အဖြစ် ထန်းရွက်နုကလေးများဖြင့် ရက်ထားတဲ့ ဖါကလေးနဲ့ ထည့်ပေးတတ်ပါသေးတယ်။ အခု တော့ ညောင်ဦးမြို့နဲ့ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့ကြား ကားလမ်းဘေးမှာ ထန်းရွက်နု ထဖူး ဖါကလေးများထဲ ထန်းလျက်ထည့်ရောင်းနေကြတာ တွေ့ကြရပါတယ်။

ကျွန်မလည်း မြူအိုးဝကို ထန်းစစ်ခံပြီး ထန်းရည်ချို တဝကြီး မော့သောက် လိုက်ပါတယ်။ ထန်းစစ်က ထန်းရည်မှာပါတဲ့ အမျှင်၊ အမှိုက်များကိုစစ်တဲ့ သဘာဝအစစ်ပါ။ ပတ်ခွဲနဲ့ ထန်းပင်စည်အကြားက ထွက်ပါတယ်။ ထန်းရည်ချိုက အလွန်ကိုချိုပါတယ်။ ချိုအေးလေးပါ။ ထန်းသမားရဲ့ ကလေးတွေကတော့ ထန်းရည်ချိုထဲ ထမင်းကြမ်း ထည့်စားလေ့ရှိကြပါတယ်။

နွေဦးပေါက်ရင် ထန်းရည်ချိုမုန့်စားရတာ အလွန်အရသာရှိလှပါတယ်။ ယခင် နေ့က ရေစိမ်ထားတဲ့ ဆန်ကို ကြိတ်ဆုံထဲမှာထည့်ပြီး ကြိတ်ရပါတယ်။ ကြိတ်တဲ့အခါ ထန်းရည်ချိုနဲ့ ကြိတ်ပါတယ်။ ဆန်နို့ဆီ (၄) ပူးကို ထန်းရည်ချို နှစ်မြူထည့်ရပါတယ်။ နှစ်မြူဆိုတာက ထန်းသမားသုံးတဲ့ မြူအိုးနဲ့ နှစ်လုံးကို ပြောတာပါ။ အဲဒီရလာတဲ့ ကြိတ်ရည်ကို မိုးခြံဒယ်ကြီးထဲမှာ တို့ဟူးစိမ်းကြိုသလို ကြိုရပါတယ်။ မီးအေးအေးနဲ့ မပြတ်မွှေးပေးရပါတယ်။ ထန်းရွက်ခြောက်မီးကို သုံးလေ့ရှိပါတယ်။ အနေတော်ဖြစ်လာရင် ဆီသုတ်ထားတဲ့ ဗန်းထဲလောင်းချရပါတယ်။ အေးသွားမှ အတုံးလေးများလှီးပြီး နှမ်းဆီ မွှေးမွှေးလေး ဆင်းစားရပါတယ်။ ရာသီပူပူမှာ ချိုအေးမွှေးနေတဲ့ တကယ့်ကို သဘာဝ ပစ္စည်းတွေနဲ့ချည့် လုပ်ထားတဲ့ မြန်မာ့ရိုးရာထန်းတောထဲက သရေစာမုန့်လေးပါပဲ။

ဝါဆိုဝါခေါင်ထန်းသီးမှည့်ချိန်မှာလည်း ထန်းသီးမှည့်အနှစ်ကို ယူပြီး မုန့်နှစ်နဲ့ ရောထည့်ကာ မုန့်လုပ်စားကြပါတယ်။ ထန်းသီးမုန့်လို့ခေါ်ပါတယ်။ ဝါဆိုဦးမှာ ဘုရားကို ထန်းသီးမုန့်ဆွမ်းကပ်ကြပါတယ်။ ဘုန်းတော်ကြီးများကိုလည်း ကပ်လှူကြပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေမှာ ဥပုသ်သည် အချင်းချင်း ထန်းသီးမုန့်နဲ့ ဧည့်ခံကျွေးမွေးကြတဲ့ အပြင် ဝေငှကမ်းကြပါသေး တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မြို့က ကိတ်မုန့်တွေ မျက်နှာငယ်ကြ

ရပါတယ်။

(ထန်းသီးမှည့်ရဲ့ အပေါ်ယံထပ်မှ အကြောခွံကို ခွာလိုက်ပြီး အဝါရောင်အနှစ်များကို စကာကြကြနဲ့ တိုက်ချရပါတယ်။ ထန်းသီးနှစ်များကို ထန်းလျက်နဲ့ရောကာ ရေနည်းနည်းထည့်ပြီး ပွက်ပွက်ဆူအောင် ကြိုရပါတယ်။ ဆူပွက်အောင်ကြိုပြီးမှ အအေးခံထားရပါတယ်။ အအေးခံထားတဲ့ ထန်းသီးနှစ်နဲ့ ထန်းလျက်ရည်ကို ဆန်မှုန့်နဲ့ရောနယ်ရပါတယ်။ သမအောင်နယ်ပြီးမှ မုန့်ပွအောင် ထန်းရည်အလျဉ်ကို ထည့်ရပါတယ်။ ညမှာ မုန့်နယ်ထားပြီး နံနက်လင်းမှ မုန့်ပေါင်းရင်၊ ထန်းသီးမှည့်နဲ့မွှေးနေတဲ့ မုန့်ပွပွလေးရပါတယ်။

(မှတ်ချက် - ထန်းရည်အလျဉ်ကို ထန်းရည်ဂျိုးလို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။ ထန်းရည်ချိုကို ၃-၄ ရက်ထားပြီး အရည်ငှဲလိုက်တဲ့အခါ အိုးရဲ့အောက်ခြေမှာ အနယ်ထိုင်ခဲ့တဲ့ ခပ်ပျစ်ပျစ်အရည်ကို ခေါ်ပါတယ်။)

ညောင်ရွက်၊ သရက်ရွက်တို့ကို ကန်တော့လုပ်ပြီး မုန့်နှစ်များထည့်ထားတဲ့ မုန့်ကန်တော့လေးများကိုလည်း ပေါင်းအိုးနဲ့ ပေါင်းလေ့ရှိပါတယ်။ ဖက်စိမ်းနံ့သင်းသင်းလေးရတာမို့ စားလို့ကောင်းပါတယ်။)

ထမသွားယူတဲ့နေ့က လှည်းပေါ်မှာယိုင်ပတ်ပြီး ထန်းလျက်တွေကို တင်ဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ ထန်းလျက်လှည်းတစ်စီးတိုက်ရခဲ့ပါတယ်။ ဒွေးလေး ညီအစ်မနှစ်ယောက်က ဆွေမျိုးတစ်စုလုံးအတွက် ထန်းလျက်တွေကို ချိန်ခွင်ကြီးနဲ့ချိန်ပြီး ခွဲဝေပါတယ်။ ဝေစုအပုံတွေကို ထပ်မံခွဲဝေဖို့ ချိန်ခွင်ငယ်နဲ့ချိန်ပြီး စုပုံပြန်ပါတယ်။ ဒီလိုအထပ်ထပ် စိတ်ပိုင်းဝေခြမ်းလိုက်တော့ ကျွန်မရဲ့အမေအတွက် ထမ၊ ထန်းလျက် ၂ ပိဿာကျော် ရခဲ့ပါတယ်။ ထန်းသမားရဲ့ လက်ဆောင်ထန်းစစ်တံမြက်စည်း တစ်ချောင်းလည်းရပါတယ်။ မီးဆိုက်ဖို့ ထန်းနွဲ့ခိုခြောက်တွေနဲ့ ထန်းစစ်ခြောက်တွေကိုတော့ ဒွေးလေးတို့ ယူကြတော့လို့ ပေးခဲ့ပါတယ်။

ရိုးဆုံထမ ဝေခြမ်းရေးသာ ဆက်ရှိနေခဲ့ရင် ကျွန်မတို့က မွေးချင်း (၇) ယောက်ဆိုတော့ ကျွန်မဝေစု ထန်းလျက် (၃၀) ကျပ်သားပါ။ ကျွန်မက သားသမီး (၃) ယောက်ရှိတာဆိုတော့ ကျွန်မရဲ့သားသမီးများ၊ တစ်ယောက် ဝေစု (၁၀)ကျပ်သား တစ်နှစ်တွက်

ရမှာပေါ့နော်။

ကျွန်မတို့ရဲ့ ဆွေမျိုး၊ မျိုးဆက်သစ်တွေလည်း မြန်မာပြည်အနှံ့ နိုင်ငံဝန်ထမ်း အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြတော့ ထန်းလုပ်ငန်းအမွေ ဆက်ခံသူလည်း မရှိတော့ ပါဘူး။ ဘကြီးအမေကြီးများ၊ မိဘနဲ့ ဆွေမျိုးလူကြီးများလည်း မရှိကြတော့ပါဘူး။ ရိုးဆုံ ထန်းတောက ထန်းပင်တွေလည်း သက်တမ်းကိုက နှစ် (၁၀၀) နီးနေပြီဆိုတော့ ထန်းရည် ခံလို့လည်း မရတော့ တာနဲ့ ခုတ်လှဲရပါတော့တယ်။ လူနေအိမ်များအတွက်တိုင်၊ ထုတ်၊ လျောက်၊ ဒိုင်း၊ မျှား၊ ရက်မအဖြစ် ဘဝပြောင်းသွားပါတော့တယ်။ ခုတ်လှဲတဲ့ ထန်းပင် တွေအစား ကျွန်မတို့အစားထိုး ထန်းပင်မစိုက်ခဲ့မိပါဘူး။

အခုတော့လည်း လုပ်ငန်းအခြေအနေအရကို ထန်းပင်တွေ ခုတ်လှဲ ကြပြီး ထင်းသားအဖြစ် သုံးနေကြပါတယ်။ နွားထိုးကြီးနယ်မှာ ထန်းလျက် ဈေးမကောင်းတာ (၃) နှစ် ဆက်နေပြီ၊ ထန်းလုပ်သားက ရှားပါး၊ ထန်းလျက်ချက်လုပ်ငန်းက အရင်းအနှီး များလေတော့ ထန်းသမားအများစုမှာ အရှုံးပေါ်ကြတာနဲ့ ထန်းမတက်ကြပဲ ရပ်ထားကြ ရပါတယ်။

ထန်းလုပ်ငန်းရပ်ရတဲ့ နှစ်မှာ အင်ကြင်းကျောက်တူးတဲ့ လုပ်ငန်း ပေါ်ပေါက် လာပါတယ်။ ထန်းသမားတွေလည်း ပေါ်ပင်အလုပ်ကို ပြောင်းလုပ်ကြပါတယ်။ မန္တလေးမြို့ကရော၊ နယ်စပ်ကရော၊ အင်ကြင်းကျောက်၊ ဝယ်လက်တွေရောက်လာကြ ပါတယ်။ ငွေများများရလွယ်တာကြောင့် အင်ကြင်းကျောက်တူးတဲ့လုပ်ငန်းကို တရုန်းရုန်း နဲ့ လုပ်လိုက်ကြတာ နွားထိုးကြီးမြို့ရဲ့ အရှေ့တောင်ဘက်မှာ ကျောက်ကွင်းရယ်လို့ ခေါ်မည်တွင်လာပါတယ်။ သဘာဝကျောက်လုံးကြီးတွေ၊ အင်ကြင်းကျောက်တွေ ဆုံးပါးရ ပါတယ်။ သဘာဝအလှတွေ ပျက်ယွင်းရပါတယ်။ ရွာသားအချင်းချင်း မေတ္တာဓာတ်တွေ ပျက်ရပါတယ်။ အင်ကြင်းကျောက် လုပ်ငန်းရှင်က ယာခင်းကိုဝယ်တယ် ပေ ၂၀၊ ပေ ၃၀ မြေလှန်တူးကြတယ်၊ အင်ကြင်းကျောက်တုံးကြီးတွေလည်းရကြတယ်။ ယာခင်း တွေကတော့ ပျက်စီးကုန်တာပေါ့။ ဘာပင်မျှ စိုက်မရတော့ဘူး။

အင်ကြင်းကျောက်တူးတဲ့လုပ်ငန်း အရှိန်လျော့သွားတော့ ထန်းသမားတွေ လည်း မလေးရှားနိုင်ငံသို့ အလုပ်သမားအဖြစ် သွားကုန်ကြပါတယ်။ တချို့လည်း

ရန်ကုန်မြို့ လမ်းဘေးဈေးတန်းတွေမှာ ကျဘမ်းဈေးသယ် ဖြစ်နေကြပါတယ်။ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာသို့ သွားကုန်ကြတော့ အညာထန်းတောတွေမှာ ထန်းသမားရှားကုန်ပါတော့တယ်။

နွားထိုးကြီးနယ်မှာ ထန်းပင် (၄) သိန်းကျော်ကို ထန်းလုပ်သား (၈၀၀၀) ကျော်က နှစ်စဉ်ထန်းလျက် ပိဿာချိန် သိန်း (၁၀၀) ကျော်ချက်ရ တာပါ။ အခုမချက်နိုင်တော့ပါဘူး။ ထန်းပင်တွေ စိမ်းညိုမနေတော့ပါဘူး။ ခုတ်လှဲကြလို့ ဟိုတစ်ပင်၊ ဒီတစ်ပင် ခပ်ကြွကြမြင်ကြရပါတော့တယ်။

ကျွန်မတို့သာ အဘိုးအဘွားတို့လို မစိုက်ခဲ့ရင်တော့ ထန်းတောဆိုတာ မမြင်တွေ့ရတော့ဘူး။ အပူရှိန်စုပ်ယူတဲ့ ထန်းရွက်တွေမရှိကြရင် အညာမြေမှာ အပူဒဏ် ပိုပြင်းထန်တော့မယ်၊ ထန်းလျက်ဈေးကွက်လည်း ပျောက်ကွယ်မှာစိုးရတယ်။

ထန်းပင်ဟာ ပဒေသာပင်လို့ တင်စားထိုက်တဲ့ အပင်ပါ။ ထန်းပင်ကိုလူက အထူးတလည်ပြုပြင်မပေးရပါဘူး။ သူ့သဘာဝအလျောက်မြေဆီကို စားသုံးပြီး ကြီးထွားလာတာပါ။ ထန်းရည်ခံပြီး အနှစ် (၆၀) ကျော်ထိ စားသုံးသွားပေရော့။ ဘာမှကို ကရိုကထမခံရပါဘူး။ သူ့တစ်ပင်လုံး အသုံးမဝင်တဲ့ အရာကိုမရှိပါဘူး။ ထမီထမ နှစ်မျိုးစလုံးက အရွက်ပေး၊ အလက်ပေး၊ အရည်ပေးနဲ့ ကျေးလက်နေသူတို့အတွက် နေရေး၊ စားရေး၊ ဖြည့်ဆည်းပေး နေပါတယ်။ လေပြင်းဒဏ်၊ မုန်တိုင်းဒဏ်၊ ကြုံကြုံခံနိုင်ပြီး လူလှဲမချပါက ဘယ်အခါမှ လဲမကျတတ်တဲ့ ပဒေသာပင်ပါပဲ။

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဗန်ကောက်မြို့နဲ့ မဝေးလှတဲ့ ရေပေါ်ဈေးသွားတဲ့ လမ်းဘေးမှာ အုန်းတောရှိတယ်။ အုန်းခိုင်ကထွက်တဲ့ အရည်ကိုချက်ပြီး ပိတ်စသန့်သန့်ပေါ် ထညက်လုံး အရွယ်လေးတွေ ချပေးပါတယ်။ ခဏကြာ အေးသွားတော့ အုန်းလျက်ရပါတယ်။

နိုင်ငံခြားသား အများအပြား၊ စိတ်ဝင်တစားကြည့်ကြပြီး ဝယ်ကြပါတော့တယ်။ လှလှပပထုပ်ထားတဲ့ ဂတ်ဗူးလေးများ အဆင်သင့်ပေးလိုက်နိုင်တော့ ရောင်းကောင်းတာတွေ့မြင်ခဲ့ရပါတယ်။

ကျွန်မတို့တိုင်းပြည် အညာမြေမှာ ထန်းတောကြီးတွေ ရှိပါတယ်။ ပုပ္ဖိုး၊ ကျောက်ပန်းတောင်း၊ ပုဂံ၊ ညောင်ဦးဒေသတွေဟာ နိုင်ငံခြားသား အရောက်များတဲ့

ဒေသတွေပါ။ ထန်းတောကြီးတွေလည်းရှိပါတယ်။ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း ထည့်ချက်ပြရင် စိတ်ဝင်စားကြမှာပါ။ လေလုံအောင် ပလပ်စတစ်နဲ့ထုပ်ပြီး ထဖူးဖာလေးထဲထည့်ကာ ပက်တင် ကောင်းကောင်း စိတ်ဝင်စားအောင် ပြုလုပ်ထားရင် ရောင်းအားကောင်းနိုင်ပါတယ်။

ညောင်ဦးမြို့နယ်၊ ပွန်ရွာက ထည့်ကုန်မည်ကျော်ပါတယ်။ ထည့်ကဲခဲပြားပြား လေးတွေက ဖြူဖွေးပြီး ရှုတတနဲ့ အင်မတန်စားလို့ကောင်းတယ်။ လူကြိုက်များတယ်။ ပက်ကင်ကောင်းဖို့ လေလုံဖို့စိတ်ဝင်စားအောင်လုပ်ဖို့တော့ လိုအပ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ဆီက ထန်းသမားဆိုတာ မရခင်က ကြိုယူစားတဲ့သူတွေ ရင်းထောင်ထောင်ပြောင်၊ ရင်းထောင်လဲမွဲ စကားအတိုင်း ဖြစ်နေကြသေးတယ်။ (ထည့်ကဲ) ထန်းလျက်ချက်ဖို့ ဂက်စမီးသာ အသုံးပြုနိုင်ရင်တော့ ထင်းရှားမှုကိုလည်း ဖြေရှင်းပြီးသား ဖြစ်မယ်။ တောလည်းမပြုန်းတော့ဘူး။ လုပ်ကိုင်ရတာလည်း သန့်ရှင်းသွားမယ်၊ ထန်းသမားတို့ရဲ့ ဘဝမြှင့်တင်ပေးရာလည်းရောက်မယ်။

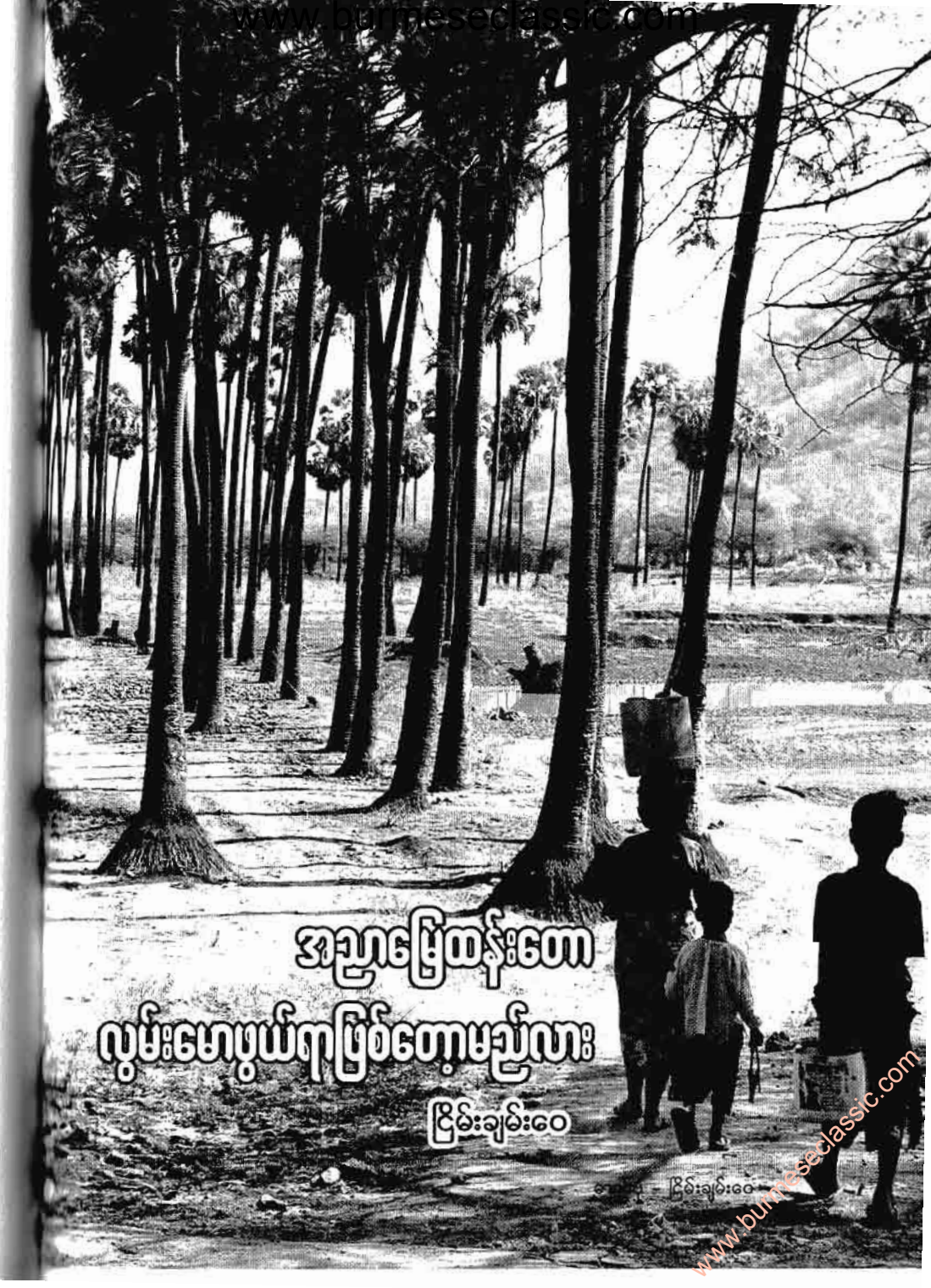
ထန်းသမားတို့ရဲ့ဘဝ အရေးက နောက်တစ်ဆင့်ပေါ့။ ပထမဆင့်က ထန်းတောတွေ မပျောက်ကွယ်အောင် ထိန်းသိမ်းရမယ်၊ ထန်းပင်တွေ ပေါများအောင် ထန်းစိုက်ကြရမယ်၊ ဒီတော့ အလှည့်ကျမနွဲ့မစတမ်း ထန်းစိုက်ကို စိုက်ရမှာပါ။ ထန်းစိုက်ကြပါစို့။

လောင်နီ

(အောင်ပင်လယ်၊ လူမှုဝန်းကျင်မဂ္ဂဇင်း၊

အတွဲ ၃၊ အမှတ် ၁၉၊ စက်တင်ဘာ+အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၁၀)

အညာမြေတန်းတော
လွမ်းမော့ပွယ်ရာဖြစ်တော့မည်လား
ငြိမ်းချမ်းဝေ

ငြိမ်းချမ်းဝေ

အညာမြေထန်းတော လွင်းယာဖွယ်ကုန်ဖြစ်တော့မည်လား

ရန်ကုန်-ပုဂံရထားက တစ်ညလုံးခုတ်မောင်းလာရ၍ ပင်ပန်းလာဟန်တူသည်။ နံနက်မိုးအလင်းတွင်တော့ ဖြေးဖြေးလေးလေးသာ သွားနေတော့သည်။ အညာကို ဝင်ရောက်လာပြီဖြစ်ကြောင်း ထနောင်းပင်၊ ထန်းပင်တို့ကသက်သေထူလိုက်သည်။ မှန်မှန်မောင်းနှင့် လျှက်ရှိသည့် ရထားနောက် ကလေးငယ်တစ်ယောက် ပြေးလွှားလိုက်ရင်း လက်ပြကာ မုန့်ဖိုးတောင်းနေသလေးများက ဆူညံလို့နေကြသည်။ သူတို့လေးတွေက ရထားအလာကို မျှော်နေကြသည့် ထန်းတောများထဲကကလေးငယ်လေးများသာဖြစ်သည်။

အညာ၏ပုံရိပ်ကထန်းတောများပင် ယာတောများတလျှောက် အစုလိုက်အပြုံလိုက်လည်းတွေ့နိုင်သည်။ ကျိုးတိုးကျဲတဲနှင့် ယာခရီးစပ်တွင် ထိုးထိုးထောင်ထောင်နှင့်လည်း မြင်ရသည်။ ပင်စည်ရှည်ရှည်၊ ရိုးတံဖြောင့်ဖြောင့်တွင် ရွတ်ဖျားချွန်ချွန်နှင့် ဂျပန်ယပ်တောင်လေးများဖြန့်ထားသလိုနှင့် ထန်းပင်တို့၏အလှက မည်သည့်အချိန်တွင်ကြည့်ကြည့် ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကိုကြည့်ရသလို လှပနေတတ်သည်။ ဒီလိုမြင်ကွင်းမျိုးကို မြင်ရဖို့ဆိုရင်တော့ အညာမြေတဝိုက်ကို သွားရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုထက်ပိုပြီးထန်းတောလေးထဲတွင် ထန်းရွက်မိုး၊ ထန်းရွက်ကာဆောက်လုပ်ထားသည့် လူတစ်ယောက်ခေါင်းငုံ့ဝင်ရလောက်သည့်ထန်းတဲလေးများကိုလည်း တွေ့နိုင်သေးသည်။ အချို့ မြေစိုက်တဲလေးများစာ ထန်းသမားများ နားရန်သက်သက်ဖြစ်ပြီး အချို့တဲလေးများကတော့ အုတ်ခဲ၊ ရွှံ့ကပ်ထားသည့် မီးခိုးခေါင်တိုင်သေးသေး လေးများကိုတပ်ထားသည်ကို မြင်ရနိုင်သေးသည်။

နံနက်စောစောမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ညနေစောင်းချိန်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် ထန်းတောများအတွင်း မြူအိုးများကို တွဲလွဲဆွဲထားသည့်ဆိုင်ထမ်းကိုထမ်းရင်း ထန်းလှီးခါးကို ခါးမှာထိုးရင်း ပင်ပန်း

တကြီးမြင်ကွင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထန်းရွက်များကိုစုစည်းကာ ခေါင်းပေါ်ရွက်သွားသည့် အိမ်သူအညာသူကြီးကိုလည်းကောင်း မြင်ရမည်။ တခါတရံတော့လည်း မတ်စောက်ရှည်လျားလှသည့် ထန်းပင်စည်ကို ကုပ်ဖဲ့ဖက်တွယ်ကာ ရင်းဆွဲတလျှောက် တက်သွားသည့် ထန်းသမားကို မြင်ရအံ့မည်။ မရိုးနိုင်သည့် မြင်ကွင်းများဖြစ်သလို မြင်သူတိုင်းက စိတ်ဝင်စားကြသည်။ မြင်ရသူတိုင်း စိတ်ဝင်တစားရှိလှပေမယ့် သူတို့ဘဝများကတော့ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းပင်ပန်းဆင်းရဲလှပါသည်။ တနေ့ကုန်အောင် နေပူစပ်ခါးဖြင့် တစ်ပင်တက်တစ်ပင်ဆင်းရင်း ဆန်ကြမ်းနှင့် ငါးပိကိုစားရင်း မိသားစုဘဝများကို ခက်ခဲစွာ ရပ်တည်နေရသည်ဆိုလျှင် ထိုမြင်ကွင်းကို သင်ကြည့်မိသည်ဆိုလျှင် သာယာသည့်အကြည့်ဖြင့် မကြည့်ဘဲ စာနာသည့်အကြည့်ဖြင့် သက်ပြင်းချမိသွားပါလိမ့်မည်။

ပုဂံသို့ အခေါက်ခေါက်အခါခါ သွားခဲ့သော်လည်း မည်သည့်အခါမျှ မရိုးနိုင်အမြဲတစေဆိုသလို ထပ်ထပ်သွားချင်နေမိသည်။ ထိုအထဲတွင် ထန်းတောများလည်း ပါဝင်ပါသည်။ အညာတဝိုက် ကျောက်ပန်းတောင်း၊ ချောက်၊ ညောင်ဦးနယ်များတွင် ထန်းတော

“ထန်းသားတွေက မိသားစုဝင်တွေလိုမျိုးပေါ့။ နည်းသွားတယ် အရင်တချိန်ကနဲ့စာရင်
နယ်ကလူတွေကိုယ်၌က ထန်းပင်အပေါ်မှာ တန်ဖိုးထားမှုနည်းသွားတယ်။
နောက်မျိုးဆက်တွေက ကိုယ့်ဒေသထွက်ကုန်တွေကို အဓိကထားလုပ်မဲ့အစား၊
ဘယ်မြို့က အလုပ်ကောင်းမယ်၊ ဘယ်နိုင်ငံကတော့ အလုပ်ကောင်းမလဲဆိုပြီး
ရွေးချယ်လာတဲ့အပိုင်းတွေ ရှိလာမယ်။ အဲဒါကျတော့ မျိုးဆက်တွေက
လှုံ့ဆော်မှုနည်းလာတဲ့အခါကျတော့ ဒေသမျိုးစိတ် အရင်းအမြစ်ထွက်ကုန်တွေ ကျဆင်းလာတယ်”

များစွာရှိသည်။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ဒေသဖြစ်သည့်အလျှောက် ယာသီးနှံများနှင့် ထန်းကို
မှီခိုနေရသည့် လုပ်ငန်းများဖြင့်သာ စားဝတ်နေရေးဖြေရှင်းလာခဲ့ကြသည်မှာ မိရိုးဖလာလို
ပင်ဖြစ်နေကြပြီဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းနှစ်များတွင်တော့ အညာဒေသတွင်း စားဝတ်နေရေး
ဖြေရှင်းရမှုပုံသဏ္ဌာန်ကပြောင်းလဲလို့လာခဲ့ပြီ။ ရာသီဥတုဆိုးဝါးစွာ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်မှု
၏နောက်ပိုင်း အညာဒေသတွင်လည်း ကြီးမားသောစိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်လာရပြီဖြစ်သည်။
သားစဉ်မြေးဆက်လုပ်ငန်းများကို သားမြေးများက ဆက်လက်လုပ်ကိုင်လိုစိတ် မရှိကြတော့
ဟု ပြောဆိုသံများ ကြားလာခဲ့ရသည်။

“လူက ရေကြည်ရာ မြက်နုရာ ရှာကြတာပဲ။ ကိုယ့်ဒေသမှာလည်း ရန်ကုန်လို
မန္တလေးလို ဝင်ငွေတစ်ခုရနေမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်မိသားစုနဲ့ ဘယ်သူမှ ခွဲသွားချင်မှာမဟုတ်ဘူး။
အဲလိုဖြစ်ဖို့ဆိုတာကလည်း နိုင်ငံတော်အနေနဲ့ အခြားနိုင်ငံတွေနဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီး လုပ်ငန်းရှင်
တွေကလည်း မိမိထန်းတောင်သူတွေကို စိတ်ဝင်စားလာမယ်ဆိုရင် အတန်အသင့် အဆင်ပြေ
လာမယ်လို့မြင်ပါတယ်” ဟု ညောင်ဦးမြို့နယ်၊ ဇီးအူကျေးရွာမှ ဦးမောင်ညိုက ပြောသည်။
ပုဂံဒေသတဝိုက်တွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းကို အမှီပြုကာ စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်းနေရသည့်
ဒေသခံ လူအနွယ်လေးများစွာ ရှိနေသည်။ ဘုရားများတွင် ယွန်းထည်ပစ္စည်း၊ သံပန်းချီ၊
ရုပ်သေးရုပ်၊ ရွေးဟောင်းပစ္စည်း၊ အမှတ်တရပစ္စည်းများစွာ၊ ဈေးနှုန်းမများသည့် ဈေးဆိုင်
ငယ်များ၊ ဘုရားပုံရောင်းသည့် ကလေးငယ်များ၊ ဂိုက်လုပ်ပေးသည့် ကလေးငယ်များစွာ
နေဝင်မှီးချုပ်ဆိုသလို ရာသီအချိန်မရွေး လုပ်ကိုင်နေကြသော်လည်း ဘယ်အချိန်ပြန်ရောက်
ရောက် သူတို့အခြေအနေက ဒီအတိုင်းပင်၊ သူတို့လေးတွေက အနီးနားကျေးရွာများ၊ မြို့သစ်

အစွန့်အဖျားများက လာကြသည်။ အချို့က တောင်ယာအလုပ်တွင် အခြေအနေမကောင်း၍ မိသားစုအလုပ်ကို ဝိုင်းဝန်းလုပ်ကြသည်။ အချို့က ထန်းအလုပ်မဖြစ်တော့၍ ကျပန်းအလုပ် ကို ပြောင်းလုပ်လာကြသည်။ အခြားဒေသမှ ရွှေ့ပြောင်းလာသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီး များကသာ ဒေသအတွက်အကွင်းကောင်းကောင်း၊ ဈေးကွက်ကောင်းကောင်းကို ဖန်တီးရယူ ထားပြီး ဒေသခံများက အခြေခံဝန်ထမ်းများအဖြစ်သာ မိမိမြေတွင် အမှုတော်ထမ်းခဲ့ကြ ရသည်။ အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ အလွဲအချော်များသည် ဖြောင့်မတ်သယောင်ဖြစ် သွားခဲ့ချေပြီ။ ဒေသခံများသည် ဒေသတွင် ခံနေကြရသည်။

“နိုင်ငံတော်အနေနဲ့ကော၊ လုပ်ငန်းရှင်တွေအနေနဲ့ကော ကိုယ့်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ဒေသ ထွက်ကုန်တွေကို ဝင်ငွေတစ်ခုအနေနဲ့ ပိုပြီးစိတ်ဝင်စားလာအောင် မြို့ပြကြီးတွေကို သွား အလုပ်လုပ်မဲ့အစား ကိုယ့်ဒေသမှာ ဒီအပင်တွေရှိတယ်။ အခြားဝင်ငွေနဲ့အတူတူပဲ ဆိုတာကို ဈေးကွက်တစ်ခု ဖော်ဆောင်ပေးသင့်တယ်။ အဲလို ဖော်ဆောင်မပေးဘူးဆိုရင် ကိုယ်တို့က ဘာတွေသွားပြီးကြုံရမလဲဆိုတော့ ဈေးကွက်အနေနဲ့ မိမိဒေသမှာရှိတဲ့ ထန်းလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားမှာမဟုတ်ဘူး။ စိတ်မဝင်စားတဲ့အတွက် မြို့ပြသွားတဲ့အတွက် ကျွေးကျော်ကိစ္စတွေ အခြားကိစ္စတွေဖြစ်လာမယ်။ ထပ်ပြီးဖြေရှင်းရမဲ့ကိစ္စတွေ ဖြစ်လာမယ်” ဟု ဦးမောင်ညိုက ပြောသည်။

တကယ်တမ်းတော့ ညောင်ဦးဒေသတဝိုက် ထန်းတောများစွာတွင် အလုပ်အကိုင် ကောင်း များစွာရှိနေပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပေးမည့် ဈေးကွက်တစ်ခုကို ခိုင်မာစွာ တည်ဆောက်ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်၊ အခြေအနေတစ်ခု လိုနေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ထန်းသည် အထူးရှင်းလင်းပြောဆိုနေစရာ မလိုလောက်အောင်ကို အရွက်၊ အသီး၊ အပင်၊ အမြစ်ကအဆုံး အားလုံးလွှင့်ပစ်စရာ မလိုလောက်အောင်ကို သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်အတွက်ကော၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အတွက်ပါ အကျိုးဖြစ်ထွန်းနေသည့်အပင်ဖြစ် သည်။ ထိုအပင်ကို ညောင်ဦးဒေသတဝိုက်ပိုင်ဆိုင်ထားပြီး ကမ္ဘာ့အထင်ကရ ခရီးသွားလုပ်ငန်း ပုဂံဒေသကြီးတစ်ခုလုံးလည်း ရှိနေသည့်အခြေအနေတွင် ဒေသခံတို့၏ လူမှုဘဝများနိမ့်ကျ နွမ်းပါးခက်ခဲနေသည်မှာ မဖြစ်သင့်ကိစ္စသာ ဖြစ်သည်။

လက်ရှိအခြေအနေတွင်တော့ ထန်းတက်သမားများ အလုပ်အကိုင်တည်မြဲစေရေး အတွက် ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်ခြင်း မရှိသေးပေ။ ပုဂံအထွက် ကျောက်ပန်းတောင်း လမ်းဘေးဝဲယာတွင် ထန်းရည်၊ ထန်းလျှက်၊ ထန်းပစ္စည်းများ ရောင်းချသည့်ဆိုင်လေး အနည်းငယ်တွင် ဒေသထွက်ကုန်အဖြစ် ရောင်းချနေသည်ကိုသာ တွေ့ရသည်။ ပြည်တွင်း၊

ပြည်ပခရီးသွားများ အထူးစိတ်ဝင်တစား ဝင်ရောက်လေ့လာ ကြည့်ရှုကြသည်ကိုလည်း သွားတိုင်းတွေ့ခဲ့ရသည်။ အနည်းစုလေးသာဖြစ်သည်။ ယခုနှစ်ပိုင်းမှာတော့ ထန်းလျှက်ကို အဆင့်တန်းမီ သန့်စင်ကျိုချက်ကာ ပြည်ပတင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည့် အဆင့်ကိုလုပ်ဆောင် နေသည့် လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးစနစ်ဦးစတော့ ပေါ်ပေါက်လာကြသည်လို့ ဒေသခံများက ပြော သည်။ သို့ပေသည့် ထန်းလျှက်တစ်ပိသာလျှင် (၁၅၀၀) ကျပ်နှုန်းသာ ရရှိသည်။ ထန်းသမား မိသားစုများအနာဂတ်အတွက် စိတ်ဝင်စားလောက်သည့် အခြေအနေတော့ဖြင့် မရောက် သေးပေ။

“ထန်းသမားတွေက မိသားစုဝင်ငွေလိုမျိုးပေါ့။ နည်းသွားတယ် အရင်တချိန်ကနဲ့ စာရင် နယ်ကလူတွေကိုယ်၌က ထန်းပင်အပေါ်မှာ တန်ဖိုးထားမှုနည်းသွားတယ် နောက် မျိုးဆက်တွေက ကိုယ့်ဒေသထွက်ကုန်တွေကို အဓိကထားလုပ်မဲ့အစား၊ ဘယ်မြို့က အလုပ် ကောင်းမယ်၊ ဘယ်နိုင်ငံကတော့ အလုပ်ကောင်းမလဲဆိုပြီး ရွေးချယ်လာတဲ့အပိုင်းတွေ ရှိလာမယ်။ အဲဒါမျိုးတော့ မျိုးဆက်တွေက လှုံ့ဆော်မှုနည်းလာတဲ့အခါကျတော့ ဒေသ မျိုးစိတ် အရင်းအမြစ်ထွက်ကုန်တွေ ကျဆင်းလာတယ်” ဟု ဦးမောင်ညိုက ဆိုသည်။

ထန်းတက်ရသည့်အလုပ်က အရင်းအနှီး စိုက်ထုတ်ရသေးသည်။ ရင်းထောင်ရင်းဖျား များအတွက် ဝါးကို ဝယ်ယူရသေးသည်။ နောက်တော့ ထန်းလျှက်ချက်မည်ဆိုပါကသစ်ပင် သစ်တော ရှားပါးသည့်အရပ်ဒေသမှို ထင်းလှည်းတစ်လှည်းကို ငွေ(၁၅၀၀၀) ကျပ် ပတ်ဝန်း ကျင်တွင် ရှိသေးသည်။ ထန်းတက်သမားတစ်ဦးရရှိသည့်နှုန်းထားကလည်း တစ်နေ့တွင်မှ (၅၀၀၀) ကျပ်မှ (၇၀၀၀) ကျပ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်သာရှိသည်။ လက်ရှိထန်းလျှက် ပေါက်ဈေးဖြင့် မကိုက်ဟု ဒေသခံကဗျာဆရာ ကိုငြိမ်းထက်က ဆိုသည်။ ဒါကထန်းသမားများ ရှားပါး လာသည့်အချက်ပင်။ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ထန်းတောများ ပျက်သုဉ်းရှားပါးလာနေသေး သည်ကလည်း ရှိနေသည်။ တိုးချဲ့လာနေသည့် ဟိုတယ်ဇုများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် မြေနေရာတစ်ကွက် ဝယ်ယူသွားတိုင်း ထန်းတောတစ်တော ပျောက်ဆုံးသွားသည်။ ယင်းအပြင် ထန်းပင်ပေါက်များကို ဟိုတယ်များတွင် အလှဆင်စိုက်ပျိုးရန်အတွက် အပင် လိုက်ရေသောက်မြစ်ပါ ဖြတ်ယူကာ ကရိန်းများဖြင့် ရွှေ့သွားကြပြန်သည်။ နောက်တစ်နည်း ကတော့ သက်တမ်းရင့်အပင်များကို ပင်လိုက်ခုတ်ယူကာ ဟိုတယ်စည်းရုံးအကာနှင့် ပရိဘောဂဆက်တီခုံစားပွဲများအဖြစ် တန်ဆာဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဟိုတယ်များက လုပ်ဆောင်လာကြသည်။ သက်ရှိထင်ရှား ထန်းတောများ ပျောက်ဆုံးလာသည်ကို သတိမထား ကြသလို၊ ဒေသခံများကလည်း ထပ်မံစိုက်ပျိုးသူမရှိသလောက် နည်းပါးလာနေသည်ဟု

ကိုငြိမ်းထက်က ဆက်လက်ပြောသည်။

“တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဒီအတိုင်းသွားရင် ထန်းမျိုးတုံးမှု ဖြစ်နိုင်တယ် လောလောဆယ် ဆယ်စုနှစ်လောက်အတွင်းမှာတော့ မဖြစ်နိုင်သေးပါဘူး” ဟု ဦးညိုမောင်က ဝမ်းနည်းစွာ ဆိုလာသည်။

နောက်ဆုံးတစ်ခေါက် ပုဂံကိုသွားဖြစ်သည့်အခေါက်ကတော့ ကြားရသည့်သတင်း စကားက စိတ်နှလုံးကို နာကျင်စေသည်။ ရှေးဟောင်းဘုရားစေတီများ ငလျင်ကြောင့် ပြိုကျပျက်စီးတာကို မျက်မြင်ကြုံရသည့်ခံစားရမှုကတစ်ခု၊ ဒေသခံထန်းသမားများဘဝကို ကြားသိရသည့်က တစ်သွယ်၊ မြန်မာ့ထန်းတောများရှေ့ရေ သက်ပြင်းမောကိုသာ ချလိုက် မိသည်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွင် သဘာဝသယံဇာတများ၊ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် များစွာရှိသည့်တိုင် တန်ဖိုးရှိရှိဖြင့် ရေရှည်ကိုမကြည့်ခဲ့သည့် အခြေအနေတစ်ရပ်အောက်တွင် ပျက်စီးယိုယွင်း၊ ရှားပါးပျောက်ဆုံးခြင်းတို့ တရွေ့ရွေ့ရောက်ရှိလာနေသည်။ စစ်မှန်သော အစိုးရတစ်ရပ်အနေဖြင့် မိမိနိုင်ငံ၊ မိမိပြည်သူလူထုအကျိုးကို ရှေးရှုရာတွင် လူမှန်နေရာမှန် နည်းစနစ်မှန်များ ရေရှည်ကိုကြည့်ကာ အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဟု ယူဆ သည်။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက အညာထန်းတောများနှင့် ထန်းသမားများ၏ စစ်မှန်သည့် ဘဝများကို ကြည့်ရှုရမည့်အစား သရုပ်ပြထန်းတောကြီးနှင့် သရုပ်ပြထန်းတက်သမားများ ကို လေ့လာကြည့်ရှုရင်း သဘာဝအတိုင်းရှိခဲ့သည့် အညာမြေထန်းတောကြီးများက လွမ်းရ တော့မည်လား၊ မောရတော့မည်လား မသိနိုင်ပါချေ။

ငြိမ်းချမ်းဝေ

ရွာထဲမှာလူကြီးများ လာရောက်ပိုင်းကုကြသည်။ လူငယ်များက ထန်းရွက်ကုသယ်သည်။ ရေနွေးသောက်သည်။
လက်ဖက်သုပ်၊ ချင်းသုပ် ပိုင်းစားကြသည်။ အမျိုးသမီးများကလည်း ထမင်းဟင်းလာရောက် ချက်ကုကြသည်။
တံခွားပြီးလျှင် အမဲသား၊ ငရုတ်သီးချက်၊ မန်းကျည်းရွက်ချဉ်ရေဟင်း၊ ပဲကြီးအိုးကပ်ဟင်းများဖြင့်
ပိုင်းဖွဲ့စားသောက်ကြသည်။ ကိုယ့်အိမ်တံခွားပြီးလျှင် သူတံခွားသည်ကိုသွားကုကြ၍
ပျော်ပျော် ရွှင်ရွှင်စားသောက် ကြလေသည် အညာအငွေ့အသက်လေးများကို ကျွန်တော် အမှတ်ရမိသည်။

အရသာပေါ့သွားသော အညာထမင်းပိုင်းလေး

ဇာနည်အောင် (မန္တလေး)

အာသာပေါ့သွားသော အညာထမ်းဝိုင်းလေး

နှစ်သစ်ကူးအခါရက်တွင် အမေ့ဘက်မှ ဘိုးဘွားများအား ပူဇော်ကန်တော့ရန် အမေ့ဇာတိရွာသို့ ရောက်ခဲ့၏။ မရောက်တာကြာပြီဖြစ်၍ အခါကရက်ပြီးသည့် နှစ်ဆန်း (၃) ရက်အထိ နေဖြစ်ခဲ့၏။ နှစ်ဆန်း (၂) ရက်နေ့တွင် အဘိုးအဘွားတို့က ထန်းရွက်တဲကလေးကို ထန်းရွက်အသစ်မိုးပါသည်။

အညာခလေ့ အညာအငွေ့အသက်များဖြင့် ထုံမွမ်းနေသော ထန်းရွက်တဲကလေးကို အဘိုးအဘွားတို့က တမြတ်တနိုး ရှိနေကြဆဲပင်။ ထန်းရွက်အသစ်ရနံ့ တသင်းသင်းဖြင့် အေးမြသောအရိပ်ကို ပေးစွမ်းနိုင်သောကြောင့် အညာနွေကို အန်တုနိုင်ပေ၏။ လျှပ်စစ်မီးရရှိနေသည့်အတွက် ပန်ကာ၊ ရေခဲသေတ္တာတို့ ရှိနေသော်လည်း အဘိုးအဘွားတို့သည် ပန်ကာမသုံး၊ ရေခဲရေမသောက်။ မြူအိုးအသစ်ကလေးများထဲတွင် ညကတည်းက ရေဖြည့်ထားကြပြီး နောက်နေ့တွင် အေးစိမ့်နေပြီဖြစ်သော သဘာဝရေကိုသာ သောက်သုံးကြသည်။ အသက်ခုနှစ်ဆယ်ကျော်သည်အထိ အညာမြေတွင် ကြီးပြင်းနေထိုင်လာကြသူများဖြစ်သည့်အတွက် အညာနွေကို သူတို့ သူတို့စိတ်တိုင်းကျဖြတ်သန်းနေကြခြင်းပင်။ အိမ်တိုင်းလိုလို သွပ်မိုးများဖြင့်နေထိုင်ကြသော ယနေ့ခေတ်အခါတွင် ထန်းရွက်မိုးသည်အလေ့အထ နည်းပါးသွားခဲ့ပေပြီ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မိမိအလည်ပြန်ရောက်နေချိန်တွင် အဘိုးအဘွားတို့ နေပူဒဏ် ကာကွယ်ရန် နေထိုင်ရန်ထန်းရွက်တဲကလေးကို အမိုးမိုးသည်နှင့် ကြုံကြိုက်ချိန်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်အားဒါနပြုရပါတော့သည်။

နှစ်ဆန်း(၁)ရက်နေ့ ညဉ့်ဦးယံကပင် ထန်းလျှော်များကို ရေစိမ်သည်။ နှစ်ဆန်း(၂)ရက်နေ့ နံနက်စောစောထ၍ သုံးပင်နှစ်ခန်းတဲကလေးမှာ ထန်းရွက်ဟောင်းများကို ဖျက်ချ

ရပါသည်။ အဘိုးကလျော်သပ်သည်။ ထန်းရွက်ဟောင်းများဖျက်ချပြီးသော်လည်း တဲကူမိုး မည့်သူများ ရောက်မလာသေးသဖြင့် ဦးလေးဖြစ်သူက သွားခေါ်သောအခါ ခရီးထွက်သွား ကြသည့်အတွက် မလာနိုင်တော့ဟု သိရသောအခါ ဦးလေးအငယ် တစ်ယောက်ကို ကယျာ ကယားပြေးခေါ်၍ တဲမိုးရန်ပြင်ဆင်ရပါတော့သည်။ ဦးလေးနှစ်ယောက်က တဲပေါ်တက်၍ အခြင်များ၊ ဆီဖူးဆွဲများ (ဒေသအခေါ်)ကို လျော်ဖြင့်တုပ်နှောင်နေကြစဉ် ကျွန်တော်က ထန်းရွက်များကို အဆင်သင့်ဖြစ်ရန် တဲနားသို့ သယ်ထားရသည်။ ဦးလေးနှစ်ယောက်က တဲမိုး၊ ကျွန်တော်ကအောက်မှ ထန်းရွက်များပစ်ပေးနှင့် တော်တော်ပင်ပန်းလှသည်။

ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ်အခါက ရွာသို့အလည်လာလျှင် အဘိုးအဘွားတို့ တည်းမိုး သည်နှင့် မကြာခဏ ကြုံခဲ့ဖူးသည်။ ရွာထဲမှာလူကြီးများ လာရောက်ဝိုင်းကူကြသည်။ လူငယ်များက ထန်းရွက်ကူသယ်သည်။ ရေခန်းသောက်သည်။ လက်ဖက်သုပ်၊ ချင်းသုပ် ဝိုင်းစားကြသည်။ အမျိုးသမီးများကလည်း ထမင်းဟင်းလာရောက် ချက်ကူကြသည်။ တဲမိုးပြီးလျှင် အမဲသား၊ ငရုတ်သီးချက်၊ မန်းကျည်းရွက်ချဉ်ရေဟင်း၊ ပဲကြီးအိုးကပ်ဟင်းများဖြင့် ဝိုင်းဖွဲ့စားသောက်ကြသည်။ ကိုယ့်အိမ်တဲမိုးပြီးလျှင် သူတဲမိုးသည်ကိုသွားကူကြ၍ ပျော်ပျော် ရွှင်ရွှင်စားသောက် ကြဖူးသည့် အညာအငွေ့အသက်လေးများကို ကျွန်တော် အမှတ်ရမိသည်။

အိမ်နီးနားချင်းများလာ၍ တဲကူမိုးကြတော့ဘူးလားဟု အဘိုးကို ကျွန်တော်မေး ကြည့်သောအခါ အဘိုးက “ခေတ်ပြောင်းသွားပြီ ငါ့မြေးရယ်”ဟု ခပ်ပြုံးပြီးဖြေပါသည်။ ယခုလာရောက်မမိုးနိုင်သူများသည်ပင် လုပ်အားခပေး၍ ခိုင်းရချင်းဖြစ်ကြောင်းရှင်းပြပါ သည်။ အိမ်တိုင်းလိုလို သွပ်မိုးဖြင့် နေထိုင်နေကြပြီဖြစ်သော ယနေ့ခေတ်ခါမျိုးတွင်တဲမိုးရာ အပြန်အလှန်ဝိုင်းကူညီကြသည့် အလေ့အထတစ်ခုက ကွယ်ပျောက်ခဲ့ပေပြီ။ စက်ရုံ အလုပ် ရုံများဖြင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ပွင့်လန်းနေသော ခေတ်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ့်အကိုင်ဖြင့် မအားလပ်နိုင်ကြတော့။ ခပ်စောစောပြီးမည်ဟု မျှော်လင့်ထား သော်လည်း တူအရီးသုံးယောက်တည်းသာ မိုးရသောကြောင့် မွန်းတည့်ခါနီးမှပင် ပြီတော့ သည်။ တဲမိုးပြီးသောအခါ အမဲသား ငရုတ်သီးချက်၊ မန်းကျည်းချဉ်ရေ၊ ပဲကြီးအိုးကပ်ဖြင့် တူအရီးသုံးယောက်ထမင်းစားကြသည်။ အညာတဲမိုးဟင်းဖြစ်သဖြင့် စား၍ကောင်းပါသည်။ သို့သော် ငယ်စဉ်ဘဝက စားခဲ့ဖူးသည့်အရသာနှင့် ပြန်လည်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လိုက်သောအခါ အရသာတော့အနည်းငယ်ပေါ့သွားသလို ခံစားမိလိုက်ပါသည်။ ■

ဇာနည်အောင် (မန္တလေး)
ကြေးမုံ၊ ဧပြီ ၂၇-၂၀၁၇

သန့်ပင်တော
ဂိုဏ်းတော
သန့်ပင်တော

သန့်ပင်တော

ထန်းပင်ပေါ်က ရှဉ့်ကိုချောက်၊ ထမခြောက်ကိုမွှေ

“ဗျို၊ အသည်း . . . လာပါဦးဗျ . . . ခင်ဗျားဆီစားစရာတွေ . . . ဘာပါသတုံး။ ခင်ဗျားကြည့်ရတာ ရောင်းချင်ပုံရပေါင် . . . ဗျာ”

“တော့နယ်တော် . . . ပြောတတ်ပလေတယ် . . . ဈေးသည်ပဲဥစ္စာ . . . မရောင်းချင်ဘယ်သူရှိကတုံးတော့ . . . ရောင်းတော့မပါ . . . ဟွန့် . . . ”

ကိုသိန်းလွင် တို့ကလေးတုန်းက နဘဲကြူးနဲ့ မန်ကျည်းကန်ဝေးမှတ်တာရယ် . . . ဘယ်ဗျာ ခုတော့အိမ်လာ ယာရွှေ့ဆိုတဲ့အတိုင်း၊ အိမ်ခြံကွက်တွေမှ တိုးချဲ့လာလိုက်တာ၊ ရွာနှစ်ရွာဆိုတာ ဆက်လုခမန်းဖြစ်ကုန်ရော . . . ။

အစောကပြောတဲ့ဈေးသည် “မညို” ဆိုတာ၊ နဘဲကြူးကနေမှ ဈေးတောင်းခေါင်းရွက်ပြီး ရွာနီးချုပ်စပ်ဈေးရောင်းရင်းက မန်ကျည်းကန်ရွာထဲ ရောက်လာတာပါ။ အသက် ၃၅နှစ်လောက် လုံးကြီးပေါက်လှကလေးအမေဆိုပေမဲ့ ဈေးသည်လုပ်စားနေလေတော့ စကားကလည်းတတ်ပါ။ သူ့ယောက်ျားက “အောင်မြ်” ဆိုလားပါ။ သူ့ကြည့်လိုက်ရင် ထန်းရည်မူးနေတာချည်းရယ်။ အဲ . . . အဲ . . . ပြောရင်းကမှာကုန်ပါပကော၊ အရက်မူးနေတာပြောတာပါ။ ခု ထန်းရည်မူးစရာ . . . ရွာနားမှာက ထန်းပင်ရယ်လို့တယ်မှ မရှိတော့တာ . . . ။

“စိမ်းလဲရယ်တဲ့ကမ္မ၊ ညိုမှောင် . . . ပင်ဝါးရုံလေယူကလည်း တိမ်းတယ်ကွယ် ယိမ်းယိမ်းနဲ့ မြောက်တောင်” ဖြစ်ဖြစ်၊ သီချင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်ဖြစ် “ဟဲ” လိုက်ရရင်လား လွှတ်အရသာရှိကလားဗျ။ အနားမှာ ဘယ်သူ့ကိုမှ ရှက်ရွံ့အားနာရမယ်လူမှ မရှိကလား။ ပြောရရင် . . . စိတ်ကြီးဝင်စရာ . . . ဟောဟို ထန်းတော၊ ထန်းပင်တွေဆိုတာက ကိုယ့်

ပရိသတ်ပေါ်ဗျာ ဟုတ်ဖူးတဲ့လား။

ယာတော... အလည်မှာကွယ် (တိန်တိန်) ငါပြောမယ် ရွှေရင်ဘုရင်ရဲ့... နှင် ဆင်ခြင်ပါလား၊ နှင်ဆင်ခြင်ပါလား အား... ဟာ... ”

မြောက်ထန်းတောက “ကိုတင်ငွေကြီး” ကပေမဲ့၊ ထန်းသမား ဆိုပေမဲ့၊ ထန်းသမား ဆိုပေမယ့် အဆိုကောင်း အငိုကောင်းဗျ။ ကိုအောင်မြ်တို့ ထန်းသမားတွေဆိုတာကလား တစ်နှစ် ပတ်လုံး ထန်းတောထဲမှာ မိသားစု ထန်းအလုပ်တွေနဲ့ ပိနေကြလို့၊ ဇာတ် ဘာညာ မကြည့်ဖြစ်ကြတာက များပါတယ်ဗျာ။ ဟုတ်ပါတယ် ကိုအောင်မြ်တို့ ထန်းတောက တောထဲတောင်ထဲရှိပေမဲ့ အလှူရှိလို့ ရွာထဲက အသံချဲ့စက် ဖွင့်တယ်ဆိုရင် နေ့ခင်းသာ မကြားရှိမယ်။ အို... ညခင်းများမတော့ အနားလာကပ်ဖွင့်တဲ့အတိုင်းပါဗျာ။ မကြားချင် တော့ရင်ကလား စောင် ခေါင်းပြီးခြုံရုံရှိတာပေါ့။ ဟုတ်ဘူးလား။

အို... အိမ်ကလူ ကိုအောင်မြ် တို့ဆိုတာက ထန်းသမားလို့မပြောရဘူး။ ညောင်ဦးဖီးတို့လိုသာ မစွမ်းရင်ရှိရမယ်။ သူတို့ကတော့ မကျမချင်းကို တက်နေကြရတာ ပါတော်” ဈေးသည်မညိုက၊ သူ့ခံတောင်းကြီးထဲက စားစရာတွေကို ထုတ်ရောင်းရင်းက သူ့လင်တော်မောင် ကိုအောင်မြ် ထန်းတက်တုန်းက အကြောင်းတွေ ပြောနေပါရောလား။ မြန်မာလတွေထဲမှာ တန်ခူးလဆိုတာ တကယ်တော့ ထန်းသမားတွေအတွက်က ထန်းကူး လဗျာ။ တစ်နှစ်တာ ထန်းပင်တွေ တက်ရလို့ရအောင်လို့ အစစ အရာရာ ပြင်ဆင်ရတဲ့လ ထန်းတွေနွေးရတဲ့လပေါ့။ ဒါကြောင့်ပို့ နန်းတွင်းစာဆို ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာကတောင်မှ နွေဦးကာလမြူထသောအခါ ရင်းထောင် ရင်းစွဲ ဆောင်မြ်အိုးလွယ်ကာလို့ စပ်ဆိုခဲ့သေး သကော။

တကယ်တော့ ထန်းသမားဘဝ ထန်းသမားမိသားစုဆိုတာ ရွာထဲမှာတော့ လူမွေး လူတောင်မပြောင်ရောင်တဲ့ဘဝပါဗျာ။ တစ်နေကုန် ထန်းတစ်ရာ သီလုံးရွာထဲကနေ ထန်းတောထဲ ပြောင်းနေကြရ။ ရွာဝေး ယာဝေး ရေဝေးနဲ့ဆိုတော့ မိသားစု အားလုံး ဆိုတာကလည်း ညစ်ပတ်ပေရေလို့ပေါ့။ ဒီတော့ စာသင်ကျောင်းက ဆရာမတောင် ညစ်ပတ်တဲ့ကလေး ဆိုရင်တကတည်း ထန်းသမား ကလေးကျနေတာပဲလို့ ပြောယူရတဲ့ အထိပါ။

ရွာမှာ စာရင်းဌာ၊ လယ်ကူလီ၊ ထန်းသမားတွေဆိုတာ အဲဒါဘဝတူ တွေပဲ။ သူနေ့စဉ်တက်နေရတဲ့ ထန်း အပင်လေးငါးဆယ်ဆိုတာ အဲဒါ သူ့ ထန်းတော၊ သူ့အပင်လို့ မထင်လိုက်နဲ့ ရွာထဲကကြေးရတတ် လူချမ်းသာတွေရဲ့ထန်းကို အစုစားတတ်ကြရတယ်။

စိမ်းရောင်စိုစာပေ

အစုစားဆိုတာက ထန်းပင်ကထွက်လာတဲ့ ထန်းလျက်ကိုမှ လေးရက်တစ်ရက်၊ ထန်းသမားက ရကြစားကြရတာကလား။ ကျန်တာတွေက ထန်းရှင်က လာသိမ်းသွားခဲ့ကြတာပါ။

ရင်းထောင်. . ရင်းစွဲ ဆောင်မြအိုးလွယ်ကာ၊ ဓားနီးထက်စွာ၊ ခါးမှာ ချပ်လျက်. . .”

ထန်းသမားရဲ့ အသုံးအဆောင်တွေထဲမှာ ရင်းထောင်ကတော့ အဓိကပေါ့။ ရင်းထောင်ဆိုတာ ဝါးလှေကားကို ပြောတာပါ။ ထန်းပင်ထန်းတော မြင့်ရင်မြင့်သလို ဝါးလှေကားက မြင့်ရတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲမြင့်မြင့် ကိုအောင်မြင်တို့ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ကလည်း ဖြစ်ရသေးတယ်။ တစ်ခါတလေကျတော့ ထန်းပင်က မတရားကြီးရှည်လွန်းနေရင် ထန်းပင်ထိပ်မှာ အသေချည်ထားတဲ့ လှေကားအတုလေးရှိသေးတယ်။ အဲဒါကိုတော့ “ရင်းစွဲ” လို့ခေါ်တာ။

ဒေါ်ရင်ရယ်မြည်၊ ပင်ရည်က ခန်း၊ ထန်းသမားဝှေးတန်း၊ ထန်းလျက်ချက်နို့ပက်လက် မြူအိုး ကောင်းဝှေး ငေါက်တောက်”

ဒေါ်ရင်ကောင်ဆိုတာ အညာမှာတော့ ပုစဉ်းရင်ကွဲကို ခေါ်တာပါ။ ထန်းတက်တယ်လို့သာ လုပ်ငန်းတွေက များလှပါတယ်။ ထန်းသမားက ထန်းပင်ပေါ်က ထန်းရည်အိုးမြူအိုးတွေကို အသစ်အဟောင်းလဲ ပင်ခြေရင်းမှချထားခဲ့ တက်ပြီးသားထန်းပင်က ဆင်းလာရင် ရင်းထောင်ကြီးတွေ ဆွဲဖြုတ်ခဲ့၊ နောက်တစ်ပတ်တက်ဖို့ ရင်းတောင်ကို မ၊ရွှေသွားခဲ့တော့၊ ထန်းပင်ရင်းက မြူအိုးတွေကို ကောက်ဆွဲပြီး ထန်းလက်ထမ်းပိုးနဲ့ထမ်း ထန်းလျက်ချက်တဲ့အဲဒါ အဲဒါဆိုတာက နေစရာအိမ်ဆိုလည်း ဟုတ်ပါတယ်။ တဲကိုအရောက်ပို့ရတဲ့လူကို မြူအိုးကောက်တဲ့ ခေါ်ကြတယ်။

ထန်းမတက်ခင် ထန်းသမားတွေဆိုတာ ထန်းနွေးကြရတယ်။ ထန်းနွေးတယ်ဆိုတာ မနှစ်ကတည်းက ထန်းရာသီကုန်လို့ ဒီအတိုင်း သံယောဇဉ်မဲ့ စွန့်ပစ်ထားခဲ့တဲ့ ထန်းပင်တွေကို ထန်းသမားတွေက သူတို့လိုတော့ ပြန်မျက်နှာချိုသွေးလာတတ်ကြတယ်။ ရင်းထောင် ရင်းစွဲတွေပြင်၊ အပင်ပေါ်တက်၊ ထန်းတက်ချိန် ထန်းစစ်တွေခွာ၊ ထန်းနို့တွေအရန်သင့် ထန်းလှီးနိုင်အောင် ထန်းကျောလျှော်နဲ့ စုစည်းချည်၊ နောက်တော့မှ ထန်းခိုင်အရင်းကို ထုထုပေးရတယ်။ ဒီတော့မှ ထန်းပင်ကနာပြီး ထန်းရည်ယိုမယ်လို့ ဆိုကြသကဲ့။

တော်တို့တစ်တွေ ထန်းလျက် ဝအောင်စားထားကြ၊ ထန်းရည်တွေသောက်ရတုန်း ဝအောင်သာ သောက်ထားကြပေရော. . . ။ နောက်ဆို သောက်ချင်လို့တောင်မှ သောက်စရာရှိတော့မယ်မဟုတ်ဘူး”

ဘာပြုလို့ရမှာတဲ့တုံးတော့ဆိုပြီး မညိုက ပြောပြပါတယ်။ မညိုဆိုတာကလည်း

လေထဲကနေ သရက်ပန်းရနံ့တွေရလိုက်တယ်။ ထန်းတောနဲ့ကပ်လျက် သရက်ခြံကြီးဆိုတာ
 စိမ်းညိုမှောင်မည်းလို့ပါလား။ မနစ်ကတော့ သရက်အထွက်က ထင်သလောက်
 မကောင်းခဲ့ဘူး။ ပင်ပြတ်ဝယ်တာ ၆၅ သိန်းတောင်မှကျတာ။
 အသီးခူးချိန်မတော့ရှည်တွေကိုက်လိုတဲ။ အဲဒီရှည်တွေက ဘယ်ကနေလာကြတာလဲဆိုတော့
 ထန်းပင်တွေရှင်းပြီးရင် ဈေးကောင်းတဲ့ သရက်ပင်ကိုပဲ စိုက်ကြဦးမှာတဲ့...လေ။

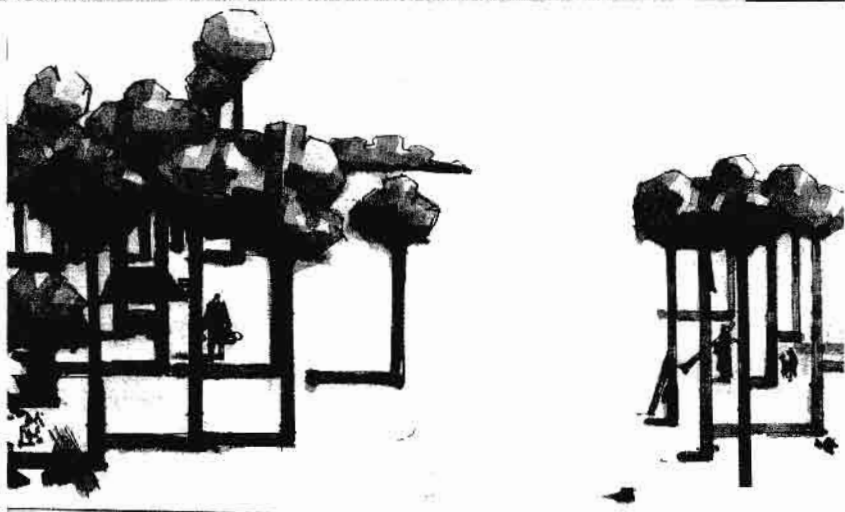
တကယ်တော့ ထန်းသမားမယားဖြစ်ခဲ့လေတော့ တော်တော်ဟာ ထန်းပင်တွေမြင်ရင်
 သံယောဇဉ်က ဖြစ်ချင်ချင်နဲ့တူပါရဲ့။ ခုဟာ ဈေးသည်တစ်ဖြစ်လဲဆိုပေမဲ့ ရွာစဉ်တရိုး
 ခံတောင်းကိုရွက် ဈေးရောင်းရင်းကပေမဲ့ ထန်းပင်ထန်းတောတွေသတိထား ကြည့်မိတော့
 မရှိကြတော့ဘူး။ ပြောင်ချင်နေပြီရယ်။

မင်းမလဲကွယ်၊ ထန်းသမားသားလောက်တောင် မပြောင်ရောင်ပါလား။ မြင်ရတာ
 စိတ်မချမ်းသာစရာကြီး”

ရပ်ထဲရွာထဲမှာတော့ အဲဒီလိုပြောတတ်ကြတယ်။ မညိုတို့ ထန်းလျက်ချက်တုန်း
 ကလည်း ဒီလိုပဲ။ ထန်းညက်ဖို့ကြီးထဲမှာ သံဒယ်ကြီးတွေ သုံးလေးလုံးနဲ့ အဆင့်ဆင့်ကျို။
 မီးနဲ့ဘာနဲ့ ပူရအိုက်ရတဲ့အထဲ ထင်းမီးကိုလေစားရင် အလဟဿဖြစ်ရချေရဲ့ဆိုပြီး ထန်းလက်
 တဲကို မြေစိုက်ဆောက်ထားတော့တာပါ။ အဲဒီလိုနဲ့ ချွေးနဲ့ရင်းထားရတဲ့ ထန်းလျက်တွေ
 ဆိုတာ ချိုသလား၊ ချဉ်သလား မမြည်းရခင်ကို ထန်းရှင်က သူ့အလှည့်ရောက်လာရင်
 မပျက်မကွက် လာကောက်၊ နောက်တော့ ပျောက်သွားကြတာချည်းပါပဲ။

ဒီတစ်ခေါက် ကိုသိန်းလွင် ရွာက အလှူလာရင်း ဈေးသည်မညိုနဲ့ စကားစမြည်
 ပြောဖြစ်တော့ ထန်းလောကအကြောင်း အတော်လေးမေးမိပြောမိတာကလား။ ရွေးကတော့
 ထန်းတစ်ပင်ခေါင်ကခြောက်ပြီး အိုလာပြီဆိုရင် အဲဒါထန်းပင်ကိုအရင်လဲ့၊ ထန်းလုံးကို
 နွားစာခွက်ဖြစ်ဖြစ် ခေတ်လျှောက်ဖြစ်ဖြစ်လုပ်ကြတယ်။ အိမ်ခါးပန်းထန်းသားနဲ့ လုပ်ထား
 လို့ကတော့ တစ်သက်နေရော့ ပိုးမထိုးဘူး။

အခု . . . ရွာမှာ ထန်းတစ်ပင်ရဲ့ ပေါက်ဈေးက နှစ်ထောင်တဲ့၊ လှဲနေကြလေရဲ့။

ဘာလုပ်ကြတယ်ရယ်လို့တော့ မဆိုနိုင်ဘူး... ”

ဟေး... ”

ထန်းပင်က ထန်းရည်ရတယ်။ ထန်းညက်ရတယ်။ ထန်းရွက်က အိမ်မိုးကြတယ်။ အေးတော့ တချို့ရှေးလူကြီးတွေက ဝါးထရံကာ၊ ထန်းလက်မိုးနဲ့မှ နေချင်ကြတာကလား။ ထန်းလျော်က တောင်းပလုံးရက်ရတယ်။ ထန်းလက်ရိုးကို ထမ်းပိုးကုလားထိုင် လုပ်နိုင်တယ်။ ထန်းသားနဲ့ အိမ်ဆောက်နိုင်တယ်။ ထန်းသီး၊ ထန်းနို့ခြောက်ကို မီးဆိုက် ထန်းစစ်ကို ထန်းလျက်ချက်ရာသုံး၊ ထန်းပင်မြစ်က အညာဒေသရဲ့ သရေစာ၊ ထန်းတစ်ပင်လုံး ပစ်ရတာ ဘာရှိတော့လို့တုံး... အိမ်ကလူ ကိုအောင်မြင်မှုများ ထန်းကို မလျော့မချင်း တက်ခဲ့ရတာ ပါတော်”

ထန်းသမားတွေနေ့တစ်နေ့ ထန်းပင် အပင်လေးငါးဆယ်ကို နေ့တိုင်း တက်လိုက် ဆင်းလိုက် တက်နေကြရတော့ မတော်ခြေချော်လက်ချော် ကျတတ်ကြတယ်။ စဉ်းစားကြည့် ထန်းပင်ဆိုတာ ပေ ၃၀၊ ၄၀ အမြင့်ကြီး အောက်မှာက ကျောက်စလစ်မြေခေါင်ခေါင် ထန်းပင်ပေါ်က မတော်တဆ ပြုတ်ကျလို့ကတော့ အဲဒါအသေနဲ့ အကျိုးတစ်ခုခုပဲ။

“ငါ့လူ အောင်မြင်တဲ့ ရွှေအောင်တို့များ အတွေ့ရခက်ပါသကွာ၊ မသကာ သမ္မတ

ကိုတောင်မှ သူ့လောက်တွေ့ ချင်ရင်ခက်မှာ မဟုတ်ပါဘူး... ”

ဒီဘက်ခေတ်မတော့၊ ထန်းတက်တဲ့လူငယ်တွေက ရှားကုန်ပါပြီ။ ကိုးရီးယားတဲ့၊ မလေးရှားတဲ့ သွား ကြတယ်။ ထန်းပင်တွေ ပြုန်းရတဲ့အထဲ ထန်းတက်သမား ရှားတာလည်း ပါတယ်ရယ်။ ကြည့်လေတလောက ထန်းပိုင်ရှင်က သူတို့ထန်းပင်တွေပေါ်က ထန်းပလပ် ခြောက်တွေတက် ချိုင့်ချင်လို့ အပင်တက်တက်တဲ့လူ လိုက်ရှာပါတယ်။ အစောက ပြောသလို ပဲသပ္ပတထက်တောင် အတွေ့ရအရှာရခက်နေပါရောလား။ ထန်းပင်ထန်းတောတွေ ရှားတာ လည်း မပြောနဲ့လေ”

ဟာ ဒီနှစ်တော့ ဘိုးစံပမြေပဲခင်း၊ မြေပဲတွေ ‘ဥ’ ဦးမှာတော့ မြင်ယောင်ပါသေးရဲ့ ကွာ”

ဟာ ဘာဖြစ်ရမှာလဲ... အစောတုန်းက မြေပဲခင်းထဲကနေ ဗျိုင်းတစ်အုပ် ထ၊ ပျံသွားခဲ့တာ မြင်သမှုတ်လား” ကိုသိန်းလွင်တော့ ဦးလေးလှပြောတာကို သိပ်သဘော မပေါက်ပါ။ ထန်းတောတွေကြား သရက်ခြံတွေကြား မြေပဲခင်းတွေက တပြန့်တပျော့ စိမ်းနေကြတယ်။ မြေပဲခင်းဆီက ဖြူလွင်နေတဲ့ ဗျိုင်းတွေက ရုတ်ခနဲ ထ၊ ပျံသွားကြတာ မြင်လိုက်ရတာ။ လူတွေအတွက် အဖြူတွေ အစိမ်းတွေဆိုတာကတော့ အကျိုး ပြုနေတဲ့ အရောင်တွေပဲဆိုတာ သိပါတယ်။ ဒါပေသိ ဦးလေးလှကတော့ မြေပဲခင်းထဲမှာ ပိုးကျနေရင် ဗျိုင်းတွေက စားပစ်ကြမှာ၊ ပိုးလွတ်တော့ ပိုးသတ်ဆေးခမကုန် မြေပဲက အပျက်အစီးနည်း တော့ မြေပဲထွက်မည့်သဘော၊ ဪ... ဒါကလည်း သဘာဝသီးနှံအထွက် ခန့်မှန်းချက် ပေါ့လေ။

“ဟေ့ကောင် ဘချော” မင်းအခင်းကို မနှစ်က တရုတ်လူမျိုးတွေ မြေငှားချတာ ဘယ်ကလောက်ရသတုံးကွ”

“ဆယ်သိန်းပါ... ဗျာ”

“ဟာ ရလှချေကလား... ငါ့ကောင်ရာ”

မြို့ကပိုက်ဆံချမ်းသာတဲ့ တရုတ်သူငှားတွေ၊ မြေစမ်း ခရမ်းမျိုးတာလား။ ဒါမှမဟုတ် ကုလားအုပ်ကြီးက ခြေထောက်ကလေး ဝင်ပါရစေလုပ်တာလား။ မြေငှားပြီး ဖရဲစိုက်ကြ သတဲ့။ ဟန်ရင်မြေတွေ ဝယ်ကြဦးမှာ။ အဲဒီနည်းနဲ့ ထန်းတောတွေ ပြောင်းလဲပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက ရွာမှာ စိုက်ပျိုးဖို့ရာ ထွန်ယက်ဖို့အတွက် ကျွဲ၊ နွား အလုပ်သမားငှားရတာ ရှားတာ။ ဟိုဟာကတော့ မုဒိတာပွားစရာပါ။ ရွာကကလေးတွေ နိုင်ငံခြားထွက်ကြ၊ တာ မခံသွား၊ ကျောက်စိမ်းတူး၊ အောင်လာတော့ ရွာပြန်လာ၊ သရက်ခြံတွေစိုက်ကြ။ မြေတွေ

စိမ်းရောင်စိုစာပေ

ဝယ်ကြတာပေါ့။

တလောက ရွာထဲက မောင်မောင်၊ သရက်ခြံတွေနဲ့ စိမ်းစိုလို့ပေါ့။ မူးနဲ့ နီးရင် မြစ်ရေတင် ဝေးတော့လား ရေတွင်းတူးကြပေါ့။

“ကိုအေးမောင် သရက်ခြံဖြင့် သီး မသီးသေးဘူး၊ မြို့ကပွဲစား လာဝယ်သွားတာ ၆၅ သိန်းဆို”

သရက်ပွဲစားတွေကတော့ သရက်သီးကင်းပွင့်တာနဲ့ကို လိုက်ဝယ်နေကြတော့တာပါ။ ဒါကတော့ သီးချိန်ကျတော့မှ ဇာတ်ပွဲတွေ ငှားကြသလိုမျိုးပေါ့။ မိုးကူလေဖျက်တာဝန်မယူဆို သလိုပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သရက်က ဈေးကောင်းနေတော့ ပွဲစားတွေကလည်း ဝယ်ရကြတာပဲ။ ဒီနယ်တကြောမှာတော့ သရက်ခြံတွေက ဆိုးဆိုးဝါးဝါးဖြစ်တယ်လို့ တစ်ခါမှ မကြားဖူးပေါင်ဗျာ”

“ဟဲ့... မိညို ညည်းမလဲ... တစ်ရက်တစ်ရက် ဒီဈေးတောင်းကြီး ရွက်ရွက် ဈေးရောင်းထွက်နေရတာ ကြာရင် ကုတ်တွေဘာတွေ တိုနေပါဦးမဟယ်...”

“တိုတာမှ တိုရော... ကြီးတော်ရေ ခုဟာ ကျုပ်ဘဝက လင်ရှိ မုဆိုးမဘဝကို ရောက်နေတာ ကြီးတော်မှ မသိတဲ့ဥစ္စာ...”

“ပေါက်ပေါက်ရှာရှာ... ညည်းနယ်အေ... ဇာတ်ပွဲထဲက စကားတွေပြော တတ်ရန်ကော”

မညိုဈေးရောင်းသွားရင်းက စဉ်းစားနေတာပါ။ မန်ကျည်းကန်တို့၊ နဘဲကြူးတို့ ဆိုတဲ့ နယ်တကြောဟာ မူးရေသောက်ဒေသတွေပါ။ ဟောဒီ ရွှေနားက ကျောင်းကြီးကုန်း ဆိုတာများကတော့ ထန်းနဲ့ပတ်သက်တဲ့ဟာတွေ အကုန်လာခဲ့၊ မရမရှိစေရဘူးရယ်။ ပြောရရင် ထန်းတောက ထန်းတော၊ မြေပဲခင်း၊ ဂျုံခင်းက သတ်သတ်၊ ခြံတွေကသတ်သတ်စီပါနော်။ ခု... ဒီဘက်ခေတ်ပိုင်းကျတော့မှ ဘောက်မဲ့ကြောင့် ထန်းတောထဲလည်း မြေပဲခင်းတွေရောက်လို့ရောက်၊ သရက်ခြံတွေ တည်လိုတည်နဲ့ မျက်စေ့ကို ရှုပ်နေတာပါပဲ။

ငါလား... မပျင်းပေါင်ကွယ်၊ မယ်ညို ငါ... ခုနေ... ငါ့ကိုလား နွားရှဉ်း၊ ယာလေးငါးခင်းလောက် သာပေးကြည့်စမ်းပါ။ ငါ... မလုပ်တော့ပြောချင်တိုင်းပြော”

မညို သိတယ်။ ကိုအောင်မြင်က သူ့ကိုဒီလိုပြောတယ်ဆိုတာ၊ တကယ်တော့ သက်သက် ‘ငေါ့’ တာပါ။ ရွာမှာဆို သူ့မိဘတွေရော ကိုအောင်မြင် အဖေအမေတွေပါက စာရင်းငှားတွေချည့်မဟုတ်လား၊ ရွာထဲကလူတွေက ကိုအောင်မြင်ကို အလကား အရက်သမား၊ မိန်းမ ဈေးရောင်းကျွေးတာ၊ အရွက်မရှိတိုင်း စားနေတယ်လို့ ပြောကြတာနဲ့

ပြန်ပက်တာ၊ တကယ်လည်း ဝယ်မပေးနိုင်လို့ အပြောပါ။

ကလေးတွေက ကျောင်းသွားကြ။ ကိုအောင်မြင် တစ်နေ့ကုန်ရွာရိုးကိုးပေါက်၊ မညိုက မကျည်းကန်ဖြောရွာ၊ နဘဲကြူးရွာစဉ်လှည့်ဈေးရောင်း၊ နေကုန်မိုးကြီးစုပ်စုပ်ချုပ် မှပြန်၊ ဒါကလည်း တစ်နေ့ တစ်ရက်မှ မဟုတ်တဲ့... ဟာ...။

“ဝုန်း... ဒုန်း... ဒုန်း... ဂျ... လုန်း... လုန်း”

ခေါင်းပေါ်က ဈေးတောင်းကြီး ကလည်း လေးလိုက်သမှ၊ ဒီနေ့ကျမှ ခါတိုင်းလို ဈေးက ရောင်းမကောင်း။ မညိုတို့ ကိုအောင်မြင်တက်ခဲ့ကြတဲ့ ချောင်းခြောက်ထန်းတောနား ရောက်တော့ ထန်းလျက်ချက်သမား၊ ဘဝကို ပြန်သတိရလို့ ထန်းလျက်တူးနဲ့လေးတောင်ရ သလားလို့ ကြည်နူးလို့သေး၊ နောက်ပိုင်း ရှင်တွေက ထန်းတောတွေ ဝယ်၊ ထန်းပင်တွေလွဲ နေတာမြင်ရပြန် တော့ ကိုယ့်ထန်းတောမဟုတ်ပေမဲ့ မညိုဆိုတာ နှမော့လိုက်သမှလေ။ ဟောဟိုမှာ ကြည့်ပါဦး ထန်းပင် ငုတ် တုတ်တွေဆိုတာက ပဒုမပေါင်တို့တွေ လိုပါကလား။

လေထဲကနေ သရက်ပန်းရနံ့ တွေရလိုက်တယ်။ ထန်းတောနဲ့ကပ်လျက် သရက်ခြံကြီးဆိုတာ စိမ်းညိုမှောင်မည်းလို့ပါလား။ မနှစ်ကတော့ သရက်အထွက်က ထင် သလောက် မကောင်းခဲ့ဘူး။ ပင်ပြတ်ဝယ်တာ ၆၅ သိန်း တောင်မှကျတာ။ အသီးခူးချိန်မတော့ ရှဉ့်တွေကိုက်လို့တဲ့။ အဲဒီရှဉ့်တွေက ဘယ်ကနေလာကြတာလဲဆိုတော့ ထန်းပင်တွေရှင်းပြီးရင် ဈေးကောင်းတဲ့ သရက်ပင်ကိုပဲ စိုက်ကြဦးမှာတဲ့... လေ။

“မပြောမရှိကြနဲ့နော်၊ အညာဒေသဆိုပေမဲ့ နောင်ဆိုရင်ထန်းလျက်က၊ စားချင်မှ စားကြရတော့မှာ၊ ထန်းရည်ချိုဆိုတာကလည်း သောက်ချင်မှသောက်ကြရတော့မှာ၊ ခု ကတည်းက သောက် ရင် အဝသောက်ထားကြ”...တဲ့။ဈေးသည်မညို ပြောလည်းပြောချင် စရာပါပဲလေ... ကြည့်ပါဦးတော့လား...။

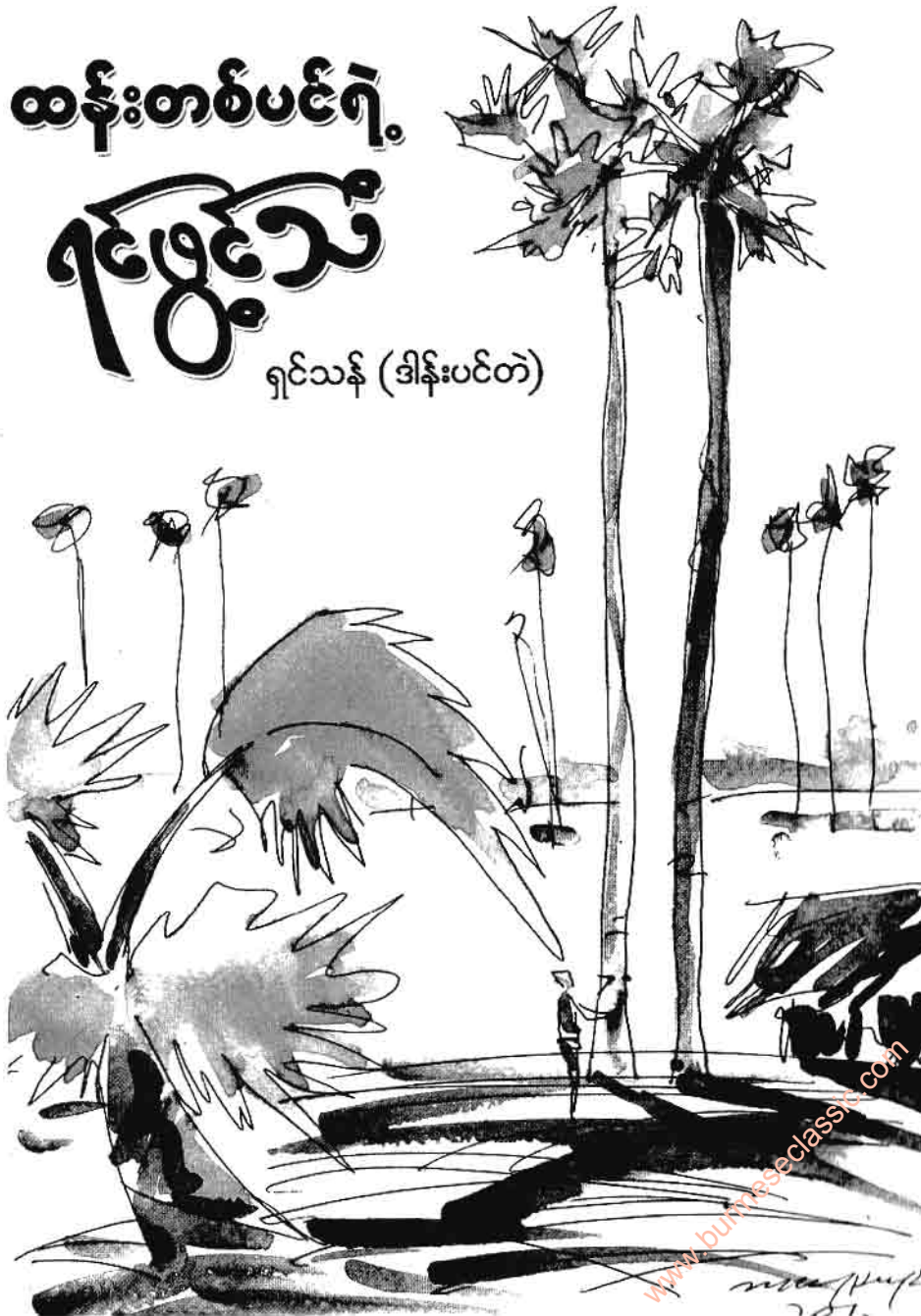

မောင်သင်းထုံ (ကျောက်မဲ)

ထန်းတစ်ပင်ရဲ့

ရေဖွင့်သံ

ရှင်သန် (ဒိန်းပင်တံ)

ထန်းတစ်ပင်ရဲ့ ရင်ဖွင့်သံ

ဂျိုး... ခနဲ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် မိုးကြိုးပစ်သံဟာ ကျုပ်နားဝကိုကပ်ပြီး ပေါ်ထွက်လာတယ်။ ကရုဏာတရား၊ ဆင်ခြင်တုံတရား ကင်းမဲ့သူတွေရဲ့ လက်ထဲမှာ ကျုပ် မချိမဆန့် ခံရတော့မယ်နဲ့ တူပါရဲ့။ ဒင်း(သင်း)တို့က နဂိုလောဘအပြင် အပိုလောဘပါ ထပ်ပေါင်းပြီး ထောင်းလောင်းထအောင် လုပ်ကြံဖို့ပြင်နေပြီ။ အနားမှာလည်း အားကိုးစရာ အကူအညီတောင်းစရာက လုံးဝမရှိ။ သူတို့က ကိုယ့်ကိုနှုတ်ဆက်ပြီး ထော်လာဂျီပေါ်၊ ကား ပေါ်မလိုက်ချင်လိုက်ချင် လိုက်ကုန်ကြရပြီ။ ရှုလေမြင်လေတိုင်း စိမ်းစိမ်းညိုညို၊ ဗလာနတ္ထိ။ ထန်းသီးသားရဲရဲ အမှိုက်ရှို့ပြီးစ ပြာပုံသဲသဲ သဲဖွေးဖွေးတို့သာ အတိပြီးနေတဲ့ ယာမြေကျယ် တမျှော်တခေါ်လွဲပြီး ဘာမှမရှိ။ အင်း... ကယ်ကူရာမဲ့လေပြီကော။

အနားရှိတဲ့ ထန်းမခမျာလည်း ကျန်ရစ်ခဲ့ရပေမဲ့ ဝမ်းသာပုံမပေါ် ရီဝေဝေ မှန်မှိုင်း နေတဲ့ မျက်နှာနဲ့သာ ကျုပ်ကို ကြည့်နေရှာတယ်။ ဘယ် သတ္တဝါမျိုးမဆို ကိုယ့်အသက်၊ ကိုယ့်ခန္ဓာ ခင်တွယ်တာ သဘာဝဖြစ်ပေမဲ့ ထန်းမအဖြစ်က ပြောင်းပြန် အင်းပေါ့လေ။ ဘဝအစ သန္ဓေတည်ကတည်းက မခွဲမခွာ အတူယှဉ်တွဲ ကြီးပြင်းလာခဲ့ရတာဆို တော့လည်း သံယောဇဉ်ကြီးအမျှင်က တော်တော်ကို ချည်နှောင်မိပြီပေါ့လေ။ ယူရတာထက် လှူရတာ ကို ပိုကျေနပ်တယ်ဆိုတဲ့ ဆရာတော်ကြီး တချို့ရဲ့ အဆိုအမိန့်ကို ကျုပ်လက်ခံပါတယ်။ ကျင့်သုံးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခုဟာက အကျိုးကျေးဇူးထက် နစ်နာမှုက ပိုများနေလို့ပါ။ ဘယ့်နယ်ဗျာ အရွက်ပေး၊ အလက်ပေး၊ အရည်ပေးနဲ့ ပေးပြီးရင်းပေးနေတဲ့ကြားထဲက မတော်လောဘကြီး နေကြတယ်။ ဝေဝေဆာဆာ လှလှပပ ကျုပ်မနေရချင် မနေရပါစေ ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ ကျေကျေနပ်နပ် ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ပေးလှူမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဈေး ကောင်းရလို့

ဆိုပြီး ရောင်းစားဖို့ ကြံစည်နေတာကိုတော့ ကျုပ် လက်မခံချင်ဘူးလေ။ အံ့ကြကုန်နိုင်ဘူးဗျာ။

တကယ်တမ်း ကျုပ်တို့ မောင်နှမ စတင် သန္ဓေတည်ခဲ့တာက လှည်းလမ်းကြောင်း အလယ် ခေါင်မှာပါ။ ဘယ်သူဘယ်ဝါကမှ မျိုးစေ့ချ၊ ရေလောင်း၊ ပေါင်းသင် စိုက်ခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ငါ့ယာထဲကလွတ် ပြွတ်... ဆိုပြီး လွင့်ပစ်လိုက်လို့သာ ဒီနေရာကိုရောက် အပင်ပေါက်ခဲ့ရတာပါ။ ကယုကယ လုပ်ဖို့နေနေသာသာ ဒီနေရာ ကျုပ်တို့ ရှိနေမှန်းတောင် သိကြမှာမဟုတ်ဘူး။ ဟိုဘက် ယာလူက အမှိုက်လာဖုံးလိုက်၊ ဒီဘက်ယာလူက အမှိုက် လာဖိလိုက်လုပ်နေကြတာ။ ဖြစ်ချိန်တန်တဲ့ ကံမျိုးစေ့ကြောင့်သာ အုတ်ကြားမြက်လို အတင်း တိုးထွက်ရင်း ကြီးပြင်းခဲ့ရတာ။ ဒါတောင် ကံကောင်းလို့နော်၊ ရှင်သန်စေဆိုပြီး ခွင့်ပြုပေး ခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ ဒင်း(သင်း)တို့ရဲ့ ဗိုက်ပြည့်ဖို့ တွေးပြီး အာဟာရပြည့်ဝသလေး၊ ဘာလေး၊ ကြွေးကြော် တူရွင်းထက်ထက်နဲ့ အတင်းနှက်ခဲ့သေးတာ မျက်စိလျှမ်းသွားလို့ မသာမဖြစ်ဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့တာ။ ကျုပ်ကတော့ အငြိုးအတေး မထားခဲ့ပါဘူး။ လိုရာကိုယူ ကြည်ဖြူမေတ္တာမျှ မပျက် ပေးဆပ်ခဲ့တဲ့ဟာကို ခုတော့ ဒင်း(သင်း)တို့က ... အံ့ဩ ကုန်နိုင်ဘူးဗျာ။

စကားစပ်မိလို့ ပြောရဦးမယ်။ ဟာသရုပ်ရှင်ကားတွေ ကြိုက်ကြတဲ့ခေတ်မို့ ခင်ဗျား တို့ သဘောကျမှာပါ။ ခုနှစ် သက္ကရာဇ်တော့ အတိအကျမသိဘူးပေါ့။ နှစ်တွေ တော်တော်ကြာ ခဲ့ပြီဆိုတာတော့ သေချာတယ်။ အဲဒီတုန်းက ရွာလူကြီးက ဦးမောင်စိန်ပေါ့။ သူက ထန်းသမား အဲဒီနေ့က သူ့အိမ်မှာ ထန်းလျက်လုံးတွေ ဗန်းကြီးတစ်ချပ်နဲ့ ထည့်နေလှန်းထားတယ်။ အဲဒီအချိန် မြို့က လူလေးငါးယောက် စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာပေးဖို့ ရောက်လာတယ်။ အဲဒီထဲက တစ်ယောက်က နေလှန်းထားတဲ့ ထန်းလျက်ကို “ဒါတွေဘာလုပ်တာလဲ” စပ်စု တယ်။ ဒါကို ဦးမောင်စိန် သား ကိုတင်ထွတ်က ရွတ်နောက်နောက်နဲ့ “မျိုးချဖို့ နေလှန်းထား တာ”လို့ နောက်လိုက်တယ်။

ဖြစ်ချင်တော့ အဲဒီအကြောင်းကို ဟောပြောပွဲမှာ အဲဒီလူက ပြောသွားတယ်။ သူ့ကြည့်ရတာ ကျုပ်တို့တွေနဲ့ ကျွမ်းဝင်ပုံမရပါဘူး။ စပြောတုန်းကတော့ ရွာသားတွေက သူစကားပြော မှားသွားလို့ နေမှာပါလေ အောက်မေ့ပြီး ပြုံးစိစိသာလုပ်နေကြတယ်။ ဒါကို သူက မရပ်သေးပဲ “ဒီလို အလုံးကြီးကြီး ထန်းမျိုးကောင်းကောင်း လိုချင်ရင် ဦးမောင်စိန် အိမ်မှာ ရှိပါတယ်။ ခုနကတောင် ဗန်းနဲ့လှန်းထားတာ ကျန်တော် တွေ့ခဲ့ပါသေးတယ်” ပြောလိုက်ရော ဘာပြောကောင်းမလဲ အနားရှိတဲ့လူတွေ အကုန်လုံး မပြုံးဘဲ ဝါးလုံးကွဲ ရယ်လိုက်ကြတာ အတော့်ကို တော်တော်နဲ့မသတ်နိုင်ဘူး။ အင်း... ပညာရှိ သတိဖြစ်ခဲ့

ဖြစ်သွားဟန်တူပါရဲ့။

တော်တော်ကို တရားကျဖို့ ကောင်းတယ် ဗျာ။ လွှင့်ပစ်တဲ့သူက လွှင့်ပစ်၊ အမှိုက်နဲ့ ဖုံးတဲ့သူက ဖုံး ဖြစ်ချင်ရာဖြစ် ပစ်ထားခဲ့ကြပြီးတော့ ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း သန်မာ ကြီးထွားလာမှ ပိုင်ရှင်လုပ်ချင်လာကြပြီ။ ထင်ပေါ်လို့ စင်တော်ကောက်ချင်လာကြပြီ။ ကျုပ် တို့ကိုလည်း လှည်းလမ်းကြောင်း အလယ်ကောင်မှာ မထားချင်ကြတော့ဘူး။ ဟိုဘက် ယာ လူက တိုးထွန် ဒီဘက်ယာလူက ချဲ့ထွန်နဲ့ ကျုပ်တို့ ထန်းနှစ်ပင်က ယာကန်သင်းပေါ်ရောက် နေပြီ။ ယာကန်သင်းကလည်း မည်ကာမထွာရယ်။ ဟိုးရှေးတုန်းကလို့ လှည်းချွတ်ရတဲ့ ကန်သင်းမဟုတ်ဘူး။ လူနှစ်ယောက်တောင် ရှောင်သွားမရတဲ့ ကန်သင်း။ လူချင်းဆုံရင် တစ်ယောက်က အောက်ဆင်းလျှောက်ရတာ၊ အနွယ်လျှောက်တဲ့ ပဲနီများစိုက်ရင် ဟိုဘက် ယာကအပင် ဒီဘက်ရောက်၊ ဒီဘက်ယာကအပင် ဟိုဘက်ရောက်နဲ့ သူ့အပင် ကိုယ့်အပင် လွှဲရိတ် လို့ ရန်ဖြစ်ရတာ ခဏခဏပဲ။

ကျုပ်တို့ပိုင်ရှင်ဖြစ်ဖို့အရေး အော်လိုက် ဟစ်လိုက် ငြင်းခုံလိုက်ကြတာ ဆူညံလို့၊ ရွာအရှေ့ပိုင်းက ဦးကြည်လင် အသံချဲ့စက်ထက်တောင် မြည်သေး။ ယာထဲရှုပ်လို့ လွှင့်ပစ် ထားတဲ့ သူက ‘ငါစိုက်တာ’ တဲ့ အမှိုက်လာဖုံးတဲ့သူကလည်း “တို့ယာထဲပေါက်တာ” တဲ့။ အံ့ကြကုန်နိုင်ဘူးဗျာ။

နောက်ဆုံး သူတို့ချင်းဖြေရှင်းမရလို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဆီရောက်သွားရော အုပ်ချုပ် ရေးမှူးက ပျော့စိစိ၊ ကွဲကွဲပြားပြား သတ်သတ်မှတ်မှတ် မဆုံးဖြတ်နိုင်။ ရှေ့မီနောက်မီ လူခေါ်ပါဦး၊ ဓာတ်သိပ်တ်သိ လူခေါ်ပါဦးနဲ့ကြတော့ တစ်ရွာလုံးလိုလို ဒီပြဿနာထဲ ပါလာရတယ်။ ဘယ်သူကမှလည်း ကိုယ်ရဖို့အရေးမဟုတ်လို့ မျက်နှာအနာခံမပြောတော့ ဘူး။ “တစ်ယောက် တစ်ပင်စီယူစေ” လို့သာ ပြီးအေးရော ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတယ်။ အလကား ရတဲ့ဟာကို နှစ်ဖက်လုံး ကျေနပ်သင့်တာပေါ့။ ခုတော့ ထန်းဖိုရတဲ့သူက ထန်းမ မရလို့တဲ့ ပွစိပွစိ “ငါကနာတာပေါ့” လုပ်နေလိုက်သေးတယ်။

ကျုပ်က အသီးမစားရဘူးတဲ့၊ မျိုးဆက် မပြန့်ပွားနိုင်ဘူးတဲ့။ ထန်းရည်ယိုချိန် မကြာလို့တဲ့။ အမလေး . . . ပြစ်ချက်တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ထုတ်နေလိုက်တာ ဈေးထက် ဝက်ဆစ်တဲ့ နွားဝယ်သူလိုပဲ အလကားရတဲ့နွား သွားဖြူကြည့်ဆိုတာ ဒင်း(သင်း)တို့နဲ့မှ ကွက်တိ။ ဒါကြောင့်ပို့ ဆရာကြီးသော်တာဆွေက “လူ့မနော”ဆိုတဲ့ ခေါင်းစီးနဲ့ ဝတ္ထု တစ်ပုဒ်ရေးခဲ့တာပေါ့။ တကယ်တမ်းကျ ထန်းရည်ယိုချိန် မကြာဘူးဆိုပေမဲ့ ယိုတဲ့အခါ ဒလဟော တောင်ကျရေလို သွန်ချတာက ကျုပ်ထန်းဖိုပါ ထန်းရည်ယိုချိန်လေး လေးဆယ်

ငါးရက် ရှိပေမဲ့ ချလို့မနိုင် သယ်လို့မရလောက်အောင် မနက်ရည် ညရည် နှစ်လီယိုတာ ကျုပ်ပါ။ ဘယ်ဘုန်းကြီး အရင်ကြုံကြုံ ဆွမ်းစားတော့ အတူတူဆိုသလို စာရင်းချုပ်ရင် ဝင်ငွေက အတူတူပဲ။ သီးနှံ၊ သီးရင့်။ မဒမ် ကဏ္ဍတွေ အမျိုးမျိုးသာ ကွဲပြားမယ် အဆီအနှစ် အရင်းစစ်လိုက်ရင် မကွာပါဘူး။ ကျုပ်ထန်းရည်ယိုချိန်က ယာမကြေးသေး၊ အောက်မှာ သီးစေ့သီးနှံ ရိတ်သိမ်းပြီးမှ ယိုတာလေးပြီးတော့ ထန်းပိုင်ရှင်ရတာက ထန်းလျက်နှစ်ပိဿာ။ ကျုပ်က လျှော့မရသလို ထန်းမကလည်း ပိုမရပါဘူး အတူတူညီမျှပါပဲ။

ခုတော့ ချိုချိုမွှေးမွှေး အညာထန်းလျက်ကလည်း မျိုးသုန်းမတတ်ကို ရှားနေပြီ။ နောက် မျိုးဆက်သစ်တွေဆို ပြတိုက်ထဲ သွားကြည့်ရမှာ။ ထန်းလျက်ချက်ဖို့ ထန်းရည်ချို မတင်ကြလို့လေ။ ထန်းရည်ခါးက ကထိကရများ ရောင်းလို့က မလောက်ဆိုတော့ လွယ်လွယ် ကူကူ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးပဲ လုပ်လိုက်ကြတယ်။ ထန်းလျက်ချက်ဖို့ ထင်းကလည်း အတော့်ကို ရှားနေတာလည်း အဓိကပေါ့။ သိကြတဲ့အတိုင်း ထန်းသမားဆိုတာ မရခင်က ကြိုယူစား တဲ့သူတွေ ရင်းထောင်ထောင်ပြောင်ရင်း ထောင်လည်းပွဲစကားနဲ့ အညီပေါ့။ ဒီကြားထဲ ထင်းဝယ်ရမယ်ဆို ဘယ်လိုမှ အဆင်မပြေဘူးလေ။

နဂိုကတော့ ယာစည်းရိုးမှာ သစ်ညို ရှား၊ ထနောင်းအပင်တွေ ပေါ့မှပေါ့ ဘယ် နေရာသွားခုတ်ခုတ် ဘိန္နယ်သားတွေ သွားခုတ်ရင်လည်း လူပါ မောင်းသွားရတာသာ ကြာ မယ်။ လူနှစ်ယောက် တစ်နာရီ နှစ်နာရီ ခုတ်ရင်ကို ထင်းတစ်စီးတိုက်ရပြီ။ ခုတော့ ကိုယ် သွားခုတ်ဖို့ နေနေသာသာ သူတို့တောင် ထမင်းချက်စရာရအောင် အတော် ရှာနေရပေါ့။ အတက်တင် ခုတ်တာမှ မဟုတ်ဘဲ အမြစ်ကပါ တူးနုတ်ပစ်တော့ ပြုံးပြီပေါ့ဗျာ။ ကျုပ်တို့ ရွာနားလည်း ဘာသစ်ပင်မှ မရှိတော့ဘူး။ တစ်တိုင်ပတ်လည် ဘယ်နားကြည့်ကြည့် ဟာလာဟင်းလင်းကြီး။ အံ့ဩကုန်နိုင်ဘူးဗျာ။

ကျုပ်တစ်ကိုယ်လုံး လေထုကို အရှိန် ပြင်းပြင်းနဲ့နဲ့ပြီး မထိန်းနိုင်မသိမ်းနိုင် ပစ်လဲ ကျ သွားတယ်။ မြေကြီးရဲ့ မာကျောကျောတုံ့ပြန်မှုက ကျုပ်ကို ခံရခက်စေတယ်။ အမြီးကနေ စုံကိုင်ရိုက်ခံလိုက်ရတဲ့ လင်းမြွေတစ်ကောင်လို ပုံစံမပျက်ပေမဲ့ အတွင်းက ကြေမွနေပေါ့။ စဉ်းစား ကြည့်လေ နှလုံးသားက ပိုနာလေပဲ။ ဘယ်နှယ် စေတနာ ပရပွနဲ့ အရွက်၊ အလက်၊ အသွေးကို သဒ္ဓါကြည်ဖြူပေးခဲ့ရသားနဲ့ ဒါ ကျုပ်ဘဝကို ဆုံးအောင် လုပ်တာဗျာ။ ကျုပ်က တခြားသစ်ပင်တွေကို အမြစ်က တူးနုတ်စရာ မလိုဘူး။ မြေကြီး ကနေ တစ်တောင်လောက်က ဖြတ်လိုက်ရင်ပြီးပြီ။ မရဏသဘော ကိစ္စချောပြီးပြီးတော့ ရောင်းလိုက်တဲ့ဈေးက 'တစ်သောင်း ခွဲတဲ့။ ကွမ်းယာဖိုး သာသာရယ်။ ရင်းရတာ လုံးဝမတန်ဘူးဗျာ'

ကျုပ်ကို ငမန်းလွှဲကြီးနဲ့ တဖြိုးဖြိုးဆွဲဖြတ် တင်းပုတ်နဲ့ထု ဓားနဲ့ တဒက်ဒက်ခုတ်နေပြီ။ ကျုပ်က တော့ ရင်နာရုံပါပဲ။ ဒင်း(သင်း)တို့သာ တစ်နေ့ ရွှေတောင်တစ်ချောင်းကျ ရနေတာ အားမရလို့ လိပ်ညာဟန်ဆောင်ခေါ်ဆောင်ကာ အမွေးတွေ အကုန်လုံးနုတ်တဲ့ သားအမိ တွေလိုဖြစ်မှာ။ မတော်လောဘကြီးသူတွေ ယူကျုံးမရ အပူလုံးကြွပြီး ငုတ်တုတ်မေ့မှာ မြင်ယောင်သေး အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့ မောဟအမှောင်ဖုံးပြီး ပြောလိုက်ပုံက 'အင်သားကမှ ပိုးထိုးသေး ထန်းသားက တစ်သက်လုံး ပိုး မထိုးဘူး ဒိုင်း၊ ထုပ်၊ ယောက် ကြိုက်ရာသုံး မာပြီး ပြောင်နေတာ'တဲ့ ပြောရဲလိုက်တာ ပြောရဲလိုက်တာ ဘယ်အသားဖြစ်ဖြစ် ခုတ်ချိန် မတိုင်မီ ခုတ်လို့ကတော့ ပိုးထိုးမှာပဲ။ မမှည့်ခင်ရိတ်တဲ့ပဲ မျိုးထား လို့ ဘယ်ရမလဲဗျာ။

အင်း . . . ကျုပ်ကတော့ 'သစ်ပင်ကို တော်တော်ခုတ်ကြပါ၊ တောပြုတ်လိမ့် နောက်နောင် တောခုတ်လို့ တောပြောင်လျှင် မိုးခေါင်တော့မှာပဲ။ မိုးခေါင်လို့ ရေမကြွယ် သဲပင်လယ်ဖြစ်လိမ့်မလွဲ'ဆိုတဲ့ ရွှေ့ကို ကြိုမြင်ရေးခဲ့တဲ့ ဆရာကြီးဇော်ဂျီကိုသာ ဦးညွှတ် ရင်း . . . ။ ။

ရှင်သန် (ဒါန်းပင်တံ)

မြန်မာ့ရိုးရာမုန့်တွေ တိမ်ကောလာမှာစိုးလို့ ရိုးရာမုန့်ဆိုင်ကို ဖွင့်ခဲ့တာပါ

တင့်တင့် မြန်မာ့ရိုးရာမုန့်ဆိုင်ရှင် မရွှေရည်ဖြိုးနဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

လိမ္မာ

သက်ကယ်တွေ မိုးထားတဲ့ ဆိုင်လေးအတွင်းမှာ မြန်မာ့ရိုးရာမုန့်မျိုးစုံကို ပြုလုပ်ရောင်းချနေပါတယ်။ ယင်မနား အောင်လည်း မုန့်တွေကို ဗန်းထဲထည့်ပြီး ပလတ်စတစ်နဲ့ သေချာ ဖုံးအုပ်ထားပါတယ်။ ဆိုင်ခန်းလေးက အနည်းငယ်ကျဉ်းမြောင်း ပေမဲ့လည်း အလွန် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်အောင် ခင်းကျင်းထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ သည်ဆိုင်ကတော့ တင့်တင့် မြန်မာ့ရိုးရာမုန့်ဆိုင်ပါ။ သည်ဆိုင်မှာ မုန့်စိမ်းပေါင်း၊ ကောက်ညှင်းပေါင်း အစရှိတဲ့ မြန်မာ့ ရိုးရာမုန့်အမျိုးအစား ၃၀ ခန့် ရရှိနိုင်ပါတယ်။

တင့်တင့် မြန်မာ့ရိုးရာမုန့်တွေကို သပြေရိပ်တို့၊ မာကျူရီတို့လိုဆိုင်တွေကို လွန်ခဲ့တဲ့ သုံးနှစ်ခန့်က စပို့ရင်းကနေ မုန့်ဆိုင်လေးကို ဖွင့်တာဖြစ်ပြီး ဆိုင်ဖွင့်တာ ခုနှစ်လ၊ ရှစ်လ လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်လို့ သိရပါတယ်။ နိုင်ငံခြားသားတွေနဲ့ နိုင်ငံတကာအထိ မြန်မာမုန့် တွေကို သိအောင်လုပ်ချင်တာလို့ ဆိုပါတယ်။ သူ့ရဲ့လူမှုကွန်ရက် ဖွဲ့စည်းတတ်နိုင်စွမ်းကတစ်ဆင့် တင့်တင့်ဆိုတဲ့ page ကနေ လူတွေပိုသိလာပါတယ်။ မရွှေရည်ဖြိုးကို မေးမြန်းထားတာ တွေထဲက တချို့ကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါတယ်။

မေး။ ။ သည်မြန်မာ့ရိုးရာမုန့်တွေကို ဘယ်ချိန်ကစပြီး ဘယ်လိုစိတ်ကူးနဲ့လုပ်ဖြစ်တာလဲ။
ဖြေ။ ။ တင့်တင့်ဆိုပြီး နာမည်တပ်ပြီး စလုပ်ခဲ့တာ သုံးနှစ်ရှိပါပြီ။ ပထမဆုံး စလုပ် တဲ့အချိန်တုန်းက item ခြောက်မျိုး၊ ခုနစ်မျိုးတည်းရှိတာ။ သည် တင့်တင့်ပင်ရင်းဆိုင်လေး ကိုဖွင့်တာ ခြောက်လ၊ ခုနစ်လလောက်ပဲရှိသေးတယ်။ ဖွင့်တဲ့အချိန်မှာ မုန့်အမျိုး ၃၀ လောက်ရှိနေပြီ။ သည်မြန်မာမုန့်က အစစ်မတို့နဲ့ အစိမ်းဘူး။ အမေက အစစ်မတို့ငယ်ငယ်က ကျောင်းမုန့်ဈေးမှာ item သုံးမျိုးလောက်ကို ရောင်းတယ်။

အစစ်မက ဘွဲ့ရပြီးကုမ္ပဏီမှာ ၁၃ နှစ်လောက်လုပ်ပြီး အလုပ်ထွက်လိုက်တယ်။ အလုပ်ထွက်ပြီး ဘာ စီးပွားရေးလုပ်ရင်ကောင်းမလဲ စဉ်းစားမိတယ်။ ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေး လေးလုပ်ချင်တယ်။ အဲဒါကြောင့် အမေလုပ်နေတဲ့ မြန်မာ့ရိုးရာမုန့်ကိုလုပ်မယ်လို့ စိတ်ကူးရ သွားတာ။ ရိုးရာမုန့်တွေက အခုနောက်ပိုင်း တိမ်ကောလာတယ်။ သိပ်မလုပ်ကြတော့။

မေး။ ။ လုပ်ငန်းစတင်ခဲ့ချိန်တုန်းက ဘယ်လိုအခက်အခဲတွေကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရလဲ။
ဖြေ။ ။ အခက်အခဲတွေကတော့ အများကြီးရှိတယ်။ အဓိကကတော့ ဈေးနှုန်းပြဿနာပါ။ ပုံမှန်ဈေးထဲမှာ ရောင်းနေတဲ့ မုန့်တွေကျတော့ အခြေခံလူတန်းစားတွေ စားနိုင်တဲ့အတွက် ကျပ် ၁၀၀၊ ၂၀၀ လောက်နဲ့ ဖောဖောသီသီ စားလို့ရတယ်။ အစစ်မကလုပ်မယ်ဆိုတော့ ကွာလတီမြင့်နိုင်သလောက် မြင့်မယ်ဆိုပြီး ကြိုးစားခဲ့တယ်။ အဲသည်လိုနဲ့ ဆေးသကြားသုံးတဲ့ နေရာမှာ သကြားကိုပဲသုံးထားတယ်။ အရောင်တွေဆိုလည်း သဘာဝအရောင်တွေပဲ သုံးထားတယ်။ တာရှည်ခံပစ္စည်းတွေလည်း သုံးမထားဘူး။ ဈေးထဲမှာ ကျပ် ၂၀၀ နဲ့ ရောင်း တာကို သည်မှာ ကျပ် ၅၀၀ နဲ့ရောင်းတယ်။ စရောင်းတုန်းက ၃၀၀ နဲ့ရောင်းတယ်။ အခု နောက်ပိုင်း ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ တက်လာတော့ ၅၀၀၊ ၇၀၀ နဲ့ ရောင်းနေတာပါ။ တချို့က လက်ခံပြီး စားသုံးတယ်။ တချို့ကတော့ လက်မခံဘူး။ အဲသည်လို အခက်အခဲတွေရှိတာပါ။ မြန်မာမုန့်အရသာကို အရမ်းပြောင်းလဲအောင်တော့ လုပ်လို့ မရဘူး။ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်အောင် ပြုလုပ်ထားပါတယ်။

မေး။ ။ အစ်မက ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့် လုပ်ခဲ့တယ်ပြောတယ်။ အဲဒီရည်ရွယ်ချက်လေး ပြောပြပေးနိုင်မလား။

ဖြေ။ ။ အခုနောက်ပိုင်းဆိုရင် ရယ်ဒီမိတ်မုန့်တွေ ပေါလာတယ်။ ရယ်ဒီမိတ်မုန့်တွေက တာရှည်ခံဆေးတွေ၊ ဆိုးဆေးတွေ၊ အရသာမူန့်တွေပါတယ်။ အဲဒီလိုမုန့်တွေကို ကလေးတွေစားမိရင် အန္တရာယ်ရှိတယ်။ ကျန်းမာရေး ရှုထောင့်ကကြည့်ရင် အန္တရာယ်များတယ်။ သည်မြန်မာမုန့်လုပ်မယ်ဆိုတော့လည်း ကျန်းမာရေးရှုထောင့်က ပြန်ကြည့်ခဲ့တယ်။ မြန်မာမုန့်ကို ရယ်ဒီမိတ်အစားထိုးမုန့်အနေနဲ့လုပ်ဖို့ မိသားစုက တိုက်တွန်းခဲ့တယ်။ အစားထိုးမုန့်အနေနဲ့ ကျန်းမာရေးဘက်ကနေ တစ်ထောင့်တစ်နေရာကနေ ပါဝင်ပတ်သက်ချင်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့် လုပ်ခဲ့တာပါ။

မေး။ ။ မှာတယ်ဆိုရင်ရော ဘယ်လိုဝန်ဆောင်မှုတွေပေးလဲ။

ဖြေ။ ။ မြန်မာတွေက အလှူအတန်းလုပ်တာများလာလို့ အော်ဒါလိုက်ပို့တဲ့စနစ်ကို လုပ်ခဲ့တာပါ။ ငါးဗန်းနဲ့ အထက်ဆိုရင် အိမ်တိုင်ရာရောက် ပို့ပေးတယ်။ လိုသလောက်ပဲမှာတာကိုကျတော့ ပို့ဆောင်ခပေးရပါတယ်။ ဆိုင်မှာ အလုပ်သမားကလည်း နည်းနေသေးတော့ အဆင်ပြေအောင်လို့ လုပ်ပေးမှာပါ။

မေး။ ။ ပြည့်စွက်ပြောချင်တာများ ရှိသေးလား။

ဖြေ။ ။ အခုလို မိဒီယာတွေနဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီး သည်မြန်မာ့ရိုးရာမုန့်ဆိုင်လေးကို လူတွေလည်း ပိုသိလာအောင် လုပ်ချင်တယ်။ မြန်မာ့ရိုးရာအစားအစာတွေကိုလည်း သည့်ထက်ပိုကောင်းအောင် အဆင့်အတန်းမီအောင်လုပ်မယ်။ သည်ဆိုင်လေး အောင်မြင်ခဲ့ရင်လည်း နောက်ထပ်ဆိုင်ခွဲတွေ အများကြီးဖွင့်ပြီး ပိုတွင်ကျယ်လာအောင် လုပ်မှာပါ။

လိမ္မာ

မော်ဒန်သတင်းဂျာနယ်၊ ၁၀ ဇွန်လ ၂၀၁၆

မိရိုးဖလာ ထန်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခဲ့သူ ကိုပေတိုး (ခ) ကိုတင်ဝင်း နှင့်

တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

ဝင်းနီထွေး

မိဂျီဟလာထန်းလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင်ခဲ့သူ ကိုပေတိုး (ခ) ကိုတင်ဝင်းနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

ထန်းပင်ထန်းတောဆိုတာ မြန်မာ့ကျေးလက်ဒေသနဲ့ ခွဲခြားလို့မရတဲ့ အမှတ်အသားတစ်ခုပါ။ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း အညာဒေသရဲ့ အမှတ်အသားတစ်ခုပဲဖြစ်ပါတယ်။ အညာဒေသရဲ့ ထန်းပင်ထန်းတောရဲ့အလှနဲ့ သဘာဝကို ပန်းချီကားချပ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ စာပေဝတ္ထုကဗျာထဲထည့်သွင်း ရေးသား၍လည်းကောင်း၊ သီချင်းစပ်ဆို၍လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရှင်အနုပညာအဖြစ်လည်းကောင်း အမျိုးမျိုးပုံဖော်၍ပြသခဲ့ကြသည်။ ဟိုးရှေးယခင်ကတည်းက အညာကျေးလက်နေပြည်သူတို့သည် ထန်းကို အဓိက စီးပွားရေးအနေနဲ့ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။ အခုနောက်ပိုင်းမှာတော့ ထန်းတက်ခြင်းအလုပ်သည် ပင်ပန်းကြီးစွာ လုပ်ကိုင်ကြရသော်လည်း ဝင်ငွေပြန်လည်ရရှိမှုမှာ အလွန်နည်းပါးခြင်း၊ အသက်အန္တရာယ် ကြီးစွာလုပ်ကိုင်ကြရခြင်းတို့ကြောင့် ထန်းထက်ခြင်းအလုပ်ကို စွန့်လွှတ်ကာ အခြားဝင်ငွေရလွယ်သော အလုပ်အကိုင်များကို ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်လာကြသည်။ သို့ကြောင့် အရင်က ကိုယ်ပိုင်ထန်းတောတွင် ထန်းတက်လုပ်ကိုင်လာခဲ့သူ ကိုပေတိုး (ခ) ကိုတင်ဝင်းကို ထန်းတက်သမားတို့၏ဘဝကို မေးမြန်းဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

မေး။ ကိုပေတိုးရဲ့ ဇာတိနဲ့ ဘယ်အချိန်ကတည်းက ထန်းထက်ခြင်းလုပ်ငန်းကို စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့တယ်ဆိုတာလေးပြောပြပါဦး။

ဖြေ။ ဇာတိကတော့ သပြေအိုက် ပျဉ်းမကျေးရွာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကျောက်ပန်းတောင်းနဲ့ ညောင်ဦးကြား နယ်ခြားမှတ်တိုင်ကနေ သုံးမိုင်လောက် တည့်တည့်ဆင်းသွားရင် ရောက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ် သိတတ်စကတည်းက ထန်းပင်တွေက ရှိနေတာပဲ။

မိုးပလာထန်းလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင်ခဲ့သူ ကိုပေတိုး (ခ) ကိုတင်ဝင်းနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

ထန်းပင်ထန်းတောဆိုတာ မြန်မာ့ကျေးလက်ဒေသနဲ့ ခွဲခြားလို့မရတဲ့ အမှတ်အသားတစ်ခုပါ။ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း အညာဒေသရဲ့ အမှတ်အသားတစ်ခုပဲဖြစ်ပါတယ်။ အညာဒေသရဲ့ ထန်းပင်ထန်းတောရဲ့အလှနဲ့ သဘာဝကို ပန်းချီကားချပ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ စာပေဝတ္ထုကဗျာထဲထည့်သွင်း ရေးသား၍လည်းကောင်း၊ သီချင်းစပ်ဆို၍လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရှင်အနုပညာအဖြစ်လည်းကောင်း အမျိုးမျိုးပုံဖော်၍ပြသခဲ့ကြသည်။ ဟိုးရှေးယခင်ကတည်းက အညာကျေးလက်နေပြည်သူတို့သည် ထန်းကို အဓိက စီးပွားရေးအနေနဲ့ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။ အခုနောက်ပိုင်းမှာတော့ ထန်းတက်ခြင်းအလုပ်သည် ပင်ပန်းကြီးစွာ လုပ်ကိုင်ကြရသော်လည်း ဝင်ငွေပြန်လည်ရရှိမှုမှာ အလွန်နည်းပါးခြင်း၊ အသက်အန္တရာယ် ကြီးစွာလုပ်ကိုင်ကြရခြင်းတို့ကြောင့် ထန်းထက်ခြင်းအလုပ်ကို စွန့်လွှတ်ကာ အခြားဝင်ငွေရလွယ်သော အလုပ်အကိုင်များကို ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်လာကြသည်။ ထို့ကြောင့် အရင်က ကိုယ်ပိုင်ထန်းတောတွင် ထန်းတက်လုပ်ကိုင်လာခဲ့သူ ကိုပေတိုး (ခ) ကိုတင်ဝင်းကို ထန်းတက်သမားတို့၏ဘဝကို မေးမြန်းဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

မေး။ ။ ကိုပေတိုးရဲ့ ဇာတိနဲ့ ဘယ်အချိန်ကတည်းက ထန်းထက်ခြင်းလုပ်ငန်းကို စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့တယ်ဆိုတာလေးပြောပြပါဦး။

ဖြေ ။ ။ ဇာတိကတော့ သပြေအိုက် ပျဉ်းမကျေးရွာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကျောက်ပန်းတောင်းနဲ့ ညောင်ဦးကြား နယ်ခြားမှတ်တိုင်ကနေ သုံးမိုင်လောက် တည့်တည့်ဆင်းသွားရင် ရောက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ် သိတတ်စကတည်းက ထန်းပင်တွေက ရှိနေတာပဲ။

ဘယ်အချိန်ကတည်းက စစိုက်ထားလည်းတော့မသိဘူး။ အဖေလည်းထန်းတက်တယ်။ အဲဒီအချိန်ကတော့ အိမ်တိုင်းက အိမ်ထောင်ဦးစီးတိုင်းလိုလို ထန်းတက်ကြတယ်။ အရွယ်ရောက်ပြီးသူတိုင်း ထန်းတက်ကြတယ်။ တစ်အိမ်မှာ နှစ်ယောက် သုံးယောက်လောက်တော့ တက်ကြတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ ထန်းရာသီမှာ ထန်းတက်၊ မိုးကျလာရင်လယ်လုပ်ကြတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ သိတတ်စအရွယ်ကတည်းက ထန်းစတက်ခဲ့တယ်။

မေး ။ ။ ထန်းပင်တွေကို တကူးတကစိုက်စရာမလိုလား။ ဒါမှမဟုတ် သူ့သဘာဝအလျောက်ကော ပေါက်နိုင်လား။

ဖြေ ။ ။ ထန်းပင်တွေက တကူးတကတော့ စိုက်စရာမလိုပါဘူး။ တကူးတက စိုက်စရာမလိုဘူးဆိုတာက ထန်းတောတွေက ကျွန်တော်တို့သိတတ်စ အရွယ်ကတည်းက ရှိနေတာလေ။ ကျွန်တော်တို့ ဘိုးဘွားတွေလက်ထက်ကတည်းက စိုက်ခဲ့ကြတာပေါ့။ ထန်းပင်မှာ အမပင်ကရတဲ့ထန်းသီးရှိတယ်။ အဲဒီထန်းသီးတွေက မိုးရာသီရောက်ရင် ရင့်ပြီးကြွေကျတယ်။ ကြွေကျတဲ့အသီးတွေ မြေကြီးထဲမြုပ်သွားပြီး အမြစ်တွေထွက်လာတယ်။ အဲဒီကနေ ထန်းပင်တွေပြန်ပေါက်တာရှိတယ်။ ထန်းသီးတွေကို နွားစားကျွေးဖို့ခွတ်တယ်။ အရင့်တွေကို မြေကြီးထဲမြုပ်ထားလိုက်တယ်။ အညောင့်ထွက်လာရင် ထန်းမြစ်တွေဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီအညောင့်ပေါက်လာတဲ့ ထန်းသီးတွေကို ကိုယ့်ယာရဲ့စည်းဘောင်လေးတွေမှာ ကိုယ့်ရဲ့နယ်နိမိတ်အဖြစ်သတ်မှတ်ပြီးလည်း စိုက်ကြတယ်။

မေး ။ ။ ထန်းပင်မှာ ထန်းဖိုပင်နဲ့ ထန်းမပင်ဆိုတာရှိတယ်လို့ သိရတယ်။ အဲဒါလေးလည်း ရှင်းပြပေးပါဦး။

ဖြေ ။ ။ ထန်းဖိုပင်က ထန်းရာသီမှာ ထန်းစထွက်လာရင် ငှက်ပျောဖူးလို အခွံလေးနဲ့၊ ငှက်ပျောဖူးလို အသီးလေး တွေထွက်လာတာမဟုတ်ဘဲ အချောင်းလေးတွေ တွဲကျလာတယ်။ ထန်းစကအဖူးလေးတွေထွက်လာရင် အခွံတွေကို ခွာထုတ်ပစ်ရတယ်။ အဲဒီအဖူးအခွံအတွင်းကနေ နုနယ်တဲ့ ထန်းလက်ချောင်းလေးတွေ ပေါ်ထွက်လာတယ်။ အဲဒီအချောင်းလေးတွေကို ထန်းရွက်လျှော်ကြိုးနဲ့တွဲချည်ပြီး လေးငါးရက်လောက်ထားရတယ်။ ထန်းရည်ထွက်နိုင်တဲ့ အနေအထားကိုရောက်မှ အစည်းလေးတွေကို ထိပ်ကလွှီးချလိုက်ရင် ထန်းရည်ရပါတယ်။ မဖြတ်ခင် မနက်မိုးလင်းတာနဲ့ မြူအိုးတက်ချိတ်ရပါတယ်။ အညာဒေသရဲ့အသံကတော့ မရိုးလို့ခေါ်တယ်။ ထန်းစတစ်စကို တစ်အိုးလိုက်ချိတ်ရတယ်။ မချိတ်ခင် မြူအိုး

တွေကို သန့်စင်ရသေးတယ်။ အိုးကိုခြောက်သွားအောင်မီးမြှိုက်ရတယ်။ မြူအိုးထဲကို သစ်ရာ (သံယာ) ခေါက်တွေထည့်ပေးရတယ်။ ထန်းရည်အချဉ် သက်သာအောင်ပေါ့။ မိုးလင်းရင် မြူအိုးတက်ချိတ်ရတယ် ပြီးရင် ညနေသုံးနာရီလောက်ကျ တက်ဖြတ်ရတယ်။ မြူအိုးဖြတ်ပြီး စုစည်းထားတဲ့ ထန်းစတွေကိုဖြတ်ခဲ့ရသေးတယ်။ ထန်းစက မြူအိုးထဲနစ်နေတာလည်းရှိ တတ်သေးတယ်။ အဲဒီအခါ ထန်းစကအရည်တွေကို သုတ်ပစ်ခဲ့ရသေးတယ်။ ဒီအတိုင်း ထားခဲ့ရင် ချဉ်သွားပြီး ထန်းလျက်လုပ်တဲ့ အခါမကောင်းတတ်ဘူး။ ထန်းတက်တော့မယ်ဆို ထန်းလီးအိမ် (စားနီအိမ်) ပုဆိုးကို ခါးပတ်လိုလိပ်ပြီး ပတ်လိုက်တယ်။ ထန်းလီးတဲ့စားကောက် လေးနှစ်ခုပါတယ်။ တစ်ခုမှာ မြူအိုးချိတ်ရတယ်။ အပေါ် ကမြူအိုးကိုဖြတ်ပြီး ထန်းစကို ဖြတ်လီး မြူအိုးချိတ်ပြီး ပြန်ဆင်းလာတယ်။ တစ်နေ့ကို နှစ်ကြိမ်တက်ရတယ်။ မနက်ကျ တက်ချိတ်၊ ညနေရောက်ရင် မနက်က ချိတ်ထားတာကိုဖြတ်ပြီး မြူအိုးအသစ်ပြန်ချိတ်ထားခဲ့ ရတယ်။

မေး ။ ။ ထန်းမပင်အကြောင်းလေးလည်းပြောပါဦး။

ဖြေ ။ ။ ထန်းမပင်ကတော့ ထန်းချောင်းတစ်ချောင်းကနေ အဖူးလေးတွေ၊ ရေခွက် လိုခွက်လေးတွေက မျက်လုံးလိုအလုံးလေးကို ဖုံးအုပ်ထားတယ်။ အလုံးကြီးလာရင် ပွင့်အာသွားမယ်။ အလုံးသိပ်မကြီးအောင် အလုံးလေးတွေကြားကို ဆောက်ကောက်နဲ့ထု ရတယ်။ သိပ်မနာအောင် ခပ်ဆတ်ဆတ်လေးထုရတာပေါ့။ အခိုင်လိုက်လေးဒဏ်ရာပေးမှ ထန်းရည်ကထွက်တယ်။ ထုပြီး သုံးရက်လောက်ထားပြီးမှ ထိပ်လေးတွေကိုဖြတ်ပြီး ထန်းရည် ခံရတယ်။ အိုးချိတ်တာက ထန်းလက်ခိုင်မှာပဲရစ်ပြီး ခေါက်တုံ့ကြီးလေး ချည်ရတယ်။ တစ်သီးလီးနေတဲ့အချိန်မှာ လည်း နည်းနည်းလေးထုရတယ်။ လီးရင်းလီးရင်း တိုကျသွားတယ်။ နောက်တစ်သီးကျတော့ ထန်းသီးကကြီးလာတယ်။ ရက်နှစ်ဆယ်လောက် ထန်းသီးလီး လိုက်ရင် ထန်းသီးဆံနုလေးတွေရလာတယ်။ အဲဒီထဲက ထန်းသီးအရည်လေးတွေ ချို့တယ်။ အကန့်သုံးကန့်ပါတယ်။ ထန်းသီးမှာ ပထမအရွယ်၊ ဒုတိယအရွယ်၊ အဆံ၊ နောက်ဆုံးကျတော့ မာသွားလို့ စားမရတော့ဘူး။ ရင့်သွားလို့ အညောင့်တစ်ထွာလောက်ထွက်လာရင် ထန်းသီး ကိုခွဲချလိုက် ထန်းသဂျီထွေး ရတယ်။ အလွန်ချိုပြီး စားလို့ကောင်းပါတယ်။ ထန်းသီးလုံး ရှုပ်လာရင် နောက်တစ်သီး ချွေချရတယ်။ ထန်းမပင်ကျ အခိုင်တွေအများကြီးထွက်တယ်။

**မေး။ ။ ထန်းဖိုဦးထန်းလျက်ဆိုတာကတော့ ထန်းပင်အဖိုကထွက်တဲ့ထန်းလျက်
နဲ့ချွတ်တာကိုပြောတာလား။**

ဖြေ။ ။ ထန်းဖိုပင်က နှစ်သီးလွှီးရတယ်။ အဲဒီပထမအသီးနဲ့ချက်တဲ့ ထန်းလျက်ကို
ထန်းဖိုဦးထန်းလျက်ခေါ်တာပေါ့။ ဆေးဖက်ဝင်တယ်။ ထန်းလျက်တွေက နောက်ပိုင်းကျ
ပျော့လာတယ်။ မိုးကျပိုင်းဆို ထန်းလျက်က ပျော့လာတယ်။ နောက်ပြီး ထန်းရည်မသန့်ရင်
လည်း ထန်းလျက်မကောင်းဘူး။ ထန်းဖိုဦးထန်းလျက်ကတော့ ဆေးဖက်လည်း ဝင်တယ်။
စားရတာလည်း အရသာရှိတယ်။ ထန်းရည်ကျတော့ စစ်ချင်းအဦးဆုံးရတဲ့အရည်က အချို။
ထန်းရည်ခါးကတော့ ရလာတဲ့အရည် ကိုအလျင်ဖောက်ရတယ်။ အဲဒီအခါမှ ထန်းရည်ခါး
ရတာပေါ့။

**မေး။ ။ အခုနောက်ပိုင်း ထန်းလုပ်ငန်းလုပ်တဲ့လူတွေ ရှားလာတယ်လို့ သိရတယ်၊
ဘာကြောင့်လို့ထင်ပါသလဲ။**

ဖြေ။ ။ ထန်းပင်လုပ်ရင် တစ်အိမ်လုံးလုပ်ရတယ်။ ထန်းပင်ကချပြီးတာနဲ့ အိမ်က
သားသမီးတွေက လေးငါးမြူလောက်ဆန့်တဲ့ အိုးတွေထဲကို ပြောင်းထည့်ရတယ်။ အိမ်ကို
ပြန်သယ်သွား၊ မြူအိုးကောက်တဲ့သူက ဆေးကြော၊ မီးမြှိုက်ရတယ်။ ထန်းရွက်မီးနဲ့မြှိုက်ရင်
ပိုမြန်တယ်။ တက်တဲ့သူက တစ်ပင်ပြီးတစ်ပင် ရွှေ့တက်ရတယ်။ ထန်းပင် တစ်နေ့ကို
အပင်သုံးဆယ်နဲ့ ငါးဆယ်ကြား တက်ရတယ်။ အိမ်ရောက်သွားပြီး အမေက သယ်လာတဲ့
ထန်းရည်ကို မီးဖို ခွင်သုံးခွင်၊ ဒယ်သုံးဒယ် တည်လို့ရအောင် လေမီးဖိုလုပ်ရတယ်။ အဲဒါမှ
မီးက သုံးခွင်လုံး တောက်လျှောက်သွားပြီး ဆူပွက်လာတယ်။ ဝေမကျအောင် ထန်းမှုတ်နဲ့
မွှေရတယ်။ အရည်ခန်းလာရင် ယောင်းမနဲ့ တောက်လျှောက်မွှေပေးနေရတယ်။ မမွှေရင်
ကပ်လာမှာစိုးတဲ့အတွက် အောက်ကိုချပြီး မွှေနေရသေးတယ်။ ရေငွေ့တွေခန်းသွားအောင်
ပလုံမြည်နေတယ်။ မွှေနေတဲ့တစ်လျှောက်လုံး အလုံးလေးတွေပလုံထနေပြီး လေထွက်
ရေငွေ့ထွက်သွားတယ်။ ပျစ်သွားတဲ့ဟာကို အလယ်မှာစု တစ်ဆုပ်ယူပြီး ဖန်ခါးသီးလောက်
လုံးရတယ်။ အပူရှိန်ပြင်းလွန်းလို့ မနည်းကိုင်ရတယ်။ ဝါးနဲ့ရက်ထားတဲ့ဗန်းထဲမှာ အပြည့်စီပြီး
လုံးရတယ်။ အရင်ကတော့ သဘာဝအတိုင်းပဲ လုံးကြတယ်။ အခုတော့ ပိုပြီးဖြူအောင်
ချွတ်ဆေးသုံးကြတယ်။ ရေဝင်တဲ့ထန်းလျက်၊ မသန့်တဲ့ထန်းလျက်တွေကမည်းတယ်။ မိုးရာသီ
ရောက်ရင် ထန်းရည်တွေကမကောင်းတော့ဘူး။ အရင်ကတော့ ထန်းလျက်ဈေးကောင်းတော့
လုပ်ရတာအဆင်ပြေတယ်လေ။ အခု ထန်းလျက်ဈေးတွေက လေးငါးရာလောက်ပဲရတော့

အဆင်မပြေတော့ဘူး။ ထန်းလုပ်ငန်းလုပ်ဖို့အတွက် မြူအိုးလည်းဝယ်ရတယ်။ မြူအိုးချိတ်ဖို့ကြိုး (ကြိုးဖြေ) လို့ လည်းခေါ်တယ်။ အဲဒီကြိုးနဲ့မှ ထန်းပင်ပေါ်မှာ မြူအိုးကိုချိတ်လို့ရတာလေ။ ချည်ကြိုးပါပဲ။ အဲဒါလည်းဝယ်ရတယ်။ နောက်သစ်ရာခေါက်ကလည်း ဝယ်ရတယ်။ အရင်ကတော့ ထန်းလုပ်ငန်းနဲ့အတူ မြူအိုးဖုတ်တဲ့သူရော၊ ဓားလုပ်တဲ့ ပန်းပဲဖို့တွေရော၊ ကြိုးရောင်းတဲ့သူတွေရော အကုန် အလုပ်ဖြစ်တော့ပေါ့လေ။ ဒါကြောင့် ထန်းလုပ်ငန်းလုပ်ရင် တစ်အိမ်လုံးအလုပ်ရှုပ်ပြီး အရင်းစိုက်ရတာတွေလည်းများတယ်။ ထန်းလျက်ဈေးကကျတော့လေးငါးရာလောက်ပဲရတော့ လုပ်ရတာ၊ အရင်းစိုက်ရတာနဲ့ အဆင်မပြေတော့ဘူးလေ။

မေး ။ ။ ထန်းပင်ကနေ ထန်းရည်၊ ထန်းလျက်အပြင် တခြားဘာအသုံးအဆောင်တွေလုပ်ဖြစ်သေးလဲ။

ဖြေ ။ ။ ခုတ်ချလိုက်တဲ့ ထန်းရွက်တွေကို ပိပိရိရိဖြန့်ထားပြီး အိမ်မိုးကြတယ်။ နွေရောက်တဲ့အချိန်ကျ ထန်းရွက်မိုးက အေးမြတဲ့အရသာကိုပေးတယ်။ အသစ်ဆိုရင် အအေးဓာတ်ပိုပေးတယ်။ ရွာတွေမှာ နွေရာသီရောက်ရင် ထန်းရွက်တဲလေးတွေမှာ ပြောင်းနေကြတယ်။ နှစ်နှစ်လောက်နေရင် အသစ်လဲတယ်။ ထန်းရွက်နဲ့ အိမ်လေးတွေလည်းဆောက်ကြတယ်။ ထန်းလက် (ထန်းလော်ဖတ်) လို့လည်း ခေါ်ကြတယ်။ အဲဒီ ထန်းလက်ကနေ ထန်းခေါက်ဖာလေးတွေလုပ်ကြတယ်။ ထန်းလက်မှာချိုင့်တဲ့ဘက်ကဗိုက်သား၊ အဖြူရောင်ခုံးနေတဲ့ဘက်ကို ကျောသားလို့ခေါ်ကြတယ်။ ဗိုက်သားဘက်က ပိုပြီးအသုံးပြုလို့ ကောင်းတယ်။ ထန်းလက်အကြောကို ထန်းခေါက်ဖာလေးတွေလုပ်ကြတယ်။ အိမ်ဆောက်တဲ့အခါ ထန်းလက်ကိုနွှာထားတဲ့ ထန်းလျှော်နဲ့ပဲချည်ကြတယ်။ ထန်းရွက်အချောနုနုလေးတွေကို ကလေးကစားစရာအရုပ်အမျိုးမျိုးလုပ်လို့ရတယ်။ အရင်ကတော့ အိမ်တိုင်း ထန်းလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားကြတယ်။ အိမ်တိုင်း ထန်းတက်ကြတယ်။ အခုတော့ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ဆင်း မလာသေးခင်အထိ ထန်းက သိပ် မဟုတ်ချင်တော့ဘူး။

မေး ။ ။ အခု ထန်းအလုပ်ကို ပြန်လုပ်ဖို့ စိတ်မဝင်စားကြတော့ဘူးလား။ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှ ထန်းလုပ်ငန်းလုပ်ရတာပြန်ပြီး အဆင်ပြေမယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ကျွန်တော်တို့ဆီက လူတွေက အများကြီးမလိုချင်ကြပါဘူး။ ထန်းရာသီပြီးလို့ အလုပ်တွေသိမ်းရင် ကြွေးကင်းကင်းနဲ့ ရွှေလေးအနည်းအပါး လောက်စုမိတယ်ဆိုရင်ကို

ကျေနပ်နေကြတာပါ။ အခုတော့ ထန်းလျက်ဈေးတွေက မကောင်းတော့ ထန်းရာသီပြီး သွားရင် စုမိဖို့မပြောနဲ့၊ ရှိတဲ့ရွှေလေးတွေတောင် ပေါင်နံ့သုံးနေရတယ်လေ။ ဒါကြောင့် အခုဆိုရင် မြို့တက်ပြီး အလုပ်လုပ် နေကြရတယ်။ အခု ဒီရန်ကုန်မှာကို ကုန်စိမ်းရောင်းနေတဲ့ ဈေးသည်တချို့က ကျွန်တော်တို့ရွာကလေ။ ကျွန်တော်လည်း သိတတ်စရာရွယ်ကတည်းက ထန်းတက်ခဲ့ပေမဲ့ နောက်ပိုင်းအခြေအနေမကောင်းတော့ ဒီမှာ ကားမောင်းနေရတယ်လေ။ ဘယ်သူမဆို ကိုယ့်ဇာတိမှာပဲ နေချင်ကြတာပေါ့။ ဟိုမှာက ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ဝင်းနဲ့ ကျယ်ကျယ် လွင့်လွင့် လွတ်လွတ်လပ်လပ်နေရတယ်လေ။ ဒီမှာတော့ မြင်တဲ့အတိုင်းပဲလေ။ ထန်းလုပ်ငန်း ကို နိုင်ငံတော်ကလည်း စိတ်ဝင်စားပြီး စနစ်တကျနဲ့ ထုတ်ကုန်တွေ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထုတ်နိုင်ပြီး နိုင်ငံခြားပို့ကုန်တွေထုတ်လုပ်နိုင်မှ ထန်းလုပ်ငန်းက ပြန်ပြီးအဆင်ပြေလာမယ် ထင်ပါတယ်။ ဒီပြည်တွင်းသုံးကုန်လောက်နဲ့ ဈေးကမတည်မငြိမ်ဆိုတော့ ဒီလိုပဲ သွားဦးမယ် ထင်ပါတယ်။ အခုဆို ထန်းတက်မယ့်သူသိပ်မရှိတော့အတွက် ထန်းပင်တွေက အပိုလို ဖြစ်လာပြီလေ။ ဒါကြောင့် တချို့ နေရာတွေမှာ ထန်းပင်တွေကိုခုတ်ပြီး အိမ်ဆောက်ကြတယ်။ ထန်းပင်တွေကိုခုတ်ပြီး အလုံးလိုက်ရောင်းစားကြတယ်။ ကြာရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မိရိုးဖလာ စိုက်လားခဲ့ကြတဲ့ ထန်းပင်တွေ ပျောက်ကွယ်ကုန်မှာ စိုးမိပါတယ်။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံတော် အစိုးရအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ အညာဒေသရဲ့ပုံရိပ်၊ အညာဒေသ ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခု၊ အညာဒေသရဲ့ မိရိုးဖလာလုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့ ထန်းလုပ်ငန်း ပြန်လည်တိုးတက်လာအောင် ကူညီသွားဖို့ ကျွန်တော်တို့ မျှော်လင့်နေပါတယ်။

မေး။ ။ ဟုတ်ကဲ့၊ ခုလိုဖြေကြားပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကိုတင်ဝင်း တို့ရဲ့ မိရိုးဖလာ ထန်းလုပ်ငန်း ပြန်လည်တိုးတက်လာပြီး နိုင်ငံရပ်ခြားပို့နိုင်တဲ့အထိ အဆင်ပြေလာနိုင်ပါစေလို့ ဆုတောင်းပေးလိုက်ပါ တယ်ရှင်။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်ကဲ့။ ကျွန်တော်ကလည်း ခုလို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ထန်းလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားနဲ့ မေးမြန်းခဲ့တာကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဝင်းနီထွေး

ထန်းပဒေသာ မင်္ဂလာပါ

ထန်းပင်ထန်းတော လွမ်းမောသာယာ
ထန်းပဒေသာ မင်္ဂလာရှိသည်
ပဒေသာ - မြေမှာပေါက်စေသည်
ကမ္ဘာမြေကိုချစ်သည်

ထန်းတစ်ပင်လုံးအလှ အသုံးဝင်လှသည်
ပဒေသာ မည်လျက် လူသားထုအတွက်
ကျက်သရေမင်္ဂလာ ရှိလှသည်
ထန်းပဒေသာကိုချစ်သည်
ထိန်းသိမ်းရမည် တို့တိုင်းပြည်

ပဒေသာ
မြေမှပေါက်လာ စိုက်ပျိုးလာကြ
ထန်းပဒေသာအလှ ကျေးဇူးကြီးလှ
ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းကြမည်
စနစ်တကျစိုက်ပျိုးရမည် တန်ဖိုးကြီးမြတ်
ကိုယ်စီကိုယ်ငှ အသိရှိကြ ဂုဏ်ယူကြ

မြန်မာပြည်တွင် ထန်းပဒေသာပင်များ
အခွန်ရှည်ကြ မင်္ဂလာရှိဖို့
ထိန်းသိမ်းစိုက်ပျိုးဖို့
လှထွန်း - သဘာဝ
(ကမ္ဘာမြေချစ်သူ)

တစ်ရက်ချန်

ထန်းပင်အောက်ထန်းရည်
ဆန်ဆေးရေ ရောသည်ပဲလား။

ထန်းရည်ဖိုးရပါမှ
ဆန်ဝယ်ကာထမင်းချက်ရမယ်
(မောင်ကြီးရယ်) လက်ငင်းငွေသာ။ ။

(အညာခရီးတစ်ရပ်ရပ်များသို့)
အောင်ဇင်မင်း

နွေအလှ

ဝိမာန်နွေ လေရွေးကပွေ၊
 ဝန်းကျင်တစ်လျှောက်
 ရွက်ခြောက်တို့ ပြည့်အောင်ကြွေ၊
 တောတောင်ငယ်တစ်ထွေ မြူဝေအမြဲ၊
 တို့၏အညာ လွမ်းလောက်စွာ။
 အပူမှာ ဆင့်၍ကပါလို့လေး။
 ရင်းထောင်စွဲလျက် ရင်းဆွဲကလိုင်၊
 စားသွားထက်ဖြင့် ထန်းလက်ခုတ်လို့ချိုင့်၊
 ကလိုင်ပေါ်ထိုင် ထန်းစကိုင်ရင်း။
 စားစူးဖြင့်ပင် ထန်းကိုပြင်၊
 အားအင်အပြည့် တင်းပါလို့လေး။

တစ်ပင်ဆင်းလျှင် တဲတွင်းပင်ကာ၊
 ရေမှုတ်အပြည့် ခပ်ထည့်ခါးရည်သာ၊
 အမြည်းရယ်ဗလာ မျက်နှာမပျက်၊
 နှုတ်ခမ်းနှစ်လွှာ လျှာဖြင့်သာ၊
 ခါခါပွတ်သပ် လျက်သည်နှင့်လေး။
 ဘုန်းတော်ကြီးလက် အုန်းမောင်းနှက်လျှင်၊
 ညနေနံနက် ထန်းတက်ဖို့ပြင်ဆင်၊
 ဒယ်အိုးကိုပင် မီးတင်လို့ထား၊
 ထန်းလက်ခြောက်သာ ရွက်လို့လာ
 မဒီကညာ ဇနီးမယားရယ်နှင့်လေး။
 အနီးနားသာ သိပ်ကာလေချောသည်။
 သမီးသားမှာ အိပ်ရှာချေရောမည်။

(တျာချင်း)

မောင်လွယ်အိတ်
 ကြေးမုံ၊ ၂၃-၄-၂၀၁၇

ထန်းနှင့်မြန်မာ

ထန်းနှင့်မြန်မာ
မြန်မာနှင့်ထန်း လွမ်းဖွယ်အတိတ်
စိတ်အရိပ်တို့ ဖိတ်ကျမြန်ကျ
ရှိနေဆဲလေ။

ရွာဦးရွာထိပ် တောင်ထိပ်ထွတ်ဖျား
စေတီနား၌ မြင့်မားငြိမ်ဆိတ်
ထန်းအရိပ်သည် နိမိတ်သဏ္ဌာန်
မြန်မာဟန်နှင့် ပုဂံမှစ
မြန်မာ့သာသနာ ပုံလွှာတွဲဆစ်
ယနေ့ခေတ်ထိ စွနစ်စူးဝင်
အရိပ်ထင်ဆဲ။

ထန်းပင်ရိပ်အောက် ရွက်ကြွေကောက်ကာ
ရွက်ခြောက်ထန်းလက် ယပ်ဝန်းဖြစ်စေ
နေ၏အပူ သူစုပ်ယူ၍
ထေရ်မူသံဃ သာဓက၏
သာသနာအေးရိပ် ထန်းနိမိတ်ဖြင့်
ခြူးသိပ်ဖြေဖျောက်ပေးနေဆဲ။

အထက်အညာ

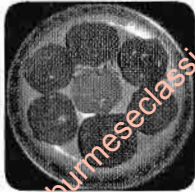
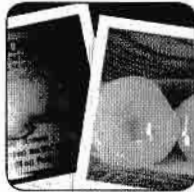
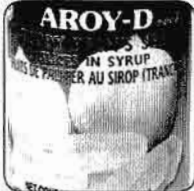
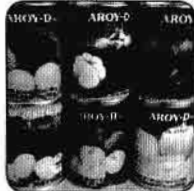
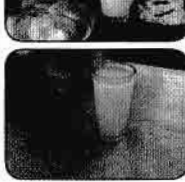
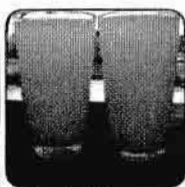
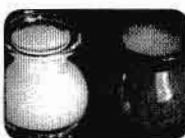
ရွှေစာရံဘုရား ပွဲတော်ကြားဝယ်
ထန်းသားတုတ်ကောက် တောင်ဝေးထောက်၍
ထန်းခေါက်ဖာကြား ထန်းလက်ငါးနှင့်
ထန်းလက်ပုတီး ပွဲတော်ကြီးက
မြန်မာ့ပုံရိပ် ထန်းနှင့်ချိတ်ကာ
စိတ်ယဉ်ကျေးမှု ထန်းနှင့်ထုဆစ်
ခေတ်တစ်ခေတ်ကို နုသစ်ဝေလွင်
ရှိစေချင်ဆဲ။

ထန်းတောရိပ်အောက် ထန်းရေသောက်တာ
ရောက်တတ်ရာရာ သာမူ နာမူ
လူမှုရေးရာ စုကာပြောရင်း
ထန်းပင်ရင်း၌ လူရင်းငယ်ပေါင်း
မေတ္တာလောင်း၍ အလွမ်းခေါင်းလောင်းထိုးလိုဆဲ။

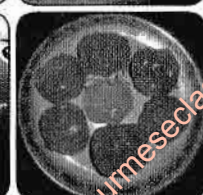
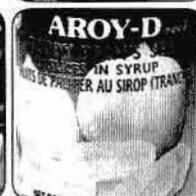
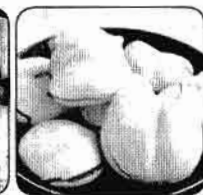
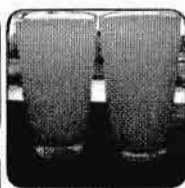
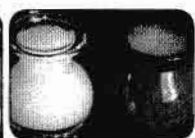
ထန်းပလပ်ရိပ် တမာရိပ်၌
ချစ်ရိပ်ခိုဝင် စာကိုသင်သော်
မပင်မပန်း အမြင်ဆန်းသည်
မျက်ကန်းမလေးမြင်လေပြီ တဲ့
စာဆိုမင်းသုဝဏ် ဇွဲဆိုရင်တွင်း
အသက်သွင်းခဲ့ ထင်းထင်းမြင်သာ
ထန်းကဗျာတွင် မေတ္တာအရိပ်
ထန်းအရိပ်လေ စိတ်ထဲစွဲမြဲရှိနေဆဲ။
ထန်းနှင့်မြန်မာ မြန်မာနှင့်ထန်း
ခေတ်၏လမ်းဝယ် အလွမ်းအဖြစ်
မကျန်ရစ်ဖို့ ထန်းချစ်စိတ်ကလေး လိပ်ပြာဝဲ။

သုလင်းဝေ

နိုင်ငံတကာနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထန်းတစ်ပင်လုံးမှ ထွက်သော

နိုင်ငံတကာနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထန်းတစ်ပင်လုံးမှ ထွက်သော

လူ့အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများနှင့်စားသောက်ဖွယ်ရာများ

